Valstybinių miškų urėdija

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ TRAKŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

REKREACINĖ DALIS

KAUNAS, 2021

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS
PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ
TRAKŲ REGIONINIO PADALINIO
ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

REKREACINĖ DALIS

KAUNAS, 2021 m.

T U R I N Y S

ĮVADAS	3
1. REKREACINIŲ IŠTEKLIŲ ANALIZĖ	6
1.1. Rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasas	6
1.2. Teritorinių rekreacinių kompleksų charakteristika	8
1.3. Miškų rekreacinio potencialo analizė	11
1.4. Esami rekreaciniai objektai girininkijų miškuose	15
2. KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDO OBJEKTŲ APŽVALGA	24
3. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI	62
3.1. Projektuojama rekreacinė infrastruktūra	62
3.2. Kraštovaizdžio formavimas	65
GRAFINĖ DALIS	72
Kraštovaizdžio formavimo priemonės	73
Kultūros paveldo objektų teritorijos	95

ĮVADAS

Visuose miškuose, net ir tuose, kur numatoma intensyvinti miškų ūkį ir didinti medienos naudojimą, būtina, kaip nurodyta LR bendrajame plane, užtikrinti ir kitų – socialinių bei ekologinių – funkcijų vykdymą. Rekreacinių teritorijų diferencijavimas, naudojimas ir kryptys bei tvarkymas bendrajame plane priklausė nuo šių pagrindinių veiksnių: gamtinės aplinkos išteklių turtingumo, kultūros paveldo turtingumo, esamo rekreacinės infrastruktūros išvystymo lygio, vietos gyventojų ekonominių galimybių, aplinkos sveikumo, aplinkos ekologinio atsparumo, rekreacinio aptarnavimo tradicijų. Pagal šiuos veiksnius bendrajame plane išskirta 40 rekreacinių išteklių arealų, kurių ribas daugiausiai lemia rekreacinis gamtinės ir kultūrinės aplinkos turtingumas. Rekreacijos turizmo plėtros galimybės numatytos pagal arealų patrauklumo kategorijas ir rekreacinės plėtros potencialą.

Trakų regioninio padalinio didžioji dalis patenka į Vilniaus – Trakų – Kernavės labai didelio rekreacinio potencialo arealą (plėtojamos nacionalinės reikšmės rekreacinės sistemos). Likusi nemaža teritorijos dalis patenka į vidutinio potencialo Dubingių arealą (plėtojamos regioninės reikšmės rekreacinės sistemos), mažo ir gana mažo rekreacinio potencialo Pabradės bei Lavoriškių – Medininkų arealus (kuriamos lokalinės reikšmės rekreacinės sistemos bei pavieniai rekreaciniai objektai).

Pagal Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą regioninio padalinio teritorija patenka į gana skirtingo potencialo rekreacinius resursinius arealus. Trakų rajonas ir dalis Elektrėnų savivaldybės teritorijos patenka į Vilniaus – Trakų - Kernavės labai didelio (plėtojamos nacionalinės reikšmės rekreacinės sistemos) ir Aukštadvario - Daugų vidutinio potencialo (plėtojamos regioninės reikšmės rekreacinės sistemos) rekreacinius arealus. Kaišiadorių rajonas priskiriamas prie gana mažą rekreacinį potencialą turinčių teritorijų (Jonavos – Elektrėnų rekreacinis arealas). Vystymosi prioritetas – verslinio ir pažintinio turizmo plėtra. Kauno marių prieigos turi labai didelį rekreacinį potencialą (Kauno – Jurbarko rekreacinis arealas). Nemuno prieigos – didelį rekreacinį potencialą (Alytaus – Druskininkų). Vystymosi prioritetas – pažintinio, pramoginio, verslinio turizmo plėtra.

Bendrasis prioritetas rekreacinės sistemos raidoje teikiamas pažintinio turizmo ir bendrojo poilsio gamtoje, tarp jų kaimiškoje, plėtrai. Pažintinio turizmo sistema regioninio padalinio teritorijoje plėtotina, pirmiausiai siekiant atskleisti regiono gamtinius bei kultūrinius savitumus. Taip pat būtina išryškinti ir eksponuoti gamtinės ir kultūrinės aplinkos tipiškus ar unikalius objektus, pasižyminčius savitais bruožais.

Nacionalinės turizmo plėtros programoje akcentuojamas būtinumas įgyvendinti konkrečias rekreacinės infrastruktūros formavimo priemones. Numatyta, kad sėkmingai plėtrai užtikrinti rekreacijos poreikiai turi būti integruoti ne tik į visus teritorinio planavimo dokumentus, bet ir į kitų ūkio šakų, tame tarpe, miškų, programas bei projektus. Atsižvelgiant į minėtas nuostatas, planinės miškotvarkos metu planuojami miškų pritaikymo žmonių poilsiui darbai visiems Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems miškams. Vidinės miškotvarkos projekto rekreacinė dalis parengta ir Trakų regioninio padalinio administruojamiems miškams.

Rekreacijos vystymą Trakų regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje įtakoja įvairūs teisės aktai bei teritorijų planavimo dokumentai:

1. LR Miškų įstatymas (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671).
2. LR Saugomų teritorijų įstatymas (1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301).
3. LR Turizmo įstatymas (1998 m. kovo 19 d. Nr. VIII-667).
4. LR Teritorijų planavimo įstatymas (1995 m. gruodžio 12 d. Nr. I-1120).
5. LR Žemės įstatymas (1994 m. balandžio 26 d. Nr. I-446).
6. LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas (2004 m. rugsėjo 28 d. Nr. IX-2452).
7. LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2166).
8. Vilniaus apskrities bendrasis (generalinis) planas, patvirtintas 2008 m. gruodžio 3 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1310.
9. Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas 2009 m. gegužės 28 d. Trakų r. sav. tarybos sprendimu Nr. S1- 183.
10. Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Kaišiadorių r. sav. tarybos 2010 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. V17-1.
11. Elektrėnų savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Elektrėnų sav. tarybos 2009 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. TS – 71.
12. Kauno marių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 829.
13. Kauno marių regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. D1-624.
14. Neries regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 731.
15. Neries regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. D1-545.
16. Aukštadvario regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 26 d. nutarimu Nr. 1054.
17. Aukštadvario regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. Nr. D1- 63.
18. Trakų istorinio nacionalinio parko planavimo schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 gruodžio 6 d. nutarimu Nr. 912.

Šie dokumentai sprendžia daugumą rekreacijos planavimo, projektavimo ir jos įgyvendinimo valstybiniuose miškuose klausimų. Taigi, Trakų regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje iš esmės sudarytos būtiniausios teisinės prielaidos miškų panaudojimui rekreacinėms reikmėms.

Siekiant miškus kuo geriau pritaikyti poilsiautojų lankymui bei kontroliuoti lankytojų srautus, VMU Trakų regioninio padalinio vidinės miškotvarkos projekto rekreacinė dalis parengta atsižvelgiant į bendruosius normatyvinius dokumentus bei Aplinkos ministerijos užsakyto mokslinio-tiriamojo darbo „Rekreacinės infrastruktūros plėtros, tvarkymo ir organizavimo miškuose programos ir jos įgyvendinimo rekomendacijų parengimas“ nuostatas.

Esami rekreaciniai objektai bei projektuojamų objektų vietos padalinio administruojamuose miškuose buvo apžiūrėtos natūroje. Daugumos projektuojamų objektų vietos parinktos jas aptarus su girininkais arba kitais regioninio padalinio specialistais. Suvestiniai duomenys apie esamus bei suprojektuotus rekreacinius objektus ir kraštovaizdžio formavimo kirtimus valstybiniuose miškuose pateikti lentelėse bei pažymėti planinėje medžiagoje. Visi duomenys sugrupuoti pagal girininkijas. Visi lankytini kraštovaizdžio objektai yra pažymėti kartografinėje medžiagoje.

Rekreacinėje dalyje pateikiama rekreacijos vystymo padalinio administruojamuose miškuose strategija, sprendžiami miško rekreacinės infrastruktūros objektų išdėstymo klausimai, tuo tarpu rekreacijos objektų – takų, mažosios architektūros elementų ir kt. įrengimo konkretūs sprendimai bei įrangos brėžiniai su detaliais ekonominiais skaičiavimais numatomi tik techniniuose projektuose.

Šiuo darbu siekiame realiai įvertinti esamą padėtį ir pateikti pasiūlymus dėl tolesnės rekreacijos vystymo Trakų regioninio padalinio administruojamuose miškuose.

<u>Pagaminta projektinė dokumentacija</u>:

1. „VĮ VMU Trakų regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto rekreacinė dalis”. Aiškinamasis raštas.
2. VĮ VMU Trakų regioninio padalinio miškų rekreacinės infrastruktūros schema M 1 : 50 000.
3. Kultūros paveldo objektų teritorijų planai M 1 : 10 000.
4. Kraštovaizdžio formavimo kirtimų brėžiniai. M 1 : 10 000.

Darbus atliko:

Kraštotvarkos skyriaus vyresn. specialistas Linas Juozaitis;
Kraštotvarkos skyriaus vadovė Viliūnė Naureckaitė.

1 pav. Verniejaus ež. poilsiavietės fragmentas Aukštadvario girininkijoje

1. REKREACINIŲ IŠTEKLIŲ ANALIZĖ

1.1. Rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasas

Regiono, kuriame išsidėstęs Trakų regioninis padalinys, rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasą sudaro:

Svarbiausios rekreacinės vietovės:

- Aukštadvario regioninis parkas,
- Kauno marių regioninis parkas,
- Neries regioninis parkas,
- Trakų istorinis nacionalinis parkas.

Pagrindinės vandens rekreacijos vietovės:

- Aukštadvario ežerai (Vilkokšnis, Spindžius, Verniejus, Aukštadvario HE tvenkinys ir kt.),
- Trakų ežerai (Akmena, Galvė, Luka, Skaistis, Totoriškių),
- Kauno marios,
- Elektrėnų marios,
- Kalvių ežeras,
- Neries upė,
- Strėvos upė,
- Verknės upė ir kt.

Kultūros objektų sankaupos zonos:

- Vilniaus – Trakų archeologinis – memorialinis kompleksas,
- Žiežmarių – Kaišiadorių – Žaslių arealas,
- Rumšiškių – Kruonio – Nemaitonių arealas,
- Neries upės arealas.

Svarbiausi turistiniai traktai ir koridoriai:

- Tranzitinis: valstybės siena (Minskas) – Vilnius – Kaunas – Klaipėda,
- „Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“,
- „Dzūkijos parkų žiedas“,
- Euro Velo trasa Nr.11,
- „Keturių sostinių kelias“,
- „Jono Pauliaus II piligrimų kelias“,
- Neries vandens turizmo trasa.

Padalinio teritorija driekiasi valstybinių parkų, regioninės bei vietinės reikšmės automobilių, dviračių, pėsčiųjų bei vandens turizmo keliai.

Čia koncentruojasi didelė dalis Vilniaus ir Kauno miestų gyventojų rekreacinių interesų.

Svarbiausių regiono turizmo ir rekreacijos vietovių veiklos kryptys:

- pažintinis turizmas;
- pramoginė rekreacija;
- poilsis gamtoje;
- pažintinis turizmas (kultūrinis, ekologinis turizmas);
- aktyvus poilsis, (t.t. įvairūs hobi gamtinėje aplinkoje);

- piligriminis turizmas.

Į regiono rekreacijos ir turizmo struktūros karkasą neabejotinai įsijungia ir Trakų regioninio padalinio miškai su savo teritorine rekreacine sistema, kurią sudaro stovyklaviečių, poilsiaviečių, apžvalgos ir atokvėpio vietų, pažintinių pėsčiųjų ir dviratininkų takų bei trasų visuma.

2 pav. Informacinis stendas Skrebio miško pažintiniame take

3 pav. Vilūnų stovyklavietė

1.2. Teritorinių rekreacinių kompleksų charakteristika

Rekreacinių teritorijų sistemą sudaro planavimo dokumentuose nustatomi ar moksliniais tyrimais išaiškinami rekreaciniu geografiniu (resursiniu ir funkciniu) vientisumu bei rekreacinio naudojimo prioritetu pasižymintys skirtingų erdvinių lygmenų (taksonominių pakopų) arealai bei vietovės. Lietuvos sąlygomis šią sistemą sudaro: 1) rekreacinės vietovės (rekreacijos aptarnavimo centrai), 2) rekreaciniai rajonai ir 3) rekreacinės sritys (regionai). Rekreacinio naudojimo prioriteto raiška stiprėja einant link smulkesnių pakopų teritorinių vienetų.

Rekreacinę vietovę sudaro poilsiui, turizmui ar gydymui naudojamas arba numatomas naudoti atitinkamų gamtinės, kultūrinės bei socialinės aplinkos išteklių ir rekreacinės infrastruktūros lokalinis teritorinis kompleksas (žemės sklypų grupė), kuriam planavimo dokumentuose yra nustatomas rekreacinio naudojimo prioritetas. Rekreacinėje vietovėje, atsižvelgiant į planavimo lygmenį, žemės sklypų pagrindinę tikslinę paskirtį, teritorijų tvarkymo reglamento ar naudojimo ir tvarkymo režimo ypatumus, skiriamos viena ar keletas atskirų tvarkymo zonų.

Rekreacinį rajoną sudaro gamtinės aplinkos ir kultūros paveldo ištekliais pasižymintis ir funkciniu rekreacinio naudojimo bei rekreacinės infrastruktūros vientisumu išsiskiriantis vidutinio dydžio arealas, apjungiantis grupę gretimų rekreacinių vietovių.

Rekreacinę sritį (regioną) sudaro dislokacinį ir organizacinį bendrumą bei išreikštą rekreacinį vystymo profilį turintis stambus koncentruotų rekreacinių išteklių arealas, apjungiantis keletą išaiškintų ar nustatytų rekreacinių rajonų.

Pagal Vilniaus ir Kauno apskričių teritorijų generalinius planus, teritorijos, kurią užima Trakų regioninio padalinio miškai, rekreacijos perspektyvinės plėtros lygmuo yra nuo aukščiausio (kai plėtojamos nacionalinės rekreacinės sistemos.) iki žemiausio, (kai kuriamos lokalinės reikšmės rekreacinės sistemos bei pavieniai rekreacijos objektai). Pagrindinės prioritetinės rekreacijos vystymo kryptys: pažintinė ir pramoginė rekreacija bei poilsis gamtoje, kitos – sportinė, verslinė rekreacija. Minėtų apskričių teritorijos, į kurias patenka Trakų regioninio padalinio miškai, būdamos gamtiniu – kultūriniu požiūriu itin heterogeniškos, sudaro sąlygas formuotis skirtingo potencialo rekreacinėms teritorijoms (rekreaciniams arealams). Rekreacinių teritorijų naudojimo pobūdis, kryptys ir tvarkymas bei diferencijavimas priklauso nuo įvairių pagrindinių veiksnių:

gamtinės aplinkos išteklių turtingumo; kultūros paveldo turtingumo; esamo rekreacinės infrastruktūros išvystymo lygio; vietos gyventojų ekonominių galimybių;

aplinkos sveikumo; aplinkos ekologinio atsparumo; socialinės aplinkos saugumo; rekreacinio aptarnavimo tradicijų.

Remiantis Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu, savivaldybės teritorijoje yra išskirti turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrai, kurie yra išdėstomi administraciniame rajono centre, seniūnijų centruose bei kitose svarbiausiose gyvenamosiose vietovėse, jau naudojamose arba numatomose naudoti turizmui ir rekreacijos aptarnavimui, patenkančios į didelio rekreacinio potencialo arealus ir pasižyminčiose gamtinių, kultūrinių bei socialinių išteklių turtingumu, esančiose šalia tarptautinės, nacionalinės, regioninės ar lokalinės reikšmės turistinių trasų.

Trakų rajono savivaldybės teritorijoje numatomi vystytini turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrai: nacionalinės svarbos - Trakai; regioninės svarbos - Aukštadvaris; vietinės (lokalinės svarbos) - Dusmenys, Onuškis, Grendavė, Rūdiškės, Paluknys, Bražuolė, Lentvaris.

Visi dideliu potencialu pasižymintys rekreacinės aplinkos ištekliai telkiasi šiaurinėje Trakų rajono dalyje (Trakų INP ir Aukštadvario RP ribose), tai sąlygoja būtinybę ieškoti galimybių stiprinti mažiau turtingų rekreaciniais ištekliais savivaldybės dalių rekreacinį aktyvumą. Kiekvienoje rajono seniūnijoje galima rasti patrauklių, rekreacijai tinkamų vietovių ar lankytinų gamtinių ir/ar kultūrinių vertybių, jose mažiau pasireiškia poilsiautojų koncentracija, tuo pačiu yra daugiau galimybių pilnaverčiam poilsiautojų kontaktui su gamta. Todėl, turimi ištekliai, taikant jų rekreacines savybes gerinančias priemones, gali būti veiksniu, skatinančiu įvairių formų vidaus ir atvykstamojo turizmo (pažintinio pėsčiųjų, dviračių, automobilių, vandens turizmo, kaimo turizmo ir kt.) plėtrą.

Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje (pagal savivaldybės teritorijos bendrąjį planą) yra išskirti 3 didelius rekreacinius išteklius turintys arealai ir 6 mažesni rekreaciniai arealai. Jų ribas didžiausia dalimi koreguoja gamtinės aplinkos įvairovė ir raiškumas bei kultūrinės aplinkos turtingumas. Skirtingas įvairių veiksnių raiškos pobūdis ir stiprumas teritorijoje sąlygoja nevienodą rekreacinių arealų patrauklumą (potencialą). Išskirti rekreaciniai arealai atitinka tris plėtros potencialo kategorijas: didelio, vidutinio ir gana mažo potencialo rekreaciniai arealai, kurie atitinkamai sudaro regioninės ir lokalios svarbos rekreacinių sistemų dalis:

- Rumšiškių – Kauno marių - didelio potencialo rekreacinis arealas;
- Darsūniškio – Nemuno ir Paparčių – Neries - vidutinio potencialo rekreaciniai arealai;
- Kalvių ežero, Švenčiaus ežero, Gabio ežero, Bačkonių tvenkinio, Žaslių ežerų, Neprėkštos ežero - gana mažo potencialo rekreaciniai arealai.

Rekreacinės teritorijos – tai specialiai išskirtos ir sutvarkytos (arba numatytos sutvarkyti) natūralios arba dirbtinės gamtinės teritorijos poilsiui ir turizmui, atitinkančios socialinius, psichologinius ir biologinius poilsiautojų poreikius.

Tokioms rekreacinėms teritorijoms priklauso rekreaciniai miškai, kurių Trakų regioninio padalinio teritorijoje yra 1666 ha, tai sudaro 2,8 proc. padalinio miškų ploto. Daugiausiai rekreacinių miškų tarpe užima valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai – 595,7 ha (1 proc.). Miško parkai užima 572,5 ha (0,9 proc.), miestų miškai – 456,3 ha (0,8 proc.), rekreaciniai miško sklypai – 41,5 ha (0,1 proc.). Daugiausiai rekreacinių miškų yra Lentvario girininkijoje – 22,5 proc. nuo viso girininkijos miškų ploto.

Saugomos teritorijos. Saugomos teritorijos – tai sausumos ir vandens plotai bei kraštovaizdžio objektai, dėl savo vertės turintys specialų valstybės nustatytą aplinkos apsaugos ir naudojimo režimą**.** Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų tikslas – išsaugoti ne tik gamtinius, bet ir kultūros paveldo kompleksus bei objektus, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, biologinę įvairovę ir genetinį fondą, garantuoti gamtos išteklių atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintinei rekreacijai, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos ir kultūros paveldo apsaugą. Kompleksinės paskirties saugomose teritorijose sujungiamos išsaugančios, apsaugančios, rekreacinės ir ūkinės zonos pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo programą. Saugomos teritorijos statusas ne tik riboja ūkinę veiklą, bet ir padeda išsaugoti vertingus gamtinius (ar kultūrinius) išteklius, kurie yra svarbūs *kaip teritorijos rekreaciniai ištekliai*. Įgyvendinant subalansuotos plėtros principus saugomos teritorijos tampa labai svarbiu veiksniu plėtojant gamtinį–pažintinį turizmą.

Trakų regioniniame padalinyje, be valstybinių parkų, yra dar ir kitos saugomos teritorijos: 21 valstybinis draustinis, biosferos poligonai.

Pažymėtina, kad esamose saugomose teritorijose yra galimas pažintinis turizmas, o regioniniuose parkuose rekreacijos vystymas yra labai pageidaujamas. Taigi, saugomos teritorijos yra pritaikytinos žmonių rekreacinių ir pažintinių poreikių tenkinimui.

Kompleksinės saugomos teritorijos, patenkančios į Trakų regioninio padalinio teritoriją: Neries, Kauno marių, Aukštadvario regioniniai ir Trakų istorinis nacionalinis parkai, kuriuose sukoncentruota žymi dalis Trakų padalinio turistinių išteklių.

Valstybiniai parkai yra didžiausią rekreacinę vertę regionui sukuriantys objektai. Šios teritorijos yra perspektyviausios plėtojant kaimo turizmą, gamtinį - pažintinį turizmą, poilsį gamtoje (stovyklavimas, vandens pramogos ir pan.), žvejybą, grybavimą, uogavimą, vaistažolių rinkimą bei su šiomis veiklomis susijusias paslaugas. Rekreacinės paskirties miškai valstybiniuose parkuose užima 595,7 ha miškų teritorijos plotą. Tai sudaro 1,0 proc. nuo regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijos ploto.

Valstybinių parkų teritorijose yra išskiriamos šios teritorijų funkcijos: konservacinė, apsauginė, rekreacinė, ūkinių funkcijų prioriteto bei gyvenamoji. Planavimo dokumentuose naudojamas polifunkcinis zonavimo būdas, kai teritorija dalijama į zonas pagal nustatytus esamų ar numatomų funkcijų kompleksus, nurodant šių funkcijų reiškimosi intensyvumą arba svarbą. Svarba vertinama šiais aspektais: prioritetinė pagrindinė, kita pagrindinė, svarbi ir papildoma svarba. Išsamią šių teritorinių kompleksų analizę galima rasti regioninių parkų planavimo dokumentuose.

4 pav. Aukštadvario regioninio parko informacinis stendas (Aukštadvario gir.)

1.3. Miškų rekreacinio potencialo analizė

Svarbiausi gamtiniai kraštovaizdžio komponentai, nuo kurių priklauso vietos rekreacinės galimybės, kraštovaizdžio grožis ir patrauklumas, yra vandenys ir miškai. Labai svarbus komponentas yra išraiškingas, kalvotas reljefas, tai - vienas svarbiausių komponentų lemiančių kraštovaizdžio vaizdingumą. Reljefas kaip būtina rekreacinės veiklos sąlyga populiariausioms rekreacinės veiklos formoms nėra būtinas, bet teikia tam tikrų privalumų.

Gamtinį rekreacinį potencialą sudaro lankytini gamtos objektai bei vietų, tinkamų populiariausioms poilsio formoms – poilsiui prie vandens maudantis ir kaitinantis saulėje, kiekis ir jų kokybė, tinkamumas.

Kraštovaizdžio rekreacinį potencialą sudaro vietovės kraštovaizdžio, jo gamtinių ir kultūrinių komponentų bei objektų patrauklumas, tinkamumas rekreacinei veiklai,

skatinantis lankytojus turistinėms kelionėms, atvykti į gamtą, pamatyti regiono įžymybes, pailsėti, papramogauti.

Didžiausias rekreacinis potencialas Trakų regioniniame padalinyje yra susitelkęs Aukštadvario, Kauno marių, Neries regioninių parkų ir Trakų istorinio nacionalinio parko teritorijose.

Trakų rajonas, pažintinio turizmo atžvilgiu, priklauso patraukliausioms Lietuvos teritorijoms. Gamtinė aplinka su čia esančiomis gamtinėmis, istorinio bei kultūrinio paveldo vertybėmis sukuria labai palankias prielaidas rekreacijai ir turizmui didelėje dalyje regioninio padalinio teritorijos.

Miškai rekreaciniu požiūriu buvo vertinti pagal metodiką, parengtą Vilniaus universiteto Gamtos mokslų fakulteto mokslininkų ir panaudotą valstybinių parkų planavimo schemose. Pagrindinis dėmesys šioje metodikoje buvo skirtas nustatyti miškų patogumą poilsiavimui. Kadangi miškų patogumą lankymui ir stovyklavimui apsprendžia medynų rūšinė sudėtis ir drėgmės režimas, tai remiantis atitinkamais kriterijais – augavietės tipu, būdinga miško bendrija, amžiaus klase ir bonitetu, – išskirti rekreaciniai tipai, atitinkantys geras (A, B tipai), vidutines (C, D tipai), blogas (E, F) sąlygas.

Paskaičiavus pagal šią metodiką, regioninio padalinio administruojamuose miškuose yra 17645,6 ha medynų, kuriuose yra geros sąlygos poilsiui, o tai sudaro apie 30 proc. miškų teritorijos ploto. Daugiausia tai pusamžiai (A_2 tipas) ir pribręstantys pušynai bei pušynai su eglių priemaiša. Geriausios sąlygos poilsiavimui nustatytos Vievio, Ropėjų, Paluknio, Rūdiškių girininkijose. Vidutinės sąlygos poilsiui miške yra maždaug apie 34 proc. miškų teritorijos ploto. Likusioje dalyje medynai yra drėgni arba pelkėti, kuriuose sąlygos poilsiui yra blogos. Daugumoje medynų gana gausi žolinė augalija. Drėgnų, tankių medynų poilsiautojai vengia ne vien tik dėl jų drėgnumo, bet vasarą ir dėl erkių bei uodų. Rekreacinę situaciją šiek tiek gerina tik tai, jog didelė dalis miškų yra grybinga. Sezono metu čia apsilanko nemažai grybautojų, o taip pat renkamos uogos. Atsižvelgiant į šių lankytojų trumpalaikius poreikius daugelyje vietų yra įrengtos atokvėpio vietos su negausia įranga.

1 lentelė. **Miškų rekreacinis vertinimas pagal girininkijas**

Eil. Nr.	Girininkija	Miškų plotas							
		Geros sąlygos		Vidutinės sąlygos		Blogos sąlygos		Viso	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1.	Pravieniškių	451,9	11,1	989,4	24,3	2629,1	64,6	4070,4	100
2.	Būdos	29,7	0,7	515,3	11,7	3870,4	87,7	4415,4	100
3.	Palomenės	869,8	22,3	826,9	21,2	2200,6	56,5	3897,3	100

4.	Paparčių	971,2	33,6	849,2	29,4	1070,5	37,0	2890,9	100
5.	Žiežmarių	650,9	14,5	1832,2	40,9	1993	44,5	4476,1	100
6.	Kruonio	640,8	14,8	1527,6	35,3	2153,2	49,8	4321,6	100
7.	Vievio	2137,2	55,5	988,8	25,7	724,1	18,8	3850,1	100
8.	Jagelonių	153,9	6,1	1645,2	65,1	727	28,8	2526,1	100
9.	Semeliškių	134,2	5,1	1310,4	50,2	1163,2	44,6	2607,8	100
10.	Trakų	1063	34,9	1408,8	46,2	576,4	18,9	3048,2	100
11.	Lentvario	1169,9	42,9	1022,9	37,5	535	19,6	2727,8	100
12.	Aukštadvario	1087,4	33,3	1375,2	42,1	805,6	24,6	3268,2	100
13.	Rūdiškių	1879,4	52,9	1237	34,8	435,5	12,3	3551,9	100
14.	Ropėjų	2140,4	59,7	1134,6	31,6	311,2	8,7	3586,2	100
15.	Onuškio	809,6	23,7	1573,3	46,1	1031,6	30,2	3414,5	100
16.	Žeronių	1529	53,9	1010	35,6	296,9	10,5	2835,9	100
17.	Paluknio	1927,3	50,3	1084,1	28,3	816,8	21,3	3828,2	100
	Iš viso:	17645,6	29,7	20330,9	34,3	21340,1	36,0	59316,6	100

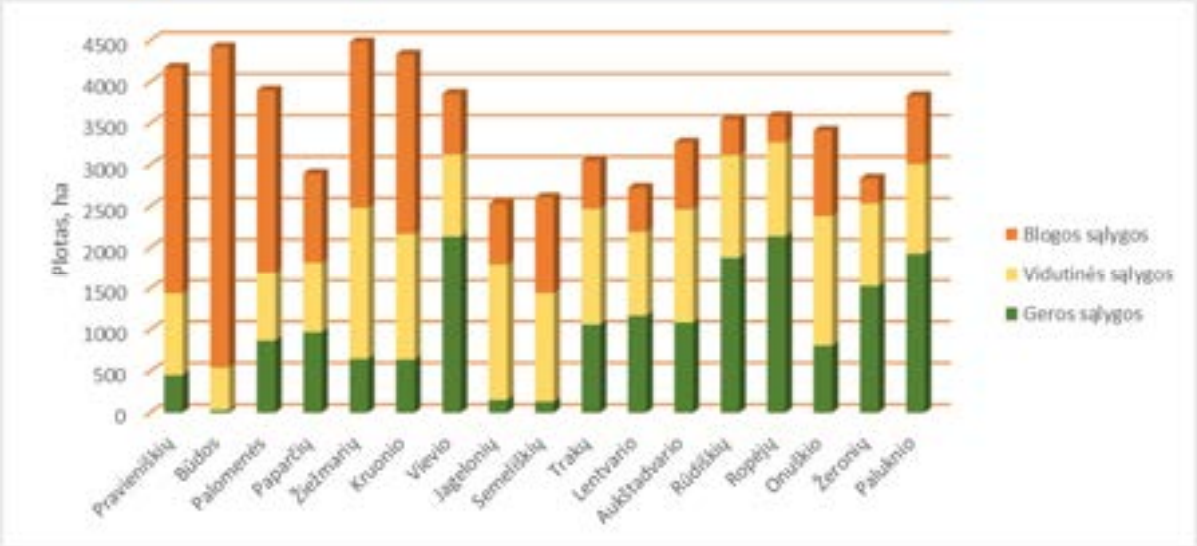

5 pav. Girininkijų rekreacinis potencialas

2 lentelė. **Rekreacinės paskirties miškai** (padalinio administruojami miškai)

Girininkij□	Miško gr□pė ir pogr□pis	Miškų t□ritorijos plot□s, h□	Miško ž□mės plot□s, h□	Proc. n□o viso ploto
Pravieniškių	***R□kr□□□n□□m□šk□, □š v□so***	**131,5**	**131,3**	**3,2**
	V□lstyb□n□ų p□rkų r□kr□□□n□ų zonų m□šk□	130,7	130,5	3,2
	R□kr□□□n□□m□ško sklyp□	0,8	0,8	

Girininkija	Miško grupė ir pogrupis	Miškų teritorijos plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Proc. nuo viso ploto
Palomenės	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**0,5**	**0,5**	
	Miško parkai	0,5	0,5	
Žiežmarių	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**206,8**	**205,6**	**4,6**
	Miško parkai	21,0	21,0	0,5
	Rekreaciniai miško sklypai	9,7	9,7	0,2
	Miestų miškai	176,1	174,9	3,9
Kruonio	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**0,6**	**0,5**	
	Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	0,6	**0,5**	
Vievio	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**81,2**	**81,1**	**2,2**
	Miško parkai	67,4	67,3	1,8
	Rekreaciniai miško sklypai	13,8	13,8	0,4
Semeliškių	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**56,0**	**56,0**	**2,2**
	Miško parkai	6,9	6,9	0,3
	Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	49,1	49,1	1,9
Trakų	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**195,4**	**195,2**	**6,4**
	Miško parkai	169,6	169,4	5,5
	Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	15,7	15,7	0,5
	Miestų miškai	10,1	10,1	0,4
Lentvario	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**616,7**	**612,1**	**22,6**
	Miško parkai	305,7	301,7	11,2
	Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	111,9	111,3	4,1
	Rekreaciniai miško sklypai	3,3	3,3	0,1
	Miestų miškai	195,8	195,8	7,2
Aukštadvario	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**248,1**	**247,3**	**7,6**
	Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	236,0	235,2	7,2
	Rekreaciniai miško sklypai	12,1	12,1	0,4
Rūdiškių	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**65,0**	**65,0**	**1,8**
	Miestų miškai	65,0	65,0	1,8
Žeronių	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	8,6	8,5	0,3
	Miestų miškai	8,6	8,5	0,3
Iš viso padalinyje:	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**1610,4**	**1603,1**	**2,7**
	Miško parkai	570,6	566,3	0,9
	Rekreaciniai miško sklypai	39,7	39,7	0,1
	Miestų miškai	456,1	454,8	0,8
	Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	544,0	542,3	0,9

Vandenys. Miško tinkamumą poilsiui didele dalimi lemia ir jo padėtis vandens telkinių atžvilgiu. Jeigu grybavimui ir uogavimui tai turi mažą įtaką, tai ilgesniam poilsiui yra būtinas vandens telkinys, ir kuo jis didesnis, tuo jo pakrančių miškai poilsiautojams yra patrauklesni. Pakankamai patrauklaus, nelabai eutrofikuoto vandens telkinio pakrančių medynai yra žymiai priimtinesni ilgesniam poilsiui, nei tokie patys medynai, labiau nutolę nuo vandens telkinio. Trakų padalinio teritorija yra turtinga patraukliais poilsiavimui ežerais ir kitais vandens telkiniais (Vilkokšnis, Spindžius, Verniejus, Akmena, Galvė, Luka, Skaistis, Totoriškių ežerai, Kauno marios, Elektrėnų marios, Neries, Strėvos, Verknės upės ir kt.), kurie stipriai padidina poilsiautojų skaičių.

6 pav. Verniejaus ežeras (Aukštadvario gir.)

1.4. Esami rekreacijos objektai girininkijų miškuose

Trakų regioninio padalinio teritorijos rekreacijos teritorinę sistemą sudaro lankytinos vietos miške, pažintiniai takai, poilsio vietos, sujungtos tarpusavyje turistiniais maršrutais, o taip pat su aplinkine autokelių sistema. Rekreacinę teritorinę sistemą lemia lankytinų vietų išsidėstymas ir jų infrastruktūra. Rekreacijos objektai bei kraštovaizdžio formavimo priemonės sudarys regioninio padalinio valdomų valstybinių miškų pritaikymo žmonių poilsiui kompleksą.

Šiuo metu rekreacinė infrastruktūra regioninio padalinio administruojamuose miškuose yra gana gerai išvystyta. Pagrindiniai rekreaciniai objektai yra sutelkti labiausiai tam tinkamose vietose – girininkijose, patenkančiose į regioninių parkų teritorijas bei priemiesčių miškuose.

3 lentelė. ***Esamų miško rekreacinių objektų suvestinė***

Eil. Nr.	Girininkijos pavadinimas	Stovykla-vietės	Poilsia-vietės	Atokvėpio vietos	Takai	Apžval-gos vietos	Pažin-tiniai objektai	Viso
1.	Pravieniškių	2	4	4	1	1		**12**
2.	Būdos		1					**1**
3.	Palomenės		1					**1**
4.	Paparčių		1	2				**3**
5.	Žiežmarių		1	1	1			**3**
6.	Kruonio		1	3				**4**
7.	Vievio	1	8		1	1	3	**14**
8.	Jagelonių		1	1				**2**
9.	Semeliškių		1	1				**2**
10.	Trakų		1					**1**
11.	Lentvario	1	1		2			**4**
12.	Aukštadvario	1	3	4	4	1	2	**15**
13.	Rūdiškių		1	1				**2**
14.	Ropėjų		3	1			2	**6**
15.	Onuškio		1					**1**
16.	Žeronių			4				**4**
17.	Paluknio		2					**2**
Viso		**5**	**31**	**22**	**9**	**3**	**7**	**77**

7 pav. Stovyklavietė „Paežerojus“ (Pravieniškių gir.)

4 lentelė. **Inventorizuoti rekreacijos objektai**

(Lentelėje naudojamos santrumpos: Valstybinių miškų urėdija – VMU; Aukštadvario regioninio parko direkcija – ARPD; Neries regioninio parko direkcija – NRPD; Kauno marių regioninio parko direkcija - KMRPD)

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Objekto tipas	Pavadinimas	Objekto priklausomybė
1.	Aukštadvario	55	1	Stovyklavietė	"Vilūnų"	Bendra VMU ir ARPD
2.	Aukštadvario	10 | 16	43 | 13	Pažintinis objektas	"Velnio duobė"	Bendra VMU ir ARPD
3.	Aukštadvario	118	15	Poilsiavietė	"Prie Strėvos įgriuvos"	VMU
4.	Aukštadvario	120	1; 2; 11	Pažintinis takas	"Apie Strėvos įgriuvą"	VMU
5.	Aukštadvario	123	1	Atokvėpio vieta	„Karališka virtuvė“	ARPD
6.	Aukštadvario	39	33	Atokvėpio vieta	"Paežerė"	VMU
7.	Aukštadvario	39	33	Poilsiavietė	„Prie Navos ež.“	ARPD
8.	Aukštadvario	38; 39		Pažintinis takas	"Skrebio miško"	VMU
9.	Aukštadvario	39	20; 21	Apžvalgos vieta	"Kartuvių kalnas"	Bendra VMU ir ARPD
10.	Aukštadvario	119; 120; 129		Pažintinis takas	"Žaliasis takas"	Bendra VMU ir ARPD
11.	Aukštadvario	121; 130; 132		Pažintinis takas	„Protėvių takas“	ARPD
12.	Aukštadvario	125	6	Atokvėpio vieta	"Strėvos protaka"	ARPD
13.	Aukštadvario	138	2	Atokvėpio vieta	„Prie Lausgenių pilkapių“	ARPD
14.	Aukštadvario	143	4	Pažintinis objektas	Lausgenių eglė	VMU
15.	Aukštadvario	60	26	Poilsiavietė	„Verniejaus ežero“	ARPD
16.	Būdos	130	5; 26	Poilsiavietė	„Prie Rubežinės“	VMU
17.	Jagelonių	19 | 24	16 | 1	Poilsiavietė	„Bebrynė“	VMU
18.	Jagelonių	32	24	Atokvėpio vieta	„Dainava“	VMU
19.	Kruonio	84	15	Atokvėpio vieta	„Kalnių miške“	VMU
20.	Kruonio	6	14	Atokvėpio vieta	„Dabintos miške“	VMU
21.	Kruonio	42	9	Poilsiavietė	„Gojus“	VMU
22.	Kruonio	66	15	Atokvėpio vieta	„66 kvartalo“	VMU
23.	Lentvario	286; 296		Pažintinis takas	„Varnikų“	VMU
24.	Lentvario	20	15	Poilsiavietė	„Valų“	VMU
25.	Lentvario	11	11; 17	Pažintinis takas	„Saidės“	Bendra VMU ir NRPD
26.	Lentvario	289	2; 3; 4	Stovyklavietė	„Skaisčio“	VMU
27.	Onuškio	116	9	Poilsiavietė	„Kajutis“	VMU
28.	Palomenės	284	4	Poilsiavietė	„Prie Bedugnio“	VMU
29.	Paluknio	212	18; 19	Poilsiavietė	„Karklotė“	VMU
30.	Paluknio	360	3	Poilsiavietė	„Madžiūnai“	VMU
31.	Pravieniškių	366	9	Stovyklavietė	„Paežerojus“	Bendra VMU ir KMRPD

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Objekto tipas	Pavadinimas	Objekto priklausomybė
32.	Pravieniškių	373	47	Poilsiavietė	„Mergakalnio“	VMU
33.	Pravieniškių	373	47	Apžvalgos vieta	„Mergakalnio regykla“	KMRPD
34.	Pravieniškių	54	27	Poilsiavietė	„Po kepure“	VMU
35.	Pravieniškių	331	14	Poilsiavietė	P331	KMRPD
36.	Pravieniškių	358	4	Poilsiavietė	P358	KMRPD
37.	Pravieniškių	343	1; 3	Stovyklavietė	„Gastilionių“	KMRPD
38.	Pravieniškių	320	14	Atokvėpio vieta	AV320	KMRPD
39.	Pravieniškių	358; 362		Pažintinis takas	Gastilionių	KMRPD
40.	Pravieniškių	376	37	Atokvėpio vieta	AV376	KMRPD
41.	Pravieniškių	377	1	Atokvėpio vieta	„Lašinių“	KMRPD
42.	Pravieniškių	363	11	Atokvėpio vieta	AV363	KMRPD
43.	Ropėjų	25	5	Atokvėpio vieta	„Ropėjos miške“	VMU
44.	Ropėjų	25	Prie 11	Pažintinis objektas	Trakų krašto miško parkas	VMU
45.	Ropėjų	61	4	Pažintinis objektas	„Miško klasė“	VMU
46.	Ropėjų	61	9	Poilsiavietė	„Uogelė“	VMU
47.	Ropėjų	134	8	Poilsiavietė	„Žvirgždė“	VMU
48.	Ropėjų	73	2	Poilsiavietė	„JMB parkas“	VMU
49.	Rūdiškių	208	1	Poilsiavietė	„Pušelė“	VMU
50.	Rūdiškių	25	18	Atokvėpio vieta	„Puponys“	VMU
51.	Semeliškių	36	9	Poilsiavietė	„Medeina“	VMU
52.	Semeliškių	41	7	Atokvėpio vieta	„Antynas“	VMU
53.	Trakų	55	8	Poilsiavietė	„Prie Trakų“	VMU
54.	Vievio	68 | 69	23 | 16; 19-21	Stovyklavietė	„Bražuolė“	VMU
55.	Vievio	27	5; 9	Poilsiavietė	„Purvės rėvos“	Bendra VMU ir NRPD
56.	Vievio	20	1	Poilsiavietė	„Padūkštų pilkapynas“	VMU
57.	Vievio	22	1; 3	Poilsiavietė	„Prie grybo“	VMU
58.	Vievio	14	11	Poilsiavietė	„Panerių miško parkingas“	VMU
59.	Vievio	13	1	Poilsiavietė	„Didieji Vepriai“	VMU
60.	Vievio	10	2; 8	Poilsiavietė	„Mažieji Vepriai“	VMU
61.	Vievio	20	1	Poilsiavietė	„Neries – Dūkštos santaka“	VMU
62.	Vievio	43	6	Pažintinis objektas	„Pinyklos šaltinis“	VMU
63.	Vievio	60	1	Pažintinis objektas	„Karagėliškių šaltinis“	VMU
64.	Vievio	25	2	Poilsiavietė	„Raguvos“	NRPD
65.	Vievio	40	9	Pažintinis objektas	Ausiutiškių konglomeratas	NRPD
66.	Vievio	40	7	Apžvalgos vieta	Ausiutiškių regykla	NRPD

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Objekto tipas	Pavadinimas	Objekto priklausomybė
67.	Vievio	14; 17-22; 25; 27; 31; 40-48; 60; 61; 68; 69		Pažintinis takas	Kairiojo Neries kranto turizmo trasa	NRPD
68.	Žeronių	286	17	Atokvėpio vieta	„Marcinkevičiaus giraitė“	VMU
69.	Žeronių	224	4	Atokvėpio vieta	„Kryžkelė“	VMU
70.	Žeronių	375	1	Atokvėpio vieta	„Prie tvenkinio“	VMU
71.	Žeronių	372	2	Atokvėpio vieta	„Klepočių miške“	VMU
72.	Žiežmarių	31	16	Atokvėpio vieta	„Šile“	VMU
73.	Žiežmarių	74	10; 12	Poilsiavietė	„Girelės“	VMU
74.	Žiežmarių	66; 67; 74		Pažintinis takas	„Girelės“	VMU
75.	Paparčių	12	7	Poilsiavietė	„Raišuvos“	VMU
76.	Paparčių	65	9	Atokvėpio vieta	AV65	VMU
77.	Paparčių	27	8	Atokvėpio vieta	AV27	VMU

5 lentelė. **Esami rekreacijos objektai girininkijų miškuose pagal objektų rūšis**
(inventorizacijos duomenimis)

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vieta		Apibūdinimas
		kvartalas	*sklypas*	
APŽVALGOS VIETOS				
Aukštadvario				
1.	„Kartuvių kalnas“	39	20; 21	Informacinis stendas, suolas, šiukšliadėžė.
Vievio				
2.	„Ausiutiškių regykla“	40	7	Apžvalgos platforma, miško baldų komplektas, laužavietė. Įrengta Neries RP direkcijos.
Pravieniškių				
3.	„Mergakalnio regykla“	373	47	Apžvalgos platforma. Įrengta Kauno marių RPD.
ATOKVĖPIO VIETOS				
Aukštadvario				
1.	„Paežerė“	39	33	Suolas ir lieptas.
2.	„Strėvos protaka“	125	6	2 informaciniai stendai, miško baldų komplektas, suolas. Įrengė Aukštadvario RP direkcija.
3.	„Karališka virtuvė“	123	1	Stalas, 2 suolai, informacinis stendas. Įrengė Aukštadvario RP direkcija.
4.	„Prie Lausgenių pilkapių“	138	2	2 miško baldų komplektai, informacinis stendas, dviračių stovas. Įrengė Aukštadvario RP direkcija.
Jagelonių				
5.	„Dainava“	32	24	1 informacinis stendas, 4 kėdės, stalas, šiukšliadėžė.
Kruonio				
6.	„Dabintos miške“	6	14	Informacinis stendas, stalas, 2 suolai.
7.	„66 kvartalo“	66	15	2 suolai, stalas, pvėsinė.
8.	„Kalnių miške“	84	15	Stalas, 2 suolai, šiukšliadėžė.
Paparčių				
9.	„Sukros“	27	8	4 suolai, stalas, pavėsinė.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vieta		Apibūdinimas
		kvartalas	*sklypas*	
10.	„Pušyne“	65	9	4 suolai, stalas, pavėsinė.
Pravieniškių				
11.	AV320	320	14	Informacinis stendas, suolai. Įrengta Kauno marių RP direkcijos.
12.	„Prie Rumšiškių pušies“	363	11	2 informaciniai stendai, 5 suolai. Įrengta Kauno marių RP direkcijos.
13.	AV376	376	37	Informacinis stendas, 2 miško baldų komplektai, laužavietė. Įrengta Kauno marių RP direkcijos.
14.	„Lašinių“	377	1	Informacinis stendas, miško baldų komplektas. Įrengta Kauno marių RP direkcijos.
Ropėjų				
15.	„Ropėjos miške“	25	5	Informacinis stendas, schema, 2 suolai, stalas, pavėsinė, skulptūra, šiukšliadėžė.
Rūdiškių				
16.	„Puponys“	25	18	Informacinis stendas, suolas, kėdė, stalas.
Semeliškių				
17.	„Antynas“	41	7	Informacinis stendas, 4 suolai, 2 stalai, šiukšliadėžė.
Žeronių				
18.	„Kryžkelė“	224	4	Informacinis stendas, 4 suolai, stalas, šiukšliadėžė.
19.	„Marcinkevičiaus giraitė“	286	17	Informacinis stendas, rodyklė, suolas, skulptūra.
20.	„Klepočių miške“	372	2	2 suolai, stalas, šiukšliadėžė.
21.	„Prie tvenkinio“	375	1	Informacinis stendas, rodyklė, 2 suolai, kėdė, stalas, pavėsinė, šiukšliadėžė.
Žiežmarių				
22.	„Šile“	31	16	Informacinis stendas, stalas, 2 suolai.
PAŽINTINIAI OBJEKTAI				
Aukštadvario				
1.	„Velnio duobė“	10 | 16	43 | 13	Informacinis stendas, mediniai laiptai, apžvalgos platforma, medinė skulptūra, 2 suolai, terasuotas takas.
2.	„Lausgenių eglė“	143	4	Informacinis stendas, nukreipiančioji rodyklė, apsauginiai atitvarai. Medį tikslinga pripažinti botaniniu gamtos paveldo objektu.
Vievio				
3.	Ausiutiškių konglomeratas	40	9	Laiptai su turėklais. Įrengta Neries RP direkcijos.
4.	„Pinyklos šaltinis“	43	6	Laipteliai. NRPD įrengtas informacinis stendas.
5.	„Karagėliškių šaltinis“	60	1	Laipteliai.
Ropėjų				
6.	„Miško klasė“	61	4	6 informaciniai stendai, schema, rodyklė, 9 suolai, 9 stalai.
7.	Trakų krašto miško parkas	25	Prie 11	Rekreaciniai želdiniai, takai.
PAŽINTINIAI TAKAI				
Aukštadvario				
1.	"Apie Strėvos įgriuvą"	120	1; 2; 11	4 informaciniai stendai, 5 rodyklės. 1 stendas ir 1 dviračių stovas yra Aukštadvario RP direkcijos.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vieta		Apibūdinimas
		kvartalas	*sklypas*	
2.	"Skrebio miško"	38; 39		12 stendų
3.	„Žaliasis takas“	119; 120; 129		Informacinis stendas, 7 užkardai.
4.	„Protėvių takas“	121; 130; 132		Aukštadvario RP. Trasa supažindina su Bagdanonių ir Spindžiaus kraštovaizdžio draustiniuose esančiomis gamtos ir kultūros paveldo vertybėmis.
Lentvario				
5.	"Saidės"	11	11; 17	4 rodyklės, 9 suolai, stalas, pavėsinė, laipteliai, tiltelis, laužavietė, lauko tualetas. Neries RP direkcijai priklauso 2 informaciniai stendai, skulptūra.
6.	"Varnikų"	286; 295-298		4 rodyklės, 12 suolų, 2 pavėsinės, tiltelis, šiukšliadėžė, 2 lauko tualetai, 2 apžvalgos aikštelės.
Žiežmarių				
7.	"Girelės"	66; 67; 74		2 informacinės schemos, 4 suolai.
Vievio				
8.	Kairiojo Neries kranto turizmo trasa	14; 17-22; 25; 27; 31; 40-48; 60; 61; 68; 69		Trasos ilgis – 25 km. Per visą ilgį išdėstyta informacinių stendų, rodyklių ir poilsiui skirtos rekreacinės infrastruktūros sistema. Įrengta Neries RP direkcijos.
Pravieniškių				
9.	Gastilionių pažintinė trasa	358; 362		Įrengta Kauno marių RP direkcijos. Trasos ilgis – apie 2,3 km. Markiruota dažais ant medžių, išdėstyti informaciniai stendai.
POILSIAVIETĖS				
Aukštadvario				
1.	„Prie Navos ež.“	39	33	Įrengė Aukštadvario RP direkcija.
2.	"Verniejaus ežero"	60	26	Įrengė Aukštadvario RP direkcija. 7 suolai, 3 laužavietės, laiptai, 2 pavėsinės su lauko baldais, 2 miško baldų komplektai (iš stalo ir 2 suolų), dviračių stovas.
3.	"Prie Strėvos įgriuvos"	118	15	2 informaciniai stendai, 7 suolai, 2 stalai.
Būdos				
4.	"Prie Rubežinės"	130	5; 26	4 suolai, stalas, pavėsinė, laužavietė. 1 informacinis stendas priklauso Kauno marių RP direkcijai.
Jagelonių				
5.	"Bebrynė"	19 | 24	16 | 1	2 informaciniai stendai, 8 suolai, 4 stalai, 3 pavėsinės, tiltelis, laužavietė, 2 šiukšliadėžės, lauko tualetas.
Kruonio				
6.	"Gojus"	42	9	Informacinis stendas, schema, rodyklė, 4 suolai, stalas, pavėsinė, konteineris, lauko tualetas, laužavietė.
Lentvario				
7.	"Valų"	20	15	Informacinis stendas, 15 suolų, 6 stalai, pavėsinė. Laužavietė, lauko tualetas. Valų kaimo

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vieta		Apibūdinimas
		kvartalas	*sklypas*	
				bendruomenei priklauso 3 sporto įrenginiai, vaikų žaidimų aikštelė.
Onuškio				
8.	"Kajutis"	116	9	Informacinis stendas, 2 suolai, stalas, laužavietė, šiukšliadėžė.
Palomenės				
9.	„Prie Bedugnio“	284	4	Stalas, 2 suolai, laužavietė.
Paluknio				
10.	"Karklotė"	212	18; 19	Informacinis stendas, 2 rodyklės, 6 suolai, 2 stalai, šiukšliadėžė, lauko tualetas.
11.	"Madžiūnai"	360	3	Informacinis stendas, 6 suolai, 2 stalai, šiukšliadėžė.
Paparčių				
12.	"Raišuvos"	12	7	Rodyklė, 11 suolų, stalas, pavėsinė, tiltelis, laužavietė, lauko tualetas.
Pravieniškių				
13.	"Po kepure"	54	27	Pavėsinė, stalas, 2 suolai, laužavietė, lauko tualetas.
14.	P331	331	14	Pavėsinė, laužavietė, 2 miško baldų komplektai. Įrengta Kauno marių RP direkcijos.
15.	P358	358	4	Pavėsinė, 3 laužavietės, 3 miško baldų komplektai. Įrengta Kauno marių RP direkcijos.
16.	"Mergakalnio"	373	47	5 suolai, 2 stalai, pavėsinė, lauko tualetas. Kauno marių RP direkcijos įrengti 4 suolai, 2 informaciniai stendai.
Ropėjų				
17.	"Uogelė"	61	9	Informacinis stendas, rodyklė, stalas, 4 suolai, pavėsinė, laužavietė, šiukšliadėžė.
18.	"JMB parkas"	73	2	2 informaciniai stendai, 4 suolai, stalas, pavėsinė, laužavietė, šiukšliadėžė.
19.	"Žvirgždė"	134	8	Informacinis stendas, 2 rodyklės, 4 suolai, stalas, pavėsinė, laužavietė, šiukšliadėžė.
Rūdiškių				
20.	"Pušelė"	208	1	Informacinis stendas, 2 suolai, stalas, pavėsinė.
Semeliškių				
21.	"Medeina"	36	9	Informacinis stendas, 8 suolai, stalas, pavėsinė, laužavietė, šiukšliadėžė.
Trakų				
22.	"Prie Trakų"	55	8	Informacinis stendas, rodyklė, 7 suolai, stalas, laužavietė.
Vievio				
23.	"Mažieji Vepriai"	10	2; 8	"P" ženklas, lieptas.
24.	"Didieji Vepriai"	13	1	Informacinis stendas, 5 suolai, stalas, pavėsinė, laužavietė, lieptas, "P" ženklas. Neries RP direkcijos įrengta: informacinis stendas, ženklas.
25.	"Panerių miško parkingas"	14	11	2 informaciniai stendai, rodyklė, 5 suolai, stalas, pavėsinė, laužavietė.
26.	"Padūkštų pilkapynas"	20	1	Rodyklė, 11 suolų, 2 stalai, 2 skulptūros, pavėsinė, laužavietė. Neries RP direkcijos įrengta: 2 nurodomieji ženklai, stendas.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vieta		Apibūdinimas
		kvartalas	*sklypas*	
27.	"Neries - Dūkštos santaka"	20	1	4 suolai, stalas, pavėsinė.
28.	"Prie grybo"	22	1; 3	Informacinis stendas, 5 suolai, 4 kėdės, 3 stalai, 2 pavėsinės, laužavietė. Neries RP direcijos įrengta: informacinis stendas, ženklas.
29.	"Raguvos"	25	2	Informacinis stendas, pavėsinė, stalai, suolai. Įrengta Neries RP direkcijos.
30.	"Purvės rėvos"	27	5; 9	Rodyklė, 3 suolai, stalas, pavėsinė, laužavietė, lauko tualetas. Neries RP dirkcijos įrengta: informacinis stendas, 6 suolai, 2 ženklai, dviračių stovas, lieptas.
Žiežmarių				
31.	"Girelės"	74	10; 12	Informacinis stendas, rodyklė, 26 suolai, 4 stalai, 1 skulptūra, 2 pavėsinės, tiltelis, 3 laužavietės, lauko tualetas, lieptas, tvorelė.
STOVYKLAVIETĖS				
Pravieniškių				
1.	"Paežerojus"	366	9	4 suolai, stalas, pavėsinė, laužavietė, lauko tualetas, lieptas. Kauno marių RP direkcijos bei Rumšiškių bendruomenės dar įrengta: 2 stalai, 4 suolai, šašlykinė, 3 inf. stendai, lieptas, pontoniniai tiltai.
2.	"Gastilionių"	343	1; 3	Miško žemėje yra pavėsinė, 3 miško badų komplektai. Kita įrangos dalis išdėstyta šalia taksacinių sklypų (ne miško žemėje). Įrengta Kauno marių RP direkcijos.
Aukštadvario				
3.	"Vilūnų"	55	1	1 informacinis stendas, 8 suolai, 3 stalai, 1 pavėsinė, konteineris, lauko tualetas. Ženklas "P" priklauso Aukštadvario RP direkcijai.
Lentvario				
4.	"Skaisčio"	289	2; 3; 4	Informacinis stendas, 3 rodyklės, 24 suolai, 12 stalų, 3 pavėsinės, 3 laužavietės, 5 šiukšliadėžės, 3 persirengimo kabinos, 6 sporto įrenginiai, lauko tualetas, aptvaras konteineriui.
Vievio				
5.	"Bražuolė"	68 | 69	23 | 16; 19-21	Informacinis stendas, rodyklė, 31 suolas, 5 stalai, 3 pavėsinės, 2 laužavietės, 3 sporto ir laisvalaikio įrenginiai. Neries RP direkcijos yra įrengta: dviračių stovas, informacinis stendas.

Trakų regioninio padalinio 1000 ha administruojamų miškų, tenka 1,3 rekreaciniai objektai. Tankumas yra nevienodas ir įvairuoja priklausomai nuo miškų rekreatyvumo ir lankytojų srautų.

Miško rekreaciniai objektai, ypač esantys netoli lankomų gamtos ar kultūros paveldo objektų, įsilieja į bendrą rekreacinę sistemą ir užima svarbų vaidmenį pažintiniame ir poilsio gamtoje turizme.

2. KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDO OBJEKTŲ APŽVALGA

Valstybės saugomų registruotų kultūros vertybių, pripažintų saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui (LR Kultūros ministro 2005-04-29 įsakymas Nr. ĮV-190 „Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių pripažinimo saugomomis“) apsaugą reglamentuoja LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, kurio 19 str. 2 d. 1 p. imperatyviai nurodo, jog *„Viešajam pažinimui ir naudojimui saugojamame objekte, jo teritorijoje, vietovėje draudžiama naikinti ar kitaip žaloti nekilnojamosios kultūros vertybės pase nurodytas vertingąsias savybes .“*

Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, parengtais vadovaujantis *Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis (LR aplinkos ministro ir kultūros ministro 2005 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. ĮV-261/D1-322*) bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

Apsaugos specialieji planai rengiami skelbiamų saugomais kultūros paveldo objektų ir steigiamų saugomomis vietovių teritorijų, apsaugos zonų riboms nustatyti ar pakeisti. Kultūros paveldo vertybių tvarkyba ir naudojimas vykdomi pagal specialiuosius teritorijų planavimo dokumentus, strateginius planus, tikslines programas ir tvarkomuosius paveldosaugos darbų projektus.

8 pav. Mošos piliakalnis (Aukštadvario gir.)

6 lentelė. **Kultūros paveldo objektai**
(Trakų regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje)

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingu-mo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
Pravieniškių girininkija							
1.	5013	Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas	Nacionalinis	Paminklas	Dovainonių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių r. sav.	373	24, 25
2.	9094	Paminklas vyskupui, poetui Antanui Baranauskui	Vietinis	Registrinis	Rumšiškės, Rumšiškių sen., Kaišiadorių r. sav.	370	3
3.	16198	Dovainonių, Kapitoniškių piliakalnis	-	Valstybės saugomas	Dovainonių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių rajono sav.	373	9, 10
4.	23717	Lašinių piliakalnis su gyvenviete	Nacionalinis	Paminklas	Lašinių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių rajono sav.	377	3, 4, 6, 7
5.	24193	Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas II	Nacionalinis	Paminklas	Dovainonių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių r. sav.	373	27
6.	25172	Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas III	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Dovainonių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių r. sav.	373	39, 40, 41
7.	25173	Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas IV	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Dovainonių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių r. sav.	373	53, 54
8.	25174	Kapitoniškių pilkapių vieta	Regioninis	Valstybės saugomas	Kapitoniškių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių r. sav.	560	13
9.	34925	Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas V	Regioninis	Registrinis	Dovainonių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių r. sav.	373	18, 20
10.	38328	Pravieniškių koncentracijos stovyklos žydų žudynių vieta ir kapas I	Nacionalinis	Registrinis	Pravieniškių II k., Pravieniškių sen., Kaišiadorių r. sav.	106	9
11.	38329	Pravieniškių koncentracijos stovyklos žydų žudynių vieta ir kapas II	Nacionalinis	Registrinis	Pravieniškių II k., Pravieniškių sen., Kaišiadorių r. sav.	106	15
Būdos girininkija							

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingu-mo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
1.	5006	Beištrakių, Šukiškių pilkapynas	-	Paminklas	Kaišiadorių r. sav. teritorija k., Kaišiadorių rajono sav.	254; 255	7-10; 1.
2.	5016	Guronių, Pravieniškių pilkapynas	-	Paminklas	Guronių k., Palomenės sen., Kaišiadorių r. sav.	222; 223; 264; 265;	33, 34, 35, 36; 22, 23; 3, 4; 1, 2, 3, 4, 25
3.	43844	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Nacionalinis	Registrinis	Šimkaučiškių k., Palomenės sen., Kaišiadorių rajono sav.	245	5
Palomenės girininkija							
1.	5026	Šilonių, Jačiūnų pilkapynas, vad. Prancūzkapiais	-	Paminklas	Putriškių k., Palomenės sen., Kaišiadorių rajono sav.	328	10, 11
2.	20705	Šilonių, Jačiūnų brąsta vad. Velnio brasta	-	Valstybės saugomas	Kasparų k., Palomenės sen., Kaišiadorių rajono sav.	8	26
3.	20706	Šilonių (Jučionių) alkos pieva	-	Registrinis	Putriškių k., Palomenės sen., Kaišiadorių rajono sav.	8	17, 18
Paparčių girininkija							
1.	5007	Našlėnų, Kmitų pilkapynas	-	Paminklas	Niauriškių k., Paparčių sen., Kaišiadorių rajono sav.	8; 11	7; 2, 3, 10, 11, 12
2.	23712	Našlėnų, Kmitų pilkapynas II	-	Paminklas	Niauriškių k., Paparčių sen., Kaišiadorių rajono sav.	7; 10	11; 4
3.	43848	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Nacionalinis	Registrinis	Aukštuojų k., Paparčių sen., Kaišiadorių rajono sav.	103	9
Žiežmarių girininkija							
1.	2969	Gojaus, Kloninių Mijaugonių pilkapynas, vad. Prancūzų kapais	-	Paminklas	Elektrėnų sav. teritorija k., Elektrėnų sav.	206	5

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingu-mo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
2.	16184	Gojaus, Perkūnkiemio, Elektrėnų pilkapynas	-	Valstybės saugomas	Elektrėnų sav. teritorija k., Elektrėnų sav.	206; 207	11; 6.
3.	16304	Gojaus, Kloninių Mijaugonių pilkapynas II	-	Paminklas	Elektrėnų sav. teritorija k., Elektrėnų sav.	207	12
4.	16353	Kalninių Mijaugonių pilkapynas	Nacionalinis	Paminklas	Kalninių Mijaugonių k., Gilučių sen., Elektrėnų sav.	58	18, 19
5.	20695	Vindžiuliškių akmuo su dubeniu	-	Valstybės saugomas	Vindžiuliškių k., Nemaitonių sen., Kaišiadorių rajono sav.	142	23
6.	20696	Vindžiuliškių dauba vad. Velnio duobe	-	Valstybės saugomas	Vindžiuliškių k., Nemaitonių sen., Kaišiadorių rajono sav.	166	9, 10
7.	24217	Vindziuliškių, Klėriškių pilkapynas	-	Valstybės saugomas	Vindžiuliškių k., Nemaitonių sen., Kaišiadorių rajono sav.	166	10
8.	25175	Kalninių Mijaugonių pilkapynas II	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Kalninių Mijaugonių k., Gilučių sen., Elektrėnų sav.	57	4
9.	32840	Varkalių pilkapynas	Regioninis	Registrinis	Varkalių k., Nemaitonių sen., Kaišiadorių r. sav.	168	16, 17
Kruonio girininkija							
1.	2966	Kalvių pilkapynas	Nacionalinis	Paminklas	Basonių II k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	83	12, 15, 16
2.	2967	Kalvių pilkapynas II	Nacionalinis	Paminklas	Basonių II k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	84	3
3.	5001	Ginteikiškių pilkapynas	-	Paminklas	Palimšių k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	107	6

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingu-mo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
4.	5005	Visginų piliakalnis	-	Paminklas	Visginų k., Kruonio sen., Kaišiadorių r. sav.	26	26
5.	5017	Astragų pilkapynas, vad. Kapčiais	-	Paminklas	Astragų k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	68	8
6.	5018	Astragų pilkapynas II	-	Paminklas	Daktariškių k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	74	9, 10
7.	5019	Atmainų, Darsūniškio pilkapynas	-	Paminklas	Atmainų k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	50; 51	12; 1
8.	5023	Migonių, Kleboniškio pilkapynas, vad. Milžinkapiais	-	Paminklas	Gliebiškio k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	43	33, 34
9.	24499	Varkališkių piliakalnis su priešpiliu	-	Valstybės saugomas	Visginų k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	27; 28	22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30; 12
10.	24813	Tiltas	-	Valstybės saugomas	Tadaravos k., Kruonio sen., Kaišiadorių r. sav.	670	12
11.	25170	Kalvių pilkapis	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Basonių II k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	82	45
12.	25171	Varkališkių piliakalnis II	-	Valstybės saugomas	Visginų k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	27	11
13.	32711	Kalvių pilkapynas III	Nacionalinis	Registrinis	Basonių II k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	83	29
14.	34644	Burčiakų piliakalnis	Regioninis	Registrinis	Vaiguvos k., Kruonio sen., Kaišiadorių r. sav.	92	8, 9, 10, 11
15.	38347	Darsūniškio, Kruonio žydų žudynių vieta ir kapas	Nacionalinis	Registrinis	Gliebiškio k., Kruonio sen., Kaišiadorių r. sav.	33	1

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingu-mo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
16.	40193	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapas	Vietinis	Registrinis	Tadaravos k., Kruonio sen., Kaišiadorių rajono sav.	670	14
17.	43843	Lietuvos partizano Vinco Zablacko-Kėkšto žūties vieta	Nacionalinis	Registrinis	Palimšio k., Žiežmarių apylinkės sen., Kaišiadorių rajono sav.	124	2
Vievio girininkija							
1.	3507	Varliškių, Orliškių pilkapynas	Nacionalinis	Paminklas	Varliškių k., Vievio sen., Elektrėnų sav.	129	3, 4, 5, 6
2.	3511	Popų, Vingelių pilkapynas, vad. Kapčiais	Nacionalinis	Paminklas	Balčiūnų k., Lentvario sen., Trakų r. sav.	91; 92	11; 13
3.	3520	Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapynas	Regioninis	Valstybės saugomas	Šaltupės k., Vievio sen., Elektrėnų sav.	4	5, 6
4.	3538	Vievio, Balceriškių pilkapynas vad. Švedkapiais	Nacionalinis	Paminklas	Balceriškių k., Vievio sen., Elektrėnų sav.	135	1, 2
5.	16453	Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapynas II	Nacionalinis	Paminklas	Šaltupės k., Vievio sen., Elektrėnų sav.	7	4
6.	16454	Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapynas III	Nacionalinis	Paminklas	Šaltupės k., Vievio sen., Elektrėnų sav.	7	9
7.	16455	Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapis	Regioninis	Valstybės saugomas	Šaltupės k., Vievio sen., Elektrėnų sav.	4	4
8.	16456	Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapis II	Regioninis	Valstybės saugomas	Šaltupės k., Vievio sen., Elektrėnų sav.	10	5
9.	16457	Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapis III	Regioninis	Registrinis	Šaltupės k., Vievio sen., Elektrėnų sav.	13	3
10.	16458	Varliškių pilkapis	Regioninis	Valstybės saugomas	Varliškių k., Vievio sen., Elektrėnų sav.	128	28

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingu-mo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
11.	21479	Balceriškių pilkapynas	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Balceriškių k., Vievio sen., Elektrėnų sav.	127	9
12.	29648	Padūkštų pilkapynas	Regioninis	Valstybės saugomas	Padūkštų vs., Vievio sen., Elektrėnų sav.	19; 20	9; 3
13.	31074	Kragžlių pilkapynas	Regioninis	Registrinis	Kragžlių vs., Vievio sen., Elektrėnų sav.	69	8, 12
14.	39193	Kragžlių pilkapynas II	Regioninis	Registrinis	Kragžlių vs., Vievio sen., Elektrėnų sav.	73	12
15.	40974	Vasyliškių senovės gyvenvietė	Regioninis	Registrinis	Vasyliškių vs., Kazokiškių sen., Elektrėnų sav.	810	3, 8, 9, 10
16.	40983	Panerių senovės gyvenvietė	Regioninis	Registrinis	Panerių k., Vievio sen., Elektrėnų sav.	22	3
17.	44523	Padūkštų senovės gyvenvietė	Regioninis	Registrinis	Padūkštų vs., Vievio sen., Elektrėnų sav.	19	6, 7
Jagelonių girininkija							
1.	43826	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Nacionalinis	Registrinis	Pagrendos k., Pastrėvio sen., Elektrėnų sav.	61	9
Semeliškių girininkija							
1.	24153	Daniliškių piliakalnis su gyvenviete	Nacionalinis	Paminklas	Daniliškių k., Trakų sen., Trakų r. sav.	228; 229; 231; 236	1; 6-10; 1, 2; 1
2.	3504	Strėvos piliakalnis	Nacionalinis	Paminklas	Trakų rajono sav., Trakų sen., Strėvos k.	307	19
Trakų girininkija							
1.	785	Užutrakio dvaro sodyba	Nacionalinis	Paminklas	Trakai, Trakų sen., Trakų r. sav.	246	25, 33
2.	17114	Trakų senamiestis	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Trakų m., Trakų sen., Trakų rajono sav.	275	57, 58, 59, 64

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingu-mo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
3.	31071	Bražuolės piliakalnis ir pilkapynas	-	Registrinis	Bražuolės k., Trakų sen., Trakų r. sav.	243	5, 13
4.	32938	Varatniškių senovės gyvenvietė	Nacionalinis	Registrinis	Varatniškių k., Trakų sen., Trakų r. sav.	250	1
Lentvario girininkija							
1.	780	Buv. dvaro sodybos fragmentai		Registrinis	Kariotiškių k., Lentvario sen., Trakų r. sav.	544	5, 6
2.	3513	Padvariškių, Blagodatnos pilkapynas	Nacionalinis	Paminklas	Sausių k., Lentvario sen., Trakų r. sav.	36	17
3.	3514	Maišinės, Sausių pilkapynas	Nacionalinis	Paminklas	Maišinės k., Lentvario sen., Trakų r. sav.	5	14, 17, 22, 28, 29, 30, 31, 35, 36, 37
4.	3515	Sausių, Bevandeniškių pilkapynas, vad. Kapčiais	Nacionalinis	Paminklas	Sausių k., Lentvario sen., Trakų r. sav.	37	6
5.	3516	Žemųjų Semeniukų pilkapis, vad. Kapčiumi	Regioninis	Valstybės saugomas	Žemųjų Semeniukų k., Lentvario sen., Trakų r. sav.	1	7
6.	4046	Maišinės, Sausių pilkapynas II	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Maišinės k., Lentvario sen., Trakų r. sav.	5	27
7.	16459	Padvariškių, Blagodatnos pilkapynas II	Nacionalinis	Paminklas	Sausių k., Lentvario sen., Trakų r. sav.	36; 38	29; 8
8.	16460	Padvariškių pilkapis	Regioninis	Valstybės saugomas	Sausių k., Lentvario sen., Trakų r. sav.	36	15
9.	24148	Žemųjų Semeniukų pilkapis II, vad. Kapčiumi	Regioninis	Valstybės saugomas	Žemųjų Semeniukų k., Lentvario sen., Trakų r. sav.	1	12
10.	32939	Užutrakio senovės gyvenvietė	Regioninis	Registrinis	Trakai, Trakų sen., Trakų r. sav.	307	1

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingu-mo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
11.	35393	Varnikų senovės gyvenvietė II	Regioninis	Registrinis	Varnikų k., Trakų sen., Trakų r. sav.	307	2
12.	35394	Varnikų senovės gyvenvietė III	Regioninis	Registrinis	Varnikų k., Trakų sen., Trakų r. sav.	307	8
13.	36120	Sausių, Bevandeniškių pilkapynas II	Regioninis	Registrinis	Sausių k., Lentvario sen., Trakų r. sav.	37	36
14.	42948	Salų piliakalnis	Nacionalinis	Registrinis	Salų k., Lentvario sen., Trakų rajono sav.	35	5, 6, 7, 8
15.	24147	Stirnių piliakalnis	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Trakų r. sav., Lentvario sen., Stirnių k.	11	31-35
Aukštadvario girininkija							
1.	776	Aukštadvario dvaro sodyba	-	Valstybės saugomas	Liepų g. 15, Aukštadvaris, Aukštadvario sen., Trakų r. sav.	588	1, 2, 3
2.	3498	Mošos, Skrebio pilkapynas	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Mošos k., Aukštadvario sen., Trakų rajono sav.	38	3, 5, 6, 9, 10
3.	16318	Mošos, Naujasodžių pilkapynas	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Mošos k., Aukštadvario sen., Trakų rajono sav.	38	23, 26
4.	20882	Kalnas vad. Kartuvių, kitaip Šibos kalnu	-	Valstybės saugomas	Aukštadvaris, Aukštadvario sen., Trakų r. sav.	39	20, 21, 24
5.	20890	Dauba vad. Velnio duobe	-	Valstybės saugomas	Škilietų k., Aukštadvario sen., Trakų rajono sav.	10; 16	14, 15, 16; 6, 7, 9, 10
6.	21477	Lausgenių pilkapynas	Nacionalinis	Paminklas	Lausgenių k., Onuškio sen., Trakų r. sav.	124	6, 7
7.	21478	Lausgenių pilkapynas II	Nacionalinis	Paminklas	Lausgenių k., Onuškio sen., Trakų r. sav.	137	10

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingu-mo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
8.	24140	Aukštadvario piliakalnis su gyvenviete	Nacionalinis	Paminklas	Aukštadvario mstl., Aukštadvario sen., Trakų rajono sav.	588	1, 2
9.	26639	Mošos, Naujasodžių piliakalnis su gyvenviete	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Mošos k., Aukštadvario sen., Trakų rajono sav.	38	9, 10, 12, 13, 15-18, 23, 24
10.	32937	Albinavos pilkapynas	Nacionalinis	Registrinis	Albinavos k., Aukštadvario sen., Trakų r. sav.	15	29
11.	3505	Strėvos pilkapynas	Nacionalinis	Paminklas	Trakų r. sav., Trakų sen., Strėvos k.	122 123	24 42
12.	3529	Drabužninkų, Danosų pilkapynas	Nacionalinis	Paminklas	Trakų r. sav., Aukštadvario sen., Drabužninkų k.	125 126	7-9 6
Onuškio girininkija							
1.	16192	Dusmenų pilkapis	Regioninis	Valstybės saugomas	Jurgionių k., Onuškio sen., Trakų r. sav.	121	3
2.	16235	Dusmenų pilkapis II	Regioninis	Valstybės saugomas	Jurgionių k., Onuškio sen., Trakų r. sav.	121	5
Žėronių girininkija							
1.	22115	Žėronių kapinynas	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Trakų rajono sav., Rūdiškių sen., Žėronių k.	325	27; 28
Paluknio girininkija							
1.	44981	Žvėryno pilkapynas	Nacionalinis	Registrinis	Žvėryno k., Paluknio sen., Trakų rajono sav.	213	13, 14

Kultūros paveldo objektų vertingosios savybės
(pagal LR kultūros vertybių registrą)

1. <u>Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas (5013)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
Archeologinis (lemiantis reikšmingumą);
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- žemių sampilai (6 sampilai nuo 6 iki 9 m skersmens ir nuo 0,6 iki 1,3 m aukščio; vienas pilkapis perkastas grioviu, keturių - nukasti pakraščiai). Pavieniai archeologiniai radiniai (du geležiniai pjautuvai; reljefas (kalvelė apie 100 m ilgio R-V kryptimi, 40 m pločio ir iki 5 m aukščio; kalvelėje yra daug didelių senų duobių, ji apaugusi mišku;

artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio reljefo autentiškumas:

- objektą iš visų pusių supantis kraštovaizdis (viršutinės Nemuno terasos daubos į Š, V ir P, apie 50 m į PR yra Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas II; daubos apaugę mišku).

2. <u>Paminklas vyskupui, poetui Antanui Baranauskui (9094)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus), memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);
Vertingosios savybės:
tūris, forma:

- netaisyklingos vertikaliai orientuotos formos granito paminklas su betoniniu bareljefiniu A. Baranausko portretu (būklė patenkinama, kairėje paminklo plokštumoje neišlikusi metalinė lenta su įrašu „1851 - 1853 metais Rumšiškėse gyveno ir mokėsi poetas Antanas Baranauskas“;

įrašai:

- įrašas paminklo plokštumoje „1851-1853 METAIS/ RUMŠIŠKĖSE/ GYVENO IR MOKĖSI/ POETAS ANTANAS/ BARANAUSKAS (būklė gera, buvusios metalo raidės neišlikusios, įrašas iškaltas granite);

dalys:

- betono bareljefas - A. Baranausko portretas (-; būklė patenkinama);

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- Paminklas pastatytas 1967 m., autorius - skulptorius Vladas Žuklys (1917 - 2013). Paminklas skirtas vyskupui poetui kalbininkui Antanui Baranauskui (1835 - 1902) atminti. 1994 m. paminklą norėta perkelti prie Rumšiškių mokyklos (neperkeltas). A. Baranauskas gimė 1835 m. sausio 17 d., Anykščiuose. 1851 - 1853 m. mokėsi valsčiaus raštininkų mokykloje Rumšiškėse. Čia sukūrė pirmuosius eilėraščius („Nemuno potvynis ties Rumšiškėmis 1851 m., „Atsisveikinimas su Rumšiškėmis 1853 m.). Dirbo Vainute, Raseiniuose, Sedoje ir Skuode. 1856 m. įstojo į Varnių kunigų seminariją. 1862 m. baigė Petrapilio dvasinę akademiją. Gavo teologijos magistro laipsnį ir buvo įšventintas kunigu. Dvejus metus studijavo Miunchene, Romoje ir Liuvene (Belgija). Grįžęs iš užsienio metus profesoriavo Petrapilio dvasinėje akademijoje. Vyskupo paskirtas katedros vikaru ir Žemaičių (Kaune) kunigų seminarijos dėstytoju. Dėstė iškalbos mokslą, katechetiką ir lietuvių kalbą. 1897 m. paskirtas Seinų vyskupu. Pats vesdavo klierikams ir savo vyskupijos kunigams rekolekcijas, rašė ir vertė giesmes, įvedė įvairias pamaldas: maldų devyndienius prieš Sekmines ir Švč. Jėzaus Širdies šventę, gegužines pamaldas ir kt. Pradėjo versti į lietuvių kalbą Šventąjį Raštą, tačiau tesuspėjo išversti mažiau negu pusę. Mirė 1902 m. lapkričio 23 d. Seiniuose, palaidotas Seinų katedroje. Vyskupo M. Valančiaus laikais mokydamasis Varnių kunigų seminarijoje, A. Baranauskas parašė „Artojų giesmes šventas", kurias vysk. M. Valančius įdėjo į savo „kantyčkas". Didelio populiarumo susilaukė „Kelionė Peterburkan". 1858 -1859 m. vasaros atostogų metu A. Baranauskas sukūrė poemą „Anykščių šilelis". Eidamas vyskupo pareigas sakė lietuviškus pamokslus, vertė Šventąjį Raštą, rašė giesmes. Vladas Žuklys (1917 - 2013) - skulptorius. Kūrė apvaliąsias skulptūras, bareljefus, figūrines kompozicijas. Kūryboje pratęsė B. Pundziaus, V. Grybo, P. Rimšos kūrybos tradicijas. Žymiausi darbai „Simonas Daukantas“ (1961 m.), „Poetas A. Strazdas“ (1964 m.), „Rašytojas A. Vienuolis“ (1967 m.), „Povilas Višinskis“ (1963 m.), „Martynas Mažvydas“ (1978 m.) ir kiti.

3. <u>Dovainonių, Kapitoniškių piliakalnis (16198)</u>

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

4. <u>Lašinių piliakalnis su gyvenviete (23717)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą); istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (Strėvos aukšto dešiniojo kranto stačiašlaitis iškyšulys, iš R ir PR juosiamas Strėvos, iš P ir PV - gilios griovos, o Š ir ŠV pusėje toliau tęsiasi kiek kylanti į ŠV aukštuma, o taip pat šios aukštumos dalis, esanti į ŠV nuo piliakalnio iškyšulio; iškyšulys paveiktas gamtinės erozijos, jo

Š, ŠR šlaito apatinė dalis kiek paplauta Strėvos, iškyšulio viršaus kraštuose yra senų apkasų duobės, dabar viršus dirvonuoja, o šlaitai apaugę praretintais lapuočiais medžiais, aukštumos dalis į Š ir ŠV nuo iškyšulio dalinai dirvonuoja, o dalinai apaugusi išretintais lapuočiais medžiais).

Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:

- Kauno marių regioninio parkos Strėvos kraštovaizdžio draustinio teritorija.

Faktai apie svarbius visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos įvykius, tautosakos šaltinius, kurie susiję su objektais ar vietovėmis:

- piliakalnyje stovėjo Strėvos pilis, kurią 1367 m. pradžioje užpuolė ir sudegino kryžiuočiai, iššudę daug jos gyventojų.

5. <u>Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas II (24193)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- žemių sampilai (11 sampilų nuo 4 iki 7 m skersmens ir nuo 0,3 iki 1,5 m aukščio; daugelyje yra senos didesnės ar mažesnės duobės, kai kurie sampilai dalinai nukasti);
- pavieniai archeologiniai radiniai (geležinis pjautuvas).

Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio reljefo autentiškumas:

- objektą iš visų pusių supantis kraštovaizdis (gana lygi Nemuno viršutinė terasa, tik į PV yra terasos dauba, apie 50 m į ŠV yra Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas, 0,1 km į PPR Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas III; terasa apaugusi mišku).

6. <u>Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas III (25172)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- 8 sampilai nuo 5 iki 6 m skersmens ir nuo 0,5 iki 0,8 m aukščio; daugelis sampilų apardyti I-ojo pasaulinio karo apkasų, du sampilai 2007 m. sužaloti lobių ieškotojų, vieno sampilo papėdėje 2007 m. vaikų iškastas bunkeris);

artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio reljefo autentiškumas:

- objektą iš visų pusių supantis kraštovaizdis (banguota Nemuno viršutinė terasa, PV pusėje griova, nusileidžianti į Nemuno slėnį, dabar Kauno marias, 0,1 km į ŠŠV yra Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas II, 0,1 km į P - Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas IV; terasa apaugusi mišku).

7. <u>Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas IV (25173)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- žemių sampilai (13 sampilų nuo 5 iki 9 m skersmens ir nuo 0,3 iki 1,5 m aukščio; dalis sampilų sužalota I-ojo pasaulinio karo apkasų, keli sampilai 2007 m. sužaloti lobių ieškotojų);

artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio reljefo autentiškumas:

- objektą iš visų pusių supantis kraštovaizdis (į ŠV yra Nemuno viršutinės terasos kalva, į PV - status, eroduojantis Kauno marių šlaitas, į PR ir R - gana nuožulnus šlaitas, besileidžiantis į Uolės slėnį ir Kauno marias, 0,1 km į Š yra Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas III).

8. <u>Kapitoniškių pilkapių vieta (25174)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą);
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (gana lygus, kiek nuolaidėjantis į V Nemuno dešiniojo kranto slėnio kraštas netoli Kauno marių kranto; paviršius buvo ilgą laiką ariamas, jame buvo dirbami įvairūs žemės judinimo darbai, dabar dirvonuoja, Š-P kryptimi jį kerta keliukas);
- kapai ar jų liekanos (sudegintų mirusiųjų kapai su įkapėmis, ar jų liekanos; daugelis kapų suardyta seniau ariant, dirbant įvairius žemės judinimo darbus, dalis ištirta 1985 m. ir 1999 m. archeologinių tyrinėjimų metu);
- kultūrinis sluoksnis ar jo liekanos (vietomis yra išlikę nedidelių kultūrinio sluoksnio fragmentų su akmens amžiaus laikotarpio ir I tūkstantmečio po Kristaus viduriu datuojamais archeologiniais radiniais; beveik visas kultūrinis sluoksnis sunaikintas čia I tūkstantmečio pabaigoje - II tūkstantmečio pradžioje pilant pilkapius, vėliau ilgą laiką ariant ir dirbant įvairius žemės judinimo darbus; vėliau R. akmens amžiaus);

9. <u>Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas V (34925)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą);
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- du žemių sampilai (pirmasis suploto pusrutulio formos, 7,5 m skersmens, nuo 0,3 m aukščio V pusėje iki 0,6 m aukščio ŠR pusėje, paplokščiu viršumi, kiek deformuotas, nuskleistas į P pusę, antrasis - maždaug 6,5 m skersmens ir iki 0,3 m aukščio, kurio viduryje iškasta 4 m skersmens ir 0,2 m gylio duobė; pirmasis sampilas apaugęs medžiais ir krūmais, beveik jo Š pašlaite praeina miško keliukas);
- reljefas (nežymi Nemuno deš. kranto, dabar Kauno marių, viršutinės terasos kalvelė, pailga RŠR-VPV kryptimi; apaugusi medžiais ir krūmais, prikasinėta duobių);

10. <u>Pravieniškių koncentracijos stovyklos žydų žudynių vieta ir kapas I (38328)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
Žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žydų palaikai, reljefas

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- šioje vietoje 1941 m. rugsėjo 4 d. nacistinės Vokietijos valdžios ir Hamanno skrajojančio būrio bei Pravieniškių priverčiamųjų darbų stovyklos prižiūrėtojų įvykdytos egzekucijos metu nužudyti ir užkasti 253 Pravieniškių priverčiamųjų darbų (koncentracijos) stovykloje kalėję žydai (247 vyrai ir 6 moterys).

11. <u>Pravieniškių koncentracijos stovyklos žydų žudynių vieta ir kapas II (38329)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
Žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žydų palaikai, reljefas

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- šioje vietoje 1944 m. liepos 10 d. nacistinės Vokietijos valdžios ir Pravieniškių priverčiamojo darbo stovyklos komendanto O. Andersono bei prižiūrėtojų įvykdytos egzekucijos metu nužudyta ir užkasta 250 Pravieniškių priverčiamųjų darbų (koncentracijos) stovykloje kalėjusių Prancūzijos žydų.

12. <u>Beištrakių, Šukiškių pilkapynas (5006)</u>

Vertingosios savybės:
Pilkapyne yra 41 pilkapis. Pilkapių sampilai 5 - 10 m skersmens ir iki 1,5 m aukščio, apjuosti grioviais ir duobėmis. Išmatavimai/plotas: 300 m ilgio š.r. -p. v. kryptimi ir iki 100 m pločio.

13. <u>Guronių, Pravieniškių pilkapynas (5016)</u>

Vertingosios savybės:
Pilkapyne yra apie 100 pilkapių. Pilkapių sampilai 5 - 10 m skersmens ir iki 1,5 m aukščio, apjuosti grioviais ir duobėmis. Išmatavimai/plotas: 520 m ilgio r. - v. kryptimi ir iki 150 m pločio.

14. <u>Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta (43844)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- Slėptuvės-bunkerio vieta (apie 2,45x1,8 m dydžio, 0,8 m gylio duobė su 1 m ilgio ir 0,55 m pločio įėjimo angos grioviu; duobė apsemta vandens, būklė gera);
- Reljefas (lygus, 2018 m. apylinkių gyventojai beveik iki pat slėptuvės-bunkerio vietos nutiesė apie 3 m. pločio kelią, smėlio sluoksniu užpildami senąjį žemės paviršių; būklė patenkinama);

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- 1951-12-16 pagal MGB agento „Skambutis“ pateiktą informaciją, karinės operacijos metu prie Šimkaučiškių k., dab. Palomenės sen., Kaišiadorių r. sav. esančiame Beištrakių miške buvo surastas ir apsuptas partizanų bunkeris. Kautynių metu žuvo broliai Jonas Balčiūnas-Varnėnas, g. 1929 m. ir Zigmas Balčiūnas-Agurkas, g. 1921 m., gyv. Eitekonių k., Kaišiadorių vlsč. - partizanai nuo 1949 m. Palaikų užkasimo vieta nežinoma.

15. <u>Šilonių, Jačiūnų pilkapynas, vad. Prancūzkapiais (5026)</u>

Vertingosios savybės:
Pilkapyne yra apie 30 pilkapių. Jų sampilai 6 - 11 m skersmens ir iki 1,5 m aukščio. Dalis pilkapių su akmenų vainikais, kiti apjuosti grioviais. Dalis pilkapių sulėkštėję. Išmatavimai/plotas: 320 m ilgio r. v. kryptimi ir iki 120 m pločio.

16. <u>Šilonių, Jačiūnų brąsta vad. Velnio brasta (20705)</u>

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

17. <u>Šilonių (Jučionių) alkos pieva (20706)</u>

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

18. <u>Našlėnų, Kmitų pilkapynas (5007)</u>

Vertingosios savybės:
pilkapyne yra 24 pilkapiai, išsidėstę keliomis grupelėmis gana dideliame miško plote. Š.v. pilkapyno gale esančią grupelę sudaro 5 pilkapiai. Vienas iš šių pilkapių yra jau gretimame, 8-ame miško kvartale. Antroji grupelė yra 60 m į p.r. nuo pirmosios. Joje yra 9 pilkapiai. Trečioji grupelė yra 70 m į p.r. nuo antrosios. Šioje grupelėje yra 8 pilkapiai (2 iš jų nutolę 35 m atstumu į š. nuo likusiųjų). Ketvirtąją grupelę sudaro 2 pilkapiai, kurie yra 65 m į p. nuo trečiosios grupelės. Pilkapiai 6 - 10 m skersmens ir 0,3 - 1,5 m aukščio. Vyrauja 6 - 8 m skersmens ir 0,5 - 1 m aukščio pilkapiai. Jų sampilus juosia grioviai ir duobės. Išmatavimai/plotas: 500 m ilgio š.v. - p.r. kryptimi ir iki 200 m pločio.

19. <u>Našlėnų, Kmitų pilkapynas II (23712)</u>

Vertingosios savybės:
Pilkapyne yra 2 pilkapiai. Vienas pilkapis yra 40 m į š. nuo kvartalinės proskynos, skiriančios 7 ir 10 kvartalus. Jis 9 m skersmens ir 0,6 m aukščio. Antrasis pilkapis yra 15 m į p. nuo minėtos kvartalinės proskynos. Jis 8 m skersmens ir 0,6 m aukščio. Išmatavimai/plotas: 120 m ilgio š. - p. kryptimi ir iki 40 m pločio.

20. <u>Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta (43848)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:

istorinis (lemiantis reikšmingumą), memorialinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (lygus, apaugęs mišku; būklė gera;).

Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- 1945-11-17 NKVD Žaslių vls. poskyrio karinei grupei apsupus, buvo nukauti 3 Didžiosios Kovos rinktinės 1-ojo bataliono 4-osios kuopos partizanai: broliai Ignas Kazakevičius-Rūta, g. 1921 m. ir Kazimieras Kazakevičius-Agurkas, Putinas, g. 1919 m., gyv. Kaugonių k. - partizanai nuo 1944 m. bei Andrius Petkevičius-Aguona, g. 1916 m., gyv. Kaugonių k., Lietuvos kariuomenės puskarininkis, nuo 1944-08-10 Didžiosios kovos rinktinės partizanas, kuopos vadas, 1998-10-07 jam pripažintas kario savanorio statusas. Kautynėse dalyvavęs Romualdas Sedleckas-Karkliukas (1923-1994) prasiveržė iš apsupties. Žuvusių partizanų palaikai buvo niekinti Žaslių turgaus aikštėje, užkasti Žaslių k., dab. Žaslių sen., Kaišiadorių r. sav., miškelyje, vad. Kliuko pušynėliu. 1946 m. pavasarį A. Petkevičiaus-Aguonos žmona Ona Petkevičienė (1921-2013) bandė iškasti savo vyro palaikus, tačiau dėl nepilno palaikų suirimo sugebėjo iškelti tik diržą ir vieną ar kelis kaulus. Juos ir surastą diržą ji palaidojo Kaugonių k. kapinėse. Šiame kape 2013 m. buvo palaidota ir ji pati.

21. <u>Gojaus, Kloninių Mijaugonių pilkapynas, vad. Prancūzų kapais (2969)</u>

Vertingosios savybės:
pilkapyne yra apie 40 pilkapių. Pilkapių sampilai 6 - 12 m skersmens ir 0,4 - 1,8 m aukščio. Aukštesniųjų pilkapių papėdėse pastebimi pilkapius juosiantys grioviai ir duobės. Išmatavimai/plotas: 150 m ilgio r. - v. kryptimi ir iki 100 m pločio.

22. <u>Gojaus, Perkūnkiemio, Elektrėnų pilkapynas (16184)</u>

Vertingosios savybės:
pilkapyne išlikę tik pilkapių liekanos. 1983 m. suskaičiuota 8-ių pilkapių liekanos. Pilkapių sampilai iki 10 m skersmens ir 0,3 m aukščio, sulėkštėję.

23. <u>Gojaus, Kloninių Mijaugonių pilkapynas II (16304)</u>

Vertingosios savybės:
pilkapyne yra 5 pilkapiai. Vieno pilkapio sampilas 5 m skersmens ir 0,3 m aukščio, antro - 7 m skersmens ir 0,4 m aukščio, trečio - 10 m skersmens ir 0,6 m aukščio, ketvirto - 15 m skersmens ir 1,2 m aukščio ir penkto - 18 m skersmens ir 1,5 m aukščio. Aplink kai kuriuos pilkapių sampilus pastebimos griovių žymės. Atstumai tarp pilkapių yra 4 - 10 m. Išmatavimai/plotas: 130 m ilgio r. - v. kryptimi ir iki 70 m pločio.

24. <u>Kalninių Mijaugonių pilkapynas (16353)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilai (apie 15 sampilų, kurie yra 5-8 m skersmens ir 0,2-0,5 m aukščio; sampilai sulėkštėję, greičiausiai anksčiau buvo ariami, dabar apaugę mišku, nurodoma, kad tarpukariu viename sampile iškasus duobę, buvo rasta degėsių ir akmenų);
- sampilus juosiantys grioviai (prie kai kurių sampilų pastebimos juos juosusių griovių žymės; grioviai užslinkę);
- reljefas (aukštumos viršus ir PV kryptimi besileidžiantis šlaitas; teritorija apaugusi mišku, iš PV ribojama keliuko, iš R - proskynos).

artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- Strošiūnų kraštovaizdžio draustinio teritorija.

25. <u>Vindžiuliškių akmuo su dubeniu (20695)</u>

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

26. Vindžiuliškių dauba vad. Velnio duobe (20696)

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

27. Vindziuliškių, Klėriškių pilkapynas (24217)

Vertingosios savybės
pilkapyne yra 12 pilkapių (vienas iš jų ištirtas ir atpiltas). Pilkapių sampilai 3 - 5 m skersmens ir 0,2 - 0,3 m aukščio. Sampilus juosia akmenų vainikai.

28. Kalninių Mijaugonių pilkapynas II (25175)

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilas (du apie 10 m skersmens ir 0,5 -1 m aukščio sampilai; sampilai sulėkštėję, apaugę mišku);
- reljefas (gana lygus plotas su išsiskiriančiais sampilais beveik R-V kryptimi kertamas keliuko; apaugęs mišku).

artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- Strošiūnų kraštovaizdžio draustinio teritorija.

29. Varkalių pilkapynas (32840)

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilai (6 žemių su akmenimis sampilai, nuo 9 m iki 13,5 m skersmens ir nuo 0,2-0,4 m iki 0,8-1,5 m aukščio; ant sampilų auga miško lapuočiai medžiai, sampilo Nr. 2 PV dalyje yra sena 1x2,5 m dydžio ir apie 0,5 m gylio duobė, P krašto paviršius 2x3,4 m plotu išardytas šernų, sampilai Nr. 4 ir Nr. 5 išarti iki 50 cm pločio ir 15 cm gylio miško sodinimo frezavimo juostomis, pasodinti medeliai, sampilo Nr. 6 ŠR pusė nuskleista ruošiant biržę miško sodinimui);
- akmenų vainikai (sampilo Nr. 6 P dalyje virš žemės paviršiaus kyšo 41x62x143 cm, P papėdėje - 29x40 cm, sampilo Nr. 4 VŠV šlaito apatinėje dalyje ir papėdėje - 13x24 cm ir 17x27 cm dydžio vainikų akmenys);
- akmenų grindiniai (sampilo Nr. 5 ŠV šlaito išardytame paviršiuje 2,4 m ilgiu yra 7 akmenys, kurie žemės paviršiuje 19x32x42, 16x19, 23x33 cm dydžio; sampilo Nr. 5 ŠV šlaite grindinių akmenys išversti paviršių suarus miško frezavimo juostomis);
- reljefas (kalva su dviem pailgomis Š-P kryptimi viršūnėmis; miško biržė, suarta miško sodinimo frezavimo juostomis).

Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio autentiškumas:
- supantis kraštovaizdis (į ŠŠR - 20 m skersmens vandeninga pelkutė ir kalva, į PR - nedidelė dauba, toliau - pelkė; kalva suarta miško sodinimo frezavimo juostomis, pelkutėje suverstos kirtavietės atliekos)

30. Kalvių pilkapynas (2966)

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (kiek nelygi, banguota vietovė, R dalyje Š-P kryptimi kertama šiek tiek gilesnės įdubos; paviršiaus R dalis dabar apaugusi mišku, o V dalyje jis iškirstas);
- žemių sampilai (9 sampilų nuo 5 iki 8 m skersmens ir nuo 0,5 m iki 1,2 m aukščio; dalis sampilų deformuoti, kai kuriuose pastebimos senos duobės);
- duobės (sampilus juosusių duobių žymės; duobės iš dalies užslinkę);

31. Kalvių pilkapynas II (2967)

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- žemių sampilai (0 sampilų nuo 6 iki 9,5 m skersmens ir nuo 0,3 m iki 0,9 m aukščio; dalis sampilų sulėkštėję ir deformuoti, kai kuriuose pastebimos senos duobės, visi sampilai, išskyrus Nr. 10, apardyti atsodinant mišką);
- reljefas (kiek nelygi, banguota vietovė, iškilesnėmis Š ir P dalimis, ŠV-PR kryptimi kertama negilios įdubos; paviršius dabar apaugęs mišku;).

32. <u>Ginteikiškių pilkapynas (5001)</u>

Vertingosios savybės:
Išlikęs vienas 7,5 m skersmens ir 0,6 m aukščio pilkapis. Jis yra aukščiausioje apie 60 m skersmens ir 3 m aukščio aplinkoje išsiskiriančioje kalvelėje. Išmatavimai/plotas: 60 m ilgio š.r. - p.v. kryptimi ir iki 45 m pločio.*:*

33. <u>Visginų piliakalnis (5005)</u>

Vertingosios savybės
piliakalnis įrengtas aukštame Nemuno kranto kyšulyje. Iš š.v. ir p.r. piliakalnį saugojo gilios griovos, nusileidžiančios į Nemuno slėnį (dabar Kauno marias), iš p.v. - Nemuno slėnis, Tik iš š.r. prieina gretima aukštuma. Piliakalnio šlaitai nuo griovų ir Kauno marių statūs, iki 35 - 40 m aukščio. Viršuje yra 36 m ilgio š.r. - p.v. kryptimi ir iki 17 m pločio aikštelė, žemėjanti p.v. kryptimi (ji nužemėja beveik per 2 m). P.v. aikštelės galas kiek siauresnis. Aikštelės š.r. gale buvo pylimas, dabar nuskleistas į aikštelę (matyt todėl aikštelė ir žemėja p.v. kryptimi). Piliakalnį nuo gretimos aukštumos skiria griovys, kuris šiuo metu yra tik 2 m gylio. Išmatavimai/plotas: 170 m ilgio š.v. - p.r. kryptimi ir iki 140 m pločio.

34. <u>Astragų pilkapynas, vad. Kapčiais (5017)</u>

Vertingosios savybės:
pilkapyne yra 25 pilkapiai. 3 pilkapiai yra į š. nuo miško keliuko, einančio pilkapyno š. dalimi ir 22 pilkapiai į p. nuo šio keliuko. Pilkapių sampilai 5 - 8 m skersmens ir 0,5 - 0,8 m aukščio. Vyrauja 5-6 m skersmens pilkapiai. Pilkapių sampilus juosia grioviai ir duobės. Išmatavimai/plotas: 180 m ilgio š. - p. kryptimi ir iki 120 m pločio.

35. <u>Astragų pilkapynas II (5018)</u>

Vertingosios savybės:
pilkapyne yra apie 10 pilkapių. Jų sampilai 8 -10 m skersmens ir iki 0,5 m aukščio. Išmatavimai/plotas: 120 m ilgio r. - v. kryptimi ir iki 90 m pločio.

36. <u>Atmainų, Darsūniškio pilkapynas (5019)</u>

Vertingosios savybės:
pilkapyne yra apie 170 pilkapių. (1957 m. tyrimų metu buvo suskaičiuota 176 pilkapiai, 3 iš jų po to ištirti). Pilkapių sampilai 6 - 12 m skersmens ir iki 1,5 m aukščio, suploto pusrutulio formos, apjuosti grioviais ir duobėmis. Išmatavimai/plotas: 240 m ilgio š. - p. kryptimi ir iki 200 m pločio.

37. <u>Migonių, Kleboniškio pilkapynas, vad. Milžinkapiais (5023)</u>

Vertingosios savybės:
pilkapyne yra 45 pilkapiai (skaičiuoti 1983 m.). Pilkapių sampilai 5 - 12 m skersmens ir iki 1,5 m aukščio. Išmatavimai/plotas: 200 m ilgio š.r. - p.v. kryptimi ir iki 110 m pločio.

38. <u>Varkališkių piliakalnis su priešpiliu (24499)</u>

Vertingosios savybės:
piliakalnis įrengtas aukštame kranto kyšulyje, giliai įsiterpusiame į Nemuno slėnį. Piliakalnis nupjauto kūgio formos. Š. ir p. šlaitai statūs, apie 40 m aukščio, v. ir r. kiek nuolaidesni. P.v. šlaite 2,5 m žemiau

aikštelės krašto yra 1 m, o r. taip pat apie 2,5 m žemiau aikštelės - 0,6 m aukščio pylimai. Šiuos pylimus jungia 5 - 7 m pločio terasos, einančios piliakalnio p. ir š. šlaitais 2,5 - 4 m žemiau aikštelės krašto. R. šlaitas žemiausias, tik 12 m aukščio. Viršuje yra 20 x 16 m dydžio trikampio formos užapvalintais galais aikštelė kiek iškiliu viduriu. Toliau į r. nuo piliakalnio tęsiasi žemesnė apie 10 m pločio kyšulio dalis, kurios r. gale yra kalvelė, laikoma priešpiliu. Priešpilis yra 120 m į r. nuo piliakalnio. Jis 4 m pakyla nuo piliakalnį ir priešpilį jungiančio kyšulio. Priešpilio aikštelė 15 x 10 m dydžio. Į r. už jos yra 0,5 m gylio griovys, skiriantis priešpilį nuo gretimos aukštumos.

39. <u>Kalvių pilkapis (25170)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilas (7 m skersmens ir 0,6 m aukščio, suploto pusrutulio pavidalo; sampilas nežymiai deformuotas, apaugęs medžiais);
- duobės (4 pailgų duobių, juosusių sampilą, žymės; duobės užslinkę);
- reljefas (gana lygus atskiresnės kalvos viršus; paviršius buvo apaugęs mišku, kuris buvo iškirstas).

40. <u>Varkališkių piliakalnis II (25171)</u>

Vertingosios savybės:
antrasis piliakalnis įrengtas Nemuno aukštutinės terasos kyšulio V dalyje, 300 m į ŠV nuo pirmojo piliakalnio (juos skiria vienas kyšulys). Aikštelė ovali, pailga ŠR-PV kryptimi, 43x25 m dydžio, 2 m iškiliu viduriu, 2 m žemesniu ŠV galu. Jos ŠR gale yra 0,5 m aukščio, 18 m pločio pylimas. ŠR šlaite, 1,5 m žemiau aikštelės iškastas 8 m pločio, 0,5 m gylio, 4 m pločio dugne griovys, už kurio supiltas antras 7 m ilgio, 1 m aukščio nuo griovio dugno, 11 m pločio lenktas pylimas. 2 m žemiau šio pylimo iškastas antras 3 m pločio, 1 m gylio griovys ir už jo supiltas trečias 2 m pločio pylimas, virtęs 3 m pločio terasa. 2,5 m žemiau šios terasos yra plati griova 12 m pločio dugnu, skirianti piliakalnį nuo gretimos aukštumos. Aikštelės ŠV gale iškastas 5 m pločio, 0,2 m gylio griovys, už kurio supiltas 0,2 m aukščio, 7 m pločio pylimas, už jo yra 9 m pločio terasa. Šlaitai statūs, iki 40 m aukščio.

41. <u>Kalvių pilkapynas III (32711)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilai (3 sampilai nuo 5 iki 6,5 m skersmens ir nuo 0,2-0,3 m iki 0,4-0,7 m aukščio; ant sampilų auga miško spygliuočiai medžiai, sampilo Nr. 3 ŠR pakraštyje yra sena 2 m ilgio ir 1 m pločio iškasa);
- Duobės (4 duobių žymės aplink sampilą Nr. 1);
- reljefas (gana lygi vieta nedidelėje lėkštoje pakilumoje; paviršius dabar apaugęs mišku).

42. <u>Burčiakų piliakalnis (34644)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (atskiros, iš visų pusių juosiamos mažų upelių ir pelkėtų balų kalvos vidurinė dalis; šiuo metu kalvos viršuje ir Š, ŠV šlaituose nukirsti medžiai
- aikštelė (netaisyklingo keturkampio formos, pailga ŠR-PV kryptimi, maždaug 60x27 m dydžio, kiek iškiliu viduriu ir natūraliais iki 1,5 m aukščio iškilusiais galais; šiuo metu didesnė aikštelės dalis iškirsta plynai);
- šlaitai (nuolaidūs, 6-10 m aukščio; šiuo metu ŠV šlaite iškirsti medžiai, likę šlaitai apaugę mišriu mišku

43. <u>Darsūniškio, Kruonio žydų žudynių vieta ir kapas (38347)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- Darsūniškio k. (buv. miestelio), Kruonio mstl. gyventojų palaikai;
- Reljefas.

Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- šioje vietoje 1941 m. rugpjūčio 15 d. nacistinės Vokietijos valdžios organizuotos ir Kruonio baltaraiščių įvykdytos egzekucijos metu nužudyti ir užkasti Darsūniškio k. (buv. miestelio), Kruonio mstl. žydai (aukų skaičius nežinomas).

44. <u>Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapas (40193)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas).
Vertingosios savybės:
įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos:
- centrinėje dalyje stovi betono paminklas, kurį sudaro stačiakampio plano postamentas ir kryžius viršuje, postamente - betono lentelė su iškaltu įgilintų raidžių memorialiniu įrašu vokiečių kalba: „HIER RUHEN: / MUSKETIERE / FRIEDR. CZESCHLA / WILH. HAAS / 1/ J.R. 171 †22.8.1915 / UND 88 UNBEK. RUSSISCHE KRIEG. / † 1915“ (įrašas sunkiai įskaitomas, postamentas aptrupėjęs; būklė patenkinama;

žemės ir jos paviršiaus elementai:
- Vokietijos ir Rusijos imperijų karių palaikai, pylimas (aplinkui miškas; būklė patenkinama.

Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- palaidoti 2 Vokietijos ir 88 Rusijos imperijų kariai, žuvę Pirmajame pasauliniame kare.

45. <u>Lietuvos partizano Vinco Zablacko-Kėkšto žūties vieta (43843)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (lygus krantas netoli upelio vagos; būklė gera).

objekto teritorijoje esantys želdynai ir želdiniai:
- ąžuolas (apie 20 m aukščio 3,4 m apimties, 1,08 m skersmens medis, kurio pietinėje kamieno dalyje išpjaustytas apie 0,87x0,44 m dydžio, 0,15-0,26 m pločio kryželis; kryželio vietoje užsitraukusi medžio žaizda, medžio būklė gera).

Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- 1954-08-10 Žiežmarių r. prie Palimšio k. esančiame Kairiškių miške, Limšiaus upelio dešiniajame krante (dab. - Kaišiadorių r. sav.) į partizanų gretas infiltruotas KGB agentas Vytautas Šliužas nušovė Vincą Zablacką-Kėkštą, g. 1907 m., gyv. Joniliškių k., Kruonio vlsč. Po kelių dienų vietinis gyventojas Pranciškus Kriugžda atėjęs į įvykio vietą, greta seno ąžuolo rado daug šovinių tūtelių, medyje išpjaustė ir iš jų suformavo kryžių, kurio kontūrai matomi iki šiol. V. Zablackas-Kėkštas - nuo 1944 m. - Didžiosios Kovos Rinktinės partizanas, vėliau - A rinktinės 3-o bataliono Stasio Stankevičiaus-Balandžio, Prano Slaninos-Jokerio ir Antano Praškevičiaus-Narsuolio vadovaujamo būrio kovotojas. Nuo 1949 m. - Dainavos apygardos Dzūkų rinktinės Antano Matiko-Skroblo būrio partizanas. Spėjama palaikų užkasimo vieta - Apidemio k. (u.k. 26379), dab. Kruonio sen., Kaišiadorių r. sav.

46. <u>Varliškių, Orliškių pilkapynas (3507)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilai (44 sampilai nuo 6 iki 18 m skersmens, vienas sampilas 28 m skersmens, ir nuo 0,3 iki 2 m aukščio; keli sampilai apardyti lobių ieškotojų, 1 sampilas ištirtas 1986 m. ir 9 - 1998-1999 m. - šie sampilai neskaičiuoti);

- grioviai ir pailgos duobės (juosia daugelio pilkapių sampilus; grioviai ir duobės iš dalies užslinkę);
- kapai ir jų įranga ir konstrukcijos (sudegintų žmonių ir nedegintų žirgų kapai su įkapėmis).

Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio (reljefo) autentiškumas:
- pilkapyną supantis autentiškas kraštovaizdis (užpelkėjęs Bražuolės upės slėnis į P, gana lygūs, mišku apaugę laukai į Š, R ir V, 0,25 km į V yra Varliškių pilkapis; šalia pilkapyno, į PPV nuo jo, yra nutiestas dujotiekis);

47. <u>Popų, Vingelių pilkapynas, vad. Kapčiais (3511)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilai (23 sampilai 6-15 m skersmens ir 0,3-1 m aukščio; sampiluose yra senų duobių, 1955 m. ištirti 4 pilkapiai, 1998-1999 m. - dar 4 pilkapiai);
- kapai su jų įranga ir konstrukcijomis (sudegintų mirusiųjų kapai su įkapėmis; dalis kapų sužalota senienų ieškotojų kasinėjimų metu);
- akmenų vainikai (sampiluose pastebimi paskiri vainikų akmenys; dalis akmenų nurinkta, dalis užslinkę).

Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio (reljefo) autentiškumas:
- pilkapyną supantis kraštovaizdis (banguota Neries viršsalpinė terasa, PR pusėje už 50 m nusileidžianti į Nerį; vietovė apaugusi mišku).

48. <u>Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapynas (3520)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (ygi Neries slėnio viršutinė terasa; apaugusi mišku, ŠR-PV kryptimi teritoriją kerta miško keliukas);
- sampilai (4 sampilai nuo 5,5 m iki 13,5 m skersmens ir nuo 0,3 m iki 1,4 m aukščio; sampiluose pastebimos senų duobių žymės, du sampilai apardyti keliuko);
- sampilus juosiantys grioviai (sampilų pagrindus, išskyrus sampilą 3, juosia grioviai; dalis griovių iš dalies užslinkę).

49. <u>Vievio, Balceriškių pilkapynas vad. Švedkapiais (3538)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).

Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilai (39 sampilai nuo 5 iki 12 m skersmens ir nuo 0,3 iki 1,5 m aukščio; keli sampilai sulėkštėję, daugelyje sampilų yra senos duobės);
- grioviai (uosia daugelio pilkapių sampilus; grioviai iš dalies užslinkę);
- kapai su jų įranga ir konstrukcijomis (sudegintų žmonių kapai su įkapėmis).

50. <u>Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapynas II (16453)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą);
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilai (5 sampilai nuo 5,5 m iki 14 m skersmens ir nuo 0,5 m iki 1,5 m aukščio; keturiuose sampiluose pastebimos senų duobių žymės, vienas sampilas apardytas kvartalinės proskynos, vienas - keliuko);
- sampilus juosiantys grioviai (sampilų pagrindus juosia grioviai; dalis griovių iš dalies užslinkę);

- reljefas (lygi Neries slėnio viršutinė terasa; apaugusi mišku, Š-P kryptimi teritoriją kerta miško proskyna).

51. <u>Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapynas III (16454)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilai (4 sampilai nuo 4,5 m iki 11 m skersmens ir nuo 0,2 m iki 0,9 m aukščio; vienas sampilas kiek apardytas kvartalinės proskynos, vienas sulėkštėjęs);
- sampilus juosiantys grioviai (sampilų pagrindus juosia grioviai, išskyrus sampilą 4; dalis griovių iš dalies užslinkę);
- reljefas (gana lygi, kiek žemėjanti Š kryptimi Neries slėnio viršutinė terasa; apaugusi mišku).

52. <u>Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapis (16455)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą);
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilas (8,5 m skersmens ir 0,7-0,8 m aukščio; sampilas kiek deformuotas - nuskleistas į P pusę);
- sampilą juosiantis griovys (sampilą prie pagrindo juosia griovys; iš dalies užslinkęs);
- reljefas (lygi Neries slėnio viršutinė terasa; apaugusi mišku, iš V teritoriją riboja keliukas).

53. <u>Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapis II (16456)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą);
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilas (6 m skersmens ir 0,7 m aukščio; sampilas kiek deformuotas - V šonas nuardytas kelioko);
- sampilą juosiantis griovys (sampilą prie pagrindo juosia griovys; griovio dalis V sampilo papėdėje užslinkusi);
- reljefas (lygi Neries slėnio viršutinė terasa; apaugusi mišku, iš V teritoriją riboja keliukas, o iš Š - kvartalinė proskyna).

54. <u>Paaliosės, Padaliosios, Pamiškės pilkapis III (16457)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilas (4,5 m skersmens ir 0,5 m aukščio; viršuje yra sena duobelė);
- sampilą juosiantis griovys (sampilą prie pagrindo juosia griovys);
- reljefas (lygi Neries slėnio viršutinė terasa; apaugusi mišku, iš V teritoriją riboja keliukas

55. <u>Varliškių pilkapis (16458)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą);
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilas (sampilas 10 m skersmens ir 0,7 m aukščio);
- griovys (juosia pilkapio sampilą ir yra iki 1 m pločio; P griovio dalyje yra sena duobelė).

Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio (reljefo) autentiškumas:
- pilkapį supantis autentiškas kraštovaizdis.

56. <u>Balceriškių pilkapynas (21479)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:

archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilai (8 sampilai nuo 7 iki 12 m skersmens ir nuo 0,7 iki 1,6 m aukščio; pilkapiuose Nr. 2 ir Nr. 7 yra senų duobių žymės, pilkapis Nr. 5 greičiausiai anksčiau buvęs perkastas - pastebimos griovio žymės);
- grioviai (juosia visų pilkapių sampilus, yra iki 1,5 m pločio ir 0,5 m gylio; grioviai iš dalies užslinkę).

Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio (reljefo) autentiškumas:
- pilkapyną supantis autentiškas kraštovaizdis (gana lygūs mišku apaugę laukai, 0,9 km į R yra Varliškių pilkapis, 0,9 km ta pačia kryptimi - Varliškių, Orliškių pilkapynas).

57. <u>Padūkštų pilkapynas (29648)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilai (33 smėlio sampilai: nuo 4,5 m iki 10-12 m skersmens ir nuo 0,2-0,3 m iki 1-1,2 m aukščio, daugiausia žemo suploto pusrutulio pavidalo, dalis kiek paplokščiu viršumi, išsidėstę iki 15 m atstumu vienas nuo kito; kai kurie sulėkštėję, vieno pilkapio sampilo kraštas apardytas miško keliuko, vienas sampilas deformuotas, jo viduryje yra netaisyklinga 5x2 m dydžio duobė, dar viename pilkapyje yra sena 4x2 m dydžio duobė, o vieno pilkapio sampilas buvo apardytas mineralizuojant miško kvartalinę proskyną - šis pilkapis 2004 m. buvo ištirtas ir jo sampilas vėl atpiltas);
- sampilus juosiančios duobės (prie daugumos sampilų pagrindų pastebimos juos juosusių duobių liekanos; duobės iš dalies užslinkę);
- akmenų vainikai ar jų liekanos (kai kurių pilkapių sampilai su akmenų vainikais, arba pastebimos jų liekanos - paskiri vainikų akmenys; kai kurie iš jų buvo apardyti dirbant miško darbus);
- kapai su jų įranga ir konstrukcijomis (sudegintų mirusiųjų kapai su įkapėmis: geležiniu pentiniu siauraašmeniu kirviu, ietigaliu, 2 peiliais, diržo sagtimi, žalvariuku; būklė patenkinama);
- reljefas (Neries žemutinė terasa ir į PR nežymiai kylantis Neries antrosios terasos šlaitas; apaugęs mišku, Š-P kryptimi jį kerta miško kvartalinė proskyna).

Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio autentiškumas:
- objektą iš visų pusių supantis autentiškas kraštovaizdis (Š pusėje besileidžiantis link Neries terasos šlaitas ir Neris, PV ir V pusėse Neries žemutinė terasa, tolėliau - Neris, P, PR ir R pusėse nežymiai kylantis į PR Neries antrosios terasos šlaitas; paviršius apaugęs mišku).

58. <u>Kragžlių pilkapynas (31074)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilai (3 žemių sampilai 7-8 m skersmens ir 0,6-1 m aukščio, vieno sampilo kraštas apardytas miško keliuko, vienas sampilas sulėkštėjęs);
- du sampilus juosiantys grioviai (vieno sampilo griovio dalis apardyta miško keliuko)

59. <u>Kragžlių pilkapynas II (39193)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą); kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (gana lygi, kiek pakilesnė vieta su išsiskiriančiais dviem sampilais; teritorija apaugusi mišku);
- sampilai (du žemo suploto pusrutulio pavidalo sampilai 11 m skersmens ir 0,6-0,7 m aukščio; sampilai sulėkštėję, kiek deformuoti, viename yra sena apie 1,5 m skersmens ir 0,6 m gylio duobė, sampilai apaugę pušimis ir eglėmis);

- sampilus juosiantys grioviai ar pailgos duobės (prie sampilų pagrindo pastebimos griovių ar pailgų duobių žymės; grioviai užslinkę).

Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:

- Neries regioninio parko Bražuolės botaninio draustinio teritorija.

60. Vasyliškių senovės gyvenvietė (40974)

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą); kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (Neries u. kair. kranto antrosios viršsalpinės terasos Š galas ir iš V pusės, šalia, besitęsiančios trečiosios viršsalpinės terasos P dalis, kurią beveik Š-P kryptimi, suformuodamas gana gilią stačiais šlaitais išgraužą, kerta mažas bevardis tik pavasarinių potvynių metu vandeningas upeliukas įtekantis į Rugtupio upelį, kuris gyvenvietės teritoriją riboja iš Š pusės, iš V pusės teritoriją riboja statūs viršutinių terasų šlaitai, iš P - toliau besitęsiančios trečioji ir antroji Neries slėnio terasos, iš R - Neries u.; teritorija apardyta sodinant mišką, šlaitai, ypač Š erodavę, 2013 m. teritorijoje ištirtas bendras 12 kv. m dydžio plotas, šiuo metu teritorija apaugusi daugiausia spygliuočių mišku);
- kultūrinis sluoksnis (iki 40 cm storio, tamsiai pilkos, pilkos ar geltonos spalvos smėlingos žemės kultūrinis sluoksnis su įvairiomis duobėmis, angliukais, degusiais akmenimis, titnago žaliava ir dirbiniais bei archeologiniais radiniais; kultūrinis sluoksnis apardytas įvairių žemės judinimo darbų metu, 2013 m. tyrimų metu fiksuotas kultūrinis sluoksnis surinkta įvairių laikotarpių archeologinių radinių).

Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:

- Neries regioninio parko teritorija.

61. Panerių senovės gyvenvietė (40983)

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą); kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (Neries kairiojo kranto pirmosios viršsalpinės terasos krašto dalis, iš V juosiama Neries, o iš V besiremianti į antrosios terasos šlaitą; paviršius gana lygus, nežymiai banguotas, tik Š dalyje kertamas negilios ir lėkštos sausos raguvėlės, seniau, atrodo, buvęs ilgai ariamas, dabar apaugęs mišku, čia įrengta poilsio aikštelė);
- kultūrinis sluoksnis (kiek tamsesnės žemės kultūrinis sluoksnis su archeologiniais radiniais; sluoksnis apardytas seniau ilgą laiką ariant, nedidelė dalis ištirta 2013 m. žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu).

Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:

- Neries regioninio parko teritorija.

62. Padūkštų senovės gyvenvietė (44523)

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (Neries u. kair. kranto pirmoji terasa, kurioje išsiskiria nežymi apie 180 m ilgio ŠR-PV kryptimi ir iki 55 m pločio, gana lygiu paviršiumi pakiluma, iš Š ir V pusių ribojama gana stataus apie 6 m aukščio šlaito nusileidžiančio į Neries u., iš ŠR, R ir P pusių nedidelės drėgnos lomos skiriančios nuo aukštesnės antrosios terasos; anksčiau teritorija buvo pustoma, 2010 m. archeologinių žvalgomųjų tyrimų metu teritorijoje ir artimiausioje jos aplinkoje ištirta 14 šurfų, šiuo metu teritorija apaugusi mišku, vietomis išknaisiota šernų);
- kultūrinis sluoksnis (pilkos, tamsiai pilkos spalvos su smulkiais angliukais iki 40 cm storio kiek smėlingos žemės sluoksnis su geležies šlaku, titnago žaliava ir dirbiniais bei archeologiniais

radiniais; kultūrinis sluoksnis apardytas įvairių žemės judinimo darbų metu, 2010 m. archeologinių tyrimų metu nustatytas kultūrinio sluoksnio storis ir paplitimas, surinkta archeologinių radinių, leidžiančių išskirti ne tik gyvenamąją bet ir gamybinę gyvenvietės zonas).

63. <u>Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta (43826)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (nuolaidėjantis kalvos viršus; būklė gera);
- Slėptuvės-bunkerio vieta (5x5 m dydžio, apie 1 m gylio duobė su lenktu, apie 4 m ilgio, 0,8-1 m pločio įėjimo grioviu; 2013 m. archeologinių tyrimų metu ištirta, duobės vaizdas po tyrimų iš dalies pakitęs, būklė gera).

Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- 1944 m. rudenį Didžiosios kovos rinktinės Ignoto Nasutavičiaus-Bondaro būrys Pagrendos miške, dab. Elektrėnų sav., įsirengė 3 slėptuves. 1945 m. sausio 20 d. NKVD pasienio kariuomenės 97-asis būrys vykdė karinę operaciją, kurios metu buvo surasta viena iš trijų slėptuvių. Kautynių metu žuvo keturi partizanai: Pagrendos k. gimę broliai Albertas Seliuta, g. 1919 m., Jeronimas Seliuta, g. 1912 m., 2002-04-10 jam pripažintas kario savanorio statusas, Simonas Seliuta, g. 1917 (1916) m. ir vienas nežinomas partizanas. Žuvusiųjų kūnai buvo nuvežti į Kietaviškes ir išniekinti prie bažnyčios vartų. Praėjus keturioms dienoms Seliutų palaikus artimiesiems pavyko slapta palaidoti Peliūnų k., dab. Pastrėvio sen., Elektrėnų sav. kapinėse. Neatpažintojo partizano palaikų likimas nežinomas;

64. <u>Daniliškių piliakalnis su gyvenviete (24153)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- Reljefas.

Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio autentiškumas:
- Sasonės ežero slėnis, gretimos kalbos.

65. <u>Užutrakio dvaro sodyba (785)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis; architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); inžinerinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); kraštovaizdžio; memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); želdynų (lemiantis reikšmingumą unikalus).
Vertingosios savybės:
planavimo sprendiniai:
- plano struktūra, tūrinė erdvinė kompozicija, kurią formuoja išlikę dvaro sodybos pastatai, statiniai, parkas su išvystyta vandens telkinių sistema, susisiekimo trasos (Užutrakio dvaro sodyba įkurta Trakų ežeryno centre, raižyto reljefo pusiasalyje tarp Galvės ir Skaisčio ežerų, iš kurio atsiveria vaizdai į Galvės ežerą su salomis, Trakų pilį ir miestą su Vytauto Didžiojo funduota bažnyčia bei Kęstučio kalnu prasidedantį Bražuolės kalvyną).

įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos:
- 2 atviri paviljonai: Šiaurės ir Pietų, stovintys ant rūmų terasos (paviljonai sugriauti Pirmojo pasaulinio karo metais, atstatyti 2011 m.; būklė gera).

žemės ir jos paviršiaus elementai:
- pusiasalis tarp Galvės ir Skaisčio ež. (reljefas banguotas, raižytas, bendroje sodybos reljefo struktūroje išsiskiria penkių kalvų virtinė su dominuojančia Centrinės, reprezentacinės dalies kalva).

takai, keliai ar jų dalys, dangos:
- kelių trasos: Š-P krypties Centrinio dvaro sodybos kelio, P dalyje tampančio pagrindiniu parko kelių trasa; Š dalies V-R krypties kelio-alėjos, vedančio į senąsias kapines; Š teritorijos dalies kelių trasos; pralaidos vieta TRP 76; pralaida TRP 77; akmenų grindinys šalia arklidės.

Želdynai ir želdiniai:
- Š sodybos dalies Š-P krypties medžių alėja, vyrauja paprastieji klevai (pagrindinio dvaro sodybos Š-P krypties kelio atkarpa apsodinta medžiais;
- Š sodybos dalies ŠV-PR krypties medžių eilė, vyrauja spygliuočiai;
- Š sodybos dalies sodo vieta;
- Š sodybos dalies pavieniai medžiai, jų grupės.

Upės, natūralūs vandens telkiniai ir hidrotechniniai įrenginiai:
- dvaro sodybos teritorijos dalies tvenkiniai TRP 68, 69, 73 (1998-2000 m. tyrimų metu nustatyta, kad ūkinėje dalyje buvę dideli 6 verslinės žuvininkystės tvenkiniai su žuvų veisykla);
- Š dvaro sodybos teritorijos dalies tvenkinių liekanos TRP 70-72, 74, 75.

Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio (užstatymo, reljefo, suplanavimo, želdinių ir pan.) vertingosios savybės:
- Trakų istorinio nacionalinio parko teritorija;
- Užutrakio senovės gyvenvietė.

Užutrakio dvaro sodyba įkurta pusiasalyje, tarp Galvės ir Skaisčio ežerų, vadinamoje Algirdo saloje. Pusiasalis ir aplinkinės žemės nuo XVI a. pradžios priklausė totoriams. XVIII a. II p. Užutrakio valda:
- dvarininkų Odincų nuosavybė, XVIII a. pab. dvare pastatyta mūrinė koplyčia, kurios liekanos išlikę ir šiandien. 1846 m. Užutrakis iš Odincų perėjo Korevoms, o XIX a. II p. atiteko grafui Juozapui Tiškevičiui (1830-1891). Po jo mirties 1891 m. dvarą paveldėjo jauniausias sūnus, taip pat Juozapas (1868-1917), drauge su žmona, lenkų kunigaikštyte Jadvyga Sviatopelk-Četvertinska Užutrakyje įkūręs iki šių dienų išlikusį dvaro sodybos ansamblį. 1902-1921 m. sodyba buvo tapusi Tiškevičių giminės rezidencija. Tiškevičių palikuonis Andrius (1899-1977) Užutrakio dvaro sodybą valdė iki 1939 m. (Antrojo pasaulinio karo). Senoji Užutrakio dvaro sodyba Tiškevičių netenkino, todėl ji buvo paversta ūkine dalimi. XIX a. pab. atlikus didelius reljefo pertvarkymo ir Galvės ež. pakrantės sutvirtinimo darbus, pagal lenkų architekto Juzefo Huso (1846-1904) projektą ant Galvės ež. kranto 1898-1901 m. pastatyti rūmai, žymus prancūzų kraštovaizdžio archit. Eduardas Francua Andrė (1840-1911) suprojektavo parką. Užutrakio dvaro sodybos ūkiniai pastatai pastatyti 1895-1898 m. (taikantis prie senos urbanistinės struktūros). Iš dvidešimties Užutrakio dvaro sodybos statinių iki mūsų laikų išliko 12. Užutrakio dvaro sodyba klestėjo iki Pirmojo pasaulinio karo, tačiau 1915 m. ji buvo apgriauta, išgrobstyti vertingi interjero elementai. Grafo Andriaus Tiškevičiaus pastangomis Užutrakio dvaro sodyba buvo vėl atgaivinta ir naudota iki pat Antrojo pasaulinio karo. 1921 m. Užutrakio dvaras neteko giminės rezidencijos statuso. Sovietų Rusijai okupavus Lietuvą, sodyba nacionalizuota. Joje veikė KGB poilsio vila, kiek vėliau sovietinių pionierių stovykla ir galiausiai iki 1991 m. - turistinė bazė. Sovietinės okupacijos metu 1945-1991 m. Užutrakio dvaro žemėse buvo įsikūręs kolūkis, o dvaro sodyboje skirtingu laiku ilsėdavosi KGB karininkai, vėliau pionieriai, turistai iš visos SSRS. Nuo 1991 m. Užutrakio dvaro sodyba yra valstybės saugomos teritorijos - Trakų istorinio nacionalinio parko dalis. 1995 m. Užutrakio dvaro sodybos pastatai, o 2002 m. ir sodybos žemės sklypas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais buvo perduoti Trakų istorinio nacionalinio parko direkcijai valdyti patikėjimo teise. Nuo 1995 m. Trakų istorinio nacionalinio parko administracijos iniciatyva vykdomi Užutrakio dvaro sodybos ansamblio atkūrimo darbai.

66. <u>Trakų senamiestis (17114)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą); architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); istorinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); kraštovaizdžio; povandeninis (lemiantis reikšmingumą svarbus); urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
vietovės plano struktūros tipas:
- XIV a. II p.-XV pr. - XVII a. pab. susiformavusi linijinė planinė struktūra (iš dalies pakitusi).

Vietovės plano struktūros tinklas:
- linijinis plano struktūros tinklas su pagrindinėmis - XIV a. II p.-XV a. pr. atsiradusiomis Birutės, Karaimų gatvėmis, sutampančiomis su išilgai dabartinio pusiasalio iš pietų į šiaurę ėjusiu keliu iš Vilniaus, iki XVII a. galutinai susiformavusia Vytauto gatve ir jos sankirtoje su Karaimų gatve susidrausią turgaus aikšte (Vytauto g. Š dalis susiformavo XIV a. II p.-XV a. pr., P dalis - XVI-XVII a., Senamiesčio teritorijoje yra panaikintų, naujai išvestų, praplėstų gatvių; iš dalies pakitęs ežero slėnis, gretimos kalbos).

Vietovės plano struktūros valdos (posesijos):
- istorinių sklypų ribos.

Vietovės plano struktūros keliai, gatvės, aikštės, įvažiavimai, pravažiavimai, takai, jų tipai, trasos, dangos:
- gatvių trasos: Vytauto, Birutės, Maironio, Sodų, V. Kudirkos gatvių, Trakų g. P atkarpos, Mindaugo g. V atkarpos nuo sankirtos su Vytauto g. iki ligoninės pastato Mindaugo g. Nr. 13, Ežero g. ŠR atkarpos, Kranto g. ŠV atkarpos, Karaimų, Kęstučio gatvių, Apžvalgos g. PR atkarpos, Karaimų skg., Žaliosios g. ir jos PR atšakos, vedančios link Senųjų ir Naujųjų karaimų kapinių Užtiltėje (teritorijos apibrėžtose ribose, XX a. II p. naujai įrengtos kai kurios Mindaugo ir Birutės gatvių atkarpos, paplatintos pagrindinės Vytauto ir Karaimų gatvės, nutiestos gatvės pusiasalio P dalyje, centre - prie Totoriškių ežero, R dalyje - prie Lukos ežero, taip pat nuvestos naujos gatvės Totoriškių ir Galvės ežerų pakrantėmis pusiasalio Š dalyje ir Užtiltėje);
- gatvių dangos: lauko akmenų grindinio tipas Birutės g. Š atkarpoje (grindinys pakeistas. būklė patenkinama);
- kiemų dangos: lauko akmenų grindinys pastato Vytauto g. Nr. 51 kieme (būklė patenkinama);
- gatvės centrinėje dalyje, nutiestos nuo aikštės PR krašto link Lukos ežero, vieta (dabartinio skvero teritorijoje);

  ir kt.

67. <u>Bražuolės piliakalnis ir pilkapynas (31071)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą); kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas.

U*pės, natūralūs vandens telkiniai ir hidrotechniniai įrenginiai:*
- Bražuolės upelio vaga, skirianti piliakalnį nuo pilkapyno.

Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio autentiškumas:
- upelio slėnis, daubos.

68. <u>Varatniškių senovės gyvenvietė (32938)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą); kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (sala Akmenos ežero PV dalyje, netaisyklingos trapecijos pavidalo, maždaug 1 ha ploto, su daugiausiai gana stačiais į vandenį besileidžiančiais 1,5-2 m aukščio krantais, gana lygiomis 5-10 m - Š ir P, iki 25 m - V bei iki 45 m pločio - R pakrantėmis, ir beveik ties jos viduriu, kiek arčiau V krašto, esančia pailga Š-P kryptimi apie 4 m aukščio kalva statokais šoniniais bei gana nuolaidžiais galiniais šlaitais, netaisyklingo ovalo pavidalo, apie 35 m ilgio ir 20 m pločio kiek iškiliu viduriu - matyt, seniau, esant aukštesniam vandens lygiui, buvusia salos viršūne; sala apaugusi lapuočiais medžiais - daugiausiai juodalksniais, liepomis, yra keli beržai, ąžuolai, dalis paviršiaus dirvonuoja, salos P ir Š krantai kai kur eroduoja dėl žmonių poveikio);
- kultūrinis sluoksnis (į visas puses nuo kalvos esančioje žemesnėje salos dalyje pastebimas tamsios žemės kultūrinis sluoksnis; kultūrinis sluoksnis apardytas žmonių, įrengiant saloje laužavietes, kasant duobes šiukšlėms);
- pavieniai archeologiniai radiniai (salos ŠR ir R dalyje, arčiau kranto, aptikta lipdytos keramikos lygiu ir grublėtu paviršiumi šukių; būklė patenkinama).

69. <u>Buv. dvaro sodybos fragmentai (780)</u>

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

70. <u>Padvariškių, Blagodatnos pilkapynas (3513)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:

žemės ir jos paviršiaus elementai:

- žemių sampilai (4 sampilai: pilkapio Nr. 1 sampilas apie 18 m skersmens ir iki 1,5 m aukščio, kiti - 8-9 m skersmens ir 0,4-0,5 m aukščio; sampilai sužaloti ir deformuoti sodinant mišką);
- akmenų vainikai (pilkapių Nr. 1, 2, 4 sampiluose pastebimi paskiri vainikų akmenys; dalis akmenų nurinkta, dalis užslinkę).

71. <u>Maišinės, Sausių pilkapynas (3514)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- sampilai (virš 100 smėlio sampilų: nuo 6-8 m iki 10-12 m skersmens ir 0,3-1,5 m aukščio, dauguma žemo suploto pusrutulio pavidalo, paplokščiu viršumi, išsidėstę iki 30 m atstumu, o kai kurie vienas šalia kito; pilkapiai sulėkštėję, apardyti ariant, iškasinėti duobėmis, 14 pilkapių ištirta 1934 m., 1937 m., 1955 m. ir 1964 m. archeologinių tyrinėjimų metu, apaugę medžiais ir krūmais);
- akmenų vainikai ir jų liekanos (kai kuriuose sampiluose pastebimi paskiri vainikų akmenys ar likę nurinktų vainikų grioveliai; dalis vainikų užslinkę žemėmis, dalis suardyti išlupus ir nurinkus jų akmenis);
- sampilų pagrindus juosiantys grioviai ir pailgos duobės, ar jų liekanos (daugumą sampilų prie pagrindo juosia grioviai ir pailgos duobės ar jų liekanos; grioviai ir duobės iš dalies užslinkę);
- kapai (sudegintų mirusiųjų, laidotų įvairiuose sampilo vietose, kapai su įkapėmis; kapai apardyti įvairių žemės judinimo darbų metu);
- kultūrinis sluoksnis (pilkapyno P dalyje, kair. Maišinės u. krante vietomis pastebėtas kultūrinis sluoksnis su archeologiniais radiniais, geležies gargažėmis; kultūrinis sluoksnis apardytas pilant šioje vietoje pilkapius, vėliau, įvairių žemės judinimo darbų metu);
- reljefas (gana lygi vietovė, abipus Maišinės upelio, iš ŠR pusės juosiama pelkės, PV pakraščiu praeina Vilniaus-Kauno plentas, ŠV - miško keliukas; paviršius apaugęs medžiais ir krūmais, apardytas įvairių darbų metu).

72. <u>Sausių, Bevandeniškių pilkapynas, vad. Kapčiais (3515)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- žemių sampilai (7 sampilai nuo 5 iki 11 m skersmens ir nuo 0,3 iki 0,8 m aukščio; 1952 m. ištirti 3 pilkapiai, pilkapio Nr. 6 sampile yra sena apie 1,5 m skersmens ir 0,3 m gylio duobė, pilkapio Nr. 7 sampilas apardytas priešgaisrinio griovio, pilkapių Nr.1, Nr. 4, Nr. 5 sampilai kiek deformuoti);
- akmenų vainikai (sampiluose pastebimi paskiri vainikų akmenys; dalis akmenų nurinkta, dalis užslinkę).

73. <u>Žemųjų Semeniukų pilkapis, vad. Kapčiumi (3516)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- žemių sampilas (12 m skersmens ir 1,5 m aukščio; sampilo viršuje iškasta 3,5x2,5 m dydžio ir 1,3 m gylio duobė, kiek nuskleistas R šonas).

74. <u>Maišinės, Sausių pilkapynas II (4046)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- sampilai (12 smėlio sampilų: 8-11 m skersmens ir 0,3-1,2 m aukščio, žemo suploto pusrutulio pavidalo, paplokščiu viršumi, išsidėstę iki 15 m atstumu, o kai kurie vienas šalia kito; pilkapiai sulėkštėję, iškasinėti duobėmis, apaugę medžiais ir krūmais);
- sampilų pagrindus juosiantys grioviai ir pailgos duobės, ar jų liekanos (prie kai kurių sampilų pastebimos lyg juos juosusių griovių ar pailgų duobių žymės; grioviai ir duobės iš dalies užslinkę);
- reljefas (gana lygi vietovė iš V pusės ribojama daubos, iš Š, ŠR - kvartalinės proskynos, iš R - miško keliuko; paviršius apaugęs medžiais ir krūmais, vietomis iškasinėtas duobėmis).

75. <u>Padvariškių, Blagodatnos pilkapynas II (16459)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilai (6 sampilai nuo 7 m iki 12,5 m skersmens ir 0,5-1,4 m aukščio; kai kurie sampilai deformuoti, dviejuose pastebimos senų duobių žymės, septintas buvęs pilkapis ištirtas 1986 m.);
- griovys (2-2,5 m pločio ir 0,2-0,3 m gylio, juosia pilkapio Nr. 5 sampilą; dalis griovio užslinkusi).

76. <u>Padvariškių pilkapis (16460)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilas (sampilas 10 m skersmens ir 1 m aukščio; P sampilo šonas kiek nuvažinėtas keliuko, viršuje yra nežymus įdubimas-senos duobės pėdsakai, sampilą juosęs akmenų vainikas nurinktas prieš II-ąjį pasaulinį karą).

77. <u>Žemųjų Semeniukų pilkapis II, vad. Kapčiumi (24148)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemių sampilas (12,5 m skersmens ir 1-1,2 m aukščio; sampilas kiek deformuotas - nežymiai nuskleisti Š, ŠR ir R šonai).

78. <u>Užutrakio senovės gyvenvietė (32939)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (nedidelė sala Skaisčio ežero V dalyje, netaisyklingo trikampio pavidalo, žemesniais drėgnais ŠR ir V pakraščiais ir beveik apskrita aukštesne, iki 2 m aukščio virš vandens, vidurine dalimi, beveik plokščiu, gana lygiu maždaug 27 m ilgio RŠR-VPV kryptimi bei 24 m pločio viršumi, statokais šlaitais; salos aukštesnė dalis apaugusi liepomis, yra pora beržų, žemesnės dalys - daugiausiai alksniais, nedidelis aukštesnės dalies plotas dirvonuoja, salos P kranto dalis eroduoja dėl žmonių poveikio);
- kultūrinis sluoksnis (aukštesnėje salos dalyje ir šios dalies šlaituose pastebimas tamsios žemės kultūrinis sluoksnis; kultūrinis sluoksnis apardytas žmonių, įrengiant saloje laužavietes, kasant duobes šiukšlėms);
- pavieniai archeologiniai radiniai (salos aukštesnės dalies ŠR krašte ir P pusėje aptikta lipdytos keramikos brūkšniuotu ir lygiu paviršiumi šukių; būklė patenkinama).

79. <u>Varnikų senovės gyvenvietė II (35393)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:

archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (sala Skaisčio ežero vidurinėje dalyje, netaisyklingo ovalo - beveik pusmėnulio pavidalo, maždaug 0,7 ha ploto, pailga beveik Š-P kryptimi, su jos P gale, netoli nuo PR kranto, kyšančiu gana dideliu akmeniu paplokščiu viršumi, daugiausia stačiais, o P ir Š galuose nuolaidžiais, į vandenį besileidžiančiais 1,5-2 m aukščio krantais ir plokščiu, gana lygiu viršumi; sala apaugusi lapuočiais medžiais - daugiausiai liepomis, auga baltalksniai, yra ąžuolų, beržų, juodalksnių, klevų, eglių);
- kultūrinis sluoksnis (salos plokščioje dalyje ir jos šlaituose yra ryškus tamsios žemės kultūrinis sluoksnis su archeologiniais radiniais; kultūrinis sluoksnis apardytas žmonių, įrengiant saloje laužavietes, kasant duobes šiukšlėms).

80. <u>Varnikų senovės gyvenvietė III (35394)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (sala Skaisčio ežero P dalyje, 70 m į Š nuo pusiasalio, esančio į V nuo ežero PR įlankos, netaisyklingo trikampio, beveik pusmėnulio, pavidalo, ištęsta maždaug ŠR-PV kryptimi, apie 0,7 ha ploto, iki 3-3,5 m aukščio nuo vandens, su jos vidurinėje dalyje esančia kalva stačiais apie 1,5-3 m aukščio šlaitais ir paplokščiu, nevisai lygiu maždaug 30 m ilgio VPV-RŠR kryptimi bei apie 20 m pločio viršumi, kurios PV pašlaitėje matosi stambokų akmenų; sala apaugusi lapuočiais medžiais - daugiausiai liepomis, baltalksniais, auga juodalksniai, yra ąžuolų, uosių);
- kultūrinis sluoksnis (saloje pastebimas pilkos žemės sluoksnis su archeologiniais radiniais; kultūrinis sluoksnis apardytas žmonių, įrengiant saloje laužavietes, kasant duobes šiukšlėms).

81. <u>Sausių, Bevandeniškių pilkapynas II (36120)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (aukštumos viršūnė; apaugusi mišku);
- žemių sampilai (4 sampilai nuo 5 iki 12 m skersmens ir nuo 0,2 iki 1 m aukščio; pilkapių sampilai kiek deformuoti, apaugę mišku, pilkapio 1 sampile pastebimos senų duobių žymės);
- sampilus juosiantys grioviai ir duobės (sampilus prie pagrindo juosė grioviai ir duobės; jie užslinkę, pastebimos tik jų žymės).

82. <u>Salų piliakalnis (42948)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą), kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (į Vokės slėnį įsiterpęs aukštumos kyšulys iš ŠV, Š juosiamas Vokės slėnio, iš R - į slėnį nusileidžiančios griovos, P pusėje pereinantis į gretimą aukštumą; kyšulys apaugęs mišriu mišku, P jo kraštas nukastas tiesiant dujotiekį);
- aikštelė (netaisyklingos trapecijos formos, pailga ŠV-PR kryptimi, apie 63 m ilgio, 35 m pločio per vidurį ir 14 m pločio PR gale; apaugusi mišku, jos ŠV kampe priešais griovį yra apie 2 m skersmens sena duobė);
- pylimai (V šlaite 1,5 m žemiau aikštelės už iškasto griovio supiltas pirmas apie 5 m pločio ir 0,5 m aukščio pylimas, už kurio supiltas antras apie 6 m pločio ir 0,3 m aukščio pylimas; pylimai nuskleisti);
- grioviai (pirmas griovys iškastas ŠV šlaite 1,5 m žemiau aikštelės priešais pirmą pylimą ir yra apie 3 m pločio ir 0,3 m gylio, antras griovys iškastas tarp pirmojo ir antrojo pylimų ir yra apie 2,5 m pločio ir 0,2 m gylio; grioviai užslinkę);
- terasos (viena apie 4 m pločio terasa yra V šlaite apie 2 m žemiau aikštelės, dar 3 apie 3 m pločio terasos viena žemiau kitos yra Š šlaite; terasos apaugę pavieniais medžiais, krūmai išvalyti);

- šlaitai (statūs, 10-14 m aukščio; P šlaitas nukastas tiesiant dujotiekį);
- kultūrinis sluoksnis (netyrinėtas);
- žmogaus apdorotas riedulys (piliakalnio R papėdėje yra rausvo stambiagrūdžio granito akmuo 3,1 m ilgio R-V kryptimi, 1,5 m pločio R gale, 1 m pločio V gale ir iki 0,6 m aukščio su pasviroje Š plokštumoje iškaltu lygiašonio trikampio apie 20 cm ilgio kraštinėmis ženklu ir P plokštumoje iškalta data „1818“ bei viršuje esančia natūralia 75 cm ilgio R-V kryptimi, iki 25 cm pločio ir 8 cm gylio įduba; akmuo apsamanojęs, iškaltos datos skaitmenys ištrupėję, paskutinis skaitmuo abejotinas).

Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- Naujojo Lentvario botaninio draustinio teritorija.

83. <u>Aukštadvario dvaro sodyba (776)</u>

Vertingosios savybės:
dvaro sodybą formuojantys elementai:
- užstatymas (2 dvaro laikotarpio pastatai), želdynai (parkas, sodas), vandens telkiniai (tvenkinių sistema, Samtelio ež.,Verknės u.);

dvaro sodybos raida:
- nuo XIX a. pr. Dvaras priklausė Malevskių šeimai. XIX a. įkurtas parkas, 1837 m. pastatyti dvaro rūmai. Inžinierius Bronislavas Malevskis XX a. pr. iš pagrindų pertvarkė dvarą. Jam vadovaujant pastatyti nauji gyvenamieji namai ūkio darbininkams, ūkio pastatai; pasodintas vaismedžių su vaiskrūmiais sodas. 1906m. baigtas įrengti stambus žuvų ūkis - 16 tvenkinių ir žuvų perykla. 1913 m. pradėti tvenkinių išplėtimo darbai.

pastatų architektūra:
- rūmai - vėlyvojo klasicizmo, pastatyti 1837 m.; rekonstruoti 1954, 1958 ir 1968 m; tvartas (kiaulidė) pastatytas apie1936 m. - išilgintų proporcijų, medinis. Išlikę dvaro pastatai yra skirtingo laikotarpio statybos, kompozicijos ir medžiagiškumo.

rekonstruoti, sunykę pastatai:
- svirnas pastatytas 1924 m., būdingas XX a. III-jo dešimtmečio medinių pastatų architektūrai, 1950 m. perstatytas, pritaikytas gyvenamajai paskirčiai. Namas (teritorijos plane Nr. 10) statytas 1906 m. Medinis, tradicinės (liaudiškos) architektūros - visiškai sunykęs, avarinės būklės pastatas. Tilto liekanos per Verknės upės senvagę.

sodybos želdiniai:
- Centrinėje dalyje yra geometrinio plano parkas, dvaro sodybos p. ir v. dalyse - peizažinis parkas, sodai.

vandenys:
- natūralūs (Verknės u. vaga, Samtelio ežeras);
- dirbtiniai.

Pirmosios istorinės žinios siekia XVI a. Žygimantas šias valdas dovanojo iš Rusijos emigravusiam bajorui Ivanui Liackiui. Nuo XIX a. pr. dvaras priklausė Malevskių šeimai. XIX a. įkurtas parkas, 1837 m. pastatyti dvaro rūmai. Inžinierius Bronislavas Malevskis XX a. pr. iš pagrindų pertvarkė dvarą, buvo pastatyti nauji gyvenamieji namai ūkio darbininkams, ūkio pastatai. XX a. pr. pasodinti vaismedžiai.

84. <u>Mošos, Skrebio pilkapynas (3498)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (banguotas, P kryptimi nežymiai žemėjantis Mošios deš. krantas su išsiskiriančiais pilkapių sampilais; apaugęs mišku, P dalyje esantis miškas išretintas ir išvalytas);
- žemių sampilai (21 sampilas nuo 5 iki 10 m skersmens ir nuo 0,3 iki 1 m aukščio; dalis sampilų anksčiau buvo ariami, jie sulėkštėję);
- akmenų vainikai (kai kuriuose sampiluose pastebimi akmenų vainikų fragmentai; akmenys užslinkę);
- kapai su jų įranga ir konstrukcijomis (sudegintų mirusiųjų kapai);
- akmenų krūsnys (virš 10 krūsnių nuo 2 iki 4 m skersmens ir 0,2-0,3 m aukščio; apaugę medžiais, apsamanojusios).

Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:

- Aukštadvario regioninio parko Mošos archeologinio draustinio ir Strėvos botaninio draustinio teritorijos;
- P pusėje ribojasi su Mošos, Naujasodžių piliakalnio su gyvenviete.

85. <u>Mošos, Naujasodžių pilkapynas (16318)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą); kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (lygi Mošios deš. kranto terasa su išsiskiriančiais pilkapių sampilais iš P pusės ribojama P kryptimi gana stačiai kylančios aukštumos; teritorija apaugusi retais medžiais);
- sampilai (4 sampilai nuo 6 iki 10 m skersmens ir nuo 0,5 iki 1 m aukščio su akmenų grindiniais ar jų fragmentais; sampilai apardyti ankstesnio arimo metu);
- akmenų vainikas (juosia sampilą Nr. 1; akmenys užslinkę);
- kapai su jų įranga ir konstrukcijomis (nedegintų ir sudegintų mirusiųjų kapai su įkapėmis; 1993-1994 m. ištyrus 6 sampilus, penkiuose aptikta po viena degintinį ar griautinį žmogaus palaidojimą, o viename - griautinis žmogaus ir žirgo palaidojimas, šiuo metu ištirtųjų pilkapių vietos patenka į Mošos, Naujasodžių piliakalnio su gyvenviete teritoriją).

Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:

- Aukštadvario regioninio parko Mošos archeologinio draustinio teritorija;
- nekilnojamoji kultūros vertybė Š pusėje ribojasi su Mošos, Naujasodžių piliakalnio su gyvenviete teritorija.

86. <u>Mošos, Naujasodžių piliakalnis su gyvenviete (26639)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą); kraštovaizdžio; mitologinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (Mošios deš. kranto aukštumos kyšulio PR galas, grioviu atskirtas nuo likusios kyšulio dalies ir gana lygios P bei Š kyšulio papėdės iš R ribojamos Mošos upelio; kyšulys ir Š papėdė apaugę pavieniais išretintais medžiais, P papėdės didžioji dalis dirvonuoja, dalyje įsikūrusi sodyba).

Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:

- Aukštadvario regioninio parko Mošos archeologinio draustinio teritorija;
- nekilnojamoji kultūros vertybė P pusėje ribojasi su Mošos, Naujasodžių pilkapynu, o Š pusėje - su Mošos, Skrebio pilkapynu.

Faktai apie tautosakos, literatūros ar kitus meno kūrinius, kurie susiję su objektu:

- žinomi pasakojimai apie piliakalnio viršuje buvusią skylę, į kurią leidžiant virvę nepasiekdavę dugno, apie tai, kad karo metu kalno viršuje buvo slepiami arkliai ir kiti gyvuliai, apie matytą nuo kalno nujojantį kazoką, nuo kurio piliakalnis ir gavęs savo vardą.

87. <u>Kalnas vad. Kartuvių, kitaip Šibos kalnu (20882)</u>

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

88. <u>Dauba vad. Velnio duobe (20890)</u>

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

89. <u>Lausgenių pilkapynas (21477)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (reikšmingumą lemiantis).

Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilai (8 smėlio sampilai, nuo 7-8 iki 9-10 m skersmens ir nuo 0,4-0,5 m iki 1,3-1,5 m aukščio, išsidėstę kompaktiškoje teritorijoje, 1-9 m atstumu vienas nuo kito, o kai kurie visiškai greta vienas kito; pilkapiai sulėkštėję, juose prikasinėta duobių, dalis sampilų apardyta tiesiant kelią, šiuo metu neardomi apaugę pavieniais medžiais ir krūmais);
- sampilus juosiantys grioviai ir duobės (dauguma sampilų ties pagrindu apjuosti grioviais arba pailgomis duobėmis; grioviai duobės dalinai, ar beveik visiškai užslinkę);
- reljefas (gana lygus, nežymiai kylantis į ŠV pusę, iš P pusės juosiamas negilios daubos, iš R, ŠR - gana stačiu šlaitu besileidžiantis į Sprindžiaus ežerą; paviršius apaugęs mišku, beveik Š-P kryptimi kertamas Drabužninkų-Onuškio kelio, bei miško keliuko, P kraštu praeina miško kvartalinė linija, teritorija iškasinėta duobėmis).

90. <u>Lausgenių pilkapynas II (21478)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilai (2 smėlio sampilai, išsidėstę ŠV-PR kryptimi maždaug 5 m atstumu vienas nuo kito: abu sampilai žemo suploto pusrutulio pavidalo, vienas iš jų šiaurės vakarinis yra 11 m skersmens ir 1,2 m aukščio, o antras, pietrytinis - 11,5 m skersmens ir apie 1 m aukščio; pilkapiai sulėkštėję, ŠV sampilo R krašte matyti sena duobė, apaugę pavieniais medžiais);
- sampilus juosiantys grioviai ir duobės (sampilus ties pagrindu juosia griovys, kuris ryškiau pastebimas Š, ŠV, ŠR ir R pusėse; grioviai iš dalies užslinkę);
- reljefas (gana lygus kylantis Š, ŠV kryptimi; paviršius apaugęs mišku, P, PR pakraščiu praeina Onuškio-Drabužninkų kelias).

91. <u>Aukštadvario piliakalnis su gyvenviete (24140)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą); istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); kraštovaizdžio; mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (atskira kalva Verknės kairiajame krante, tarp jos ir pritvenkto Zamkelio ežero - dabar Aukštadvario HE Verknės tvenkinio dalies, kranto, iš Š supama Verknės, o iš PR - minėto ežero, ir šios kalvos kiek nelygios V, R ir P papėdės; kalvos Š kraštas nuslinkęs į Verknę, viršus apardytas arimų, o PV šlaitas - kelio į kalvos viršų, dabar kalvos viršus dirvonuoja, jo pakraščiais auga pavieniai medžiai, šlaitai apaugę išretintomis pušimis, PPR šlaite įrengti laiptai, ŠR papėdėje yra čia buvusio tilto per Verknę prietiltis su akmenų mūro atrama, kalvos P papėdė dirvonuoja, ja maždaug ŠR-PV kryptimi tęsiasi keliukas, V papėdė irgi daugiau dirvonuoja, bet pradeda apaugti jaunais medeliais, PV papėdėje pastatyta metalinė aukštos įtampos orinės elektros linijos atrama, R papėdės didesnė dalis dirvonuoja, o dalis apaugusi medžiais).

Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- Nekilnojamosios kultūros vertybės didžioji dalis patenka į Aukštadvario dvaro sodybos (776) teritoriją, o visa vertybė yra Aukštadvario regioninio parko Aukštadvario urbanistikos draustinio teritorijoje.

Faktai apie svarbius visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos įvykius, tautosakos šaltinius, kurie susiję su objektais ar vietovėmis:
- piliakalnyje stovėjo Navinpilio pilis, kurią 1381 m. vasario 14 d., panaudodami patrankas puolė kryžiuočiai; pilis pasidavė ir buvo sudeginta, tačiau greitai lietuvių atstatyta, nes 1382 m. sausio mėnesį vėl minima, o vėliau paminėta ir 1384 m. XVI a. piliakalnyje stovėjo dvaras, kuris, manoma, priklausė iš Maskvos pabėgusiam bajorui Ivanui Liackiui.
- Yra išlikę su piliakalniu susiję pasakojimai: kad piliakalnio viduje yra rūsys, kurio durys užrakintos šešių pūdų svorio spyna, todėl ir piliakalnis vadinamas Zamkeliu, kad pilies valdovo duktė kartą sugalvojusi pasivažinėti ir išvažiavusi iš pilies puošnia karieta, traukiama net keturių arklių, o karietoje buvusi pilna skrynia pinigų ir mažas šunelis. Besileidžiant nuo pilies kalno arkliai pasibaidę ir karalaitę su karieta nunešė tiesiog į netoli pilies esantį Pilaitės ežerą, kur visi

nuskendo, ir, nors tėvai ilgai dukters ieškojo, tačiau viskas buvo veltui. Tiktai praslinkus kuriam laikui, vietos gyventojai, ypač prieš patekant saulei, ežere kartais matydavę plaukiojančią gražią skrynią, ant kurios tupėdavęs mažas šunelis.

92. <u>Albinavos pilkapynas (32937)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilai (7 žemių sampilai, kompaktiškai, nuo 1 m iki 3 m atstumu vienas nuo kito, išsidėstę kiek pailgame V-R kryptimi plote: sampilai žemo suploto pusrutulio pavidalo, dauguma nuo 5-5,5 m iki 7 m skersmens ir nuo 0,2-0,3 m ik 0,6 m aukščio, vienas 8 m skersmens bei 0,4-0,9 m aukščio ir vienas 9 m skersmens bei maždaug 0,8 m aukščio; sampilai kiek sulėkštėję, kai kurie - gerokai, vieno nuskleistas šonas, keli apardyti seniau juose iškastų duobių, didžiausias sampilas gerokai deformuotas jame iškastos maždaug 4 m skersmens bei 0,7-0,8 m gylio duobės);
- sampilus juosiantys grioviai ar jų liekanos (prie dviejų pilkapių sampilų pagrindų pastebimos juos juosusių griovių liekanos; griovai beveik visiškai užslinkę);
- akmenų vainikai ar jų liekanos (visų pilkapių sampilų šlaituose matosi iš gana nedidelių ir vidutinio dydžio akmenų krauti vainikai, jų dalys ar paskiri vainikų akmenys, o viename sampile pastebimas dviejų aukštų akmenų vainikas; akmenų vainikai iš dalies užslinkę žemėmis, dalis suardyta kasant pilkapiuose duobes, išlupus iš jų akmenis);
- reljefas (nedidelės kalvos Š papėdėje esanti lygesnė lyg ir savotiška terasa, kuri į ŠR, R, PR ir P nuo pilkapyno žemėja; paviršius apaugęs mišku).

93. <u>Mergiškių senosios kapinės, vad. Piliakalniuku, Kunigaikščių kalneliu (36094)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
memorialinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- Mergiškių k. gyventojų palaikai, reljefas (aukšta kalva, kurios viršuje pailga aikštelė ŠR-PV kryptimi, su lėkštu šlaitu ŠV, Š kryptimi ir stačiu šlaitu PR, P kryptimi, apaugusi medžiais, krūmais).

94. <u>Dusmenų pilkapis (16192)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilai (1 smėlio sampilas, maždaug 8 m skersmens ir 0,6-0,7 m aukščio; sampilo viduryje, Š ir V šonuose bei P papėdėje prikasinėta senų duobių, apaugęs medžiais);
- reljefas (lomos šlaito apačia; paviršius apaugęs mišku).

Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio reljefo autentiškumas:
- objektą supantis kraštovaizdis (Š pusėje kyla lėkštas aukštumos šlaitas, kitose pusėse - gana lygi vietovė; paviršius apaugęs mišku, maždaug Š-P kryptimi jį kerta Onuškio - Bobriškių kelias, o VŠV-RPR kryptimi - miško kelias).

95. <u>Dusmenų pilkapis II (16235)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilai (1 smėlio sampilas, maždaug 7 m skersmens ir 0,7 m aukščio; sampilo viduryje iškasta gana sena apie 1,5 m skersmens ir 0,7 m gylio duobė, apaugęs medžiais);
- reljefas (aukštumos šlaito viršus; paviršius apaugęs mišku).

Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio reljefo autentiškumas:

- objektą supantis kraštovaizdis (P, PV, V ir ŠV pusėse - leidžiasi lėkšti aukštumos šlaitai, kitose pusėse - gana lygus aukštumos viršus; paviršius apaugęs mišku, maždaug Š-P kryptimi jį kerta Onuškio - Bobriškių kelias, o VŠV-RPR kryptimi - miško kelias).

96. <u>Žvėryno pilkapynas (44981)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sampilai (7 sampilai 6-10,5 m skersmens ir 0,3-1,2 m aukščio; keliuose sampiluose pastebimos senos duobės, dabar apaugę mišku);
- sampilus juosiančios duobės (sampilų papėdėse pastebimos juos juosusių pailgų duobių ar griovių žymės; duobės užslinkę);
- reljefas (gana lygi Karosinio eš. slėnio terasa; apaugusi spygliuočių mišku).

97. <u>Žėronių kapinynas (22115)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemės ir jos paviršiaus elementai - kapai su jų įranga ir konstrukcija (mirusieji laidoti sudeginti, su įkapėmis. Palaikai buvo gana tankiai paskleidžiami žemės paviršiuje. Taip susiformavo beveik vientisas, sunkiai į kapus dalijamas horizontas; stipriai nuniokotas lobių ieškotojų, kurie iškasė duobes, dalis kapinyno buvusio ŠV kalvos dalyje apardyta 1952 m. sprogdinant kelmus;
- pavieniai archeologiniai radiniai ar jų sankaupos (sudegintų žmonių kaulų fragmentai, diržų sagtys, apkaustai, grandys, kniedės, peiliai, ylos, adatos, skustuvai, skiltuvai, žiedai, žiesta keramika);
- reljefas (iki 7 m aukščio, 70x20 dydžio kalva; apaugusi mišku); .sampilai (7 sampilai 6-10,5 m skersmens ir 0,3-1,2 m aukščio.

98. <u>Strėvos piliakalnis (3504)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą); kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (Bagdononių tvenkinio P kranto pusiasalis iš visų pusių supamas vandens, tik P pusėje prieina gretima aukštesnė kalva; apaugęs medžiais ir krūmais, apardytas arimų, prikasinėtas duobių; aikštelė (ovali, maždaug 13 m ilgio ŠR-PV kryptimi ir apie 6 m pločio; apaugusi pavieniais medžiais ir krūmais, apardyta arimų ir duobių; šlaitai (statūs, nuo tvenkinio iki 30 m aukščio, pastatinta viršutine dalimi, tik Š kiek nuolaidesnis; apaugę medžiais ir krūmais, apardyti arimų; grioviai (aikštelės P ir PR pusėse už pylimo puslankiu iškastas apie 60 m ilgio, 14 m pločio ir apie 5 m gylio griovys, dar vienas, iki 6 m pločio ir apie 0,5 m gylio griovys iškastas maždaug 6 m žemiau aikštelės, ŠV šlaite; grioviai iš dalies užslinkę; pylimai (aikštelę iš PV, P ir PR pusių juosia puslankio formos iki 18 m pločio ir apie 1,5 m aukščio pylimas, kurio išorinis šlaitas nusileidžia į griovį, už kurio supiltas antrasis taip pat lenktas maždaug 28 m ilgio, iki 18 m pločio ir apie 1 m aukščio pylimas, dar vienas maždaug 9 m pločio ir iki 0,4 m aukščio pylimas šiuo metu virtęs terasa, supiltas ŠV šlaite, maždaug 6 m žemiau aikštelės už griovio; pylimai iš dalies nuskleisti, apardyti arimų; kultūrinis sluoksnis (aikštelėje pastebimas iki 70 cm storio kultūrinis sluoksnis su degusiais akmenimis, archeologiniais radiniais; apardytas arimų, anksčiau aikštelėje iškasus duobę;
- artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - Aukštadvario regioninio parko Strėvos aukštupio kraštovaizdžio draustinio teritorija.

99. <u>Strėvos pilkapynas (3505)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:

archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemės ir jos paviršiaus elementai - sampilai (23 smėlio sampilai: nuo 6-7 m iki 8-10 m skersmens ir nuo 0,5-0,7 m iki 1-1,5 m aukščio, dauguma žemo suploto pusrutulio, o dalis - žemo priploto kūgio pavidalo, gana kompaktiškai, nuo 2-5 m iki 10 m atstumu vienas nuo kito, išsidėstę kiek pailgame ŠŠR-PPV kryptimi plote; dalis sampilų kiek sulėkštėję, dalis deformuoti, kai kurie gerokai, kai kuriuose matosi seniai iškastos duobės, keli buvo labai apardyti kertant mišką ir raunant kelmus;
- sampilus juosiantys grioviai ir duobės ar jų liekanos (daugumos sampilų pagrindus juosia grioviai arba duobės; dalis griovių ir duobių iš dalies, o kai kurie beveik visiškai, užslinkę; kapai (sudegintų mirusiųjų kapai su įkapėmis ir be jų, sudegintų žirgų palaidojimai su jų aprangai būdingomis įkapėmis; dalis kapų suardyta raunant kelmus;
- reljefas (gana lygi, kiek banguota vieta; paviršius apaugęs mišku, kuris pilkapyne dabar gerokai išretintas, Š-P kryptimi jį kerta miško kvartalinė proskyna, o maždaug R-V kryptimi - miško kėliukai.

100. <u>Drabužninkų, Danosų pilkapynas (3529)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemės ir jos paviršiaus elementai - sampilai (57 smėlio sampilai, iš kurių 50 yra pagrindinėje pilkapyno dalyje, o 7 - pilkapyno ŠV dalyje, atskiroje kalvoje: jie nuo 6-8 m iki 10-12 m skersmens bei nuo 0,2-0,5 m iki 1-2 m aukščio, dauguma žemo suploto pusrutulio pavidalo, kai kurie paplokščiu viršumi, išsidėstę nuo 2-5 m iki 40-50 m atstumu vienas nuo kito, o kai kurie visiškai greta vienas kito; dalis pilkapių sulėkštėję, deformuoti, apaugę pavieniais medžiais ir krūmais, apardyti juose iškasant duobes; sampilų pagrindus juosiantys grioviai ir pailgos duobės, ar jų liekanos (daugumos sampilų pagrindus juosia grioviai, pailgos duobės, ar jų liekanos; grioviai ir duobės iš dalies užslinkę;
- reljefas (aukštuma tarp Spindžiaus ir Drabužaičio ežerų, gana lygiu, kiek banguotu paviršiumi, bei gretima į ŠV už griovos esanti kalva; paviršius apaugęs mišku, iškasinėtas duobėmis, jį įvairiomis kryptimis kerta miško keliukai, beveik Š-P kryptimi praeina kvartalinė linija.

101. <u>Stirnių piliakalnis (24147)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą), kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žemės ir jos paviršiaus elementai - aikštelė (pailga ŠV-PR kryptimi, 75x27 m dydžio kiek iškiliu viduriu; nukirsti aikštelėje augę medžiai; pylimai (2 pylimai yra piliakalnio ŠV gale: vienas 19 m ilgio ir 0,5 m aukščio pylimas aikštelės ŠV gale, už jo antras 10 m ilgio ir 0,2 m aukščio pylimas ŠV šlaite, 3 pylimai priešingame, PR piliakalnio gale: vienas 23 m ilgio ir 1,2 m aukščio pylimas PR aikštelės gale, už jo antras 16 m ilgio, 6 m pločio ir 0,5 m aukščio pylimas su stambiais akmenimis, dar toliau trečias 7 m ilgio ir 0,3 m aukščio pylimas; pylimai nuskleisti, kai kurių likę tik pėdsakai; grioviai (2 grioviai piliakalnio ŠV gale: pirmas 5 m pločio ir 0,2 m gylio griovys yra tarp pylimų, antras 2 m pločio ir 0,2 m gylio griovys yra už antro pylimo, 2 grioviai piliakalnio PR gale: pirmas 30 m ilgio ir 10 m pločio yra tarp pirmojo ir antrojo pylimų, antrasis griovys, 10 m ilgio ir 2 m pločio yra tarp antrojo ir trečiojo pylimų; grioviai iš dalies užslinkę ir kartu su pylimais virtę terasomis; terasa (iki 3,5 m pločio terasa yra ŠR šlaite, apie 2 m žemiau aikštelės, ji jungia piliakalnio galuose tarp pirmojo ir antrojo pylimų esančius griovius; terasa nuskleista; šlaitai (statūs, iki 24 m aukščio; iškirsta dauguma medžių, augusių ŠR, Š ir V šlaituose; reljefas (aukštumos kyšulys į Neries slėnį Neries ir Saidės santakoje; patenka į Neries regioninio parko Saidės hidrografinį draustinį.

Visų archeologijos paveldo objektų tvarkybai yra nustatyta konservavimo kryptis. Visos neveikiančios kapinės yra tvarkomos pagal Kapinių tvarkymo taisykles. Jų teritorijoms nustatyta pagrindinė tikslinė konservacinė žemės naudojimo paskirtis. Kultūros

paveldo objektams, esantiems regioninių parkų teritorijose, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato patvirtinti šių parkų apsaugos reglamentai, parkų ribų bei jų zonų ribų ir tvarkymo specialieji planai.

Kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose veikla vykdoma vadovaujantis Nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos įstatymu bei kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

Vykdant miško kraštovaizdžio formavimo priemones ir kitus ūkinius darbus kultūros paveldo objekto teritorijoje, būtina informuoti ir papildomai derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno ar Vilniaus skyriais.

Kultūros paveldo objektų teritorijos ir jų fizinės apsaugos zonos tvarkomos pagal tvarkomuosius paveldosaugos darbų projektus. Kultūros paveldo objektų teritorijose, fizinės ir vizualinės apsaugos zonose draudžiama naujai įveisti mišką.

Šioje projektinėje dalyje kultūros paveldo objektų raiška pateikiama tik rekreaciniu požiūriu, įprasminant juos kaip lankytinus kraštovaizdžio objektus rekreacinėje Valstybinių miškų urėdijos sistemoje, tačiau ji nesprendžia kitų ūkinių priemonių klausimų (išskyrus kraštovaizdžio formavimo kirtimus). Miškų naudojimo ir atkūrimo planavimas yra ne rekreacinės projekto dalies objektas.

Saugomi gamtos paveldo objektai. Trakų regioninio padalinio valstybiniuose miškuose yra 17 gamtos paveldo objektų: 5 botaniniai (medžiai), 3 geomorfologiniai (2 daubos, 1 gūbrys), 1 hidrogeologinis (šaltiniai, versmės) ir 8 geologiniai (3 rieduliai, 5 atodangos). Turtingiausi gamtos paveldo objektais yra Pravieniškių girininkijos miškai, kuriuose inventorizuoti 10 objektų.

7 lentelė**. Saugomi gamtos paveldo objektai**

Eil. Nr.	Pavadinimas	Girininkija	Miško kvartalas	Taksacinis miško sklypas	Statusas
Geomorfologiniai objektai					
1.	Velnio duobė	Aukštadvario	10; 16	14, 15; 6, 7	Valstybės saugomas
2.	Strėvos įgriuva	Aukštadvario	120	1; 2	Valstybės saugomas
3.	Gastilionių gūbrys	Pravieniškių	362; 363; 364; 365; 366	2, 5, 7, 9, 13,13 - 21; 21, 23, 25, 27, 29, 32 – 38, 40, 49, 52, 53, 54, 55; 14, 16, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 38, 40; 32, 35, 37, 39, 41, 45, 46, 48, 50, 52, 54, 55, 56, 59, 60; 27, 28, 30.	Valstybės saugomas
Botaniniai objektai					

Eil. Nr.	Pavadinimas	Girininkija	Miško kvartalas	Taksacinis miško sklypas	Statusas
1.	Gastilionių ąžuolas	Pravieniškių	362	33	Valstybės saugomas
2.	Karčiupio miško ąžuolas	Pravieniškių	329	31	Savivaldybės saugomas
3.	Rumšiškių miško ąžuolas	Pravieniškių	369	5	Valstybės saugomas
4.	Rumšiškių miško pušis	Pravieniškių	363	11	Valstybės saugomas
5.	Paneriškių ąžuolas	Vievio	825	6	Valstybės saugomas
Hidrogeologinis objektai					
1.	Saidžių šaltinis	Lentvario	4	1	Valstybės saugomas
Geologiniai objektai					
1.	Nikronių akmuo	Aukštadvario	60	28	Valstybės saugomas
2.	Lašinių akmuo	Pravieniškių	378	1	Valstybės saugomas
3.	Varkalių miško akmuo	Žiežmarių	170	28	Savivaldybės saugomas
4.	Bražuolės tufų atodanga	Vievio	68; 823	28 16	Valstybės saugomas
5.	Gastilionių atodanga	Pravieniškių	362	32	Valstybės saugomas
6.	Dovainonių atodanga	Pravieniškių	373	36, 43, 44, 45	Valstybės saugomas
7.	Strėvos atodanga	Pravieniškių	377; 378	2, 3	Valstybės saugomas
8.	Lašinių konglomeratų atodanga	Pravieniškių	378	3	Valstybės saugomas

Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose bei Gamtos paveldo teritorijose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą (2019 metų birželio 6 d., Nr. XIII-2166).

8 lentelė. **Kultūros ir gamtos paveldo objektai**

Eil. Nr.	Girininkija	Kultūros paveldo objektai	Gamtos paveldo objektai	Iš viso
1	Pravieniškių	11	10	21
2	Būdos	3	–	3
3	Palomenės	3	–	3
4	Paparčių	3	–	3
5	Žiežmarių	9	1	10
6	Kruonio	17	–	17

Eil. Nr.	Girininkija	Kultūros paveldo objektai	Gamtos paveldo objektai	Iš viso
7	Vievio	17	2	19
8	Jagelonių	1	–	1
9	Semeliškių	2	–	2
10	Trakų	4	–	4
11	Lentvario	15	1	16
12	Aukštadvario	13	3	16
13	Onuškio	2	–	2
14	Žeronių	1	–	1
	Viso	**101**	**17**	**118**

9 p□v. R□mšiškių p□šis – g□mtos p□v□ldo obj□kt□s (Pr□vi□niškių gir.)

3. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI

3.1. Projektuojama rekreacinė infrastruktūra

Kaip parodė esamos situacijos analizė, gamtiniai rekreaciniai ištekliai yra pakankami, todėl ypač svarbu vystyti miško pažintinį turizmą, su tuo susijusi ir pagrindinė siūloma koncepcija, tinkanti išnaudoti esamus miško išteklius – miško rekreacinės infrastruktūros gerinimas (panaudojant ne tik Valstybinių miškų urėdijos lėšas, bet ir prisidedant regioninių parkų direkcijoms, rajonų savivaldybių administracijoms ir jų galimybėms gauti ES paramą iš atitinkamų programų, sudarant dvišales sutartis dėl objektų priežiūros organizavimo miškuose), vystant pažintinio turizmo plėtrą bei sudarant ramaus poilsio gamtoje (grybavimas, pasivaikščiojimas miške, poilsis prie vandens, rekreaciniai bei pažintiniai pėsčiųjų ir dviratininkų takai ir kita) galimybes.

Didėjant visuomenės susidomėjimui gamtos ir kultūros ištekliais bei kylant rekreacinio naudojimo intensyvumui, būtina papildyti naujais objektais bei rekonstruoti esamą rekreacinę infrastruktūrą, kai kur reikėtų atlikti kraštovaizdžio formavimo kirtimus, ypač regioninių parkų teritorijose. Išlieka esamų pažintinių takų ir objektų rekreacinės infrastruktūros atnaujinimo, remonto, aplinkos sutvarkymo būtinybė.

Įgyvendinus rekreacinę miškotvarkos projekto dalį, Trakų regioninio padalinio administruojamuose miškuose bus atnaujinta rekreacinė teritorinė sistema, atspindinti miškų biologinę įvairovę, kraštovaizdį, krašto savitumą, kultūros ir gamtos vertybes.

Miškotvarkos projekto realizavimas leis įgyvendinti aplinkosauginius tikslus, gerinti aplinkos, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio kokybę, didinti miško visuomeninę estetinę vertę, plėtoti miškų rekreacinę infrastruktūrą.

Naujai suprojektuoti bei rekonstrukcijai numatyti esami rekreacijos objektai pateikti 9 ir 10 lentelėse.

9 lentelė. **Projektuojama rekreacinė infrastruktūra**

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
Pravieniškių girininkija				
1.	Stovyklavietė	376	20	Projektuojama pagal Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: miško baldai, pavėsinė, laužavietė, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai, lauko tualetas (atitinkantis aplinkosaugos reikalavimus (mobilūs biotualetai arba stacionarūs su sandariomis fiziologinių atliekų kaupimo talpyklomis)).
2.	Transporto stovėjimo aikštelė	376	29	Projektuojama pagal Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano sprendinius.
3.	Transporto stovėjimo aikštelė	363	21; 35	Skirta Kauno marių regioninio parko Gastilionių pažintinės trasos lankytojams. Įrengtina išnaudojus šalia miško kelio esamas atviras erdves.
4.	Poilsiavietė	376	29	Projektuojama pagal Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
				sprendinius. Galima įranga: miško baldai, pavėsinė, laužavietė, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
5.	Poilsiavietė	560	11	Projektuojama pagal Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: miško baldai, pavėsinė, laužavietė, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
6.	Dovainonių (Mergakalnio) pažintinis takas	373		Pagal Kauno Marių regioninio parko direkcijos siūlomą koncepciją, takas bus skirtas susipažinti su Dovainonių piliakalniu ir pilkapiais: įrengiami informaciniai stendai, nukreipiančiosios rodyklės, o pati trasa markiruojama dažais ant medžių. Takas sujungs Dovainonių piliakalnį su Mergakalnio apžvalgos vieta.
7.	Karčiupio pažintinis takas	316		Takas turi būti pravedamas esamais pramintais takais ir miško keliais. Užmirkusių ir duobėtų atkarpų dangas reikia pagerinti žvyru ar skaldele. Galima tako infrastruktūra: suolai (iki 20 vnt.), informaciniai stendai (iki 17 vnt.), medinės skulptūros. Tako ilgis - apie 1,8 km. Įrengimas numatomas finansuoti iš vietinės bendruomenės projektų ir Kaišiadorių savivaldybės lėšų.
Palomenės girininkija				
1.	Kovinės ir Bedugnio atokvėpio vieta	265	11; 13	2-4 miško baldų komplektai, 2 šiukšliadėžės, 2 informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
Paparčių girininkija				
1.	Atokvėpio vieta	11	13	1-3 miško baldų komplektai, šiukšliadėžė, informacinis stendas, dekoratyviniai akcentai.
2.	Atokvėpio vieta	78	7; 9	2-4 miško baldų komplektai, 2 šiukšliadėžės, 2 informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
Žiežmarių girininkija				
1.	Nukreipiančioji rodyklė	3	21	Projektuojama pagal Strošiūnų kraštovaizdžio draustinio tvarkymo plano sprendinius.
2.	Nukreipiančioji rodyklė	16	18	Projektuojama pagal Strošiūnų kraštovaizdžio draustinio tvarkymo plano sprendinius.
3.	Transporto stovėjimo aikštelė	51	7	Su informaciniu stendu. Projektuojama pagal Strošiūnų kraštovaizdžio draustinio tvarkymo plano sprendinius.
4.	Apžvalgos vieta	51	7	Su apžvalgos bokštu. Projektuojama pagal Strošiūnų kraštovaizdžio draustinio tvarkymo plano sprendinius.
Vievio girininkija				
1.	Poilsiavietė	31	8	Projektuojama pagal Neries regioninio parko tvarkymo plano sprendinius. Pritaikoma vandens turistams. Galima

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
				įranga: miško baldai, pavėsinė, laužavietė, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
2.	Poilsiavietė	91	13	Projektuojama pagal Neries regioninio parko tvarkymo plano sprendinius. Pritaikoma vandens turistams. Galima įranga: miško baldai, pavėsinė, laužavietė, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
Lentvario girininkija				
1.	Poilsiavietė	17	4	Pavėsinė, miško baldų komplektas, laužavietė, informacinis stendas, dekoratyviniai akcentai, šiukšliadėžė, vaikų žaidimų įrenginiai.
Semeliškių girininkija				
1.	Apžvalgos vieta	307	10	Projektuojama pagal Aukštadvario regioninio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: apžvalgos platforma, miško baldai, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
Aukštadvario girininkija				
1.	Poilsiavietė	39	30	Projektuojama pagal Aukštadvario regioninio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: miško baldai, pavėsinė, laužavietė, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
2.	Transporto stovėjimo vieta	125	2	Projektuojama pagal Aukštadvario regioninio parko tvarkymo plano sprendinius.

10 lentelė. **Rekonstruojami rekreacijos objektai**

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
Pravieniškių girininkija				
1.	Gastilonių pažintinė trasa	362	2; 3; 22-24; 33-36.	Trasa pravesta per stačius Kauno marių pakrantės šlaitus, vietomis nutrypta, eroduojanti paklotė. Siekiant pagerinti praeinamumą bei sumažinti neigiamą lankytojų poveikį, stačiausių šlaitų vietose tikslinga įrengti laiptus su turėklais.
Lentvario girininkija				
1.	Saidės pažintinis takas	11	31-35	Stirnių piliakalnio laiptų rekonstrukcija.
2.	Varnikų pažintinis takas	286; 296		Lentinio tako, pavėsinių ir kitos įrangos rekonstrukcija.
Aukštadvario girininkija				
1.	Skrebio miško pažintinis takas	38	3	Prie Liepų kalvos esančiose stačiose šlaitinėse tako atkarpose įrengti laiptus arba terasuotą taką. Tai apsaugotų šlaitus nuo nutrypimo, erozijos bei pasitarnautų tako lankytojų patogumui.

12 lentelė. **Projektuojamų miško rekreacinių objektų suvestinė**

Eil. Nr.	Girininkija	Stovykla-vietės	Poilsiavietės	Atokvėpio vietos	Apžvalgos vietos	Transporto stovėjimo aikštelės	Pažinti-niai takai	Viso
1.	*Pravieniškių*	1	2			**2**	**2**	**7**
2.	*Palomenės*			1				**1**
3.	*Paparčių*			2				**2**
4.	*Žiežmarių*				1	1		**2**
5.	*Vievio*		2					**2**
6.	*Lentvario*		1					**1**
7.	*Semeliškių*				1			**1**
8.	*Aukštadvario*		1			**1**		**2**
Viso		**1**	**6**	**3**	**2**	**4**	**2**	**18**

Optimizavus rekreacinių objektų skaičių ir įgyvendinus numatytą objektų rekonstrukciją, regioninio padalinio 1000 ha administruojamų miškų tektų 1,6 poilsio objektai. Tai labai svarbus rodiklis, charakterizuojantis kiekybinę teritorinio padalinio miškų rekreacinės sistemos pusę.

Atkreipiame dėmesį, kad regioninių padalinių miškų rekreacinę veiklą charakterizuoja ne vien objektų skaičius bet ir kokybiška rekreacinė įranga, bylojanti apie tinkamą rekreacinės sistemos įgyvendinimą.

3.2. Kraštovaizdžio formavimas

Kraštovaizdžio formavimo miško kirtimai. Kraštovaizdžio formavimo miško kirtimais medžiai ir krūmai kertami prie miškuose esančių poilsiui skirtų objektų, siekiant tikslingai formuoti miškingą kraštovaizdį, vizualiai išryškinti estetiniu, gamtiniu ar kultūriniu požiūriu vertingą kraštovaizdį, jo elementus, sudaryti galimybes apžvelgti vaizdingas erdves ar objektus arba siekiant formuoti miško erdvinę struktūrą ir medžių rūšių sudėtį taip, kad ji kiek galima labiau atitiktų vietovės, kurioje vykdomas šis miško kirtimas, apsaugines ir rekreacines funkcijas.

Kraštovaizdžio formavimo kirtimai arba trako kirtimas suprojektuoti 6 regioninio padalinio girininkijose 166,6 ha plote, numatant iškirsti maksimalų leistiną kiekį – 2311 m^3 bendro tūrio. Daugiausia kirtimų numatyta Vievio, Aukštadvario ir Pravieniškių girininkijose, kuriose yra išsidėstę regioniniai parkai ir jų miškai labiausiai lankomi. Padalinio miškuose daugiausiai suprojektuota kompleksinio kraštovaizdžio formavimo kirtimų – jie sudaro 73,0 ha

(1496 m^3) arba 44 proc. nuo visų kraštovaizdžio formavimo priemonėmis užimamo ploto. Erdvių formavimo kirtimai girininkijų miškuose apimtų 30,3 ha plotą, iškertant ne daugiau kaip 803 m^3 bendro tūrio.

Vykdant erdvių formavimo miško kirtimus numatyta retinant medyną pirmiausiai kirsti sausus, pavojingus, augime atsilikusius ir užstelbtus medžius, formuoti gero estetinio vaizdo, ažūrišką, mozaikišką, poilsiavimui patrauklų medyną. Iki 0,1 ha leidžiama iškirsti visą sumedėjusią augaliją. Taip pat rekomenduojame retinti taką, formuojant vaizdingas biogrupes, didinant medyno praeinamumą. Daugiausia erdvių formavimo kirtimų bus vykdoma girininkijų miškuose, kur yra rekreacinės infrastruktūros objektų. Prie šių objektų kirtimai turi būti intensyvesni, o tolstant nuo jų kirtimų intensyvumą reikėtų mažinti. Šiais kirtimais numatyta paįvairinti medynų monotoniją prie rekreacinių ar pažintinių objektų, trako paslėptus medynus, atidengiant apylinkių grožį.

Prie pažintinių takų kirtimais turi būti siekiama didesnio atidengimo, siekiant eksponuoti įdomesnes miško ekosistemas, sukuriant erdves, ažūriškumą, tačiau tuo pačiu tai daryti saikingai ir išlaikyti natūralumą. Medyną retinant pirmiausiai numatoma kirsti pavojingus, blogos sanitarinės būklės, atsilikusius augime ir užstelbtus medžius, siekti formuoti poilsiavimui patrauklų, gero estetinio vaizdo, ažūrišką, mozaikišką medyną.

Palei takus, keliukus kraštovaizdžio formavimo kirtimus – apatinio ardo kirtimą – atlikti vizualinio matomumo juostoje (neužsibrėžiant aiškių juostos pločio parametrų) siekiant formuoti natūralią vingiuotą užnugario liniją. Pirmą kartą atlikus medyno formavimą kraštovaizdžio formavimo kirtimais, vėliau jį reikėtų tęsti pagal poreikį, siekiant pašalinti tai kas atsiranda nereikalinga: želiantis nepageidaujamas trakas ar pomiškis, atsirandantys sausuoliai bei skurstantys prasto estetinio vaizdo medžiai. Kirstinus medžius reikia atrinkti vegetacijos periodo metu, esant medžiams su lapais, o kirsti – ne poilsio sezono metu.

14 lentelė. **Kraštovaizdžio formavimo kirtimai ir kitos priemonės**

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris, m^3/ha	Amžius, m.	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
									proc.	m^3	
Pravieniškių girininkija											
315	20	2,2	Ncl	320	130	0,7	6P 3Ą 1B	6Ą 4E	5	35	Erdvių formavimo kirtimai
316	1	1,9	Ncl	365	130	0,7	10P	7E 3Ą	5	35	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
316	2	3,2	Ncp	360	130	0,7	6P 3E 1E	5E 3Ą 2K	5	58	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
316	12	1,1	Ncp	430	80	0,8	4E 4P 2E		5	24	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris, m^3/ha	Amžius, m.	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
									proc.	m^3	
316	17	2,0	Ncl	495	115	0,9	7P 2E 1E		5	50	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
316	24	1,9	Nbl	410	120	0,8	10P	8E 2E	5	39	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
343	1	0,2	Nbl	190	65	0,6	7B 3P				Krūmų kirtimas
343	4	0,5	Ldp	210	70	0,6	4B 2J 2Gl 1Ą 1D				Krūmų kirtimas
362	24	1,3	Ncl	350	85	0,8	7P 1B 1E 1L	6L 4E	5	23	Erdvių formavimo kirtimai
370	3	1,6	Ncp	270	70	0,6	5L 3B 2M				Krūmų kirtimas
373	7	8,3	Ndp	320	180	0,7	5Ą 2E 1P 1E 1B	4E 2Sb 2L 1K 1Ą	5	133	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
373	9	0,3	Ndp	255	180	0,6	9Ą 1L	6L 4K			Krūmų kirtimas
373	10	0,2	Šdp	240	180	0,6	5Ą 3P 1Sb 1L	4L 3K 3Sb			Krūmų kirtimas
373	14	1,4	Šcs	345	95	0,8	8P 1Ą 1B	5L 3K 2Ą	5	24	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
373	16	1,0	Ncl	340	60	0,9	6B 3L 1P	10L	10	34	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
373	17	0,8	Ncl	385	60	0,9	10P	7K 3L	10	31	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
373	18	0,1	Ncs	220	95	0,6	10P	10K			Krūmų kirtimas
373	19	0,7	Šcs	320	100	0,8	10Ą	5L 3K 2Ą	5	11	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
373	21	1,4	Ncl	35	10	0,8	5E 1B 2P 1Ą 1K		10	5	Sudėties formavimo kirtimai
373	23	1,0	Ncs	340	105	0,8	8P 1Ą 1L	6L 4K	5	17	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
373	24	0,3	Ncl	320	105	0,7	10P	5Ą 3K 2L	5	5	Erdvių formavimo kirtimai
373	25	0,3	Ncl	10	8	0,6	8P 1B 1Ą				Krūmų kirtimas
373	26	0,9	Ncl	30	9	0,9	4P 3E 2Ą 1B				Krūmų kirtimas
373	27	0,4	Ncl	15	8	0,7	9P 1B				Krūmų kirtimas
373	29	6,2	Šcs	385	105	0,9	9P 1Ą	6L 2K 2Ą	5	119	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
373	30	0,7	Ncl	435	80	0,9	8P 2B	8L 2K	5	15	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
373	31	0,5	Ncl	20	9	0,9	4E 4P 1Ą 1B		10	1	Sudėties formavimo kirtimai
373	32	0,2	Ncp	20	9	0,9	4E 4P 1Ą 1B		10	1	Sudėties formavimo kirtimai

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris, m^3/ha	Amžius, m.	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
									proc.	m^3	
373	34	0,3	Ncs	310	100	0,7	8Ą 1L 1B		5	5	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
373	35	0,5	Ncl	380	60	0,9	10P	4K 3Ą 3E	5	10	Erdvių formavimo kirtimai
373	37	0,9	Šcs	265	105	0,6	3Ą 2B 2L 1E 1J 1K	6L 2Bt 2K			Krūmų kirtimas
373	38	0,5	Ncl	460	65	1,0	8P 2P	10E	10	23	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
373	39	0,8	Ncl	385	110	0,8	10P	5K 2L 2E 1Ą	5	15	Erdvių formavimo kirtimai
373	40	0,2	Ncl	400	60	0,9	10P	10E	10	8	Erdvių formavimo kirtimai
373	43	0,3	Kitos žemės (skardis). Dovainonių atodanga.								Krūmų kirtimas
373	44	0,3	Šcl	230	50	0,7	9P 1B		5	3	Erdvių formavimo kirtimai
373	46	0,2	Šcl	340	100	0,8	9P 1B	5K 3L 2B	5	3	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
373	47	0,2	Nbl	270	80	0,7	7P 3P		5	3	Erdvių formavimo kirtimai
373	48	0,6	Ncl	335	100	0,8	9P 1B	7K 3L	5	10	Erdvių formavimo kirtimai
373	49	1,4	Ncl	30	10	0,9	4E 4P 1B 1Ą		5	2	Erdvių formavimo kirtimai
373	53	0,4	Ncl	295	110	0,7	9P 1B	7L 3K	5	6	Erdvių formavimo kirtimai
376	20	5,3	Ncp	5	9	0,6	5B 1B 2B 1E 1P				Krūmų kirtimas
376	28	2,3	Ncl				Žuvęs medynas				Krūmų kirtimas
376	29	2,0	Ncs	10	9	0,7	6B 2B 1B 1E		5	1	Erdvių formavimo kirtimai
377	3	0,3	Šds	140	120	0,4	3Ą 2L 2L 1E 1Bt 1Sb				Krūmų kirtimas
377	4	0,1	Šds	210	80	0,5	3L 3Sb 1Ą 1B 1L 1K				Krūmų kirtimas
377	6	0,5	Šcp	160	75	0,4	4L 3B 1Ą 1E 1L				Krūmų kirtimas
377	7	0,4	Šcp	145	70	0,5	6B 2L 1Ą 1E	10L			Krūmų kirtimas
560	11	0,4	Ldp	240	35	0,7	6Bt 2B 2J		5	5	Sudėties formavimo kirtimai
Kruonio girininkija											
26	27	1,9	Šcp				Miško laukymė				Krūmų kirtimas
26	28	0,5	Šcp				Rekreaciniai želdiniai				Krūmų kirtimas
50	12	3,6	Nbl	710	130	1,3	9P 1P	10E	10	256	Erdvių formavimo kirtimai
51	1	0,9	Nbl	680	150	1,3	10P	10E	10	61	Erdvių formavimo kirtimai

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris, m^3/ha	Amžius, m.	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
									proc.	m^3	
Vievio girininkija											
19	9	0,7	Nbl	470	170	0,8	10P		5	16	Erdvių formavimo kirtimai
20	3	0,4	Nbl	470	150	0,8	10P		5	9	Erdvių formavimo kirtimai
22	1	6,9	Nbl	400	95	0,7	10P		5	138	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
22	3	1,1	Ncl	360	95	0,8	9P 1B	7L 1E 1Ą 1K	5	20	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
25	1	3,0	Ščl	350	100	0,7	9P 1B		5	53	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
25	5	1,6	Ncl	430	100	0,8	9P 1B		5	34	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
25	6	1,4	Ncl	260	45	0,7	7L 3B		5	18	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
27	1	3,4	Ncl	330	100	0,7	9P 1B	10L	5	56	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
27	9	0,6	Ncl	385	70	0,8	7P 1P 2B	10E	5	12	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
31	13	2,0	Ščl	200	70	0,6	5B 1J 4P				Krūmų kirtimas
40	7	1,2	Ncl	390	90	0,7	8P 2B		5	23	Erdvių formavimo kirtimai
40	8	3,3	Ščl	180	85	0,5	4B 3Bt 3P				Krūmų kirtimas
69	8	0,1	Nbl	380	150	0,7	7P 3P		5	2	Erdvių formavimo kirtimai
69	12	0,1	Nbl	380	150	0,7	7P 3P		5	2	Erdvių formavimo kirtimai
91	11	1,6	Nbl	430	140	0,7	10P		5	34	Erdvių formavimo kirtimai
92	13	0,4	Ncl	440	120	0,7	10P		5	9	Erdvių formavimo kirtimai
116	8	4,6	Ncl	500	115	0,8	10P		5	115	Erdvių formavimo kirtimai
117	4	8,5	Ncl	390	115	0,7	9P 1E		5	165	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
118	5	24,1	Ncl	390	110	0,7	10P				Trako kirtimas (prie takų)
Semeliškių girininkija											
307	12	2,0	Ncp	210	110	0,4	4E 1E 2P 1Ą 1K 1B				Krūmų kirtimas
307	16	2,4	Nbl	410	90	0,9	9P 1E	10E	5	49	Erdvių formavimo kirtimai
307	17	0,5	Nbl	365	65	0,9	8P 1E 1B	9E 1K	5	9	Erdvių formavimo kirtimai
307	19	3,2	Nds	230	140	0,5	3Ą 1K 1E 1E				Krūmų kirtimas

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris, m^3/ha	Amžius, m.	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
									proc.	m^3	
							1P 2B 1L				
Aukštadvario girininkija											
10	16	0,6	Ndp	230	75	0,5	3Ą 1K 2L 2D 1B 1E				Krūmų kirtimas
10	17	0,4	Ndp	140	75	0,3	3Ą 1K 2L 2D 1B 1E				Krūmų kirtimas
16	7	0,5	Šcp	220	95	0,4	5E 2Ą 1L 1B 1D				Krūmų kirtimas
16	8	0,5	Ndp	340	105	0,6	5E 2E 2Ą 1D				Krūmų kirtimas
16	9	0,7	Ncp	280	95	0,5	3E 1E 3D 1K 1B 1Ą				Krūmų kirtimas
16	10	0,6	Ndp	280	100	0,6	4Ą 2K 1L 1D 2E				Krūmų kirtimas
16	11	0,5	Ndp	290	95	0,6	3E 1E 3D 2Ą 1K	10Sb			Krūmų kirtimas
16	13	0,3	Ncp	280	95	0,5	3E 1E 3D 1K 1B 1Ą				Krūmų kirtimas
20	7	6,4	Šdp	390	75	1,0	4L 1L 2K 1B 1D 1Sb	6L 2K 2Sb	10	250	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
20	15	2,2	Ndp	205	75	0,7	4B 2K 1L 3E	8E 2L	5	23	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
39	18	0,7	Ncl	420	105	0,7	10P		5	15	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
39	20	1,1	Šdp	370	160	0,7	9P 1P		5	20	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
39	21	1,0	Šdp	280	180	0,6	8P 1P 1P				Krūmų kirtimas
39	22	0,9	Ndp	340	75	0,7	6E 2E 2P	10E	5	15	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
39	23	0,8	Šdp	50	8	0,8	5D 3B 1G 1Bl		5	2	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
39	25	2,3	Šdp	340	130	0,7	5P 2P 1P 1E 1E	10E	5	39	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
39	26	0,4	Ndp	350	110	0,7	10P		5	7	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
39	27	0,5	Ncl	305	55	0,8	8P 1E 1B	7E 3K	5	8	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
39	28	0,8	Ndp	365	110	0,8	9P 1J	8K 2L	5	15	Erdvių formavimo kirtimai
39	30	1,0	Ndp	410	110	0,9	9P 1P	10L	10	41	Erdvių formavimo kirtimai

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris, m^3/ha	Amžius, m.	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
									proc.	m^3	
39	31	0,3	Ncl	390	60	1,1	10B	6E 4L	15	18	Erdvių formavimo kirtimai
120	5	0,7	Ncp	300	170	0,6	5P 1P 1E 2J 1B				Krūmų kirtimas
120	6	0,5	Ncp	360	140	0,6	8E 2E				Krūmų kirtimas
611	11	2,4	Ncs	210	80	0,6	6B 3Bt 1J				Krūmų kirtimas
611	13	1,4	Ncs	250	60	0,6	4Bt 3B 2J 1E				Krūmų kirtimas
Trakų girininkija											
275	57	0,2	Ncl	360	50	0,8	8E 2B		5	4	Erdvių formavimo kirtimai
275	59	0,1	Ncl	290	50	0,9	9P 1B		5	2	Erdvių formavimo kirtimai
276	10	1,2	Ncl	290	90	0,7	10P		5	17	Erdvių formavimo kirtimai
		166,6								**2311**	

15 lentelė. **Kraštovaizdžio formavimo priemonių suvestinė (pagal plotą)**

Eil. Nr.	Girininkija	Erdvių formavimo kirtimai	Sudėties formavimo kirtimai	Kompleksinio kraštovaizdžio formavimo kirtimai	Krūmų kirtimas	Viso, ha
1.	Pravieniškių	10,2	2,5	31,2	13,7	**57,6**
2.	Kruonio	4,5			2,4	**6,9**
3.	Vievio	9,1		26,5	29,4	**65,0**
4.	Semeliškių	2,9			5,2	**4,9**
5.	Aukštadvario	2,1		15,3	10,1	**27,5**
6.	Trakų	1,5				**1,5**
	Viso, ha	**30,3**	**2,5**	**73,0**	**60,8**	**166,6**

16 lentelė. **Kraštovaizdžio formavimo kirtimų suvestinė (pagal tūrį)**

Eil. Nr.	Girininkija	Erdvių formavimo	Sudėties formavimo	Kompleksinio formavimo	Viso, m^3
1.	Pravieniškių	121	12	621	**754**
2.	Kruonio	317			**317**
3.	Vievio	210		496	**706**
4.	Semeliškių	58			**58**
5.	Aukštadvario	74		379	**453**
6.	Trakų	23			**23**
	Viso, m^3	**803**	**12**	**1496**	**2311**

GRAFINĖ DALIS

Kraštovaizdžio formavimo priemonės

SUTARTINIAI ŽENKLAI

Lankytini kraštovaizdžio objektai

- Piliakalnis
- Senovės gyvenvietė
- Senovės gynybinis įtvirtinimas
- Senovinis kelias
- Pilkapis
- Akmuo (apeiginis arba su ženklais, dubenėliais)
- Alkakalnis, alkavietė
- Senkapis, kapinynas
- Laidojimo vieta, kapinės
- Memorialinis objektas
- Istorinis objektas
- Architektūrinis objektas
- Urbanistinis objektas
- Inžinerinis objektas
- Geologinis objektas
- Holokausto aukų vieta
- Geologinis objektas
- Geomorfologinis objektas
- Hidrogeologinis objektas
- Botaninis objektas

- Regioninio padalinio administruojami miškai
- Kitų naudotojų miškai
- Vandenys
- Užstatyta teritorija

Esami rekreaciniai objektai

- Stovyklavietė
- Poilsiavietė
- Atokvėpio vieta
- Apžvalgos vieta
- Pažintinis objektas
- Esami pažintiniai takai

Projektuojami rekreaciniai objektai

- Transporto stovėjimo aikštelė
- Stovyklavietė
- Poilsiavietė
- Atokvėpio vieta
- Apžvalgos vieta
- Projektuojami pažintiniai takai

Kraštovaizdžio formavimo kirtimai ir kitos priemonės

- Erdvių formavimo kirtimai
- Sudėties formavimo kirtimai
- Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
- Krūmų kirtimas

Pravieniškių girininkija

M 1 : 10 000

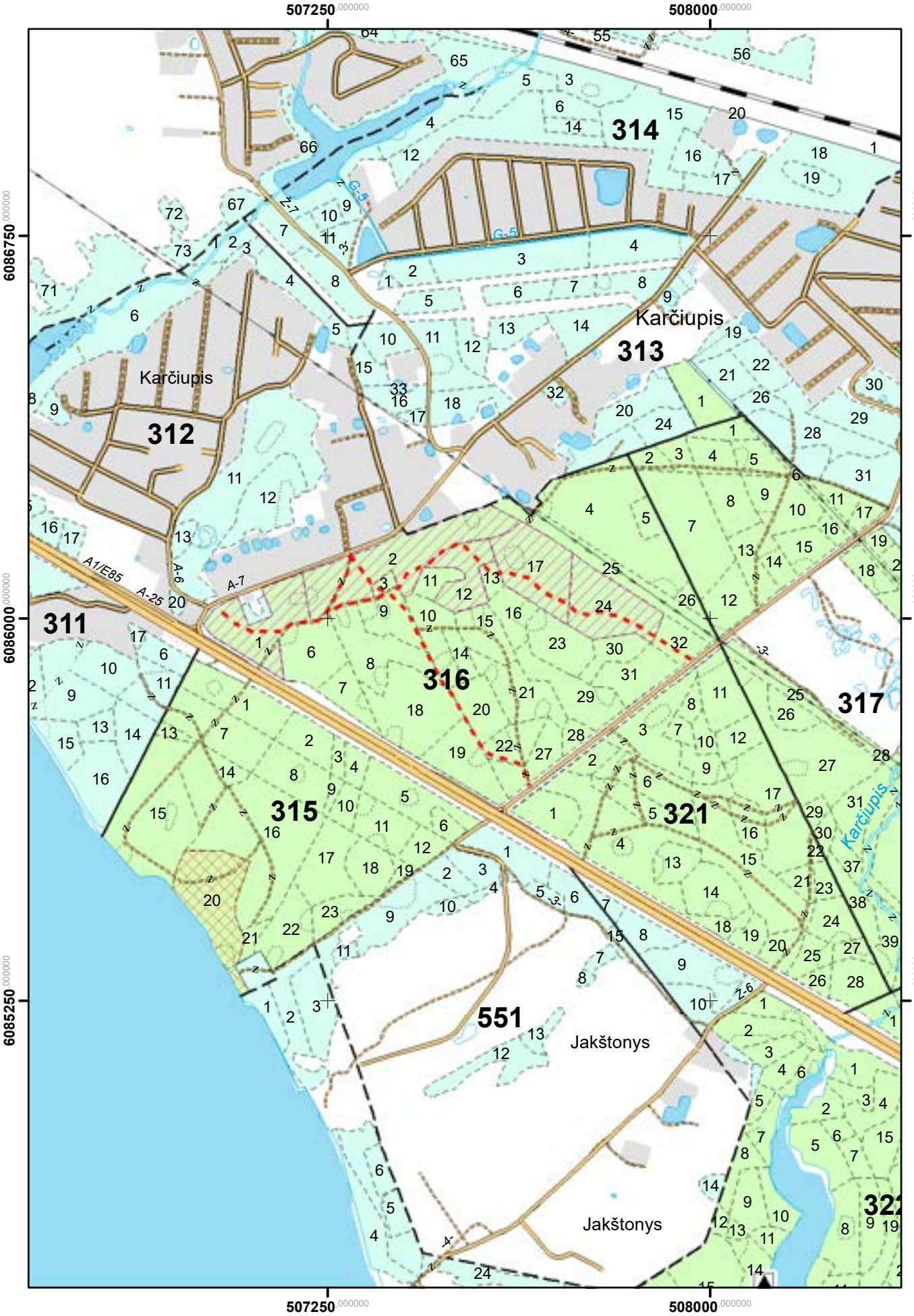

Pravieniškių girininkija

M 1 : 10 000

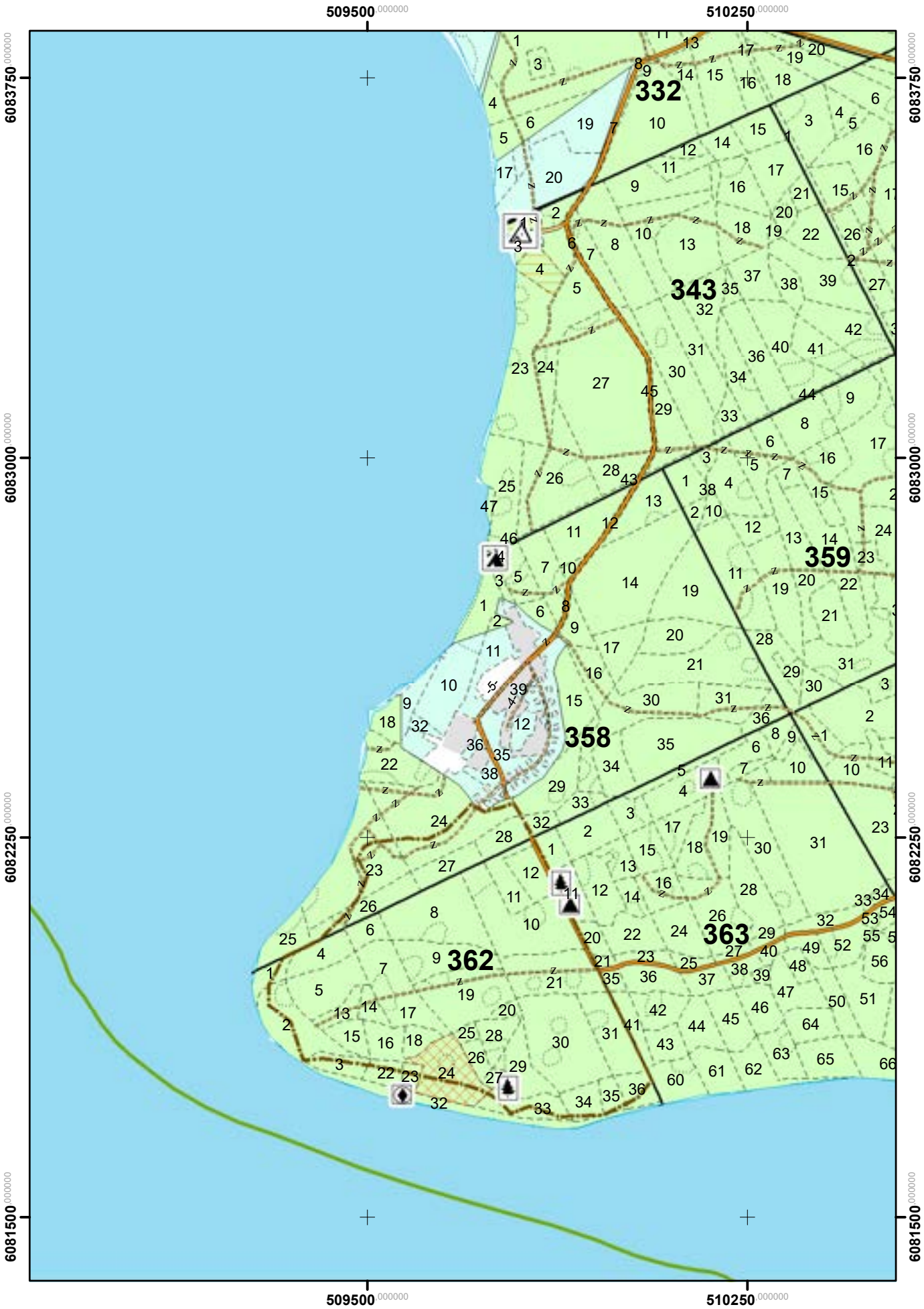

Pravieniškių girininkija

M 1 : 10 000

Pravieniškių girininkija

M 1 : 10 000

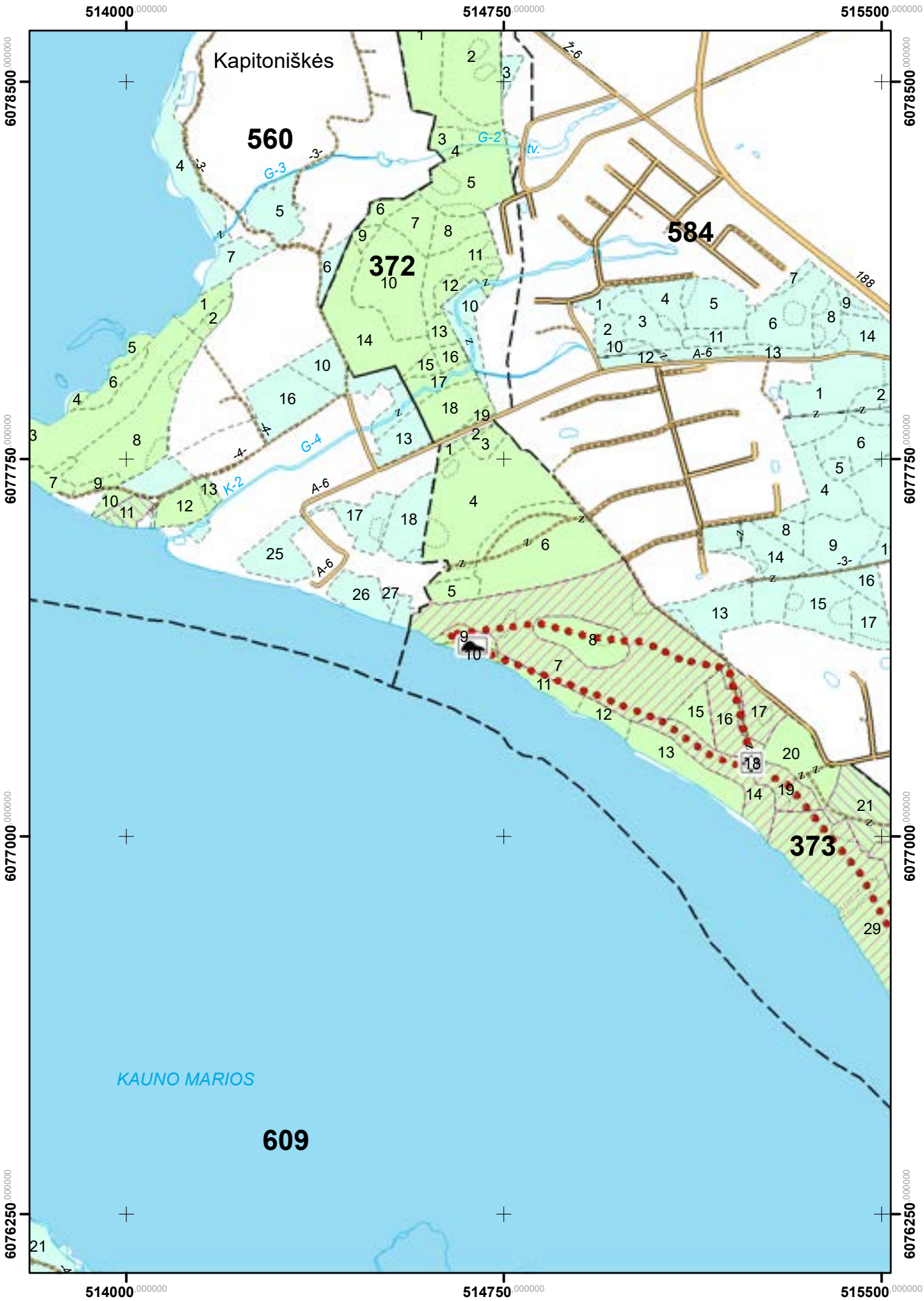

Pravieniškių girininkija

M 1 : 10 000

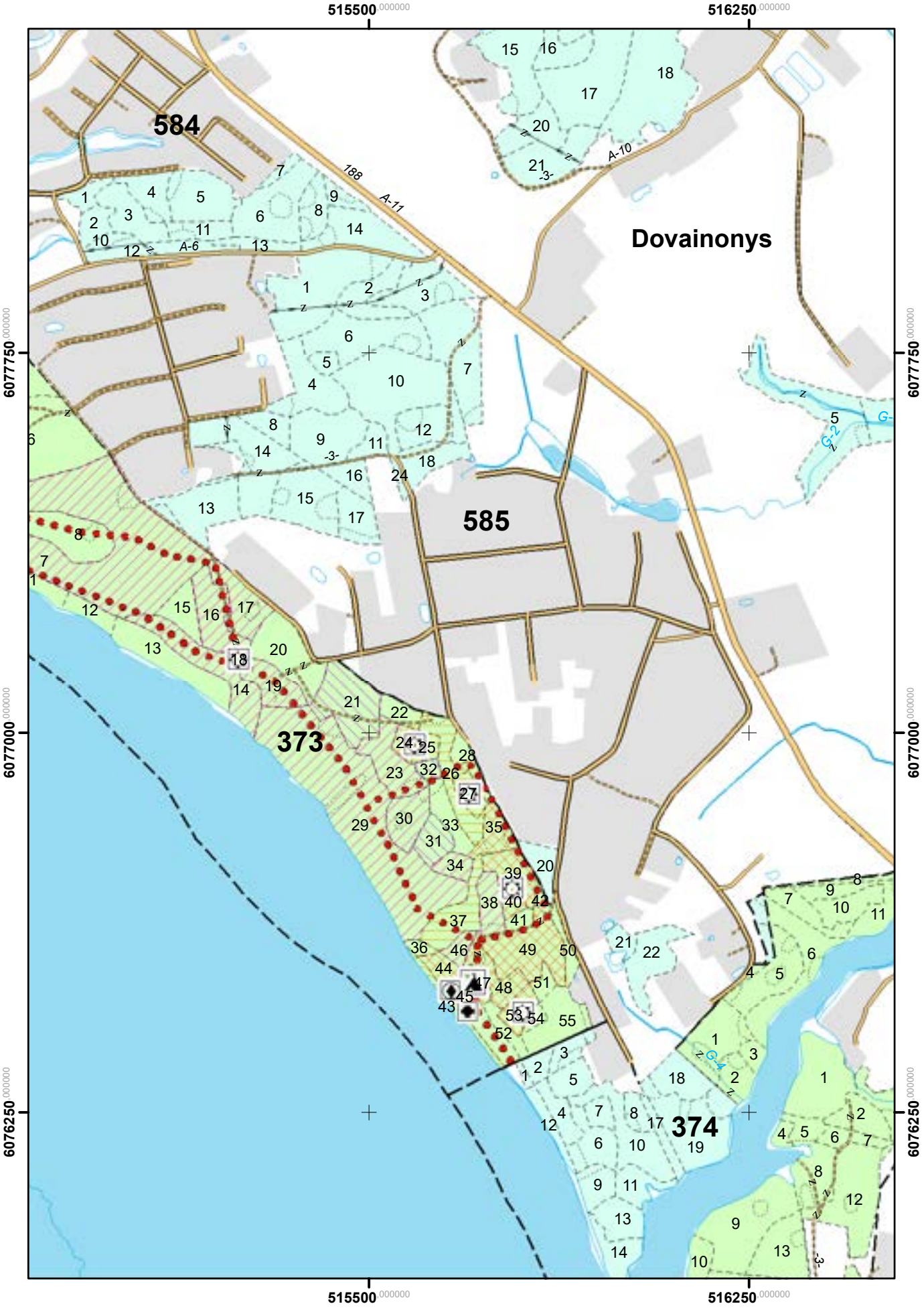

Pravieniškių girininkija

M 1 : 10 000

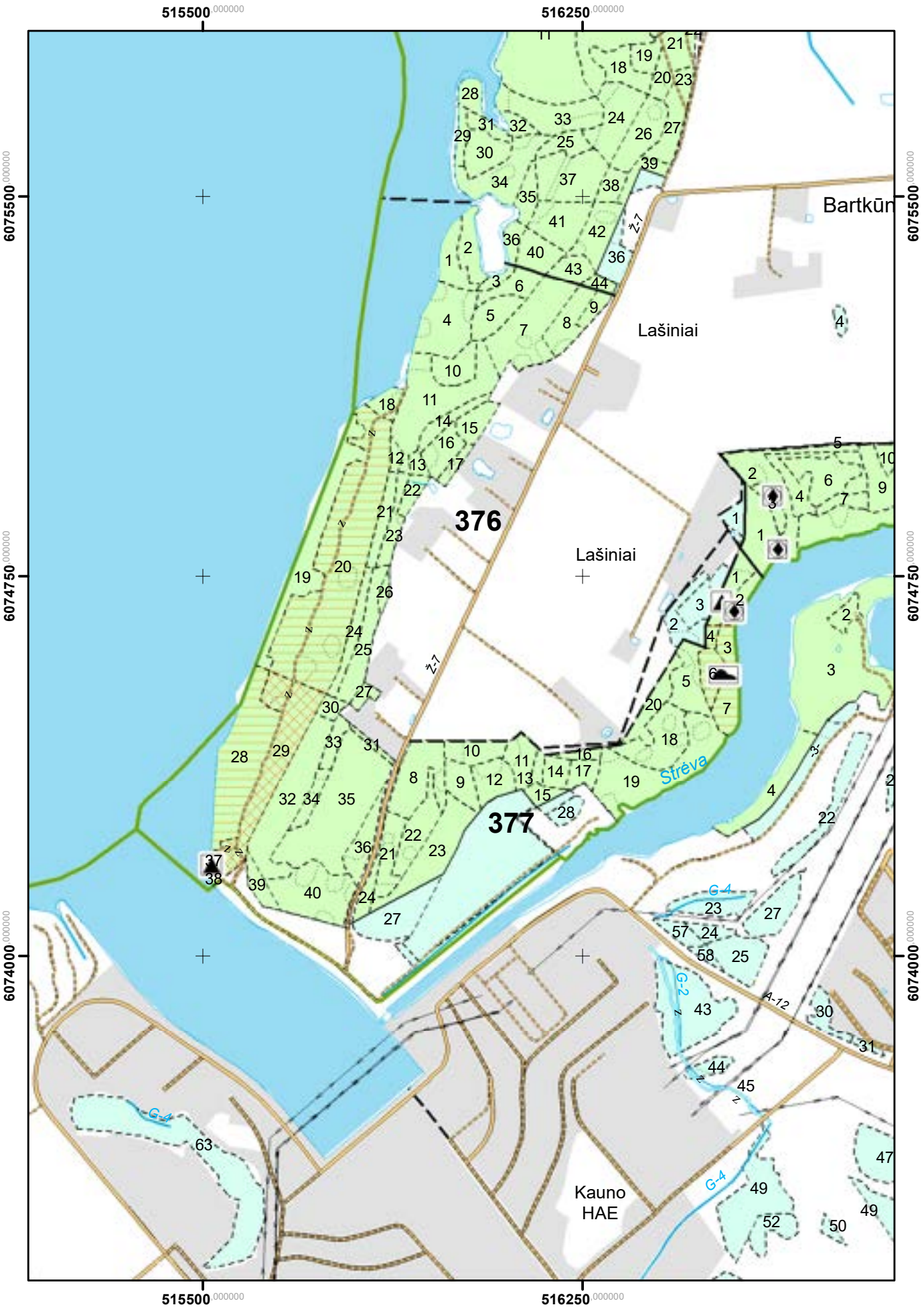

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

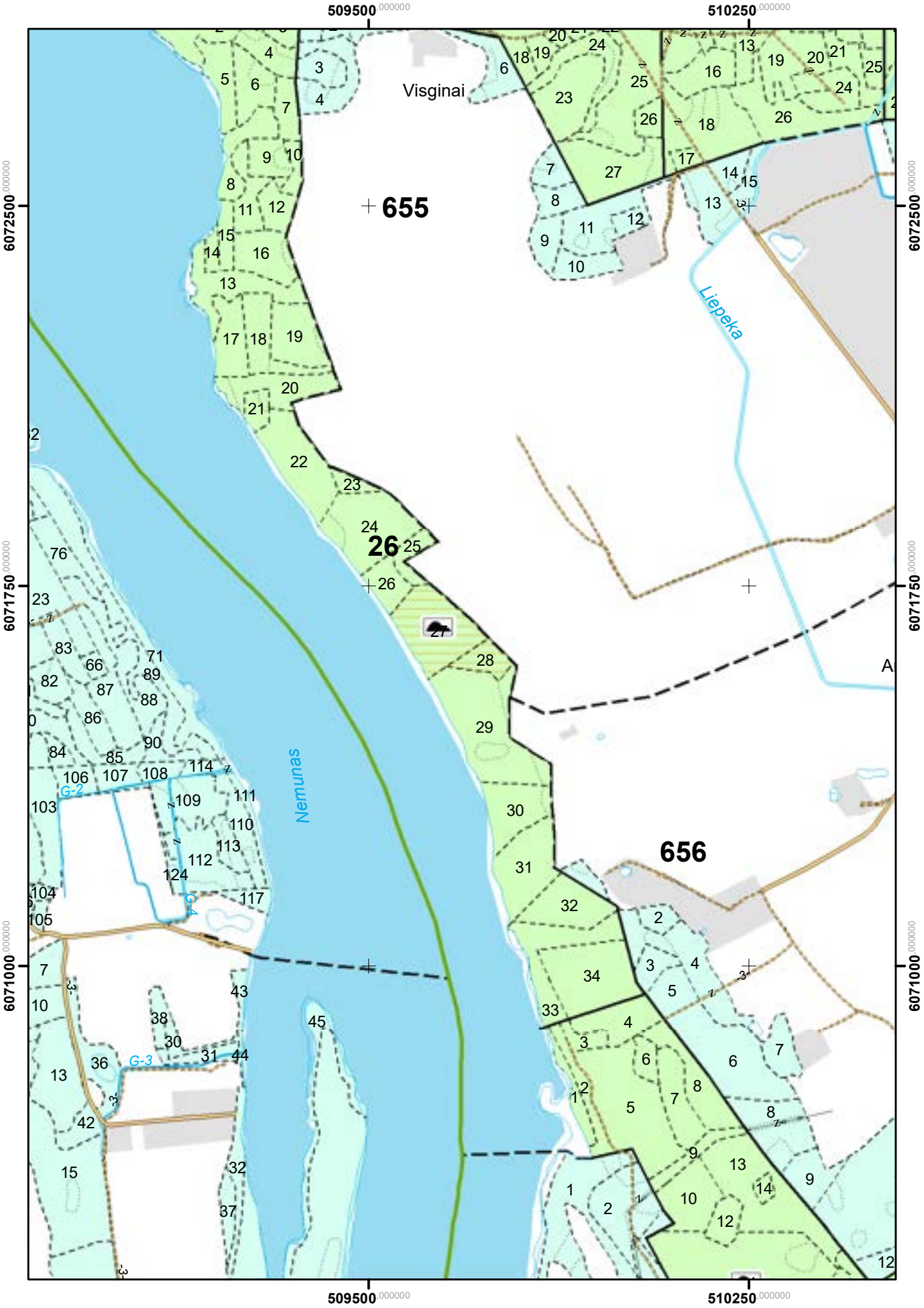

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

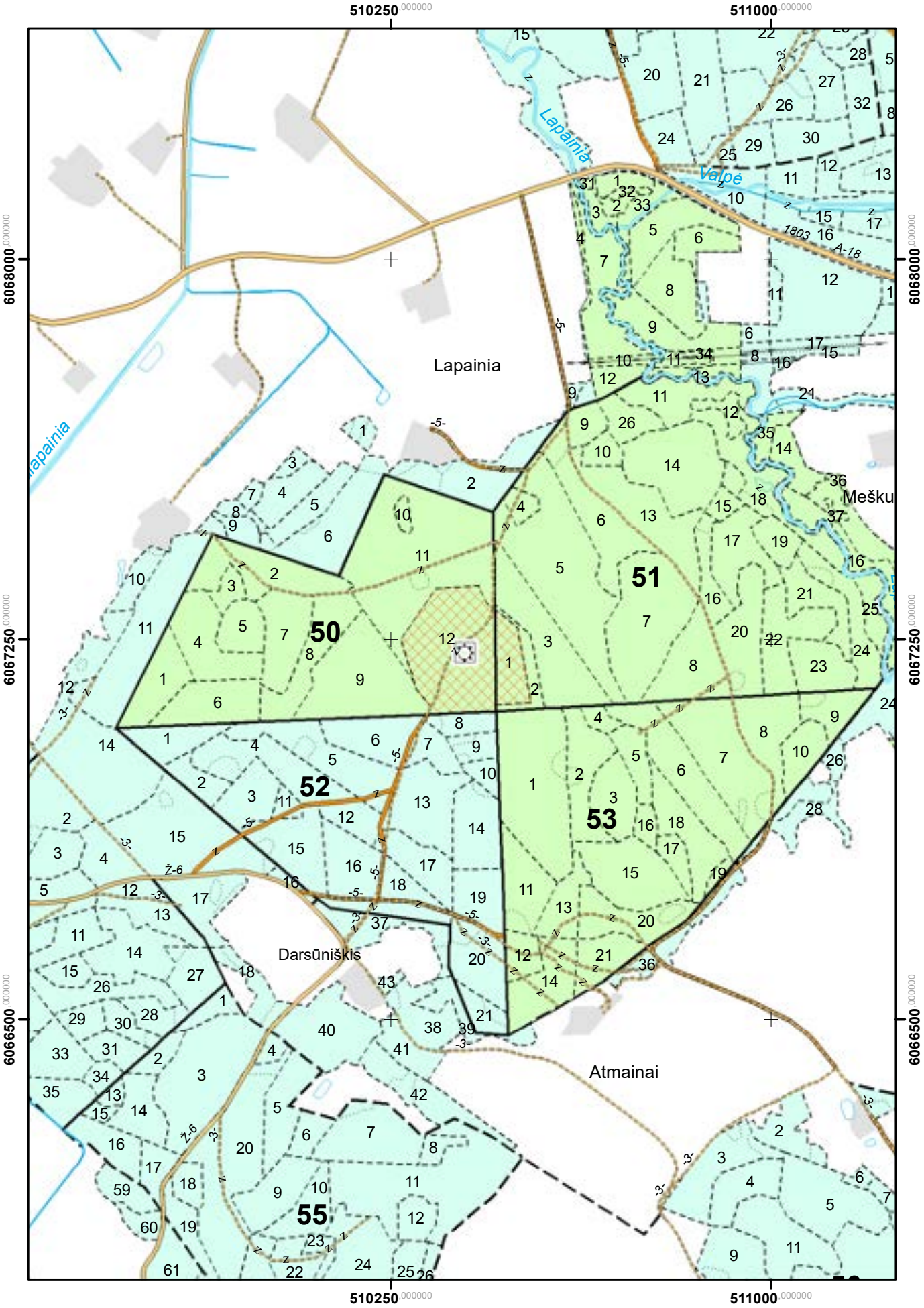

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

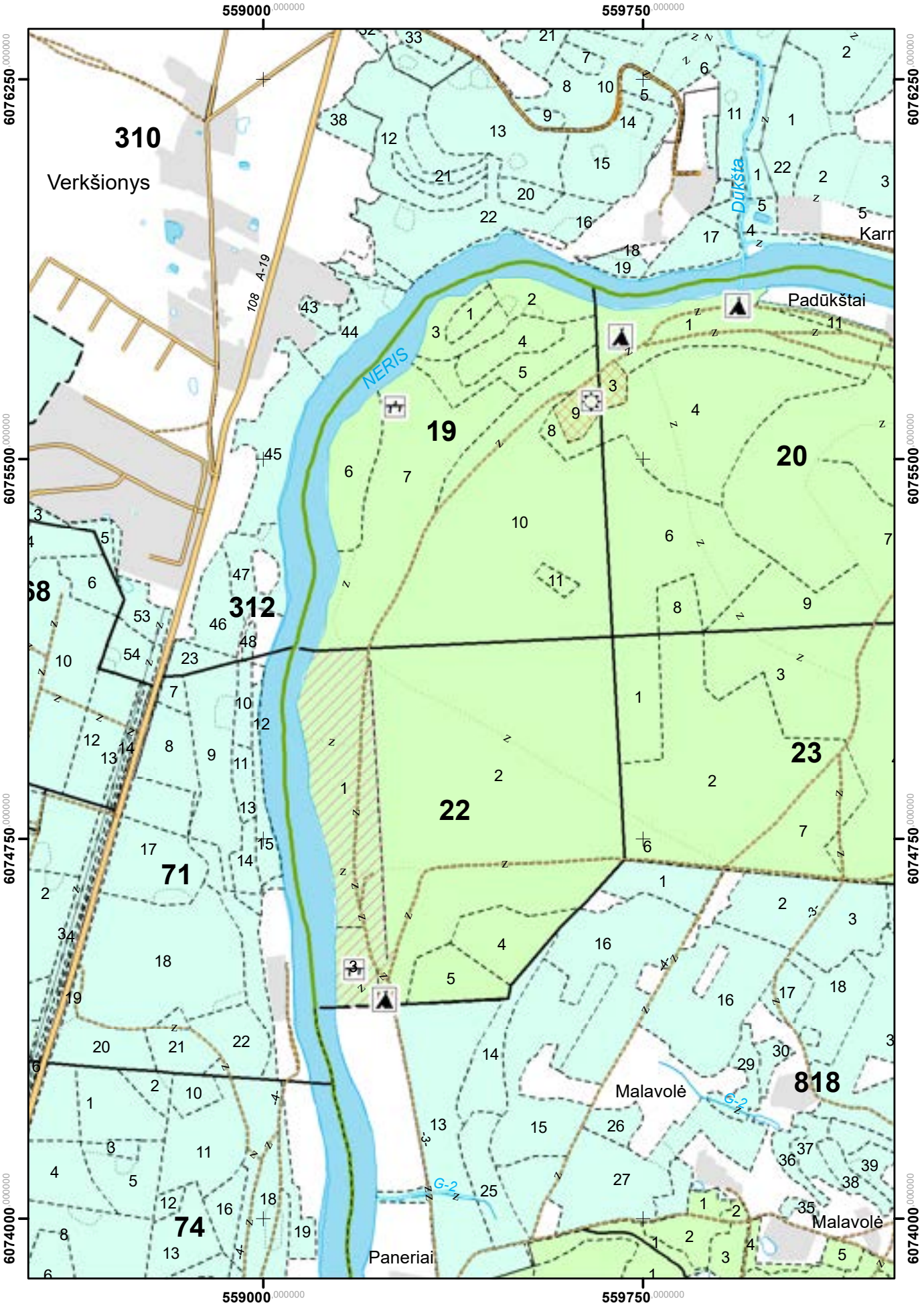

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

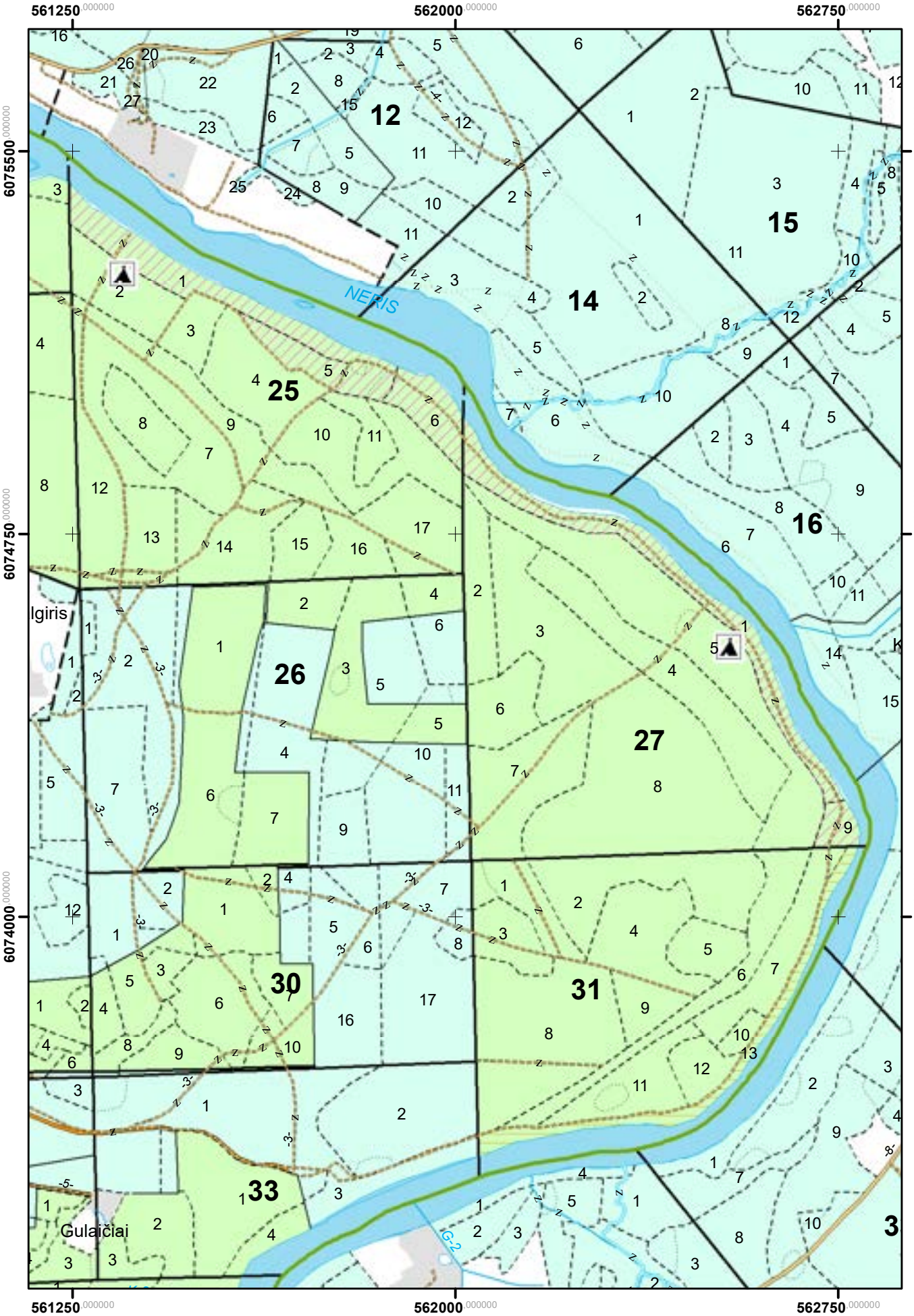

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

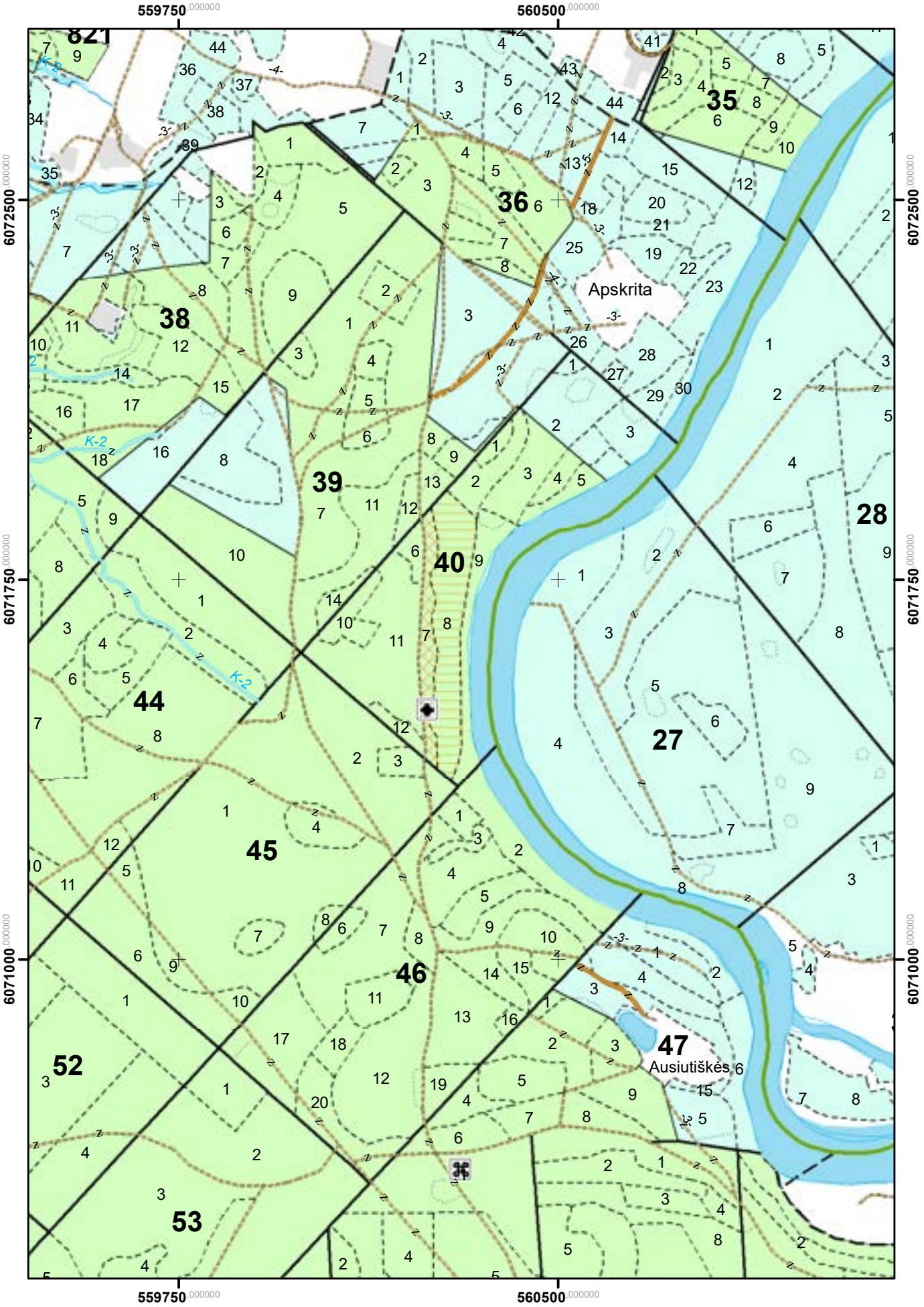

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

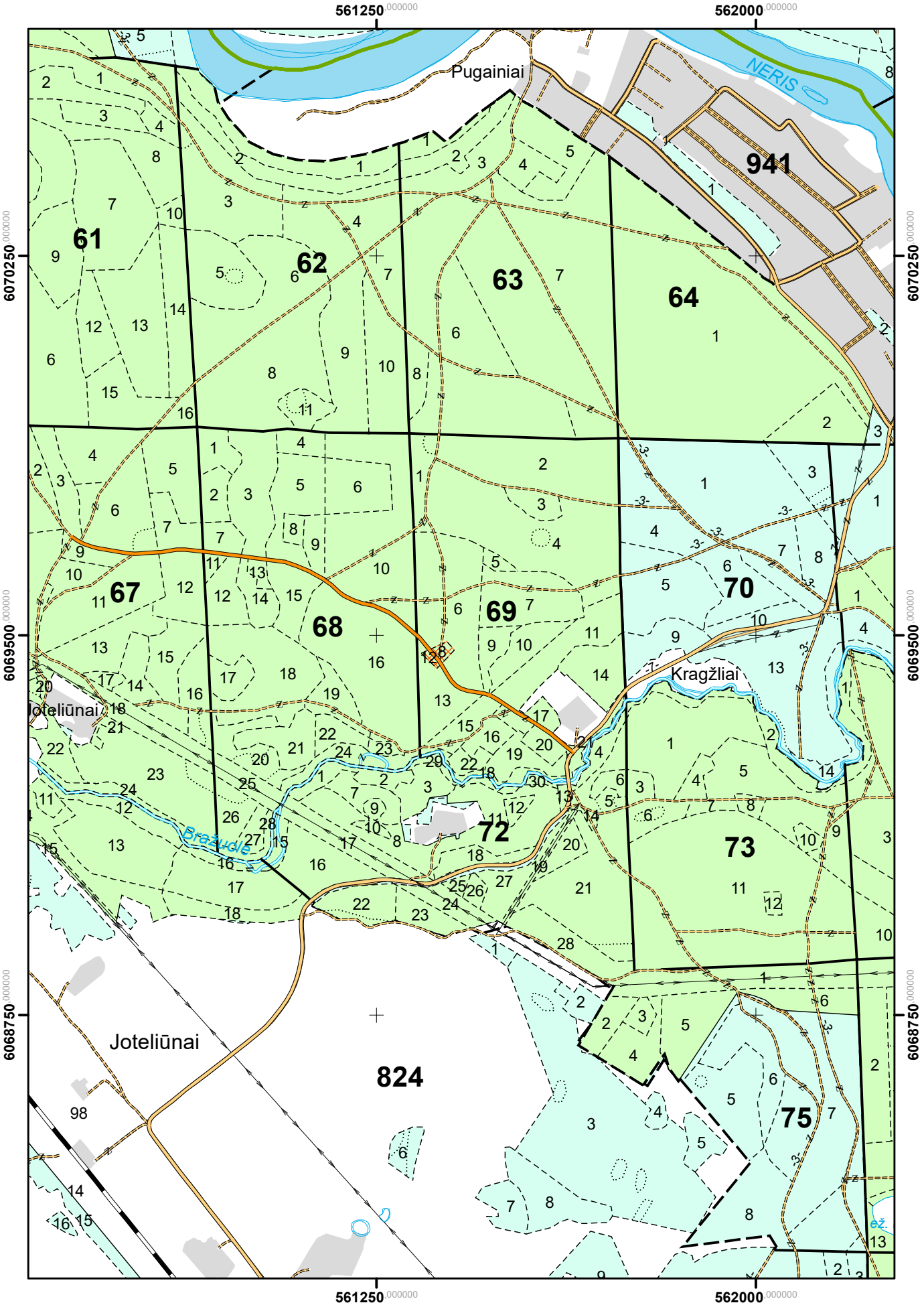

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

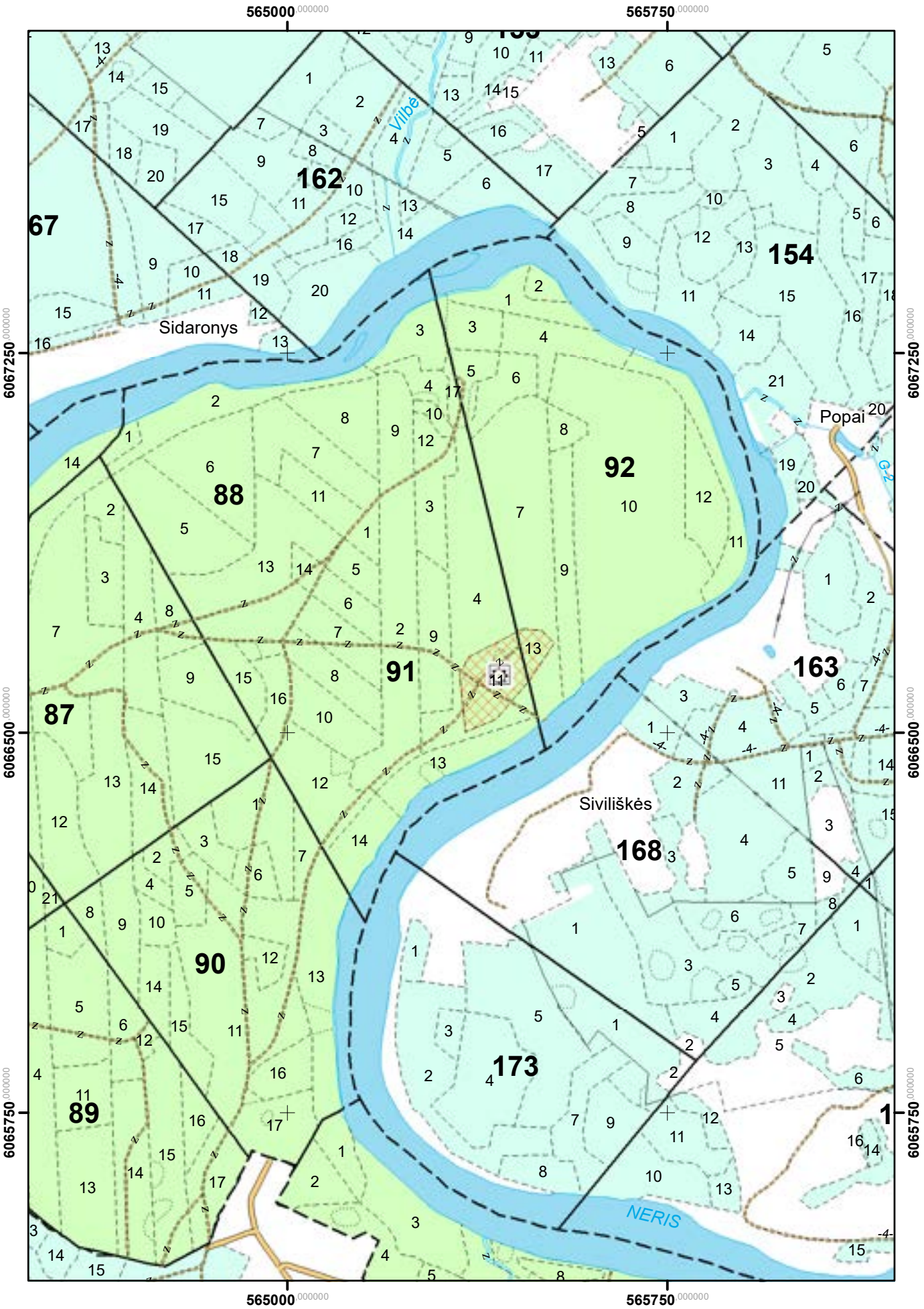

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

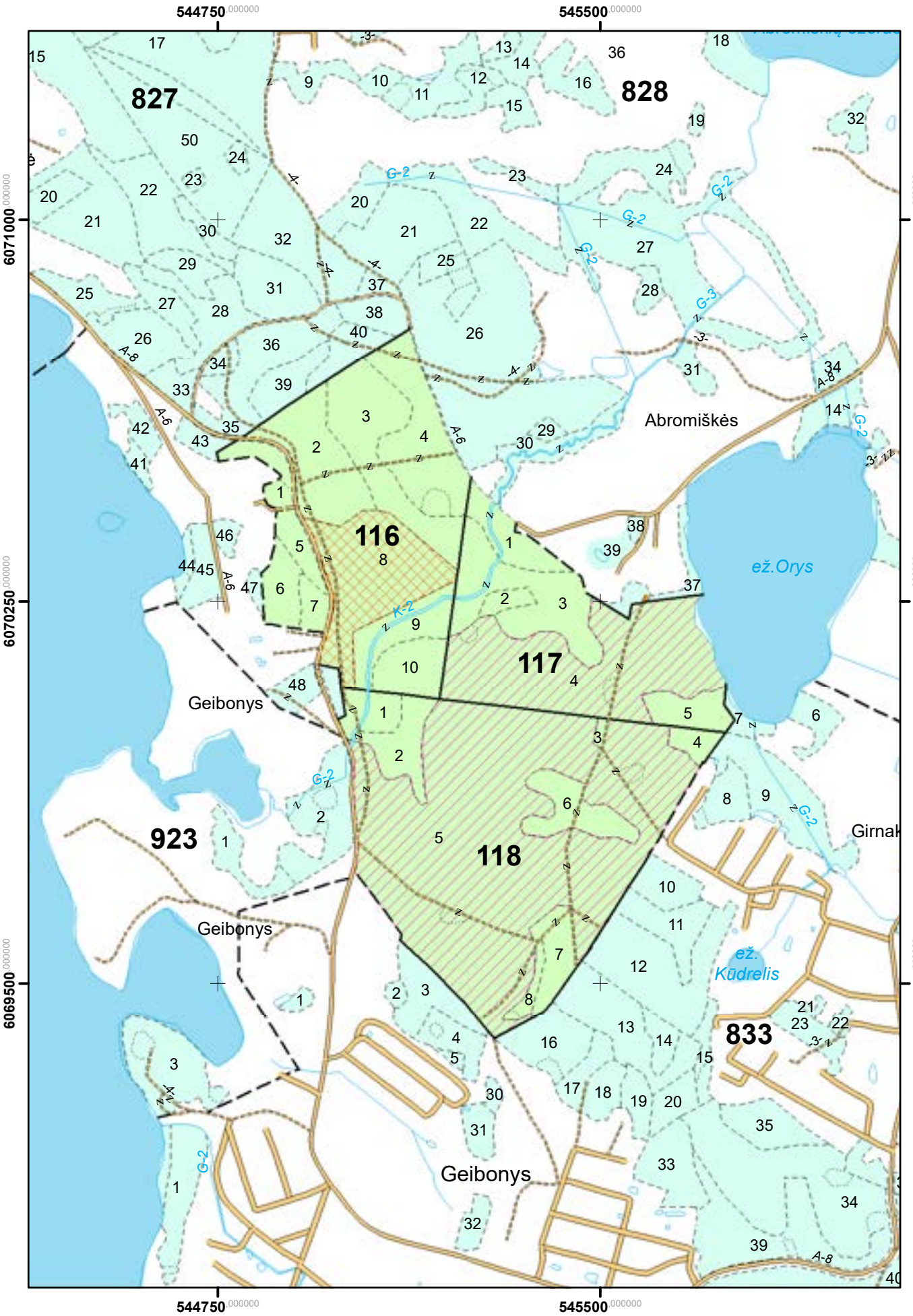

Semeliškių girininkija

M 1 : 10 000

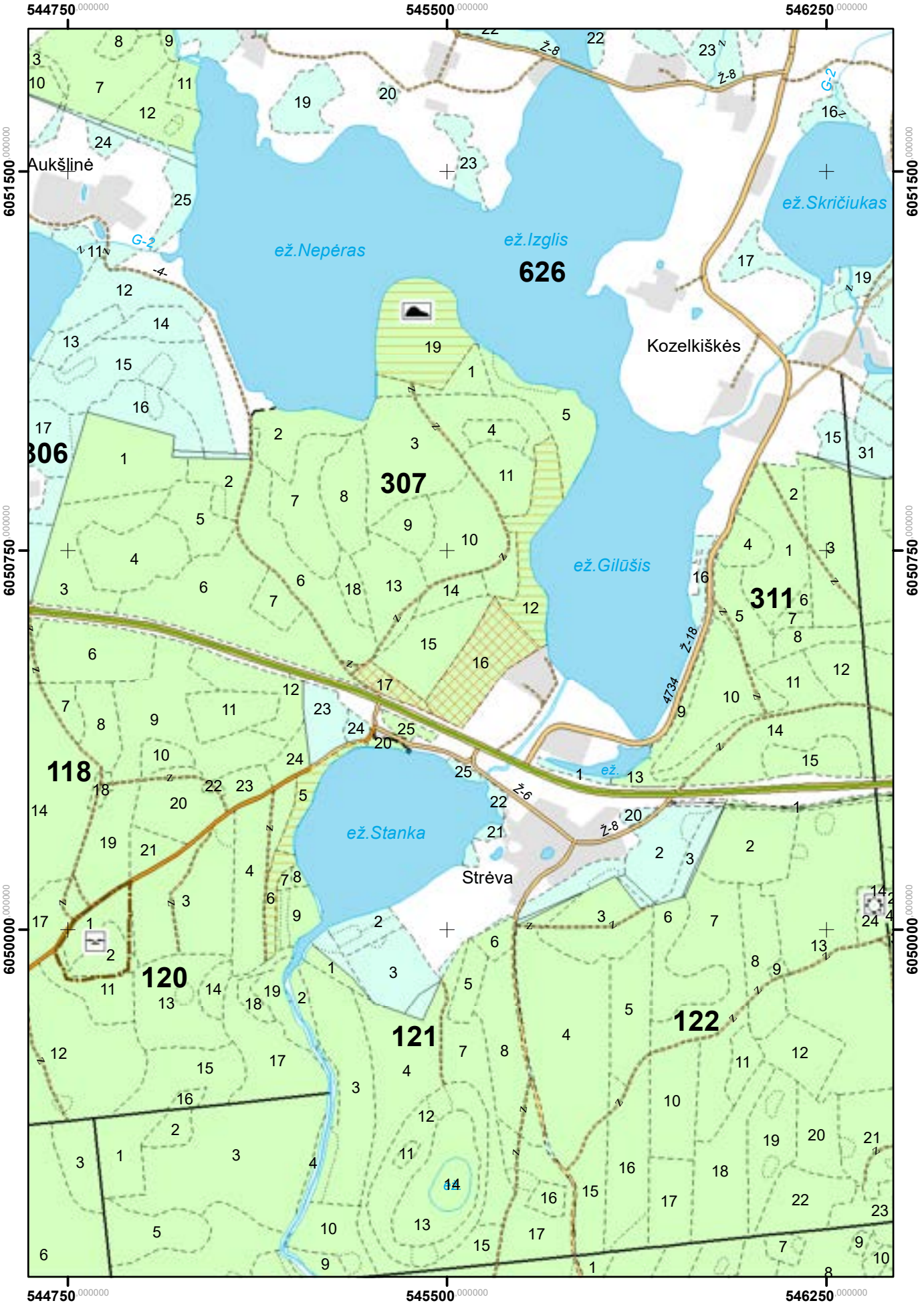

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

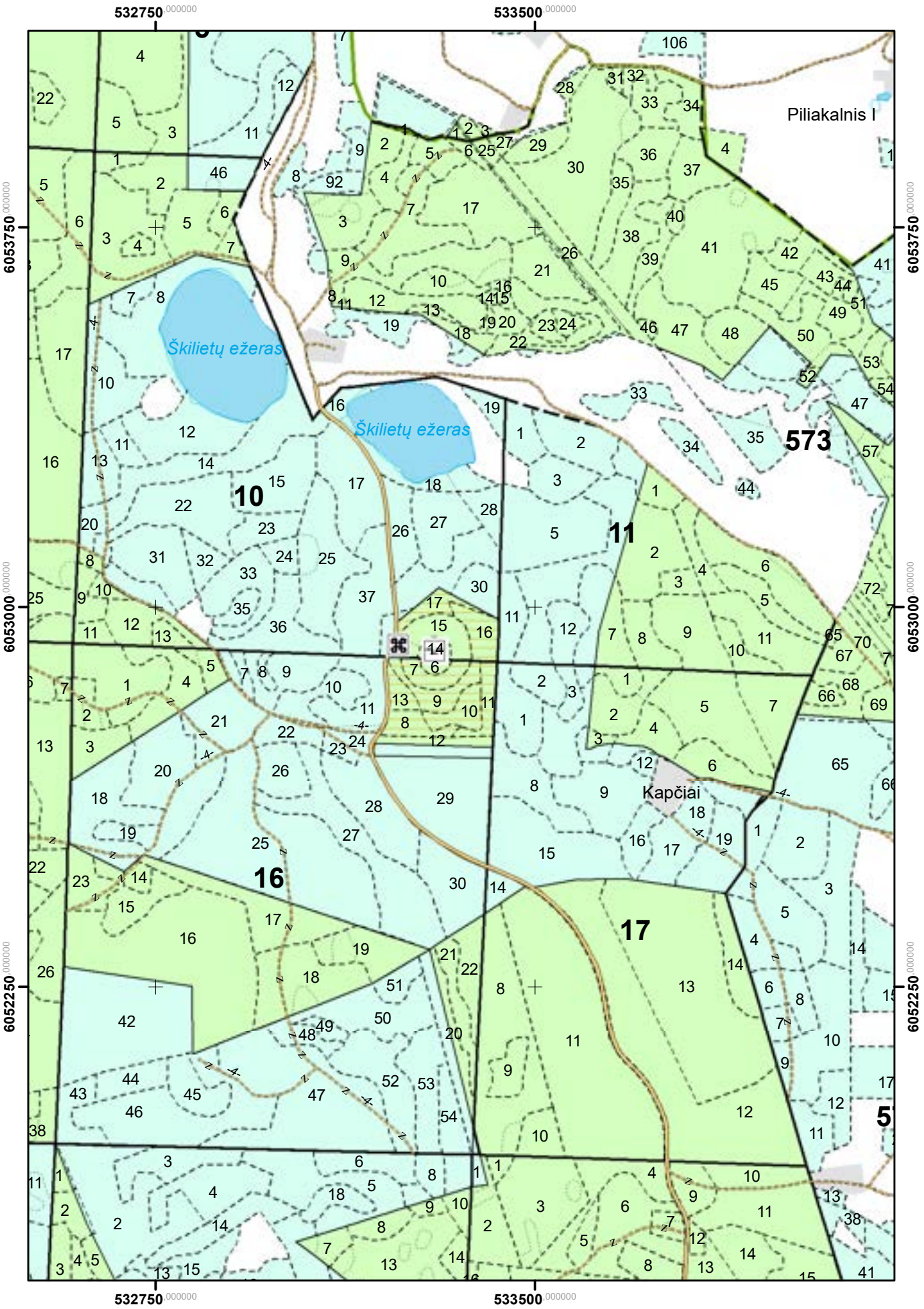

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

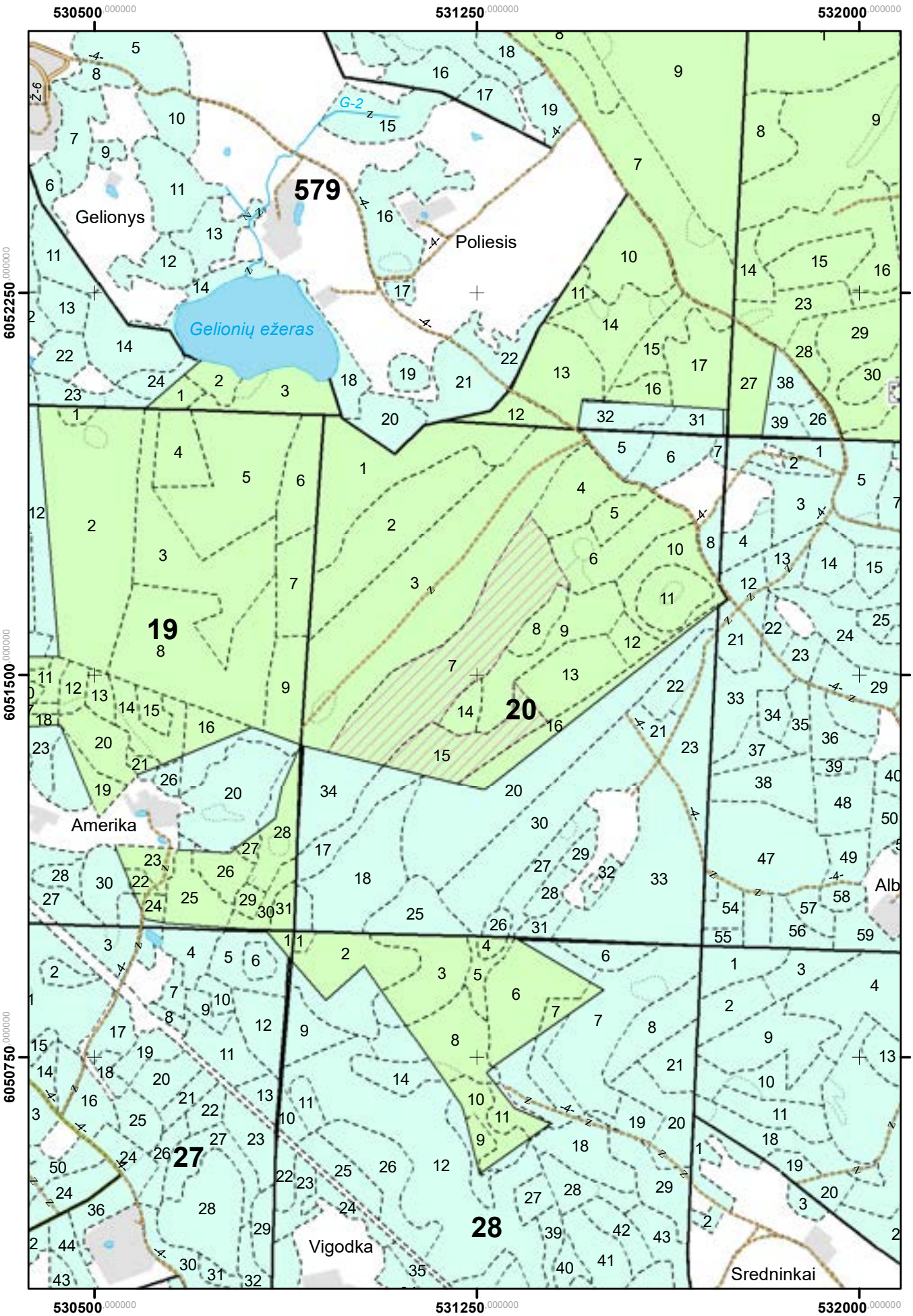

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

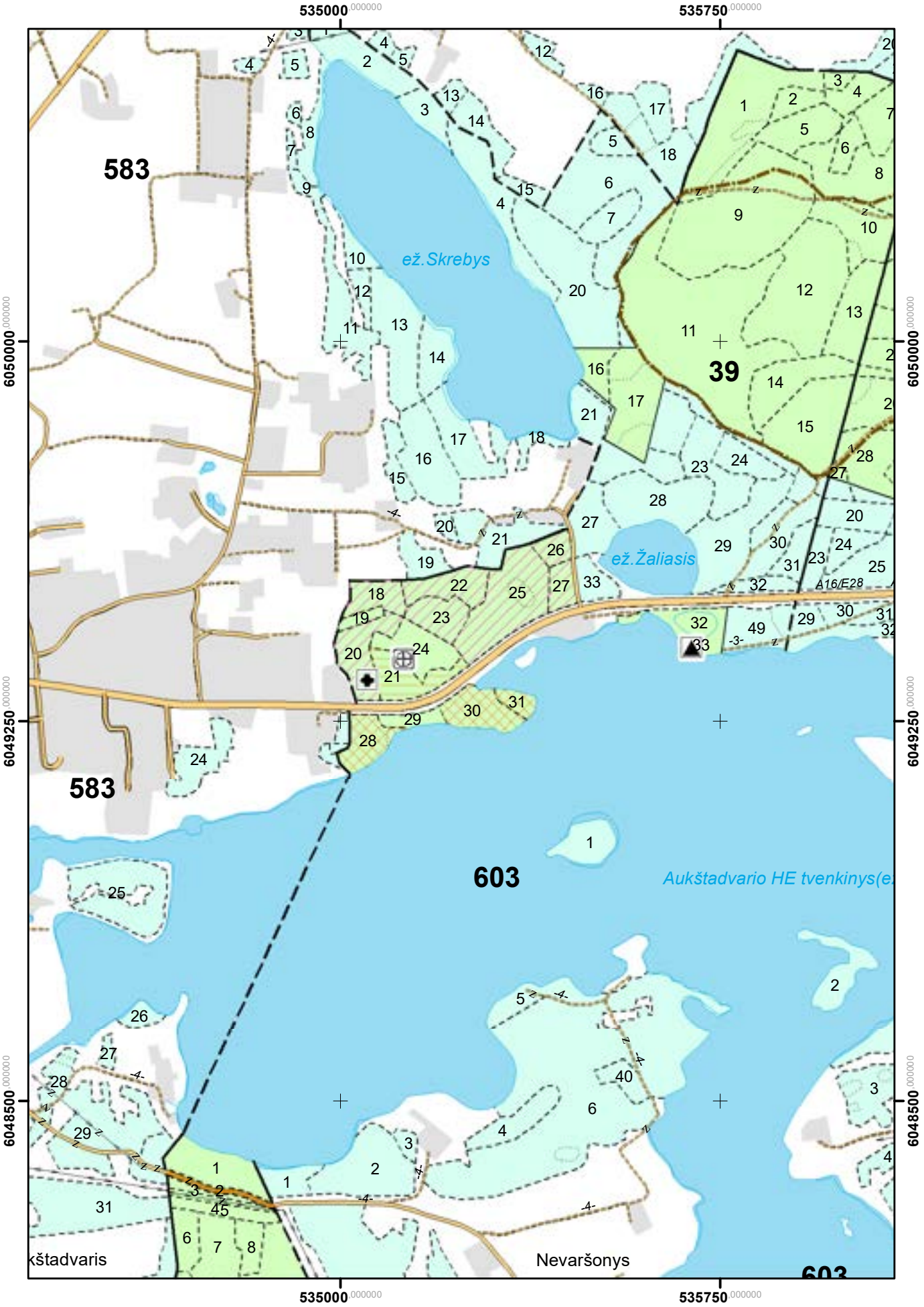

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

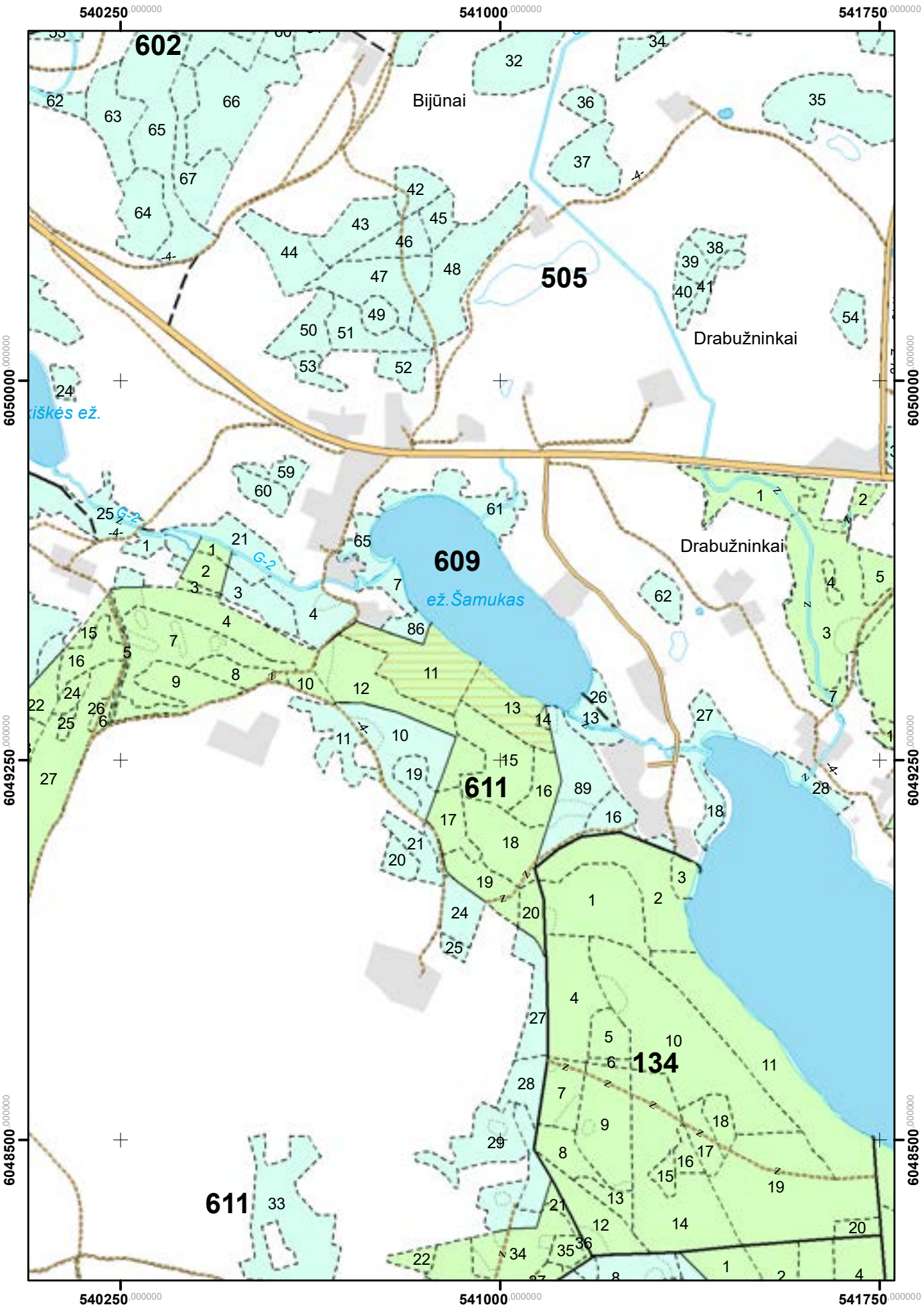

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

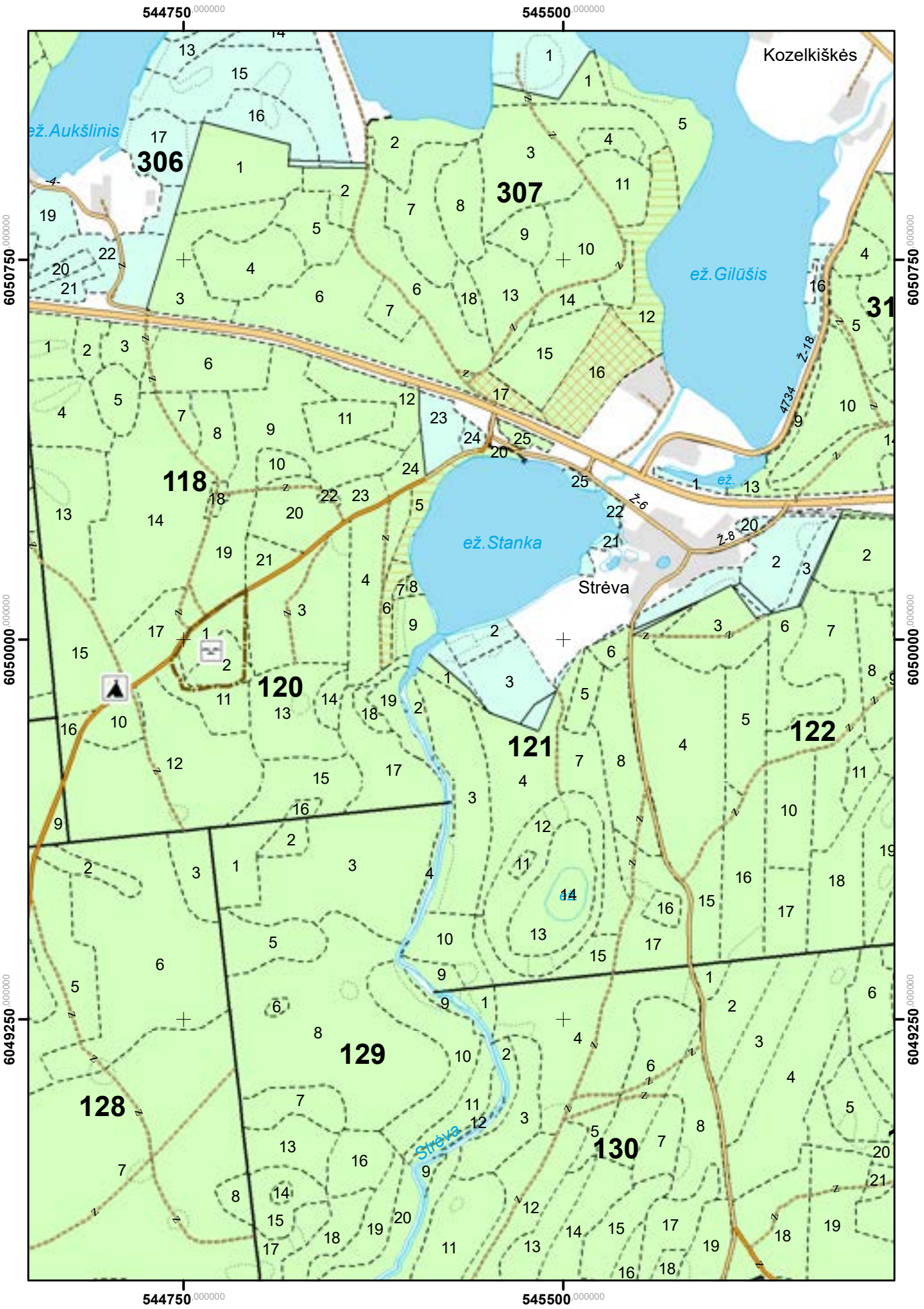

Trakų girininkija

M 1 : 10 000

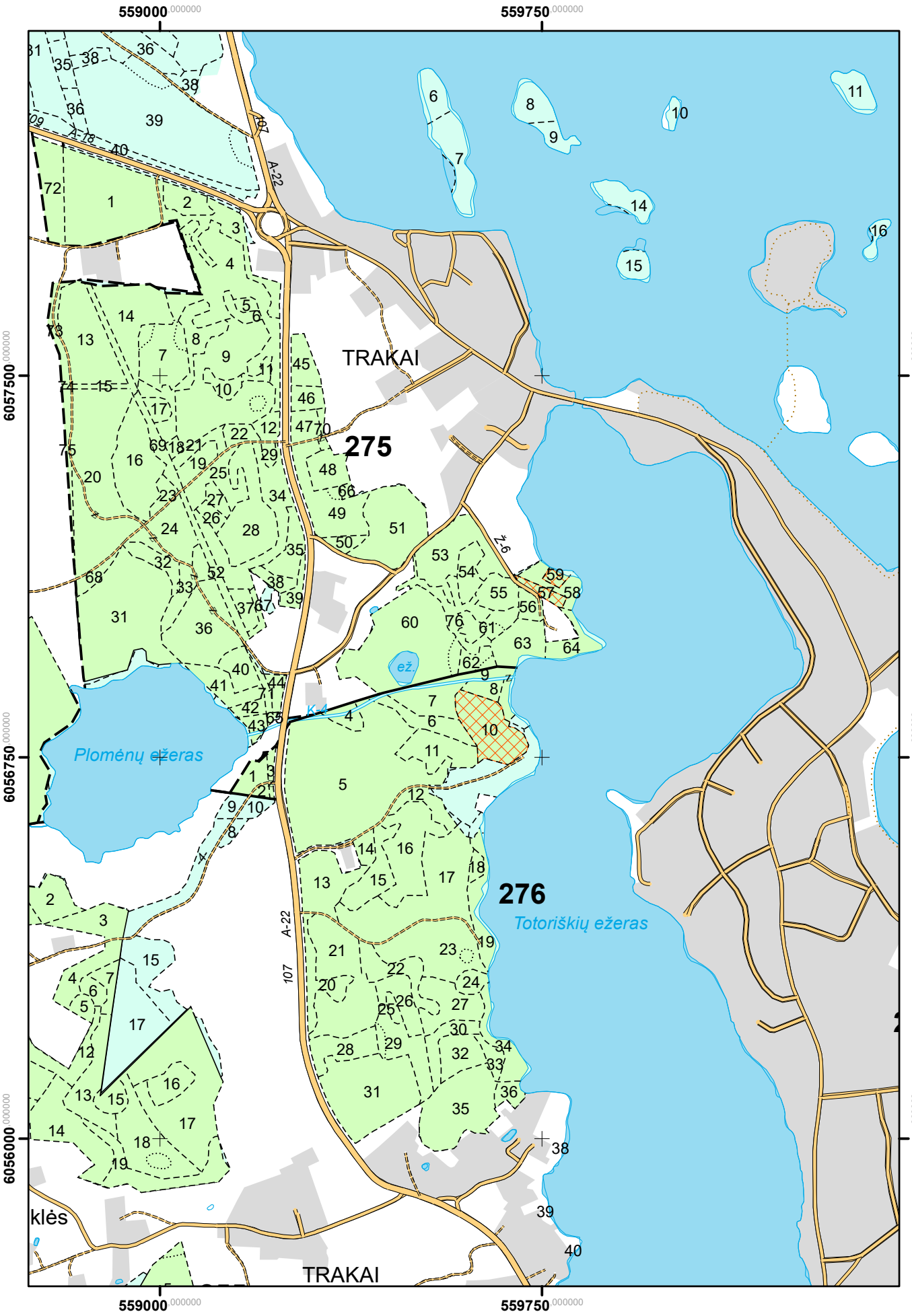

Kultūros paveldo objektų teritorijos

Sutartiniai ženklai

- Kultūros paveldo objektas
- Kultūros paveldo objektų teritorijos
- Kultūros paveldo objektų apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis
- Kultūros paveldo objektų vizualinės apsaugos pozonis
- Regioninio padalinio administruojami miškai
- Kitų naudotojų miškai

Pravieniškių girininkija

M 1 : 10 000

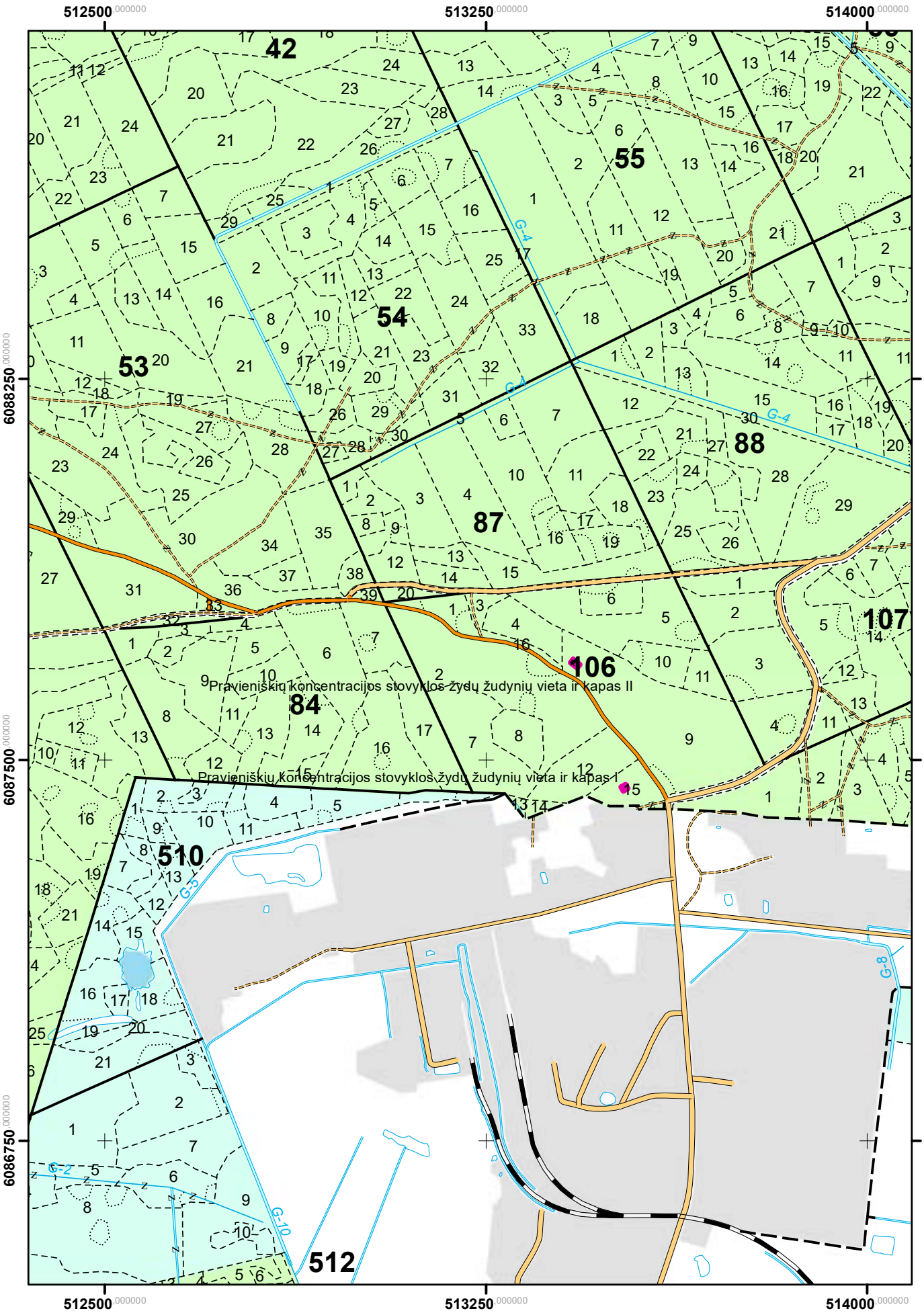

Pravieniškių girininkija

M 1 : 10 000

Pravieniškių girininkija

M 1 : 10 000

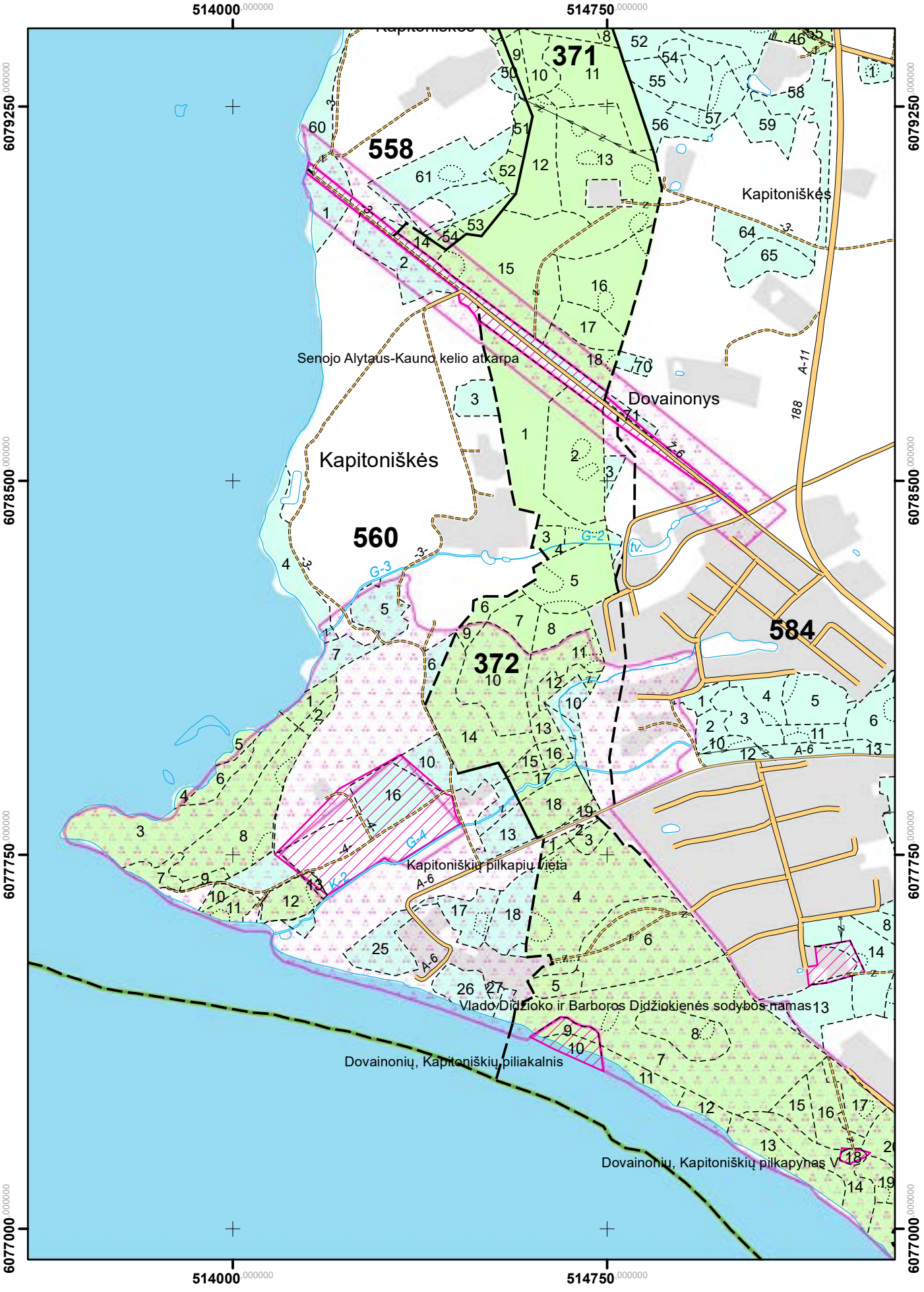

M 1 : 10 000

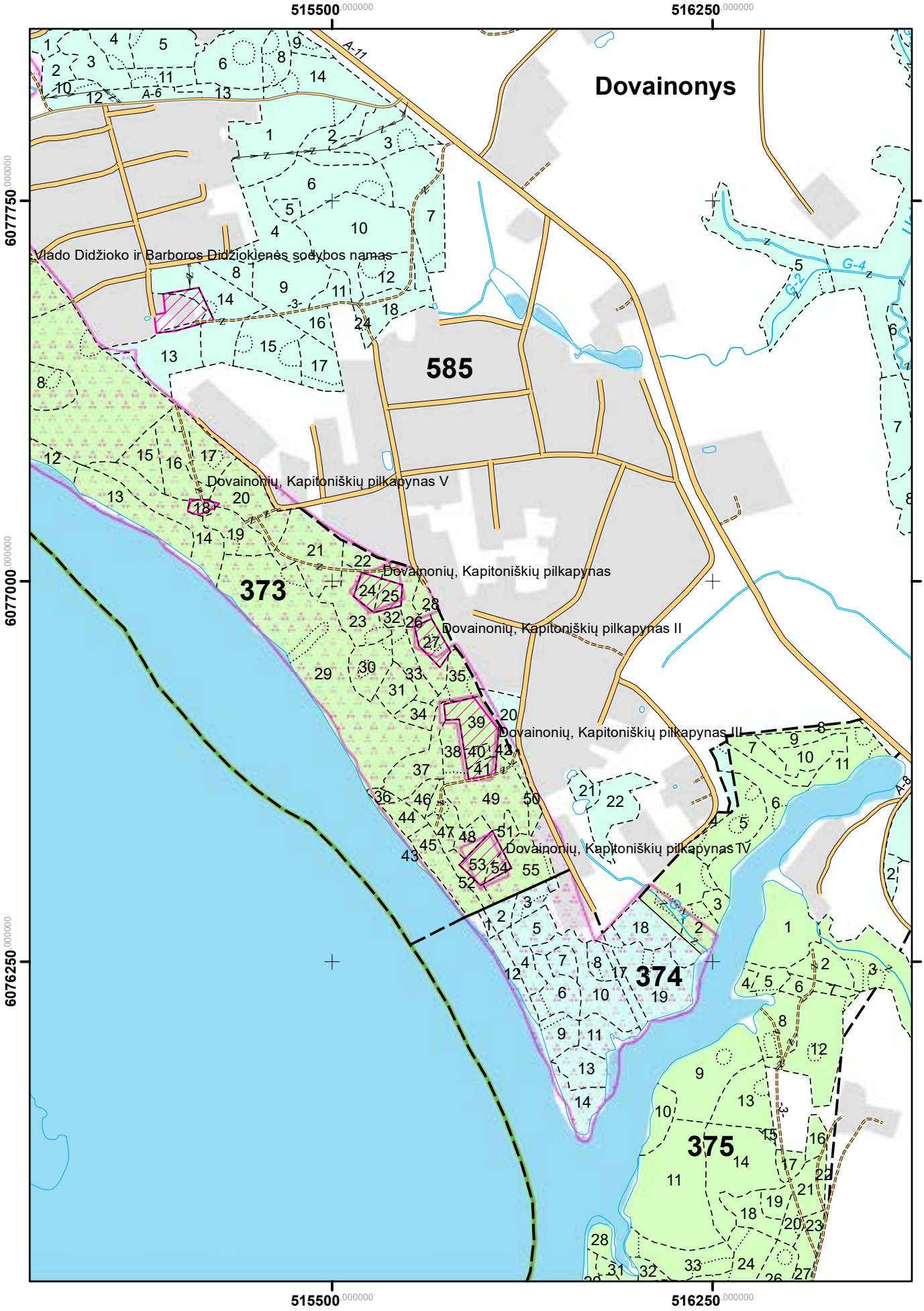
515500.000000
516250.000000
6077750.000000
6077000.000000
6076250.000000
Dovainonys
585
373
374
375
Vlado Didžioko ir Barboros Didžiokienės sodybos namas
Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas V
Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas
Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas II
Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas III
Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynas IV
A-11
A-6
A-8
G-4
G-2
G-1

M 1 : 10 000

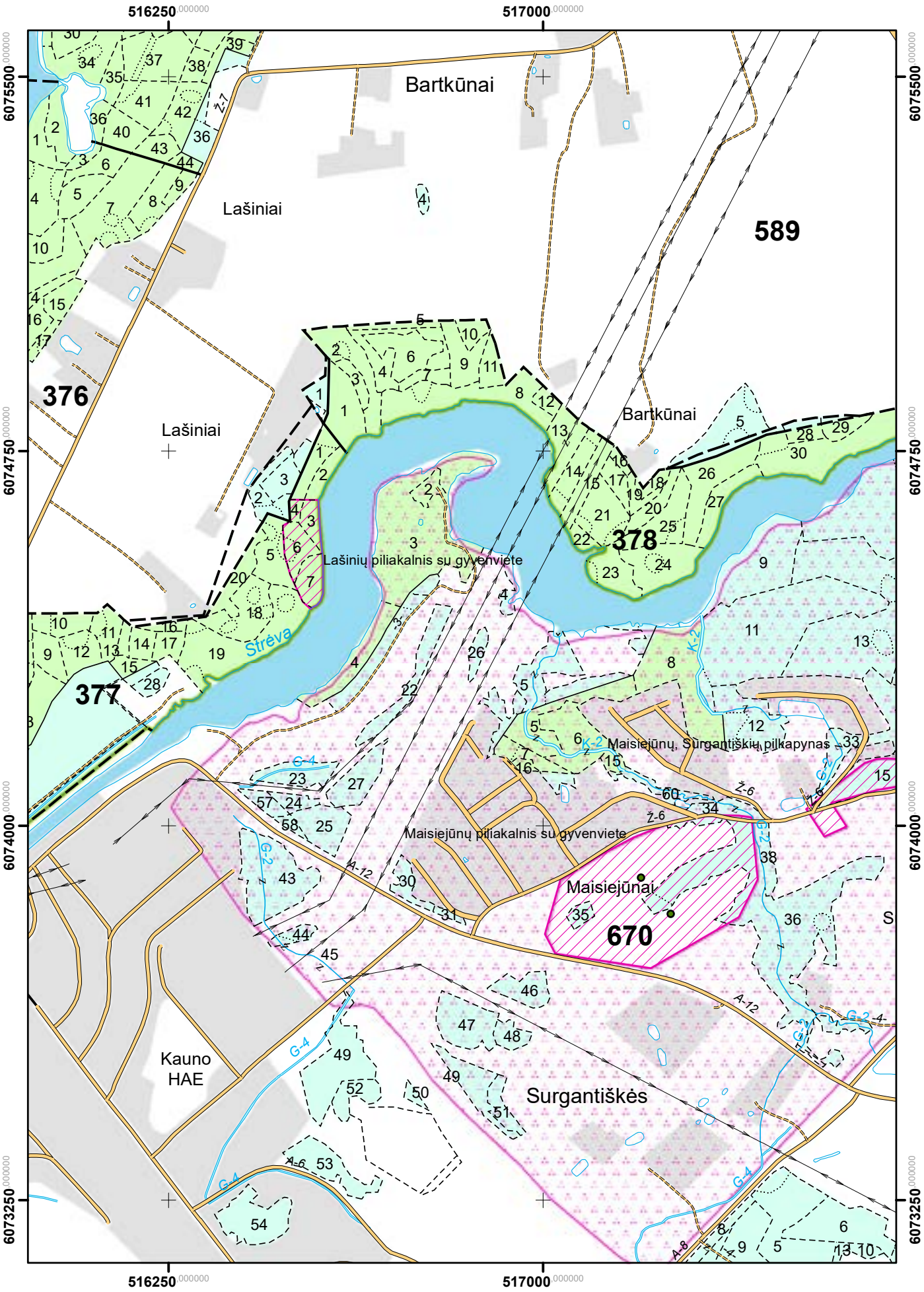
516250.000000
517000.000000
6075500.000000
6074750.000000
6074000.000000
6073250.000000
Bartkūnai
Lašiniai
589
376
Lašiniai
Bartkūnai
378
Lašinių piliakalnis su gyvenviete
Strėva
377
Maisiejūnų, Surgantiškių pilkapynas
Maisiejūnų piliakalnis su gyvenviete
Maisiejūnai
670
Kauno HAE
Surgantiškės

Būdos girininkija

M 1 : 10 000

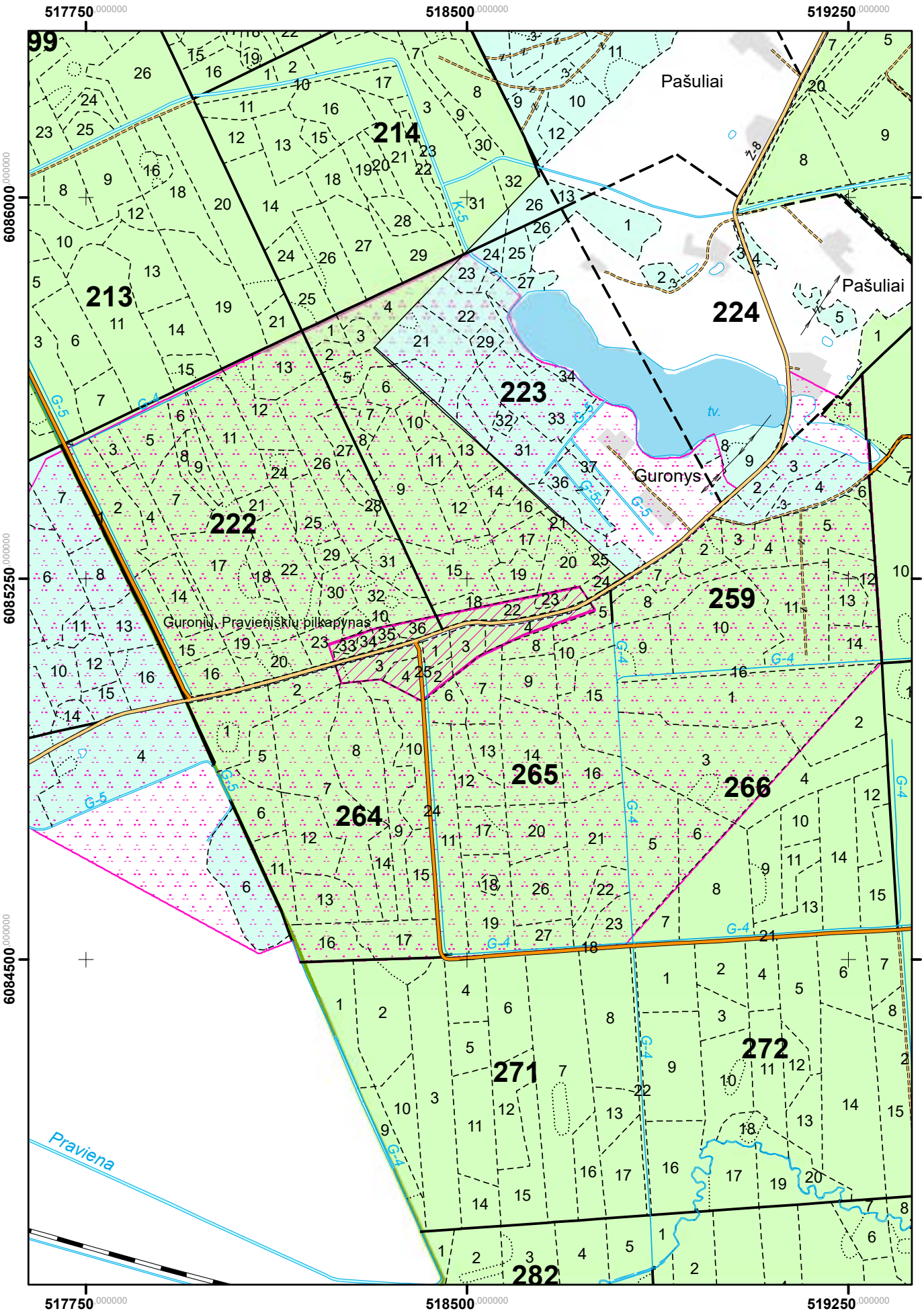

Būdos girininkija

M 1 : 10 000

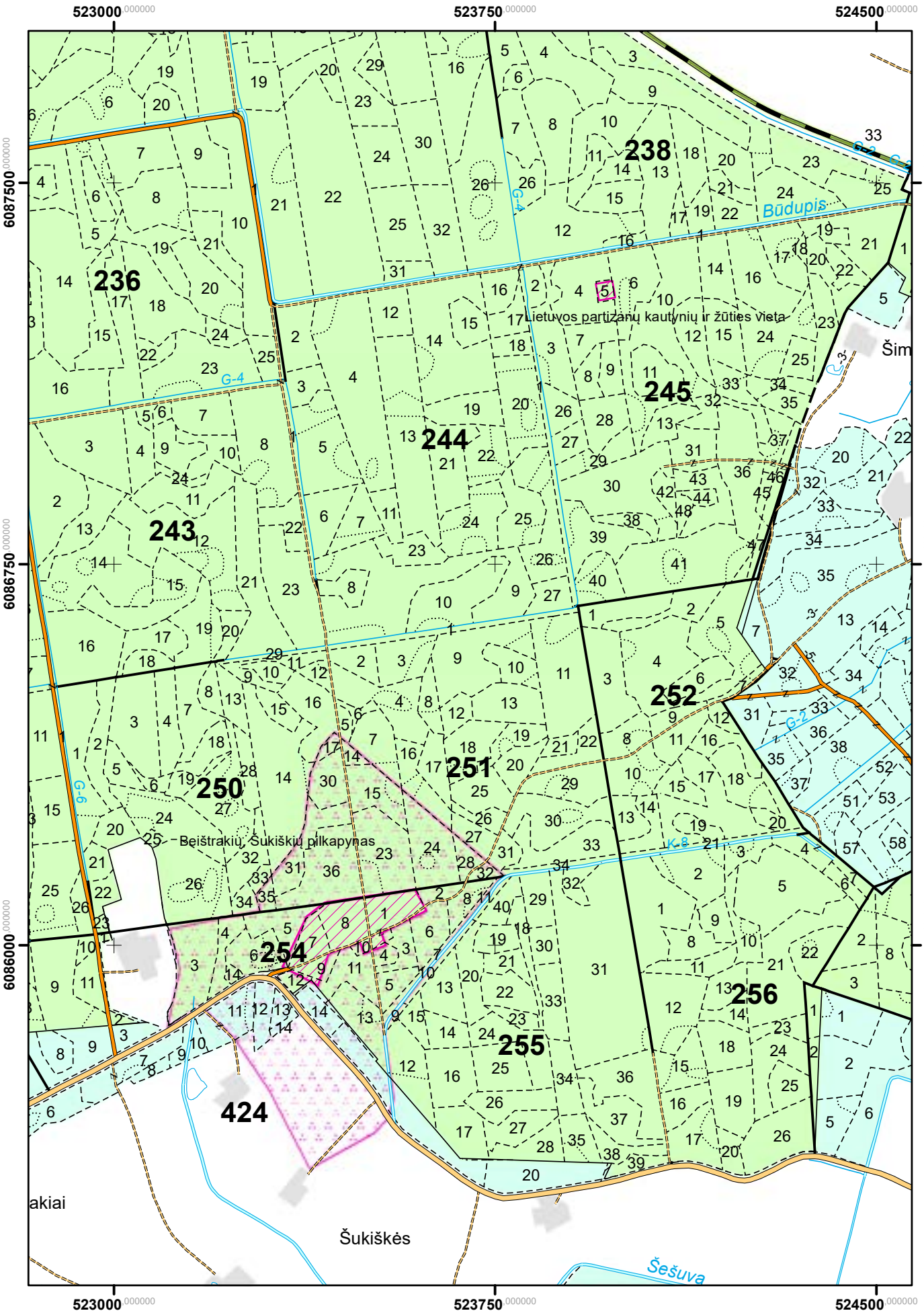

Palomenės girininkija

M 1 : 10 000

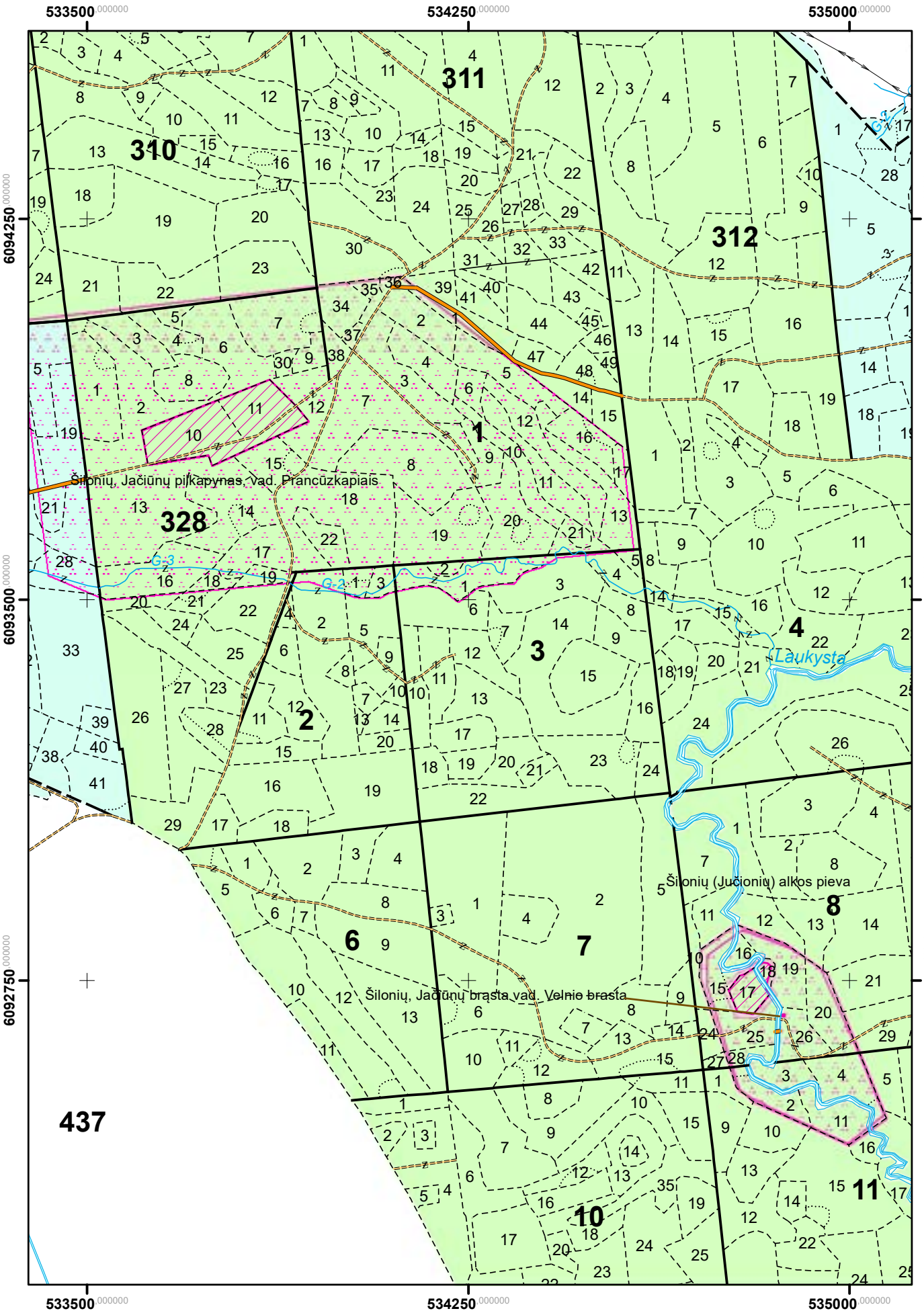

Paparčių girininkija

M 1 : 10 000

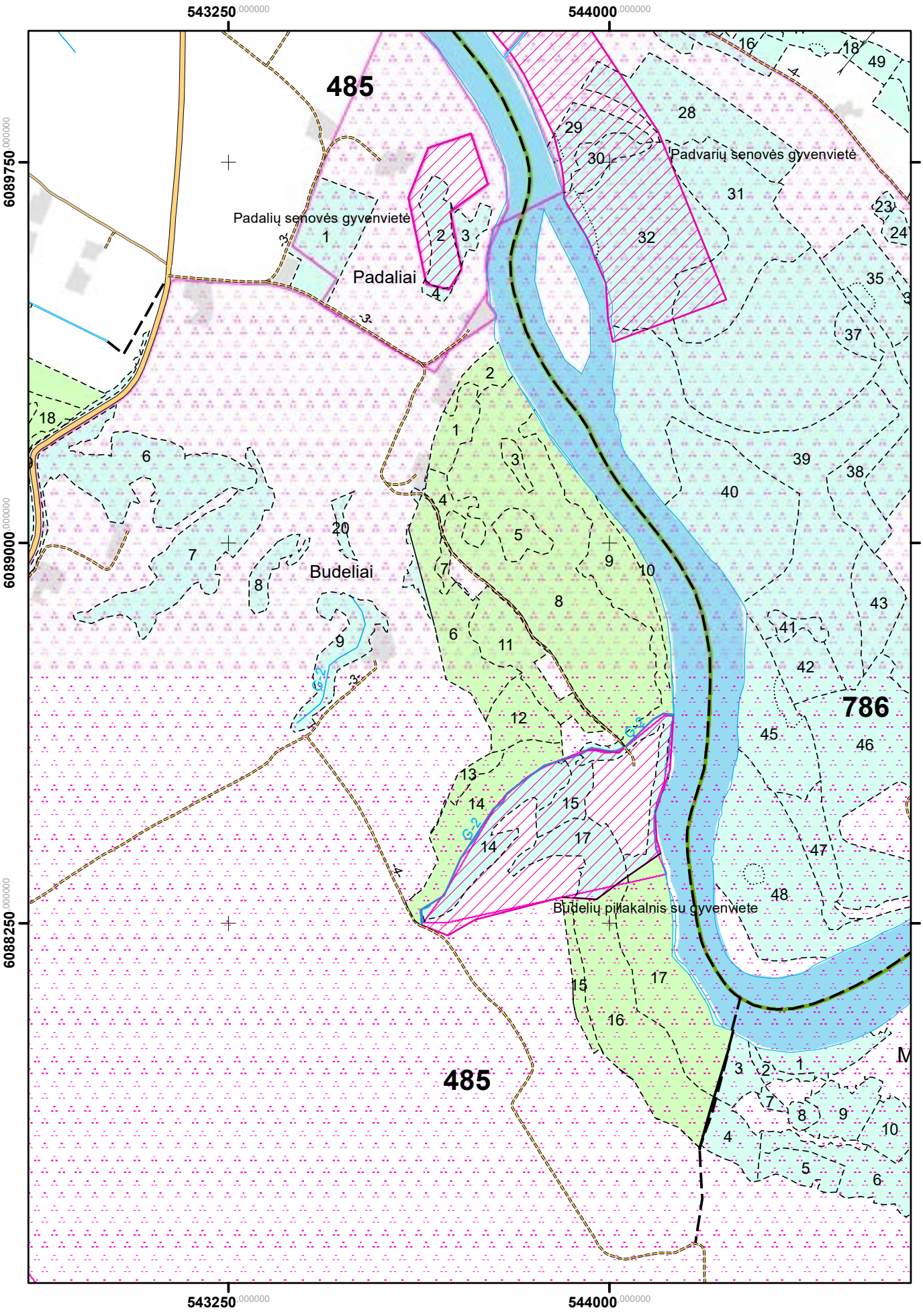

Paparčių girininkija

M 1 : 10 000

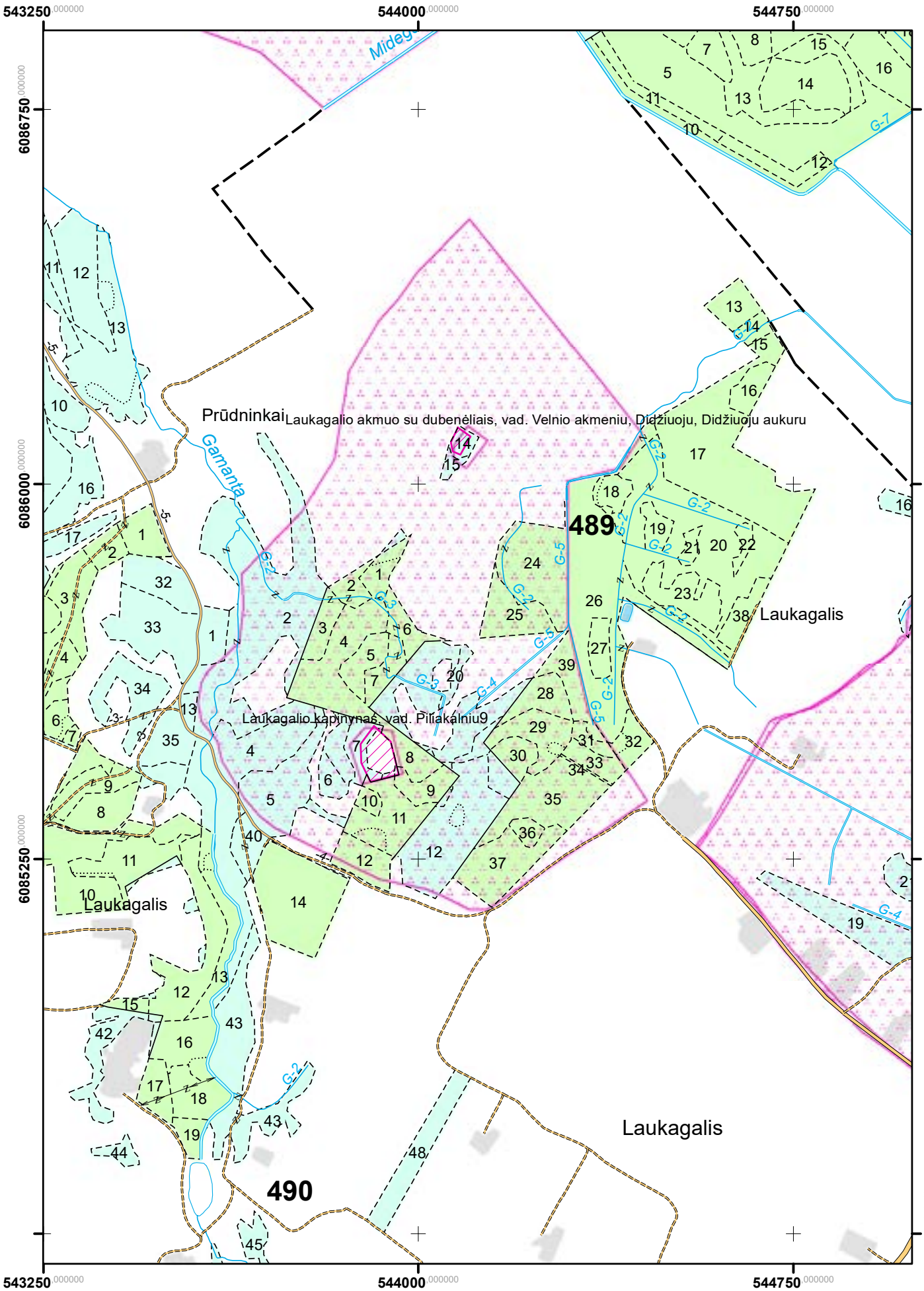

Paparčių girininkija

M 1 : 10 000

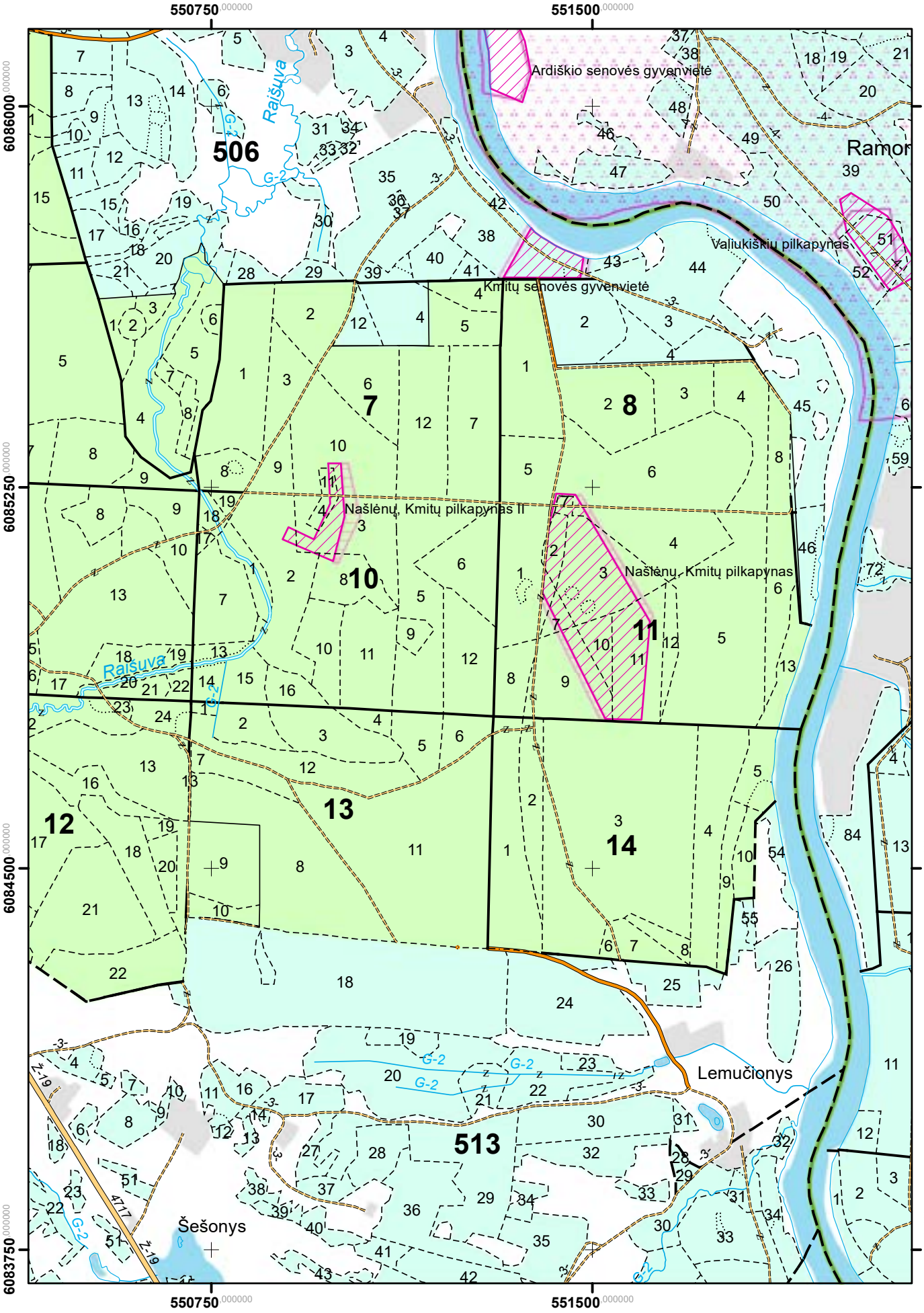

Paparčių girininkija

M 1 : 10 000

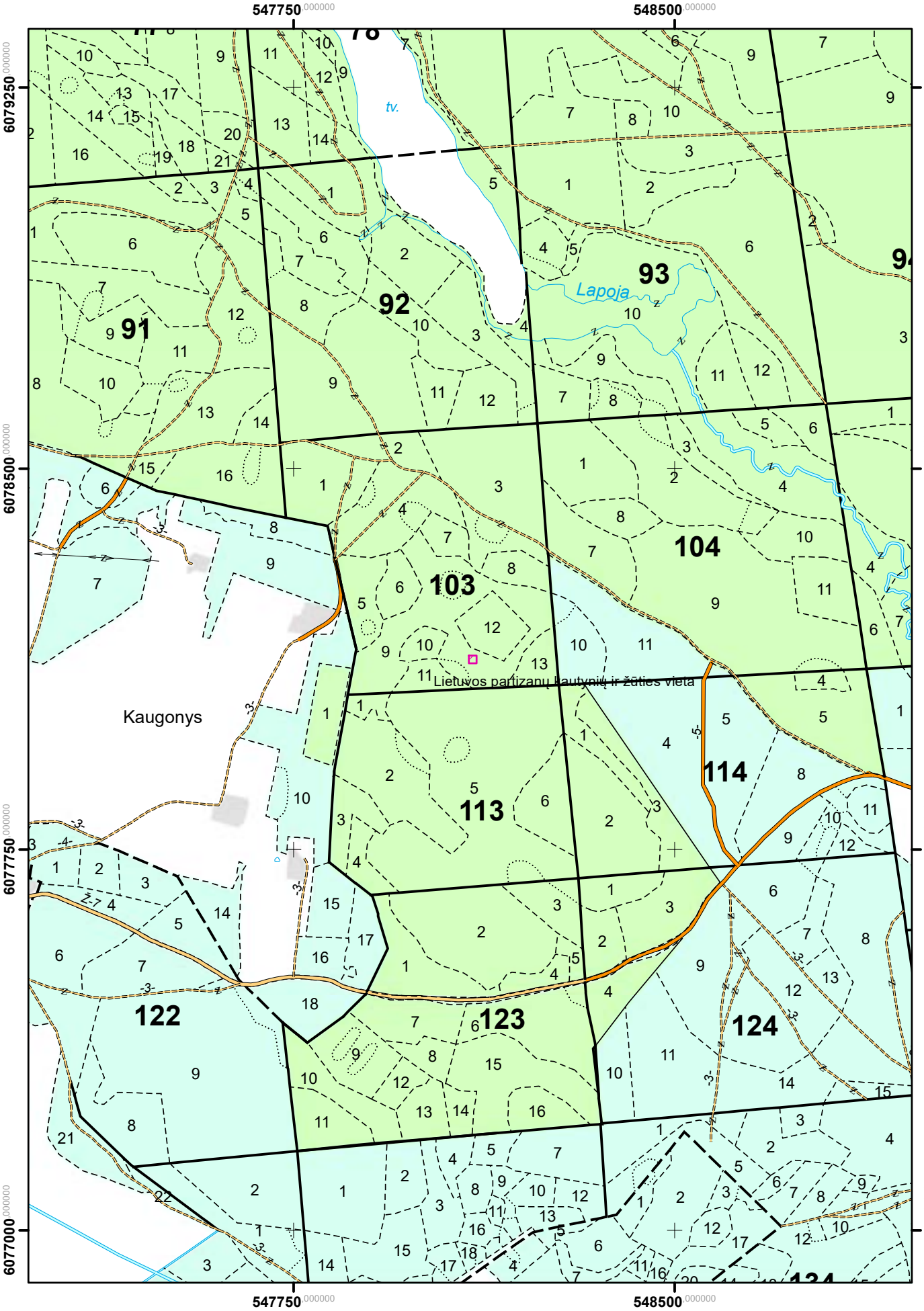

Žiežmarių girininkija

M 1 : 10 000

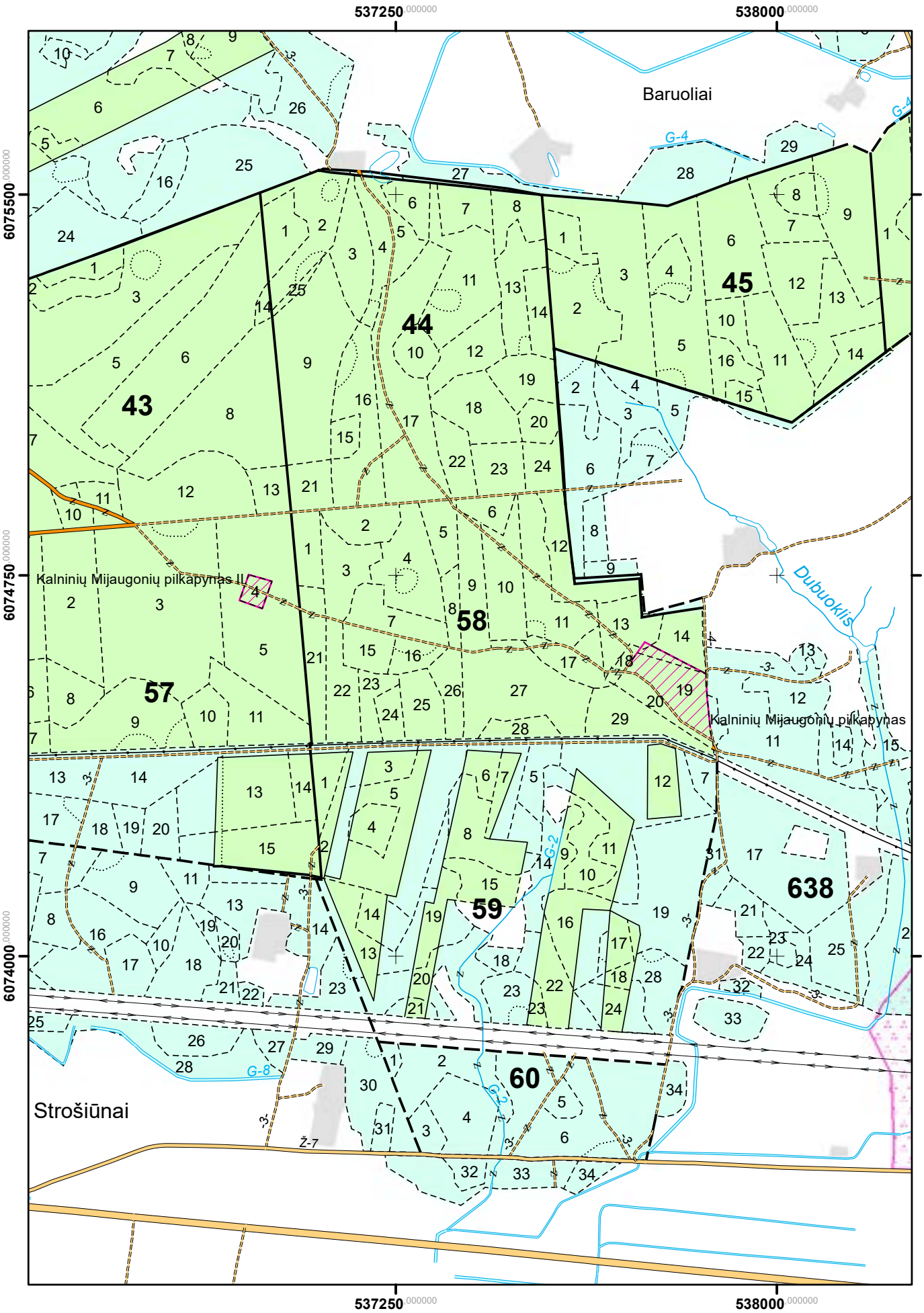

Žiežmarių girininkija

M 1 : 10 000

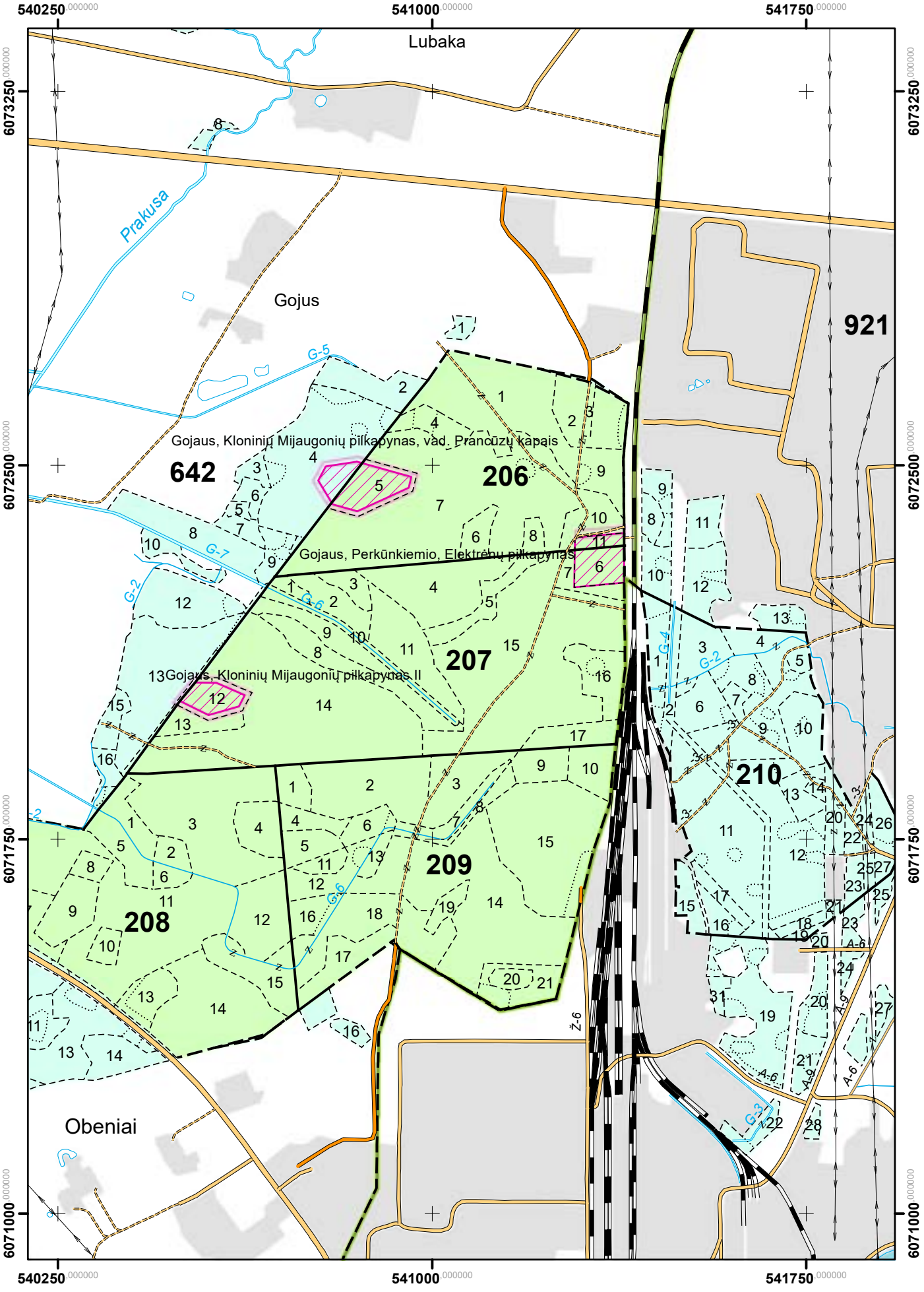

Žiežmarių girininkija

M 1 : 10 000

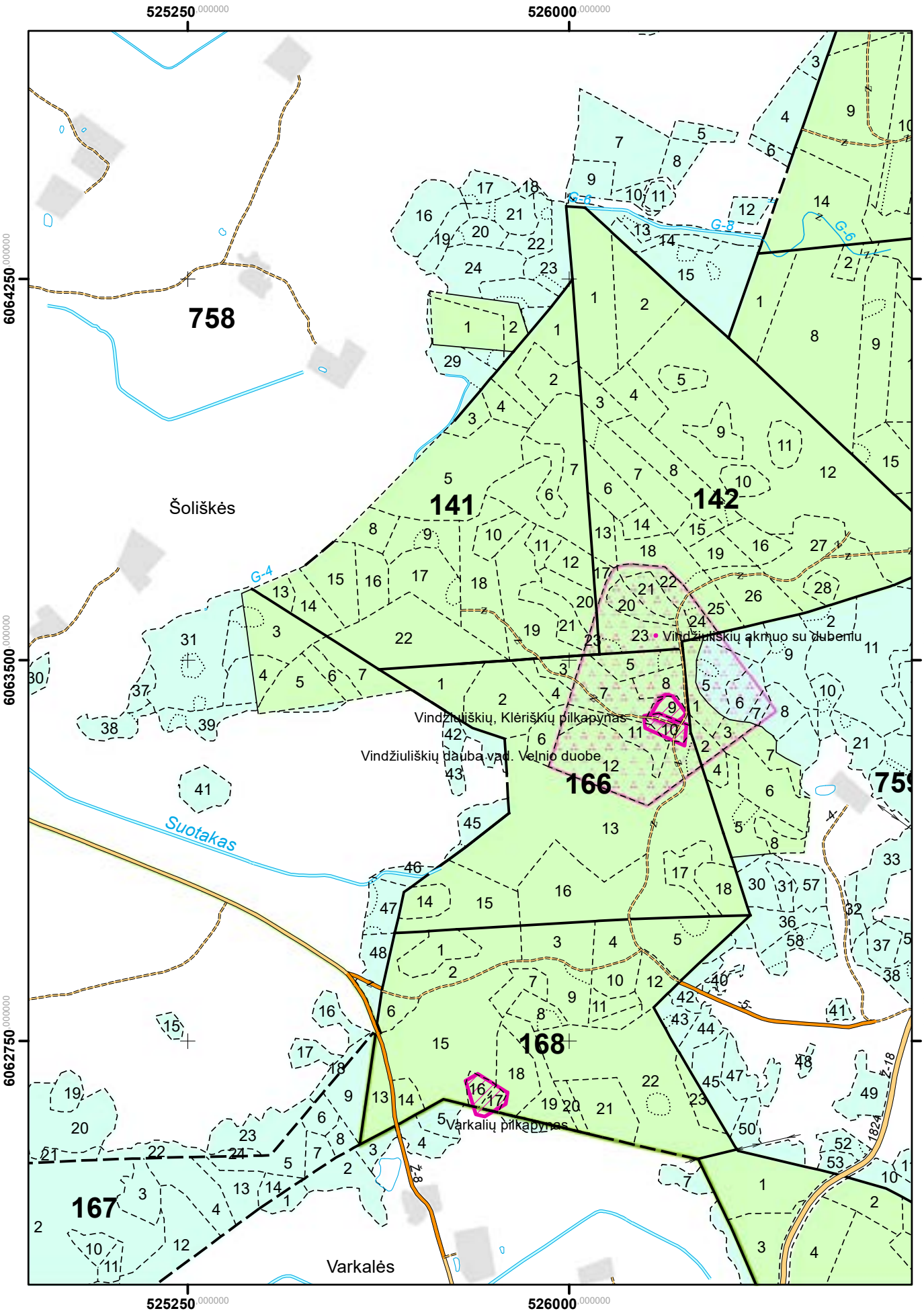

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

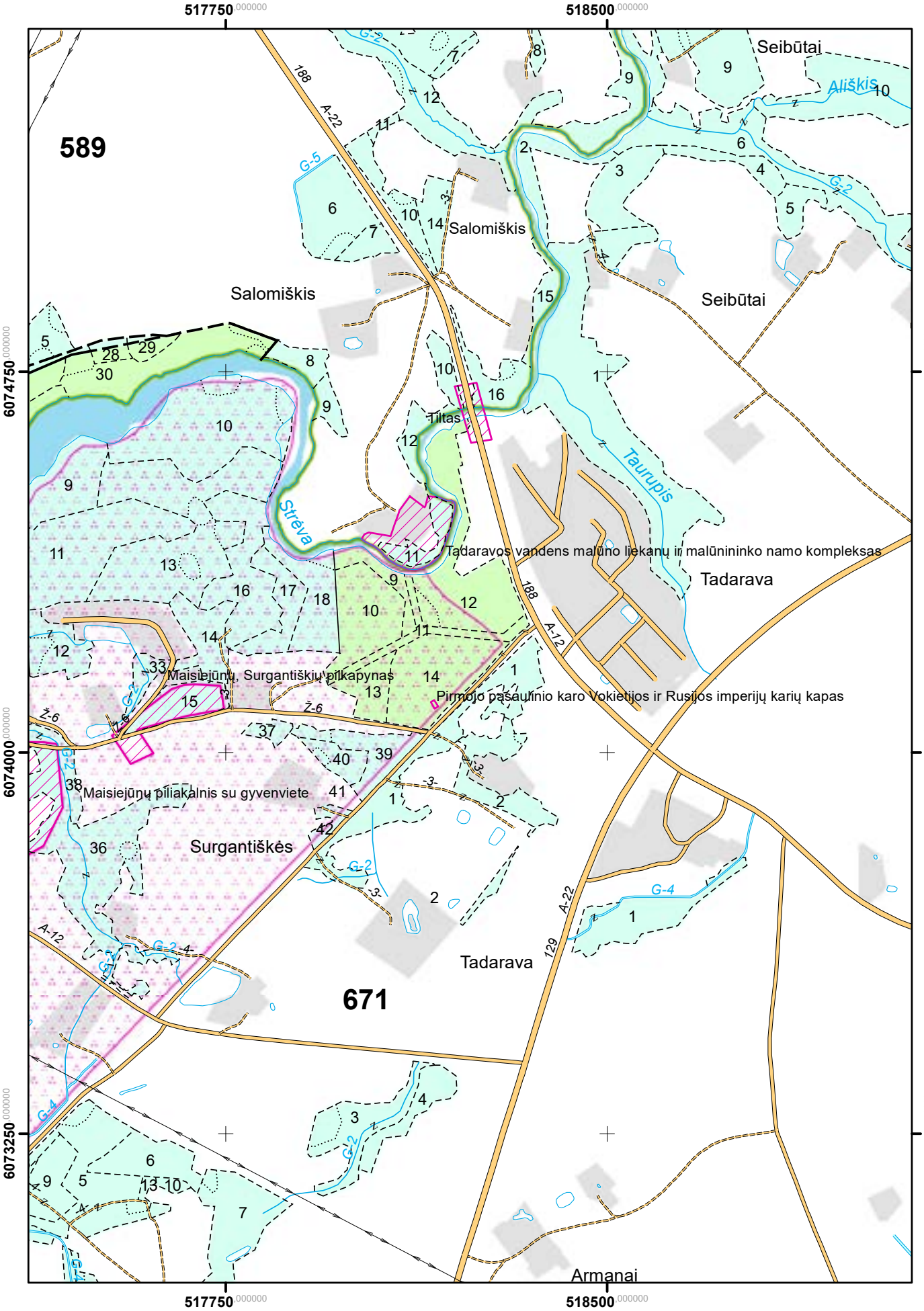

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

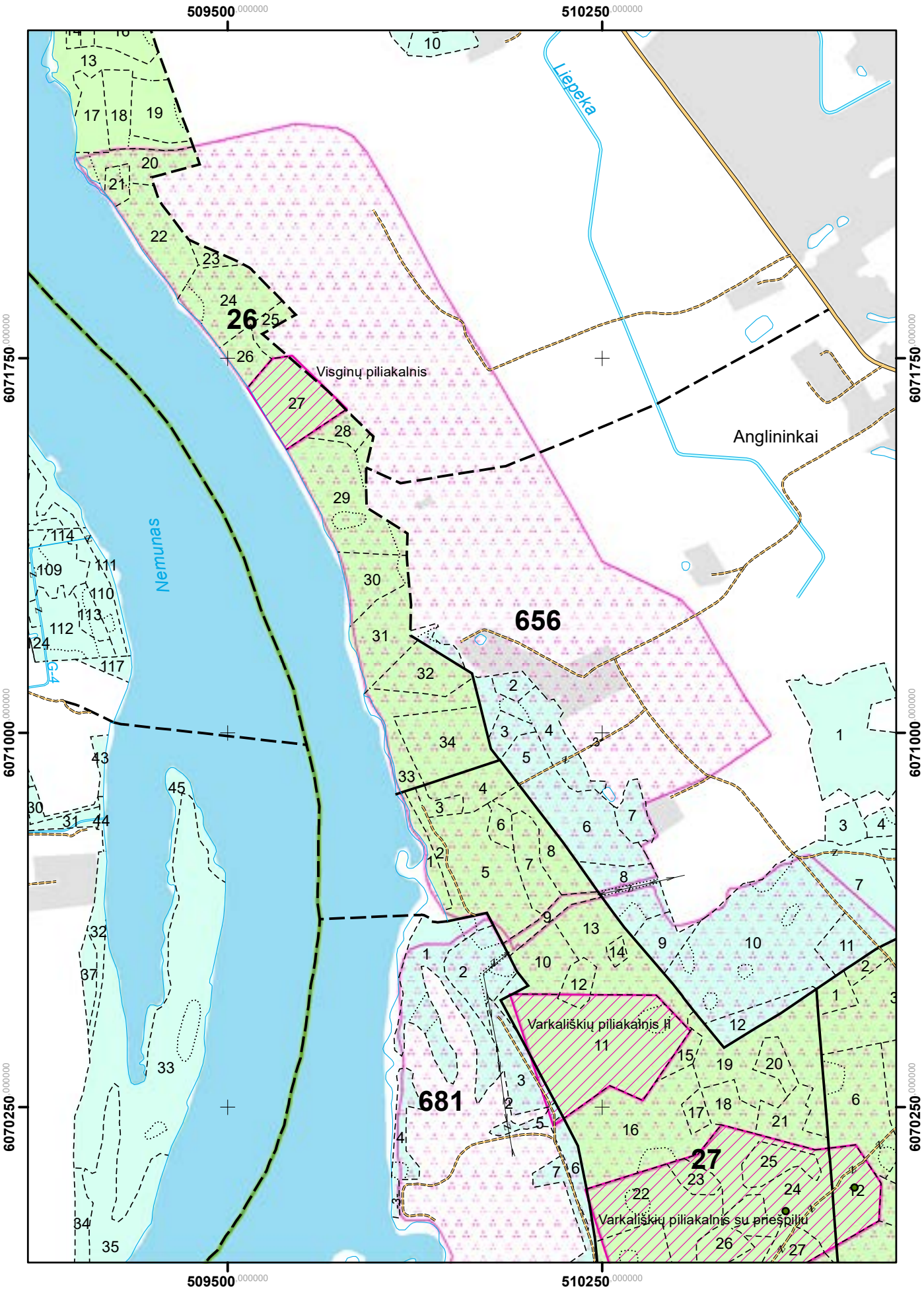

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

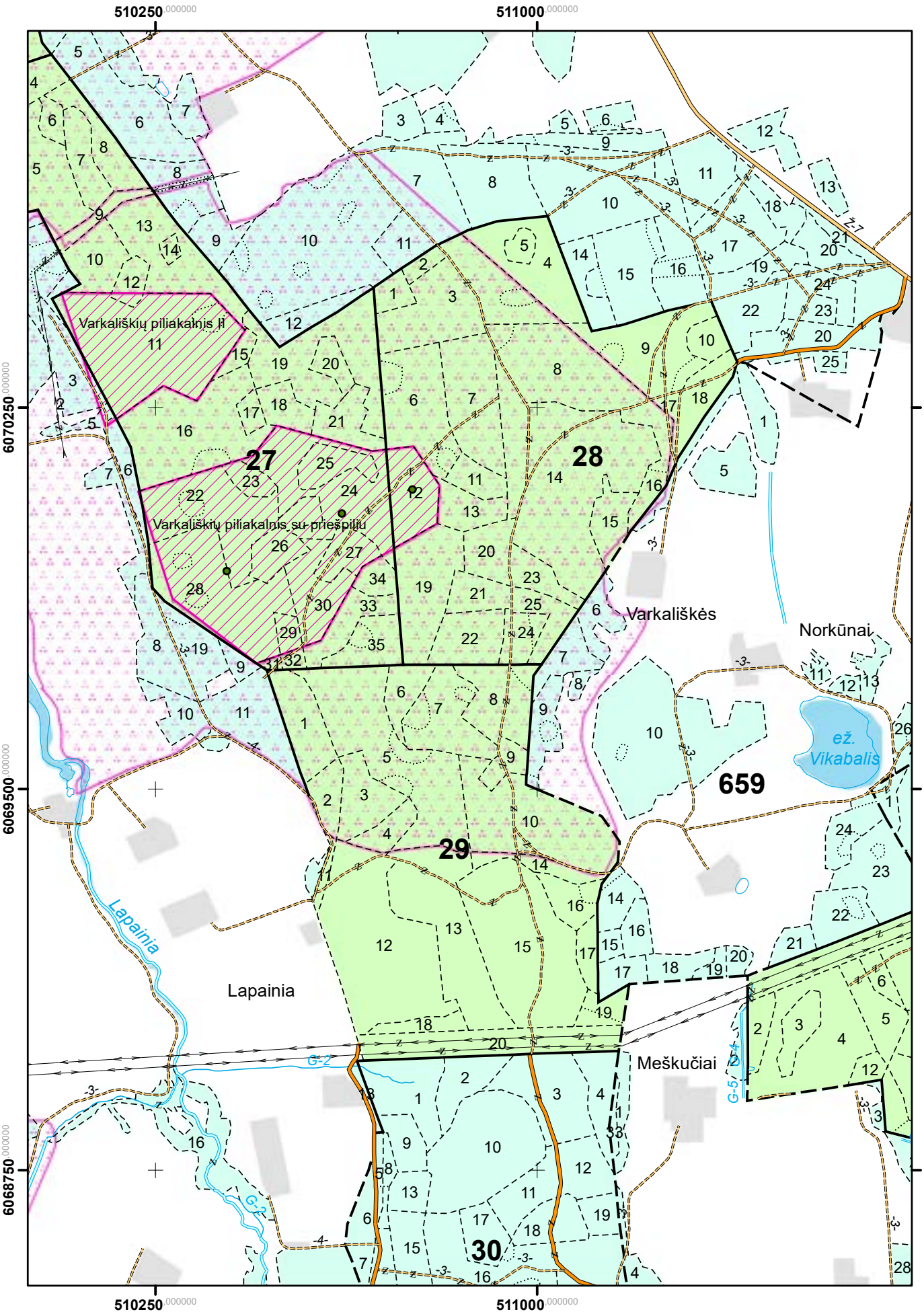

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

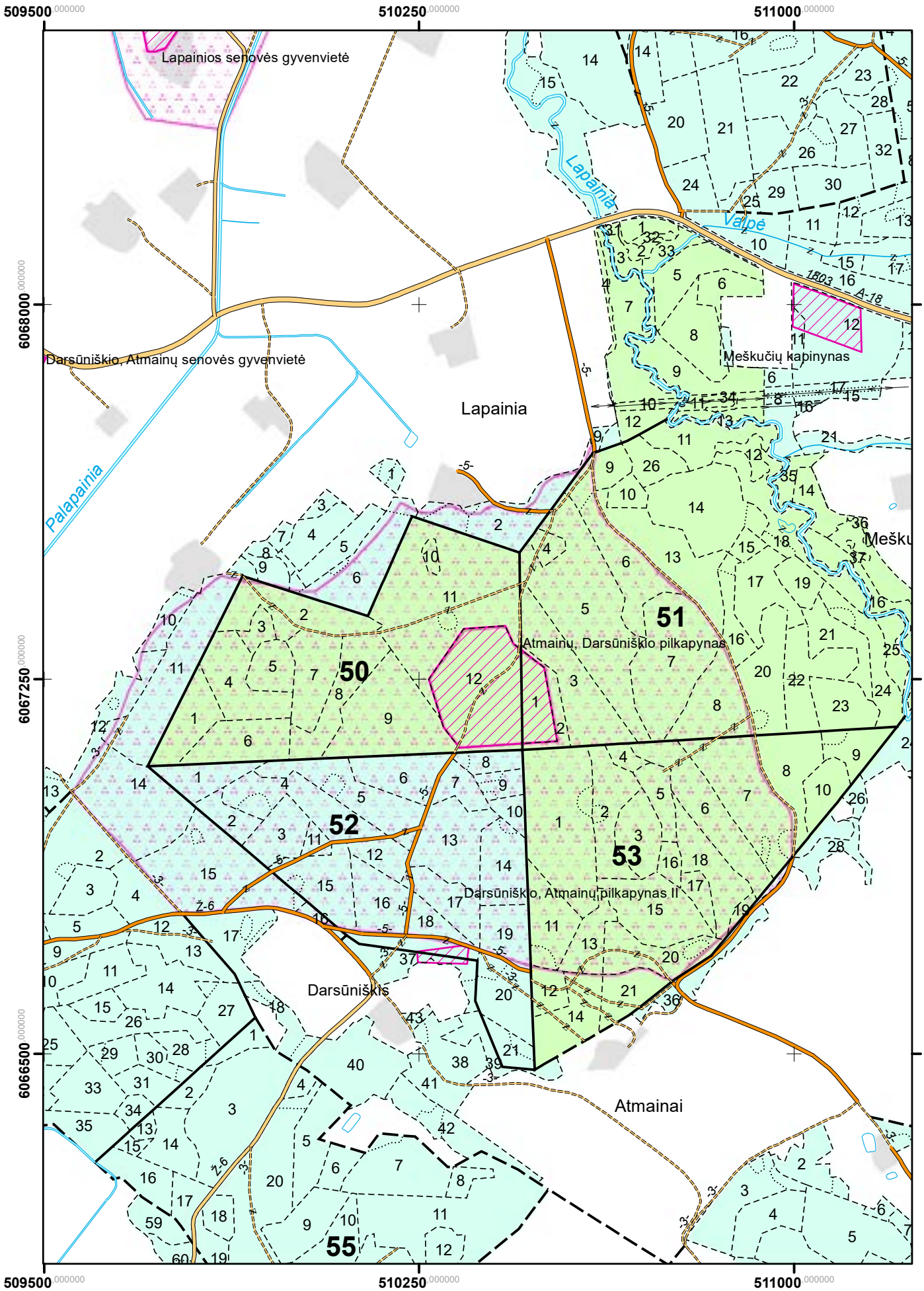

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

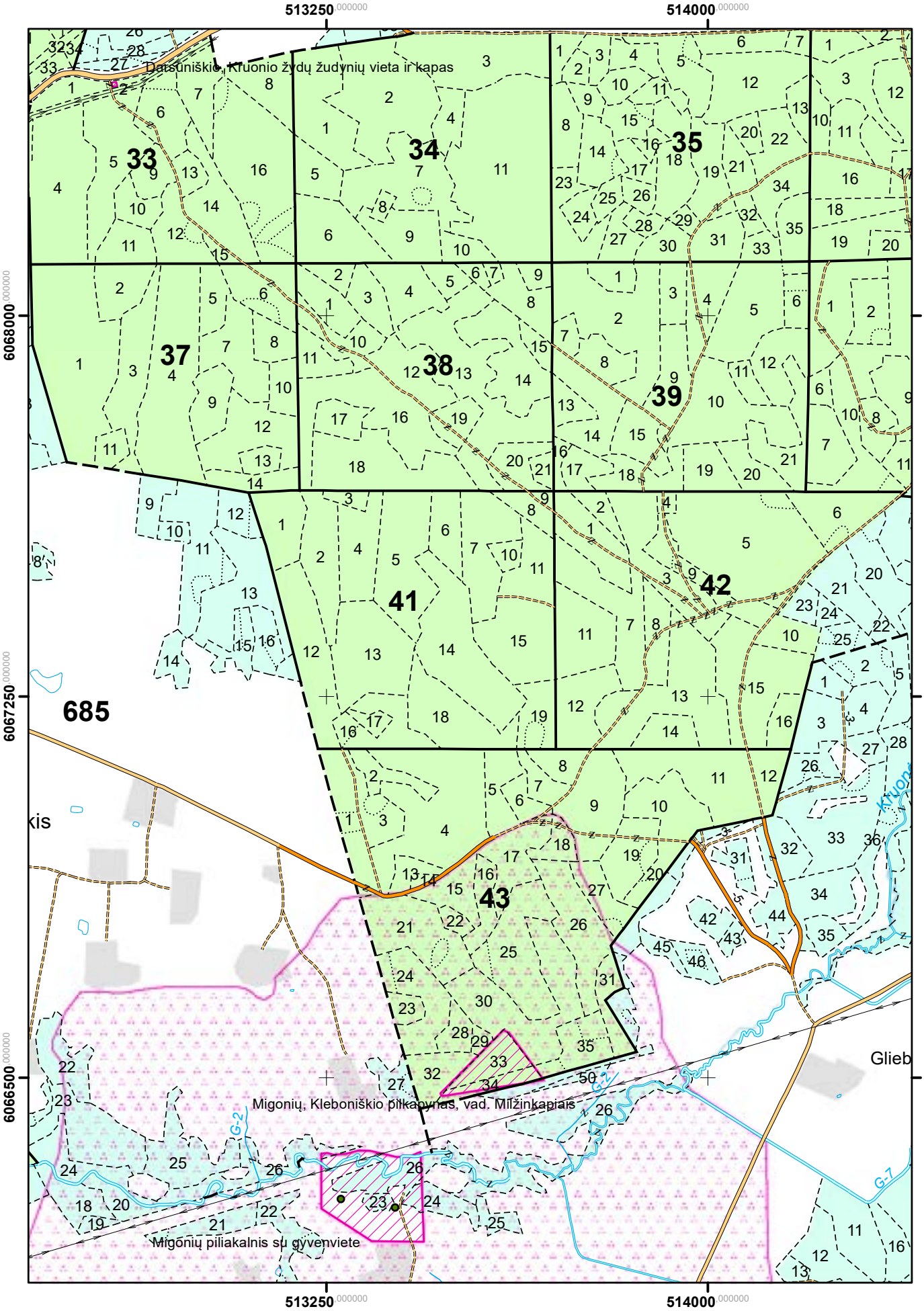

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

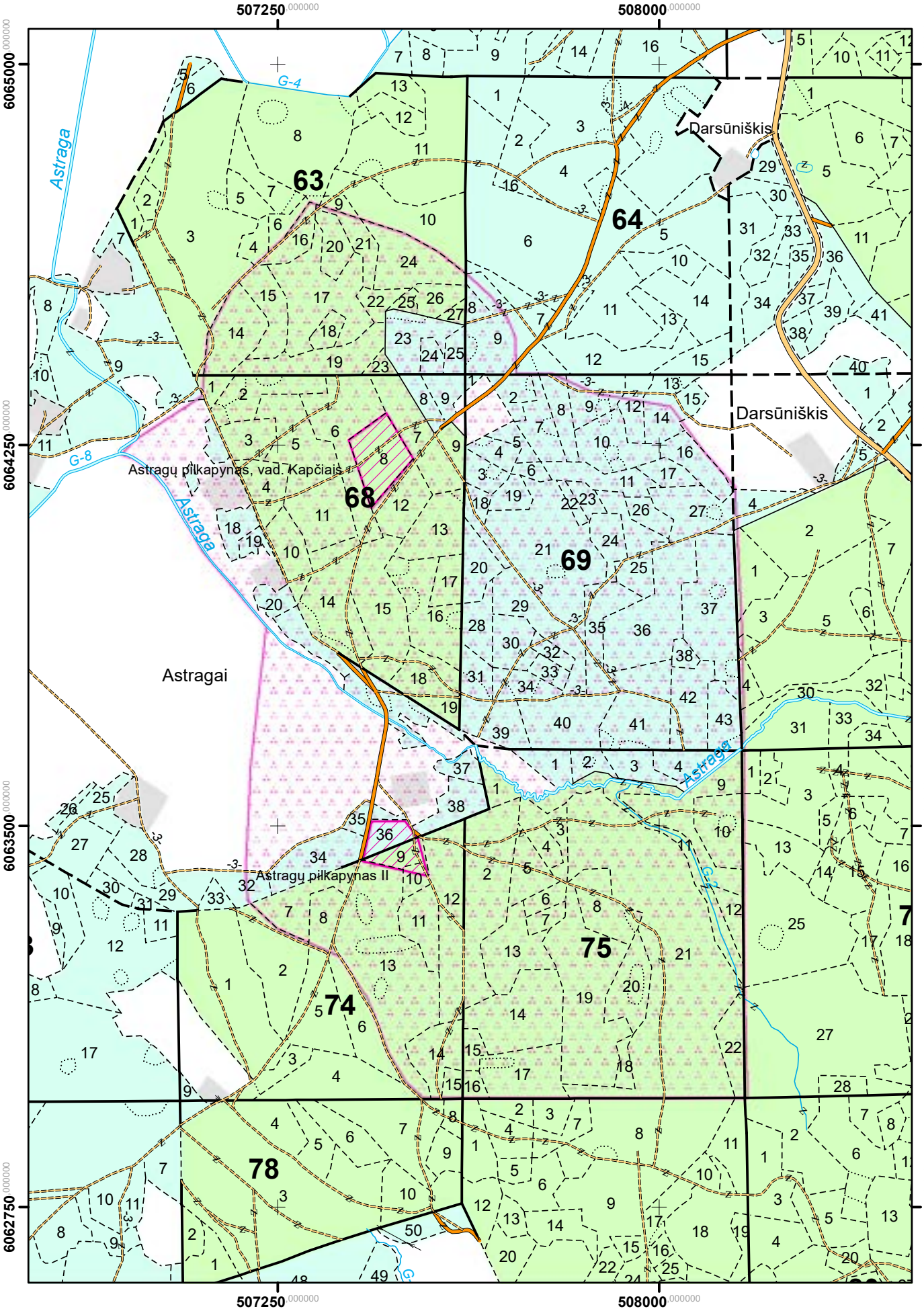

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

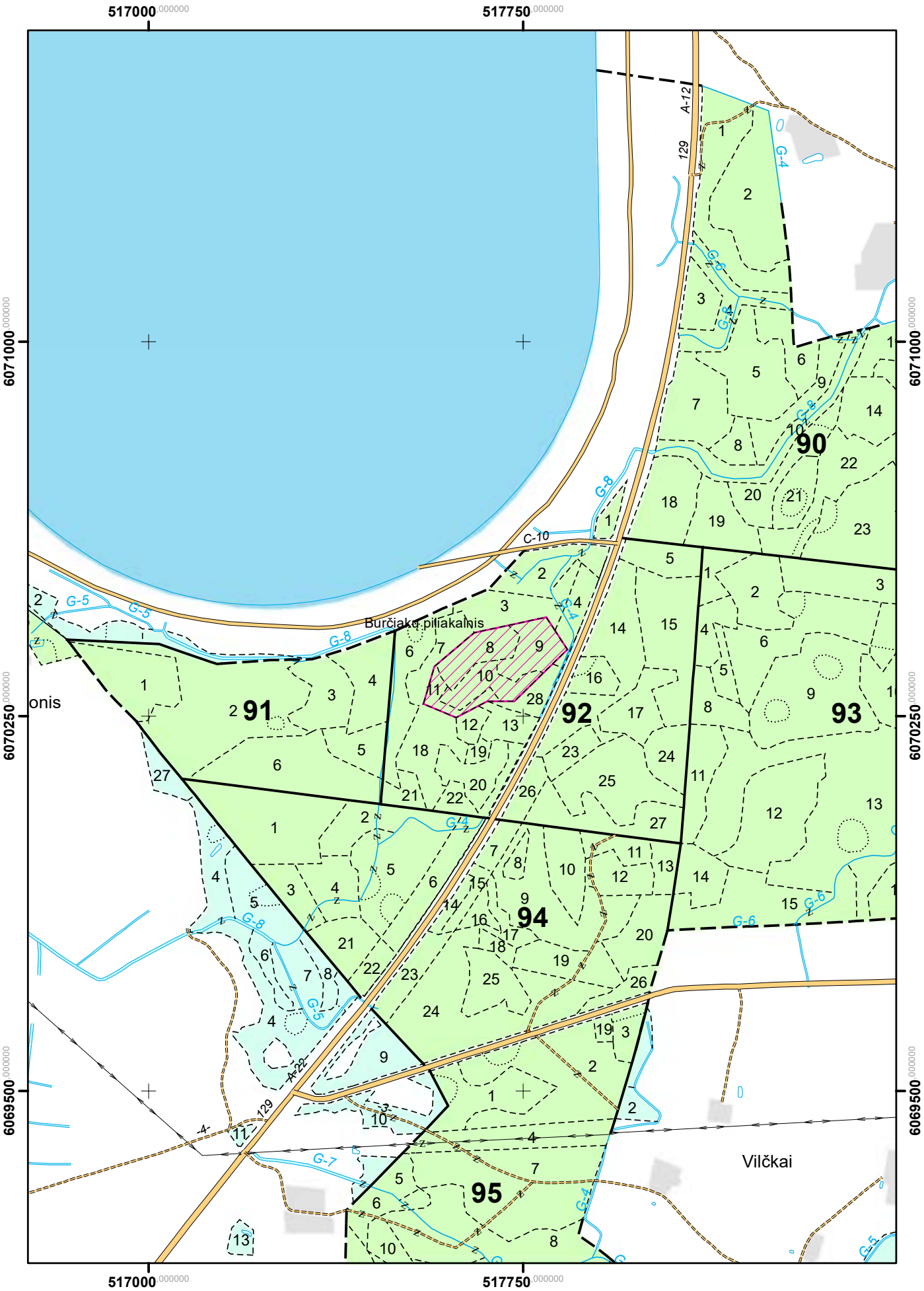

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

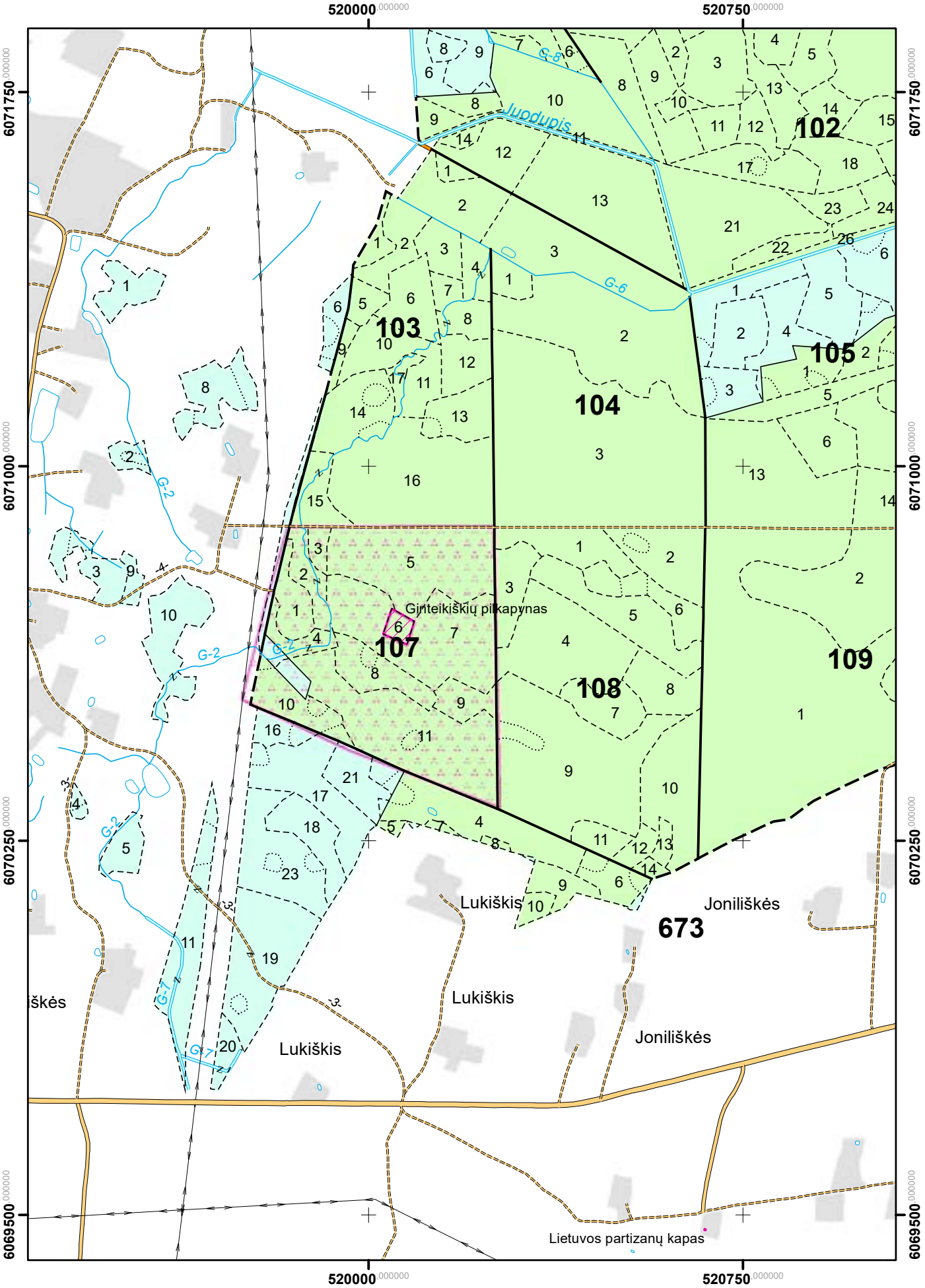

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

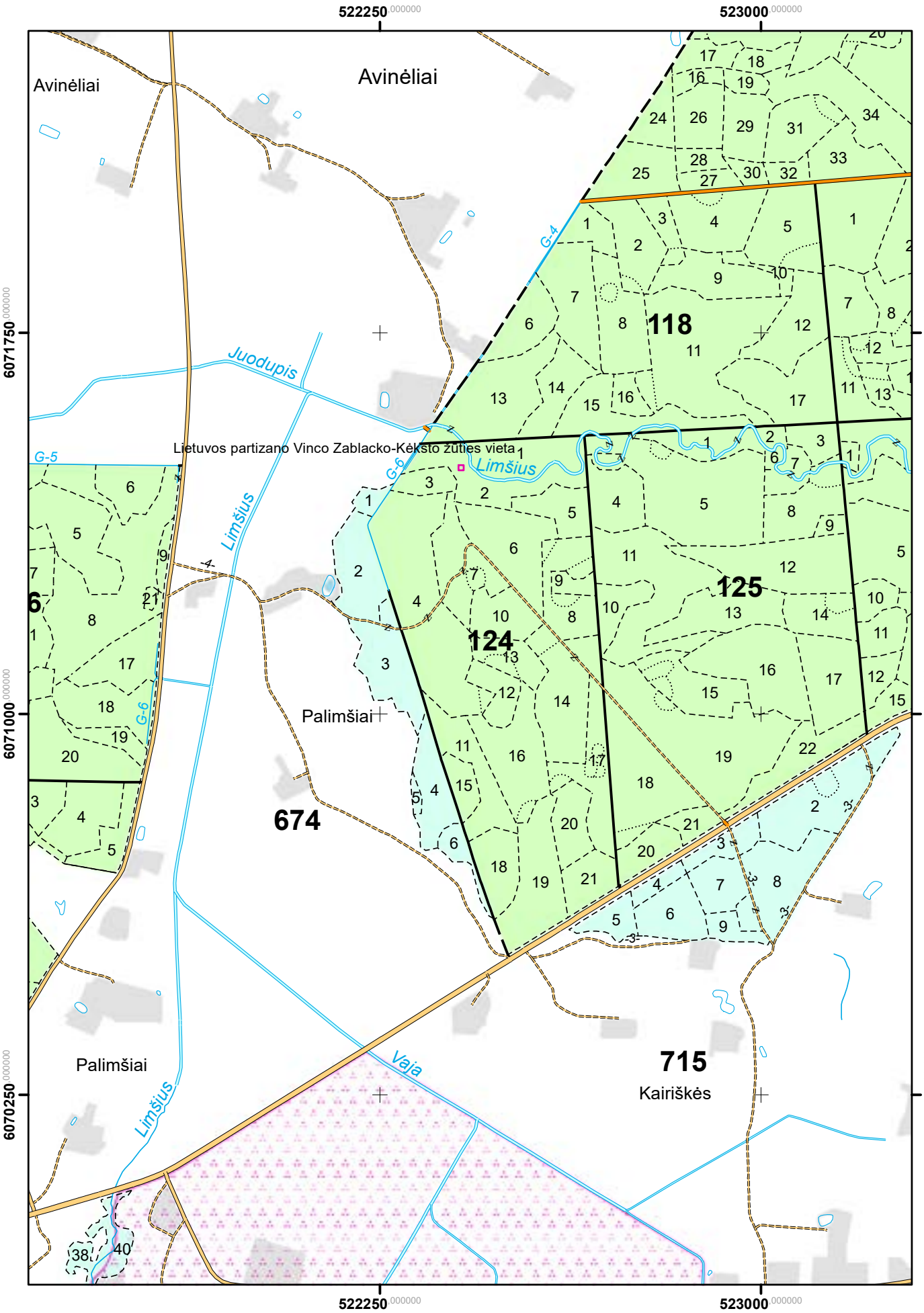

Kruonio girininkija

M 1 : 10 000

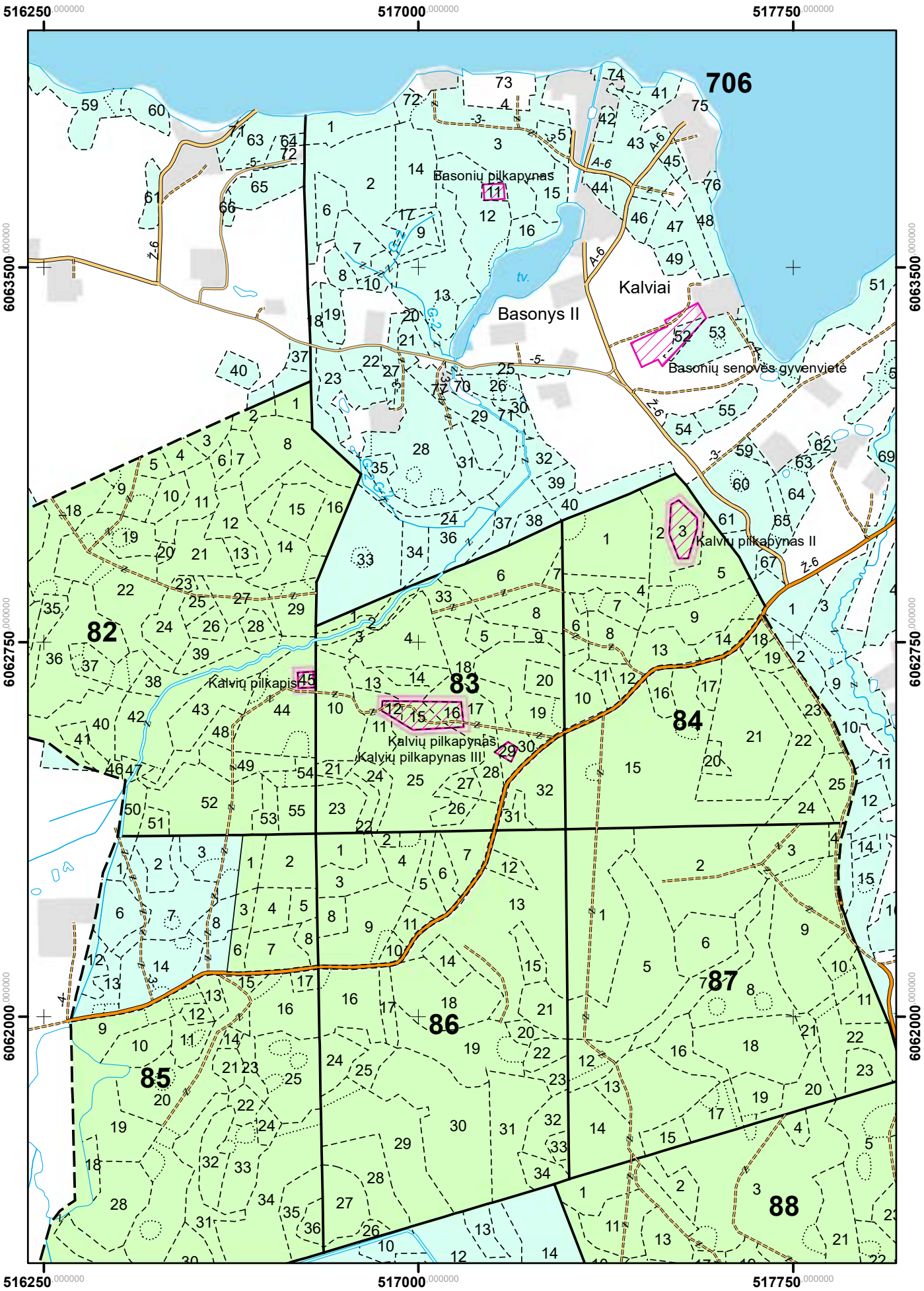

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

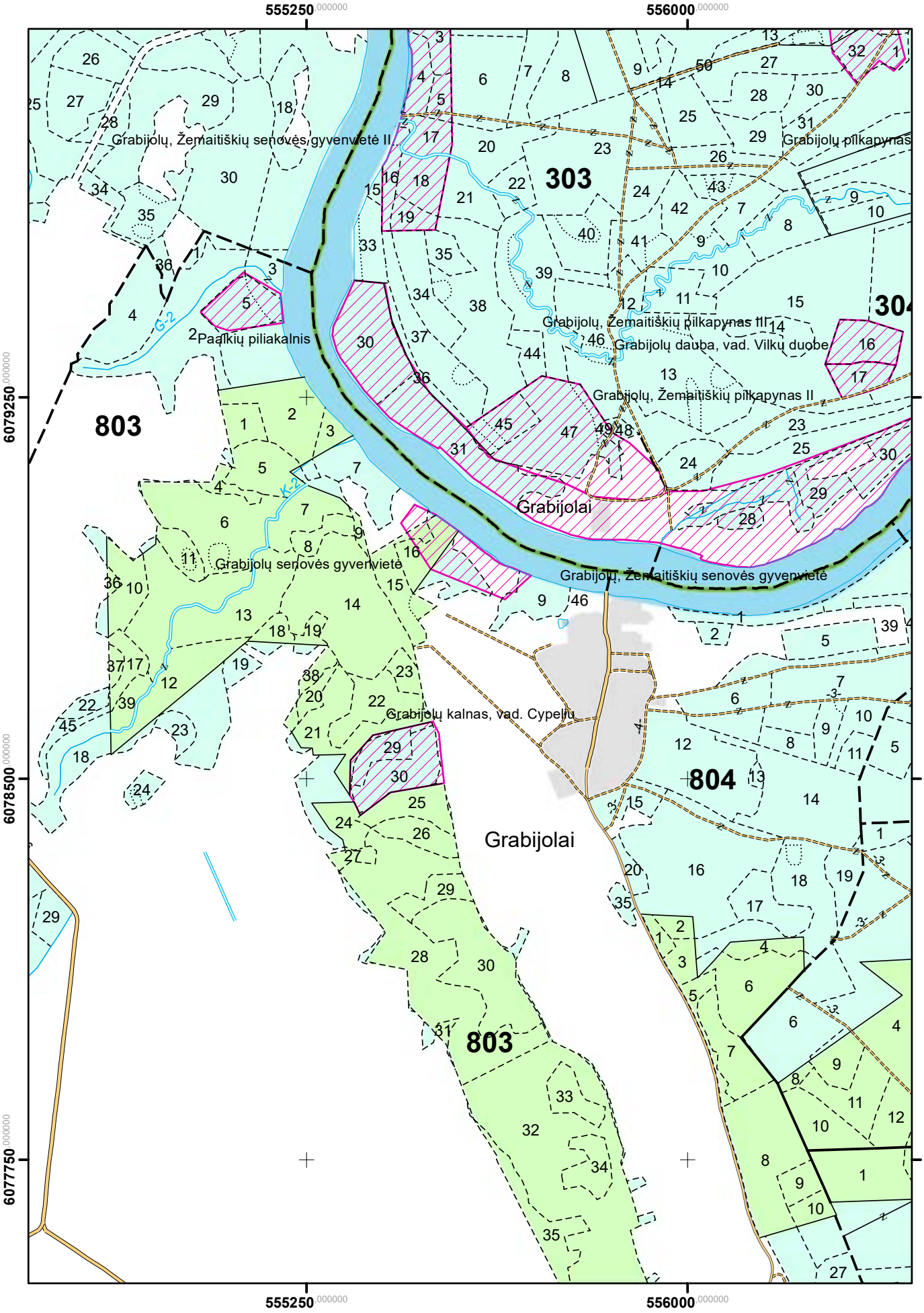

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

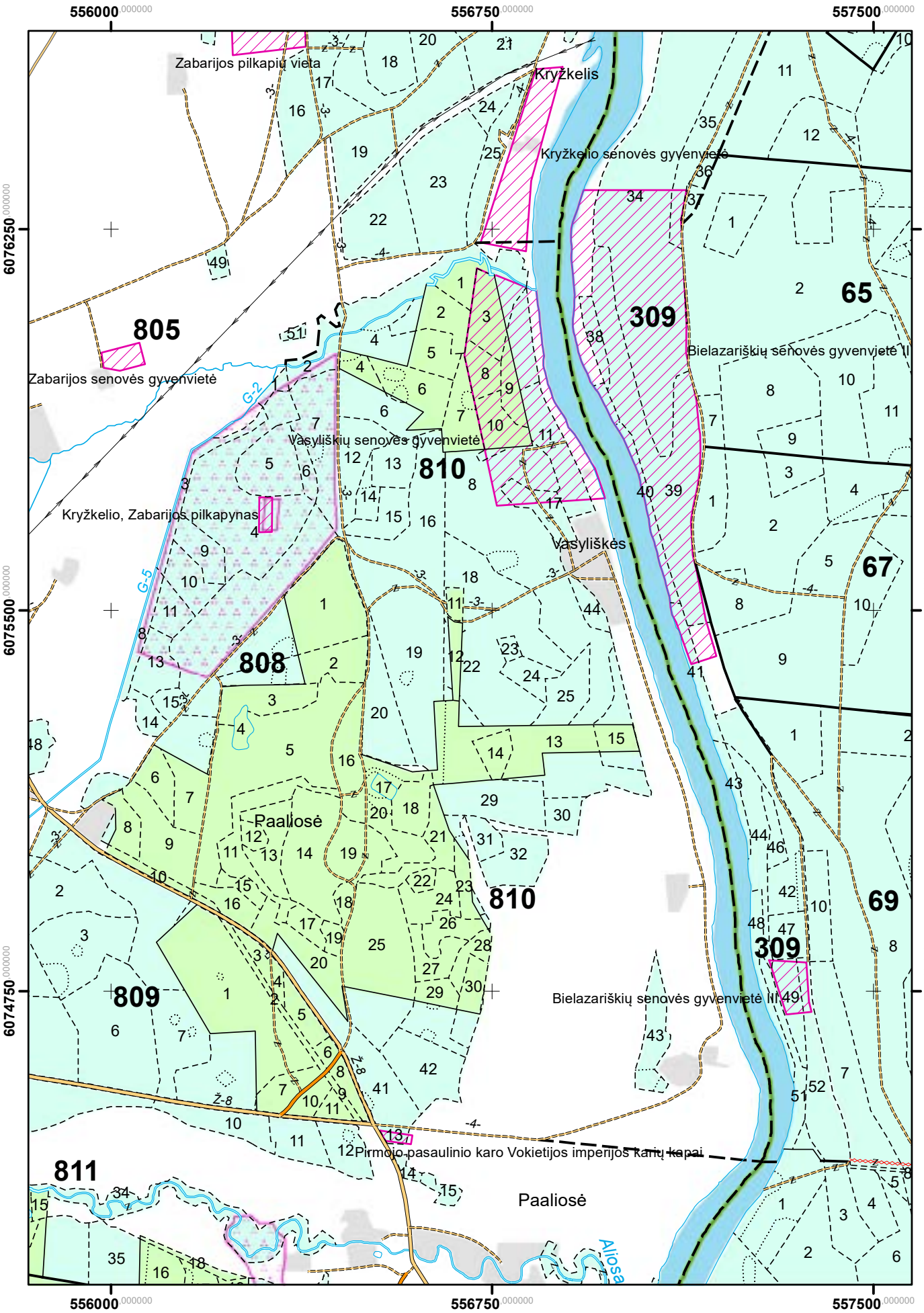

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

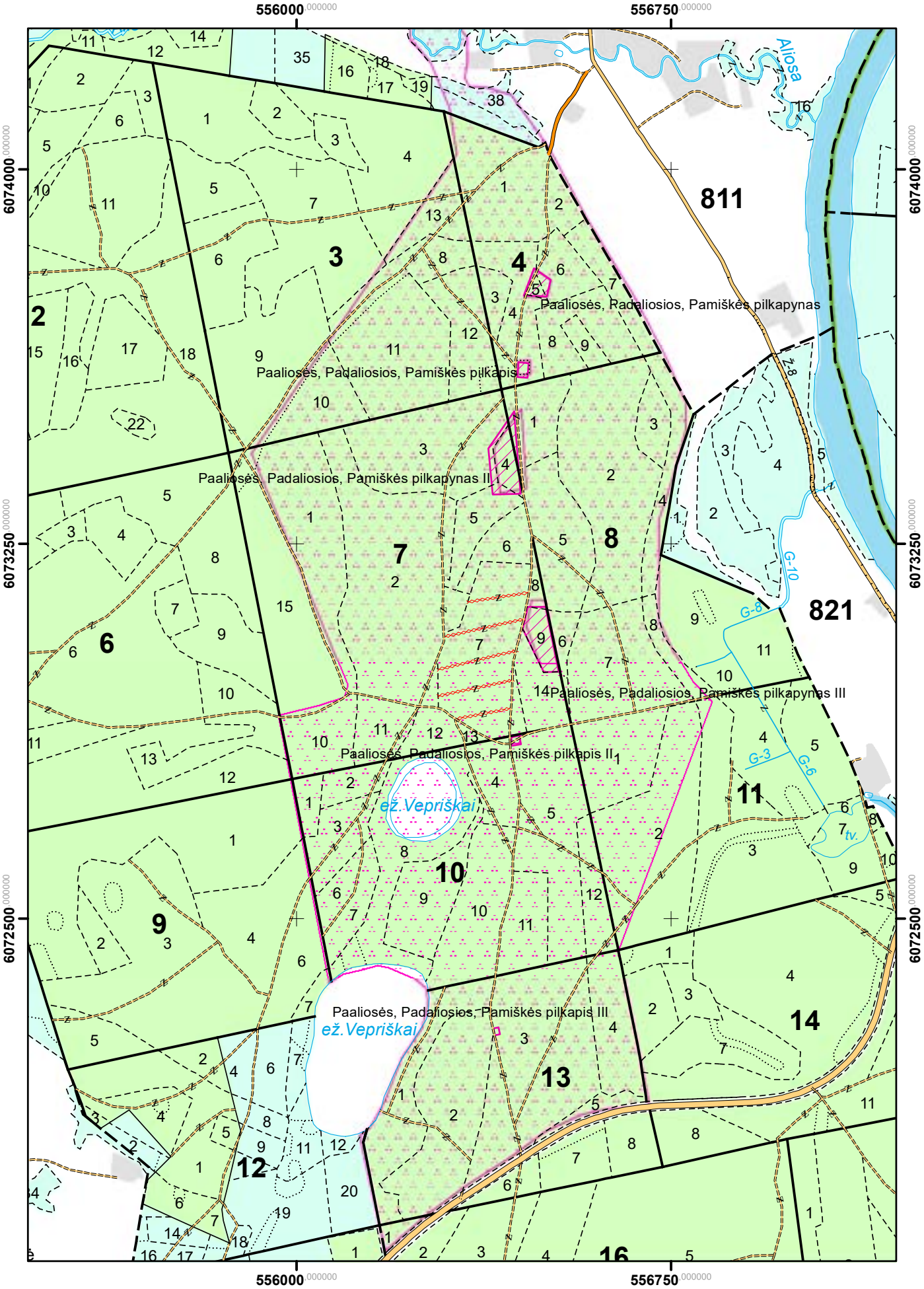

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

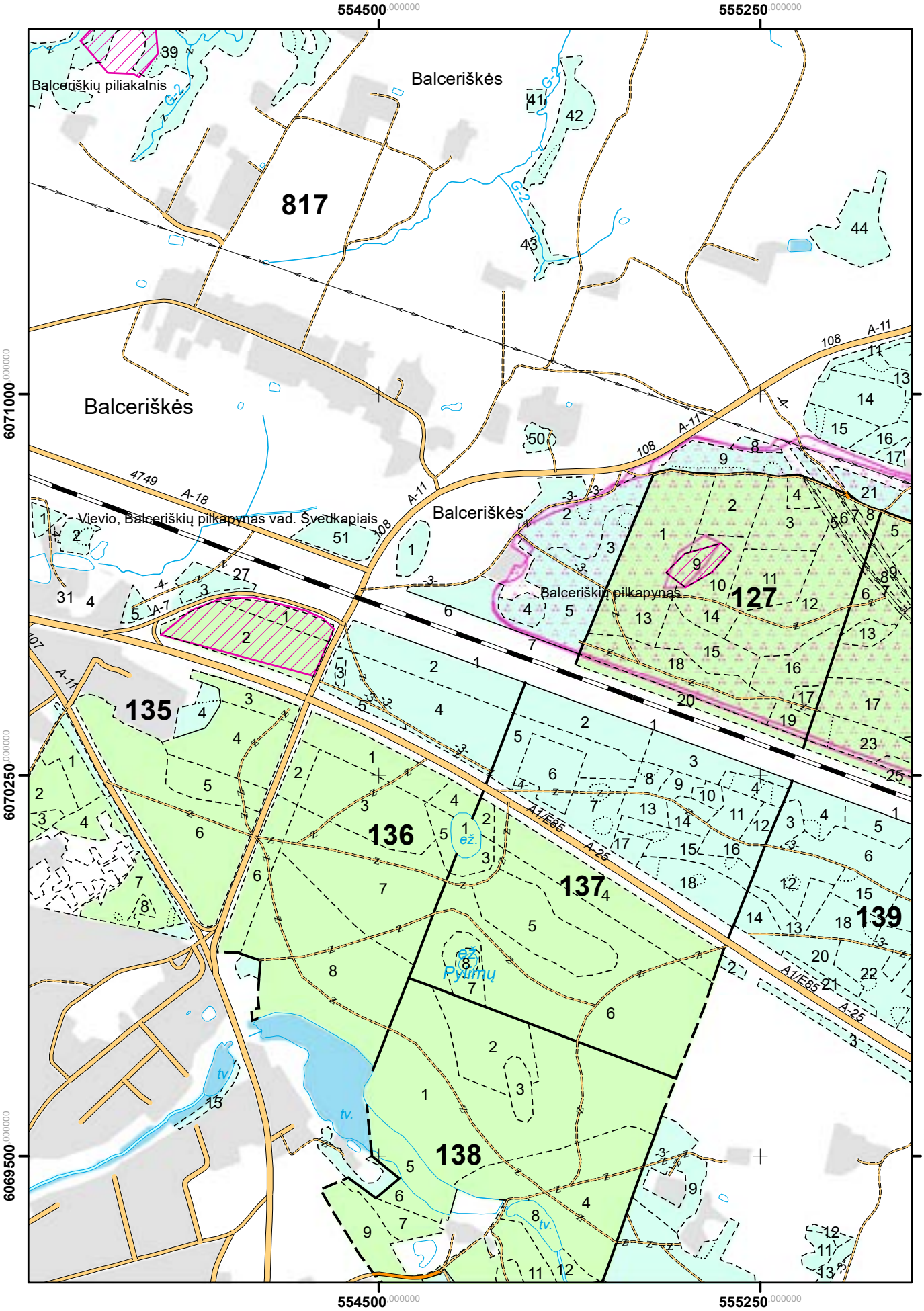

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

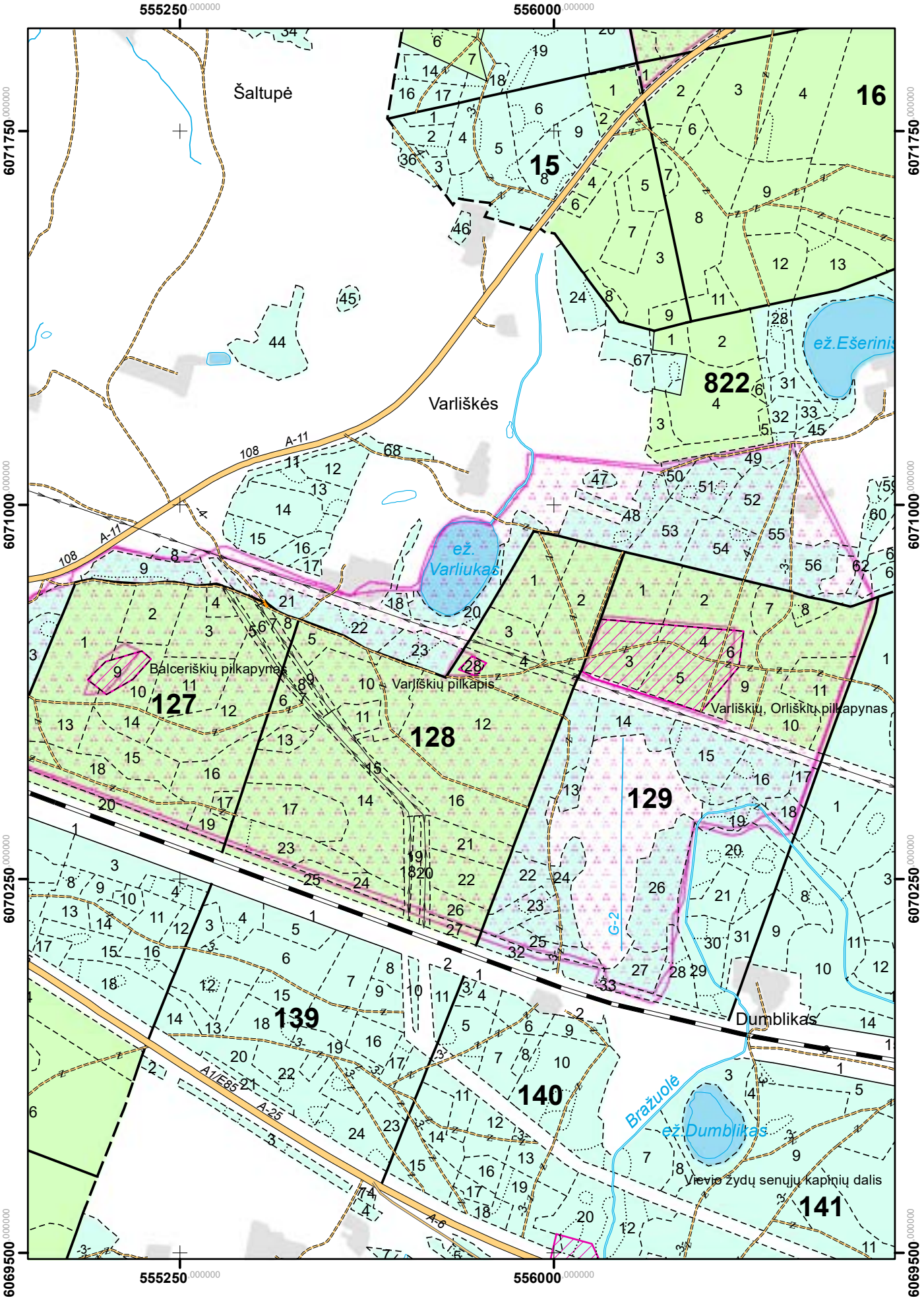

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

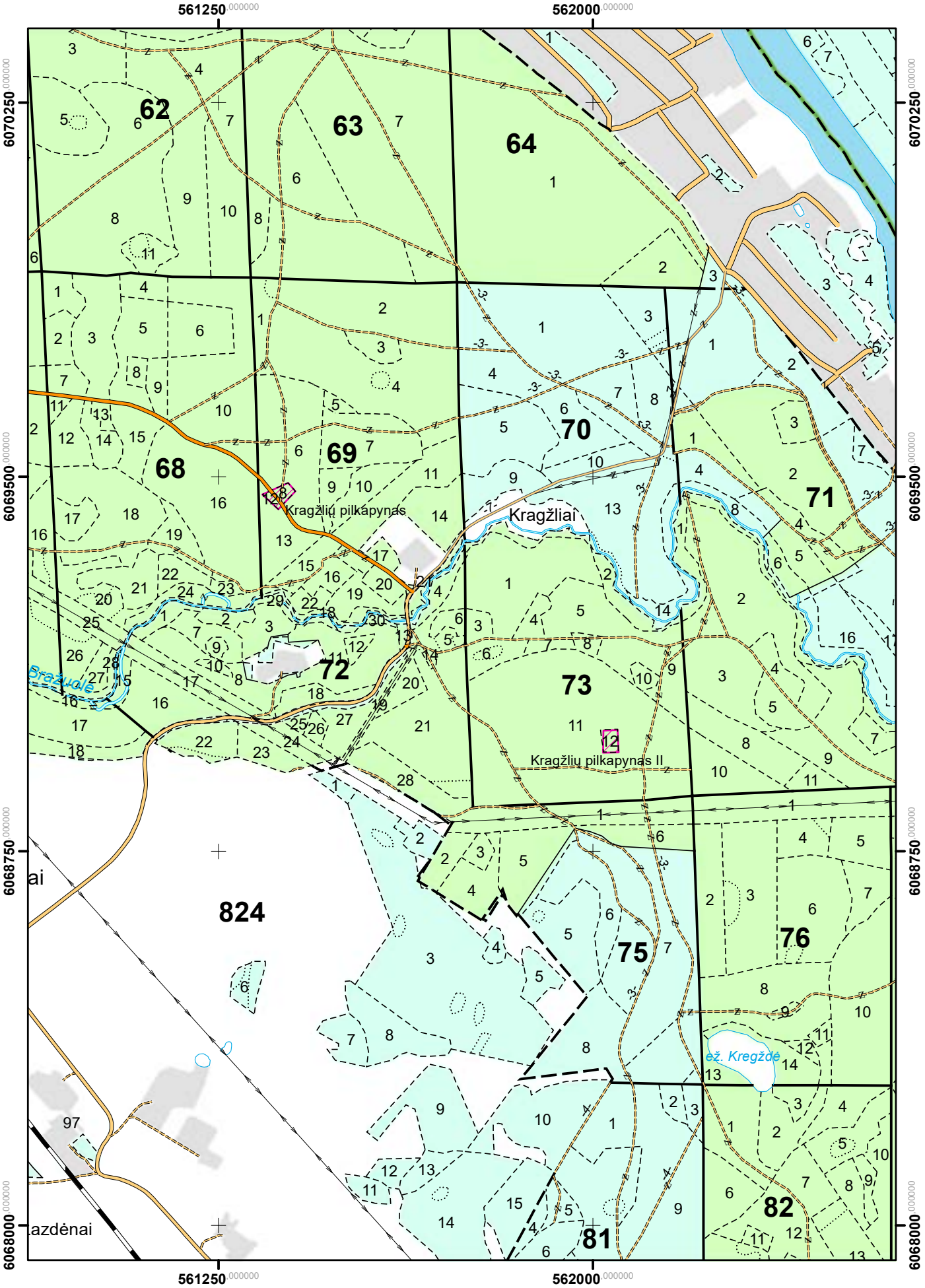

Vievio girininkija

M 1 : 10 000

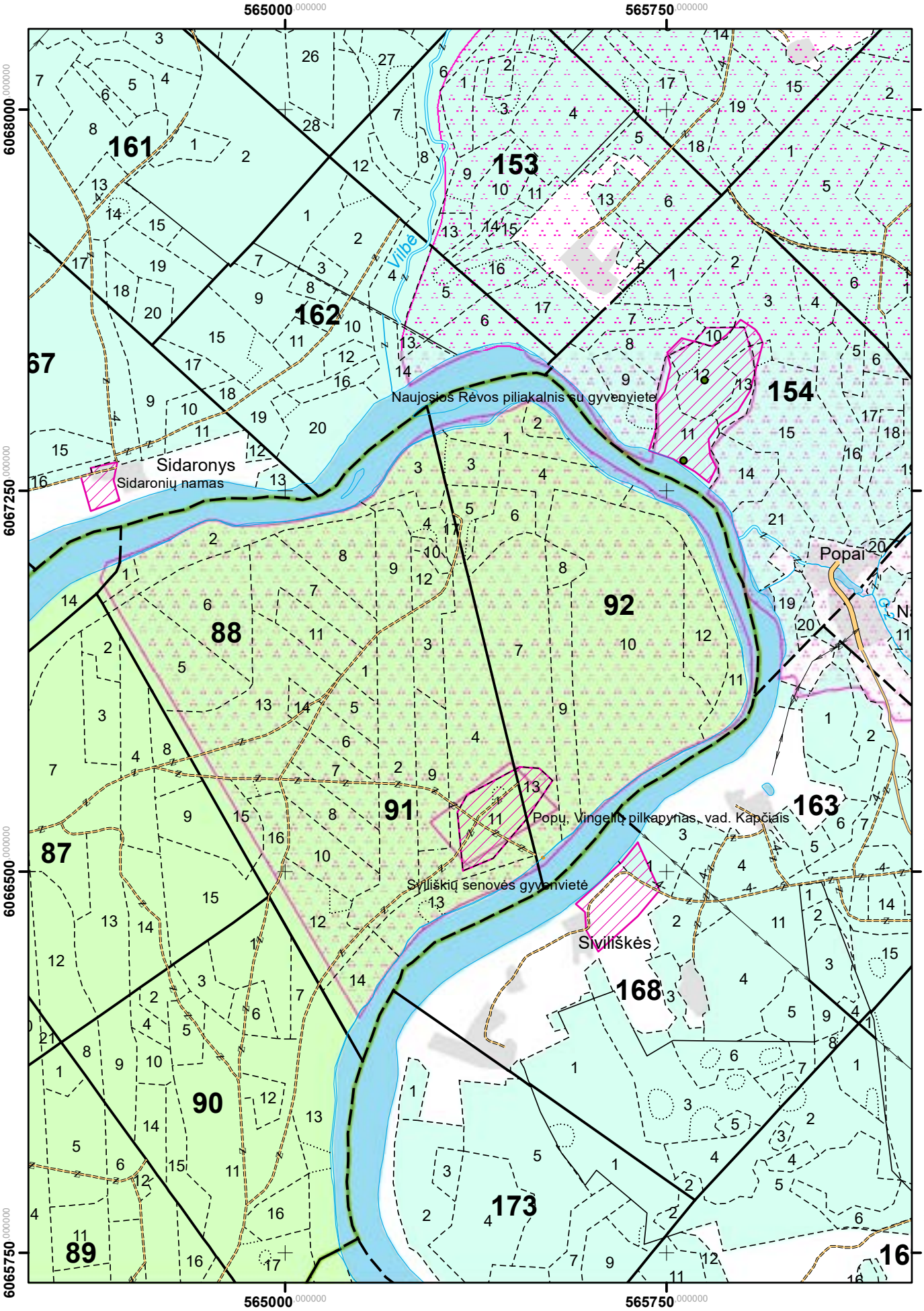

M 1 : 10 000

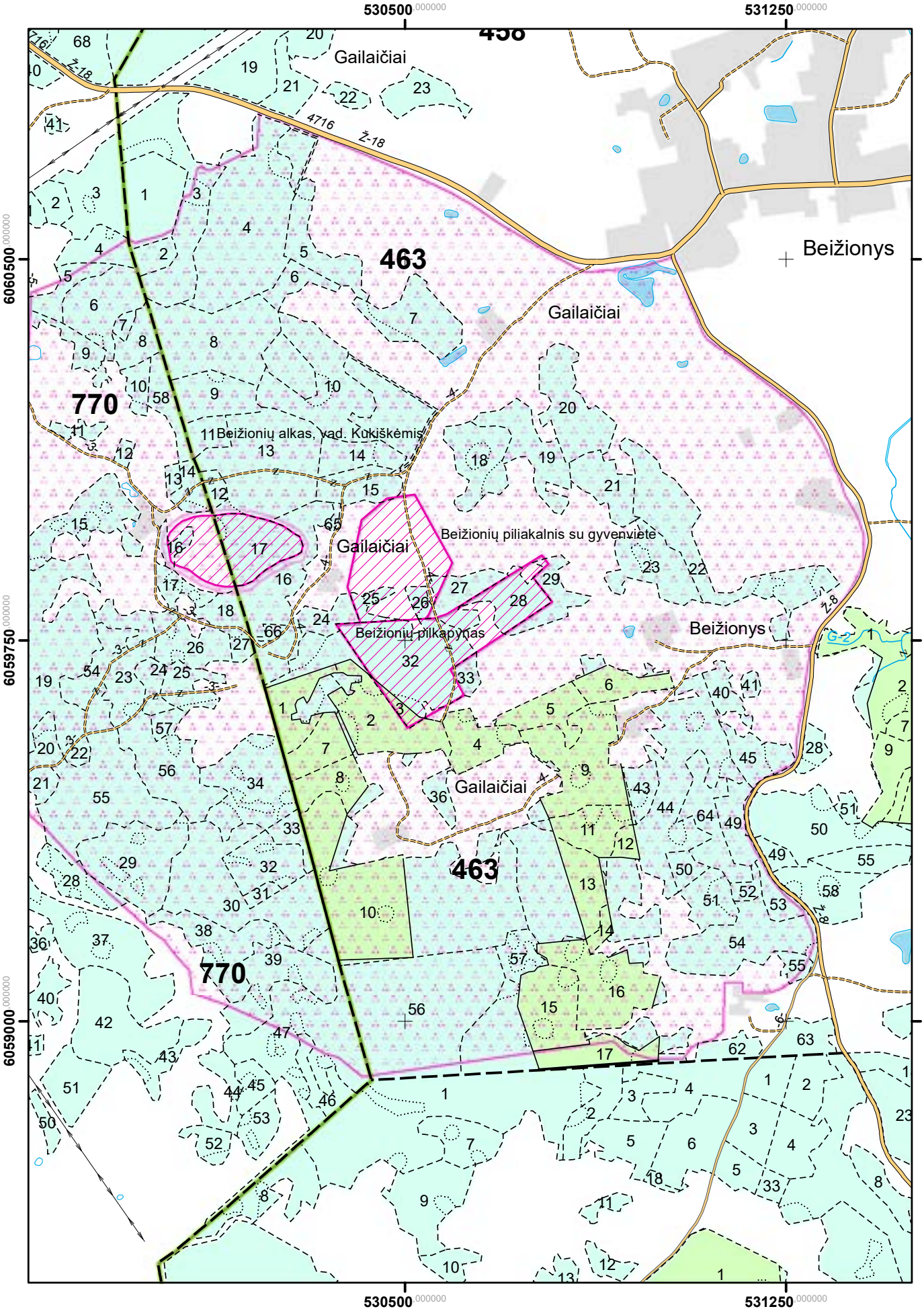
530500
531250
6060500
6059750
6059000
Gailaičiai
Beižionys
463
770
Beižionių alkas, vad. Kukiškėmis
Beižionių piliakalnis su gyvenviete
Beižionių pilkapynas
G-2
Ž-18
4716

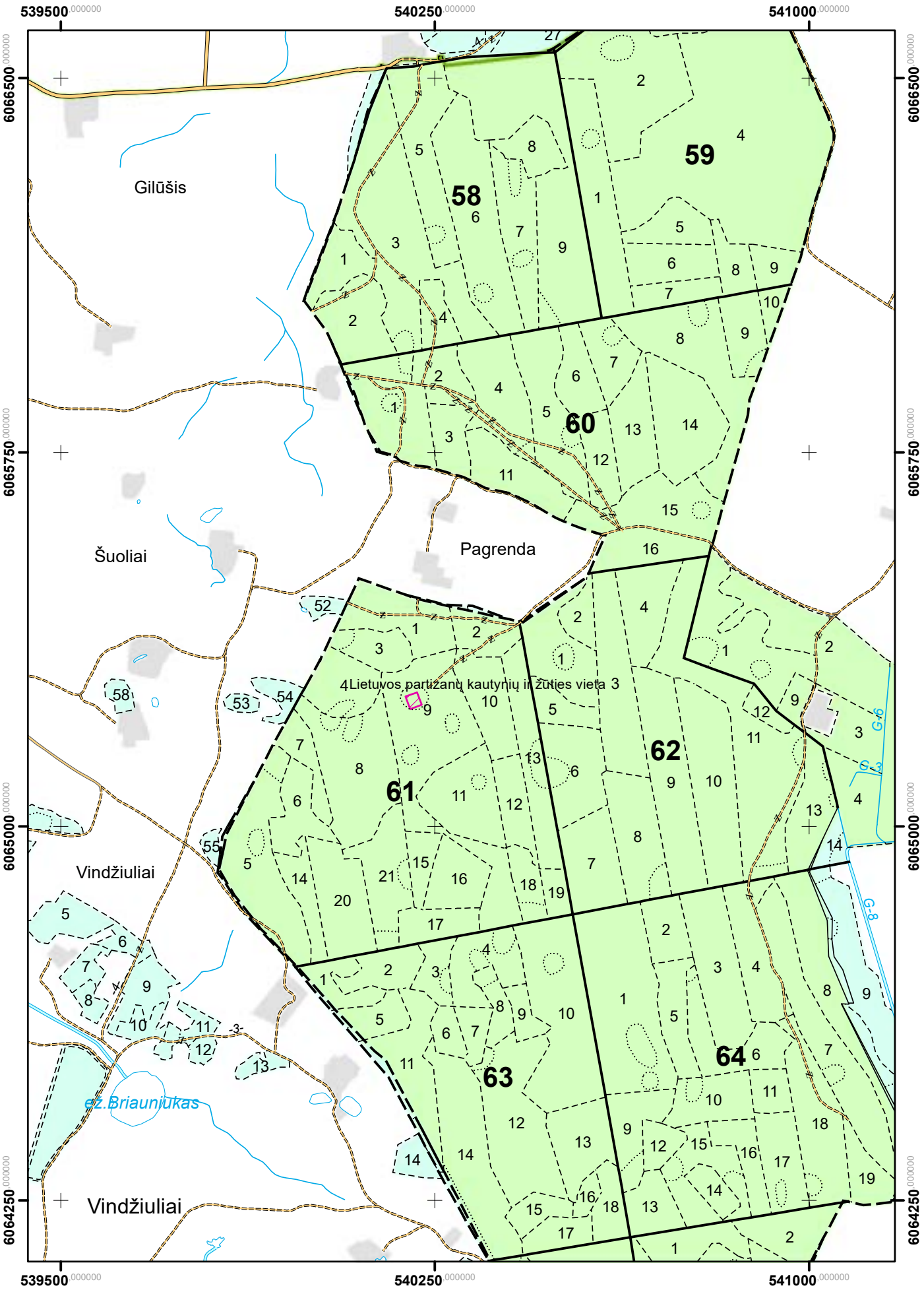
Jagelonių girininkija
M 1 : 10 000
539500.000000
540250.000000
541000.000000
6066500.000000
6065750.000000
6065000.000000
6064250.000000
Gilūšis
Šuoliai
Pagrenda
Vindžiuliai
Vindžiuliai
58
59
60
61
62
63
64
4Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta 3
ež.Briauniukas
G-6
G-8

Jagelonių girininkija

M 1 : 10 000

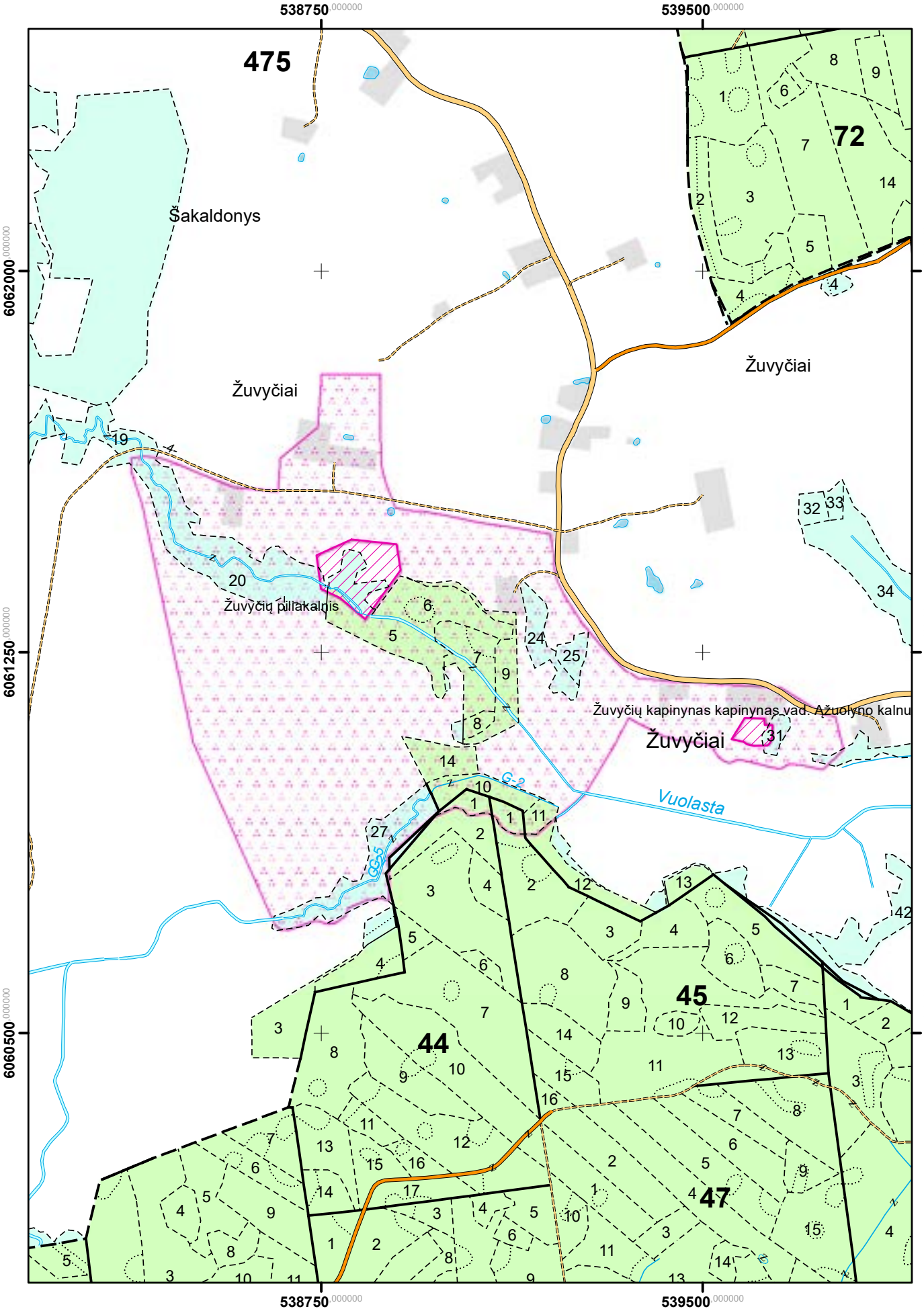

Semeliškių girininkija

M 1 : 10 000

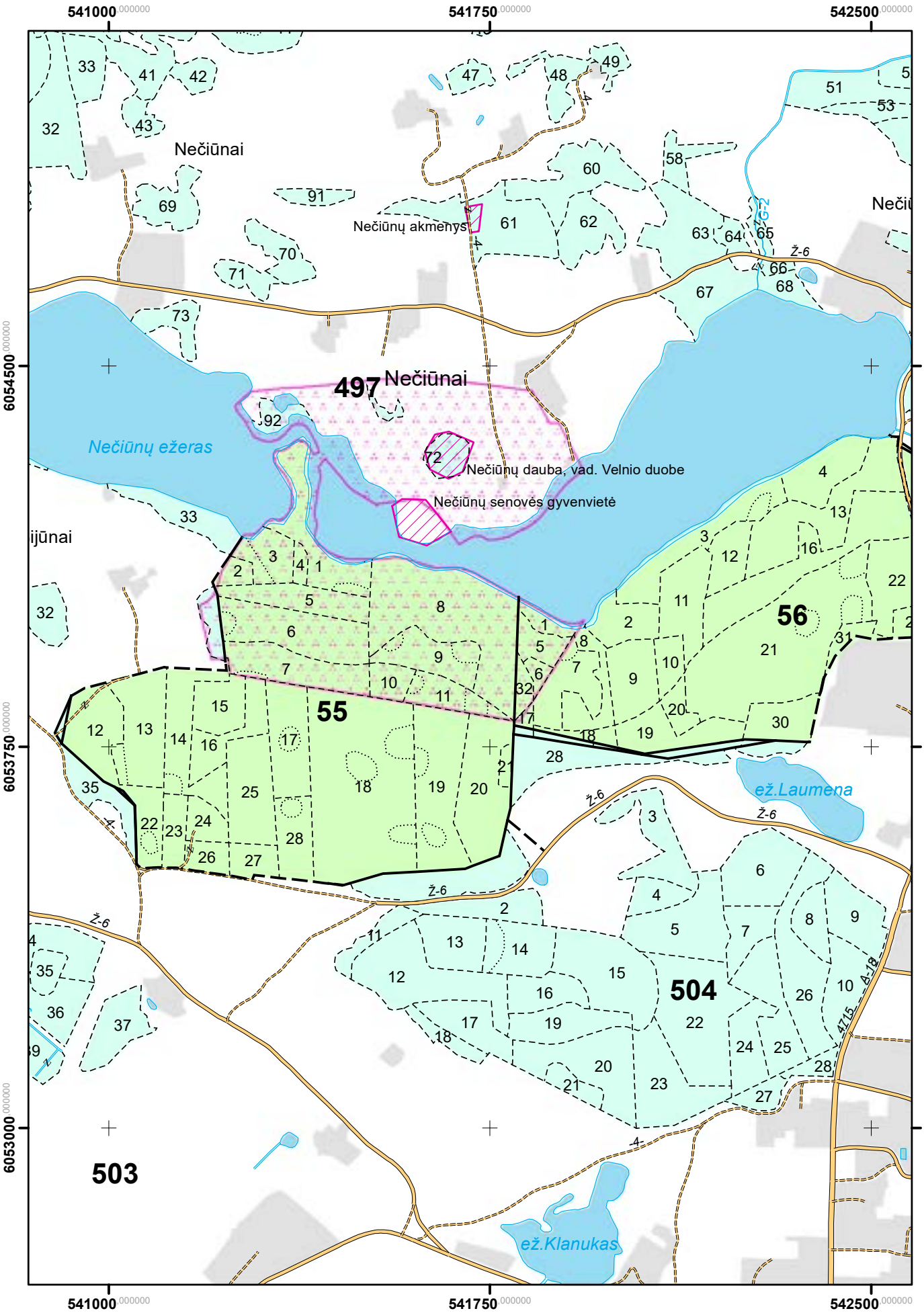

Semeliškių girininkija

M 1 : 10 000

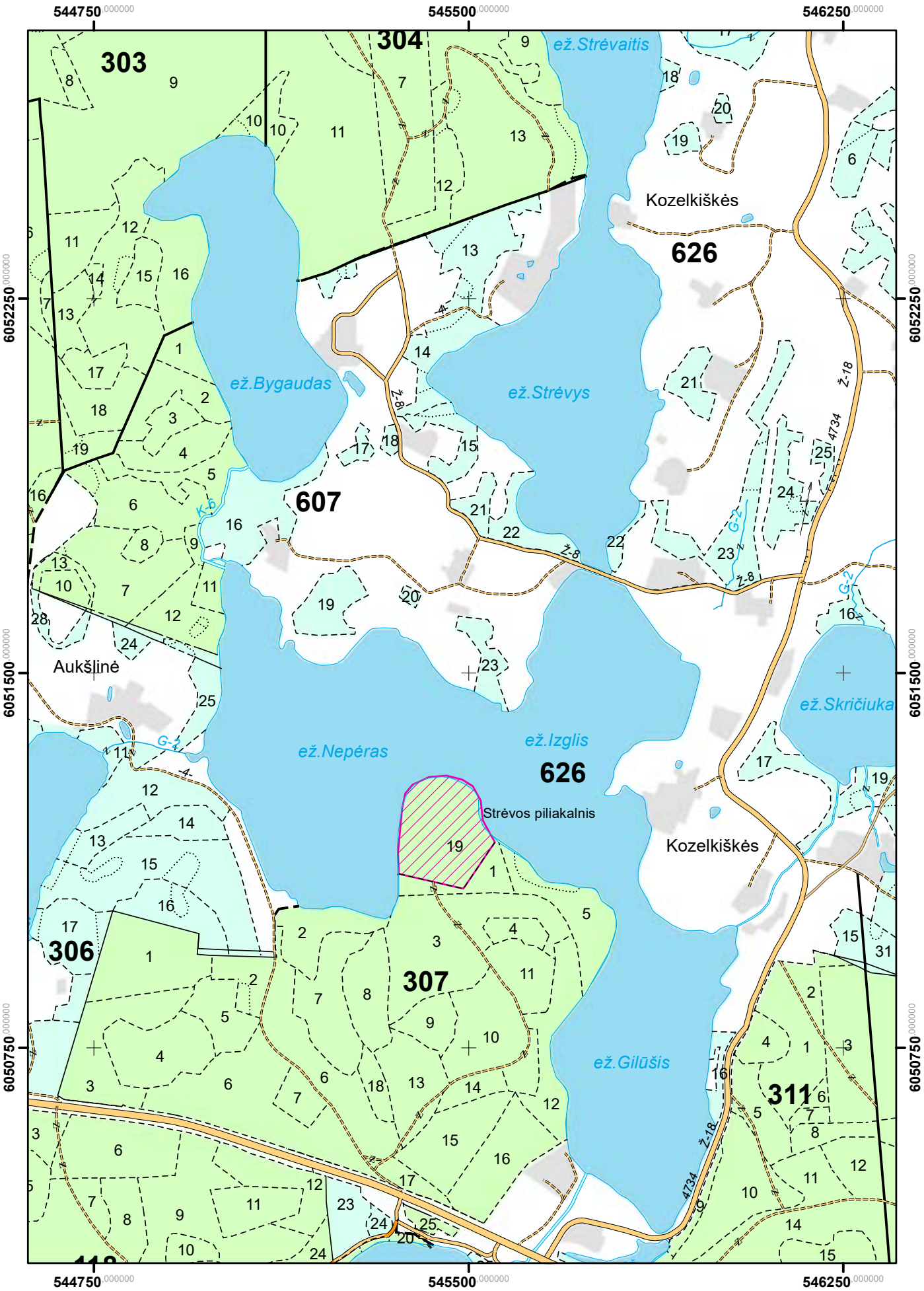

Semeliškių girininkija

M 1 : 10 000

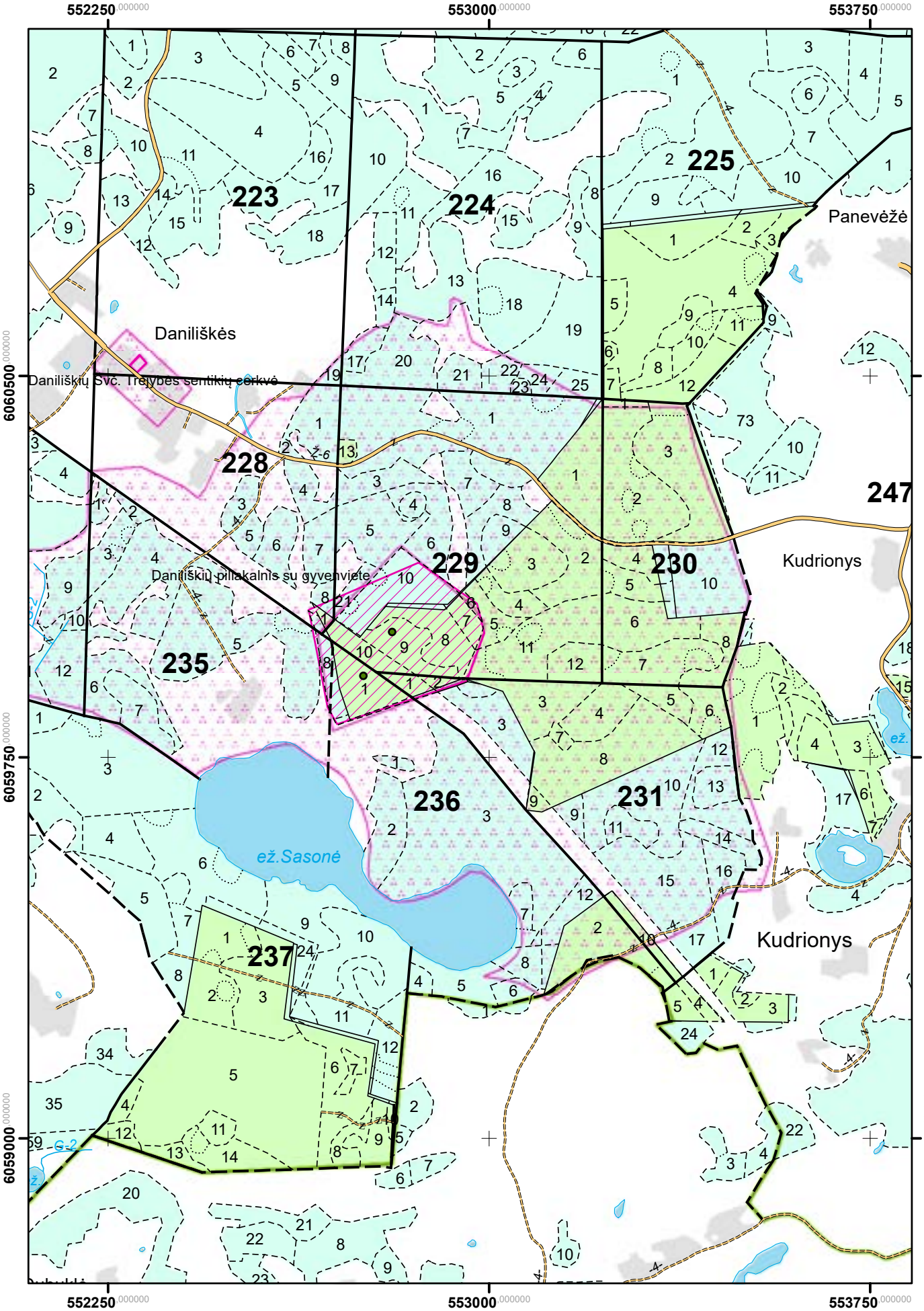

Trakų girininkija

M 1 : 10 000

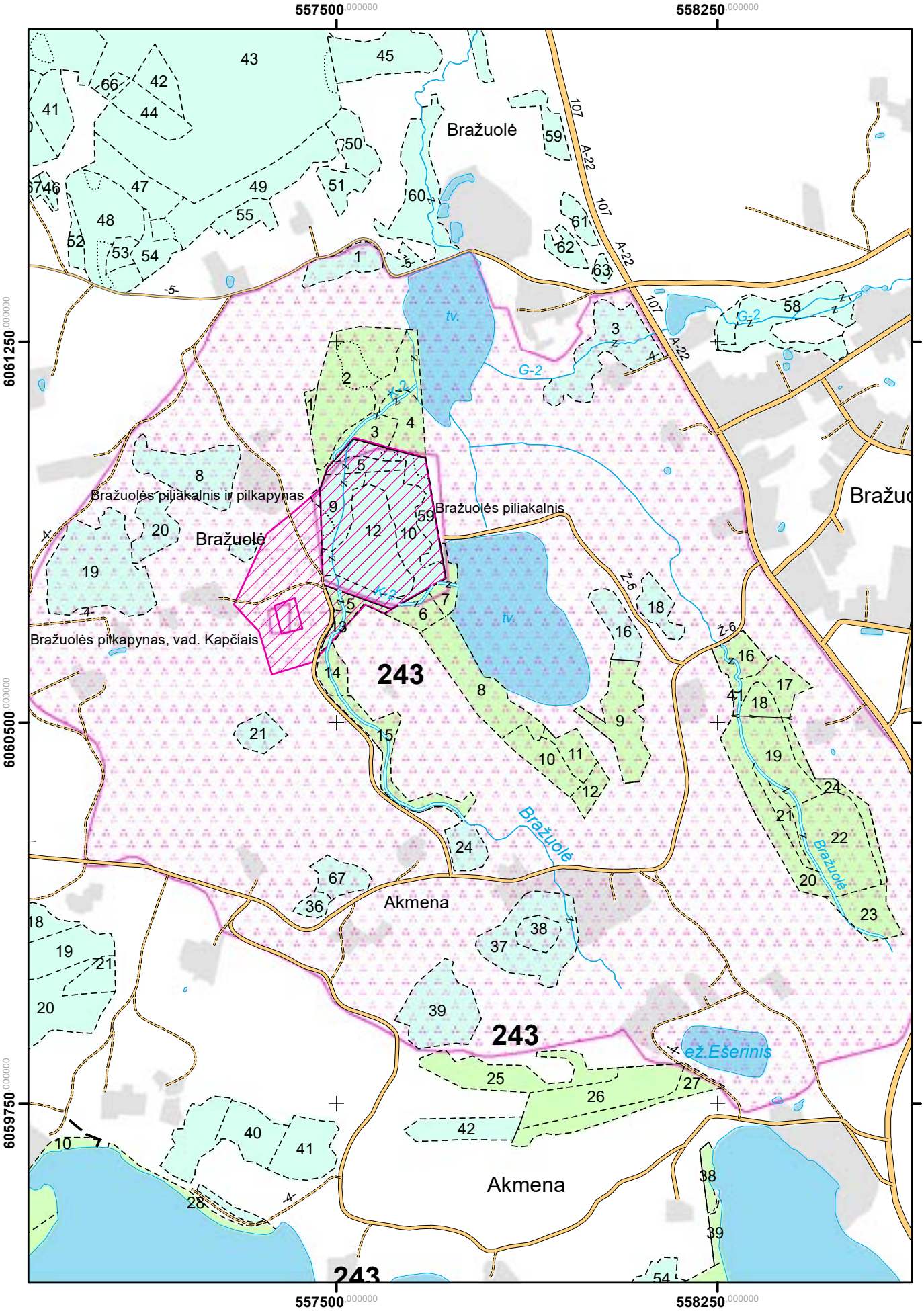

Trakų girininkija

M 1 : 10 000

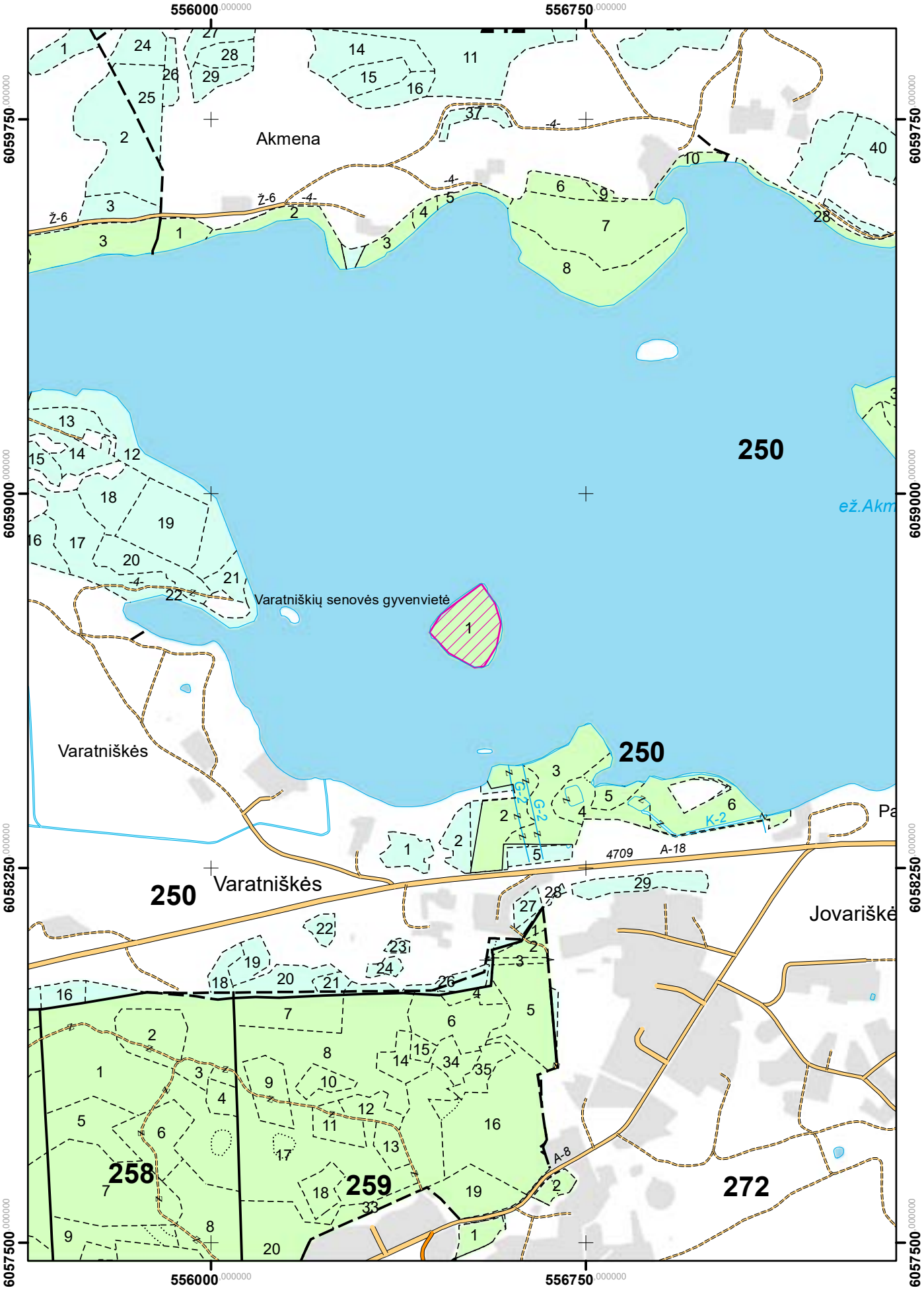

Trakų girininkija

M 1 : 10 000

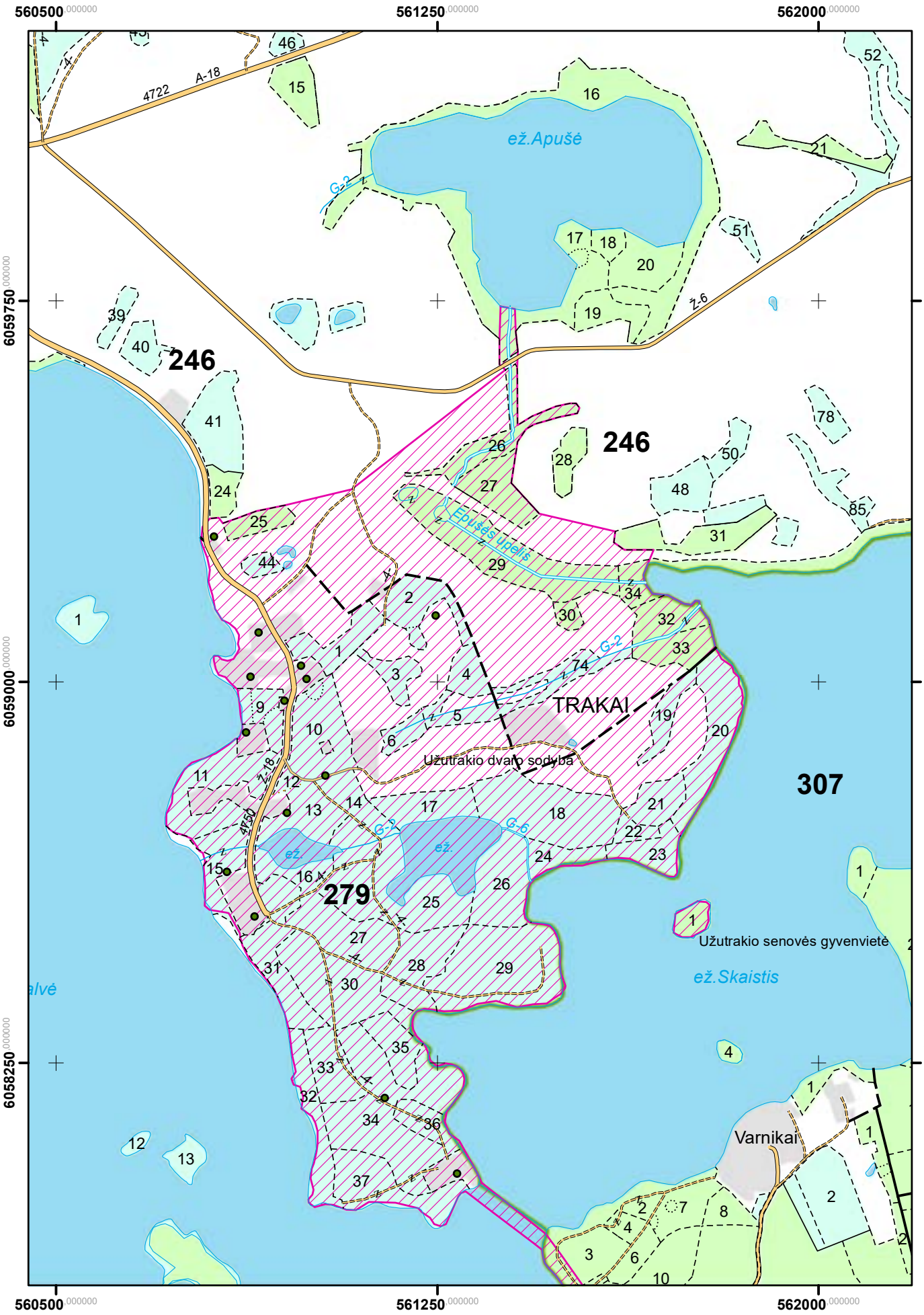

Trakų girininkija

M 1 : 10 000

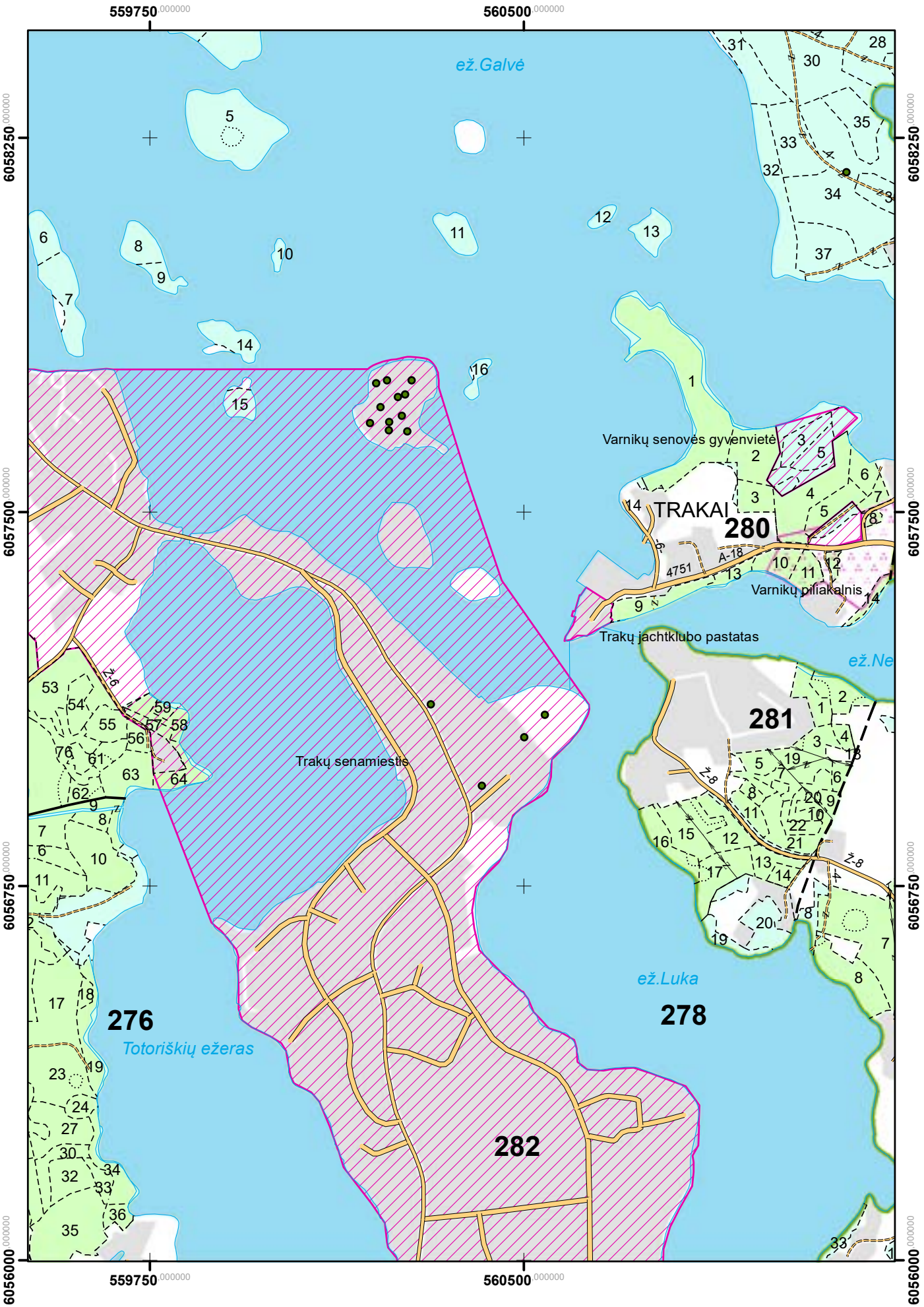

Lentvario girininkija

M 1 : 10 000

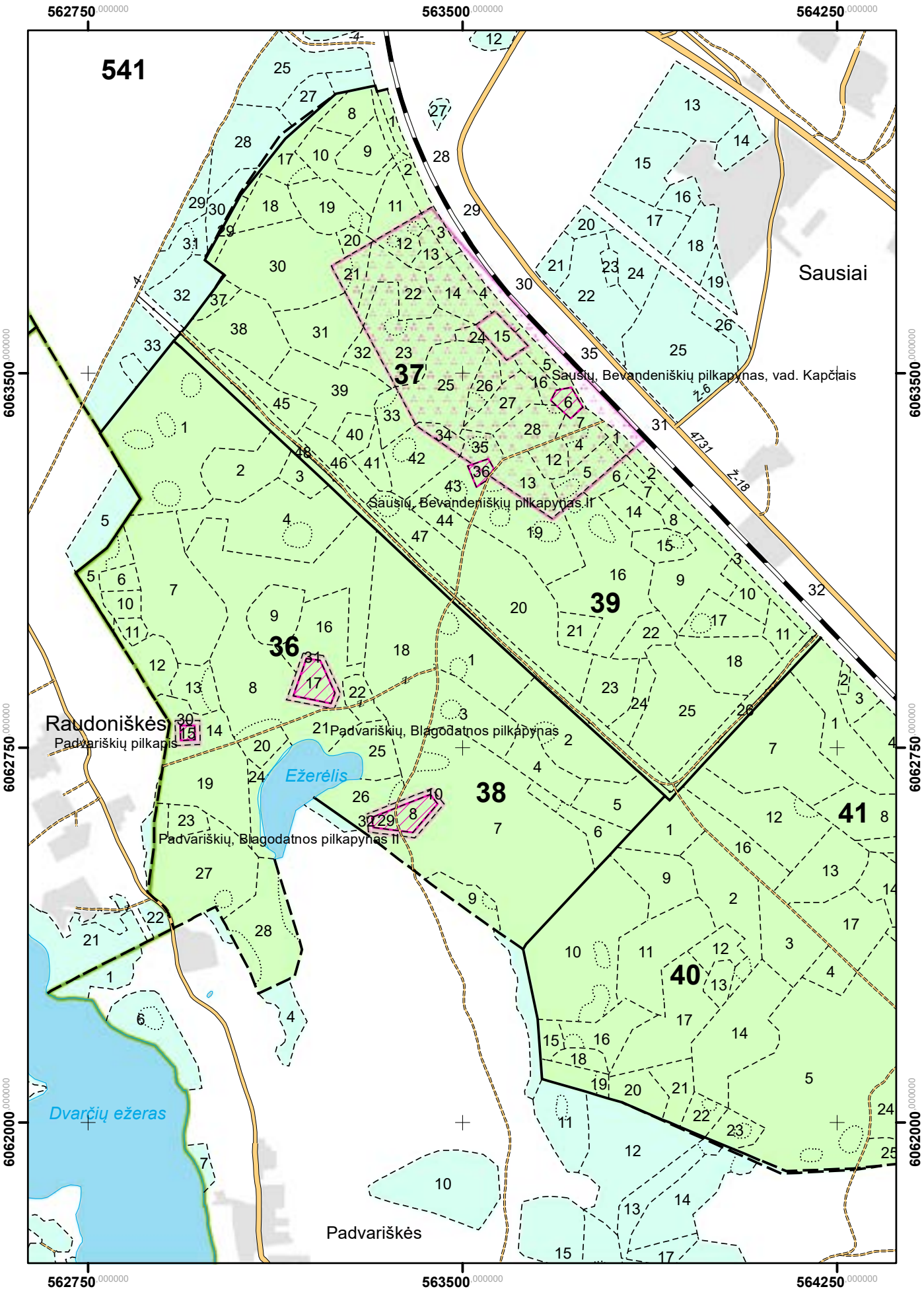

Lentvario girininkija

M 1 : 10 000

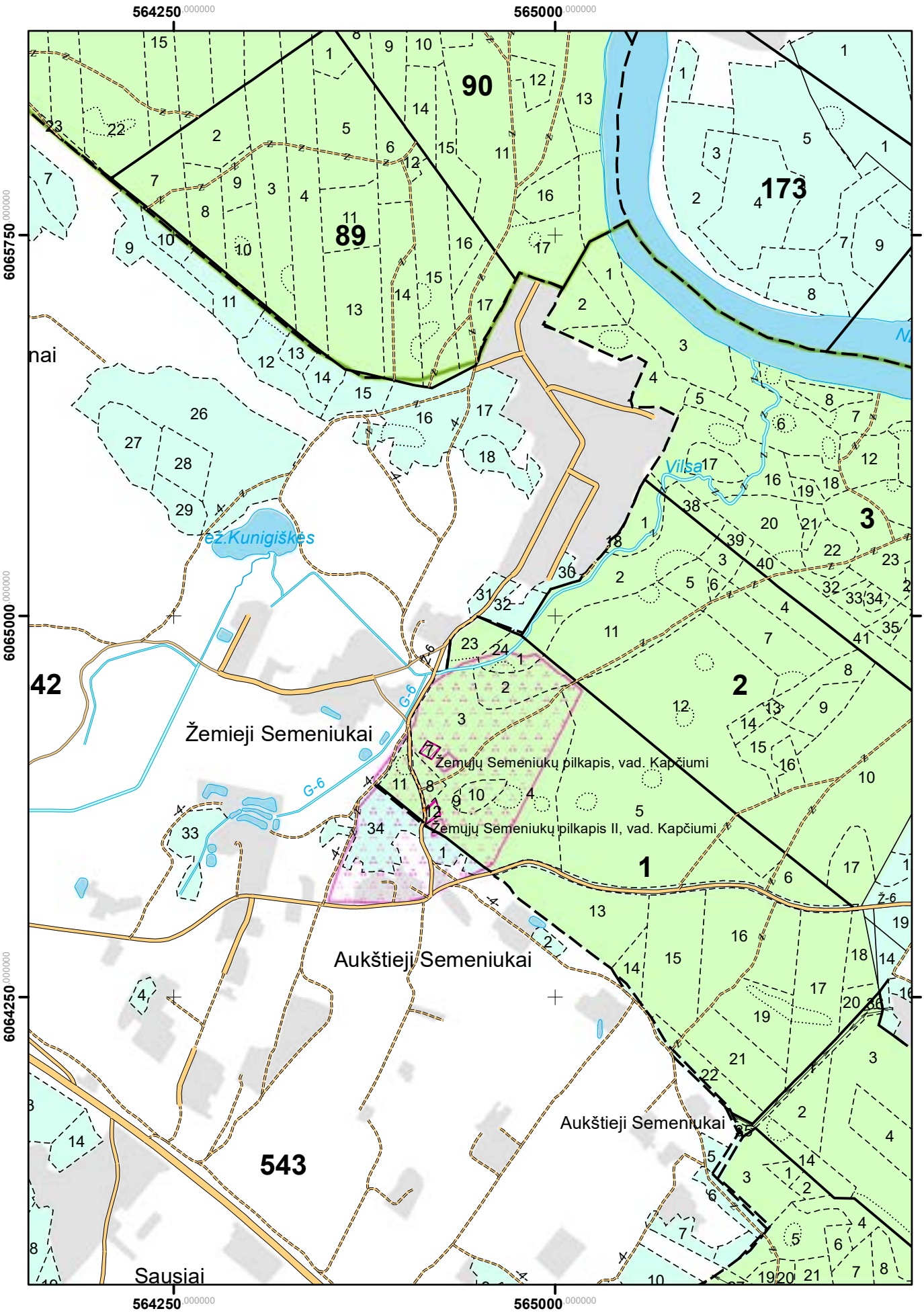

Lentvario girininkija

M 1 : 10 000

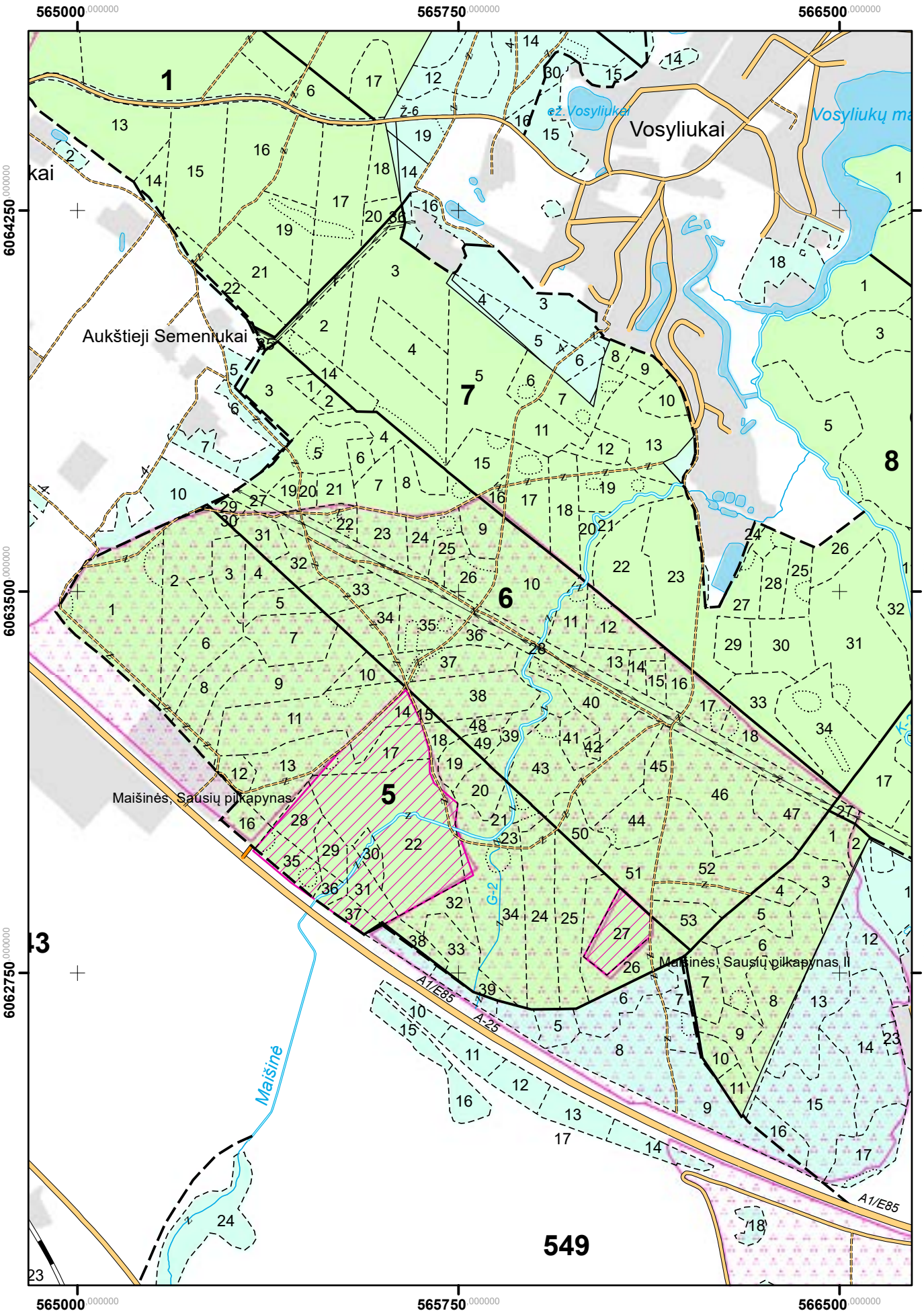

Lentvario girininkija

M 1 : 10 000

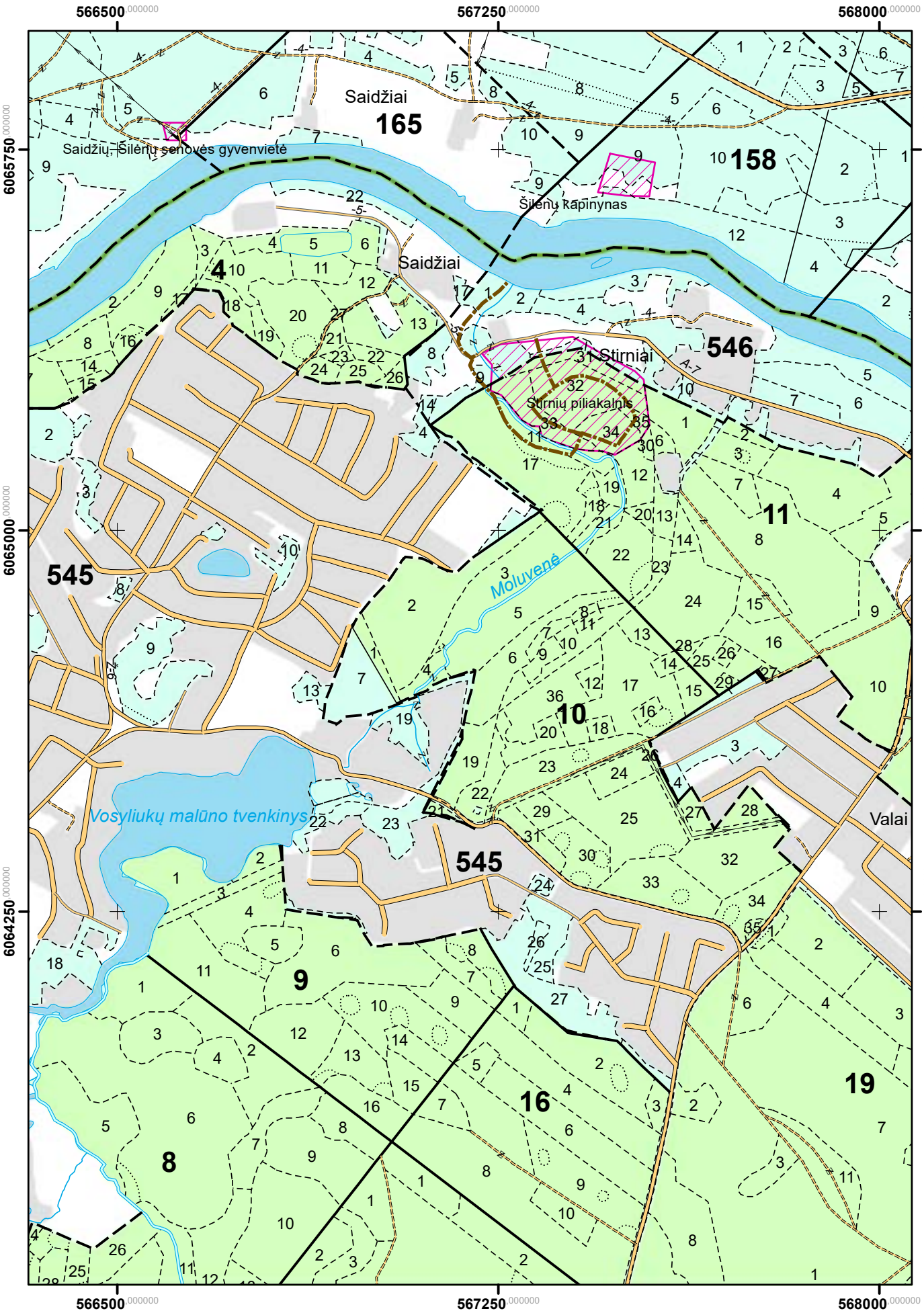

Lentvario girininkija

M 1 : 10 000

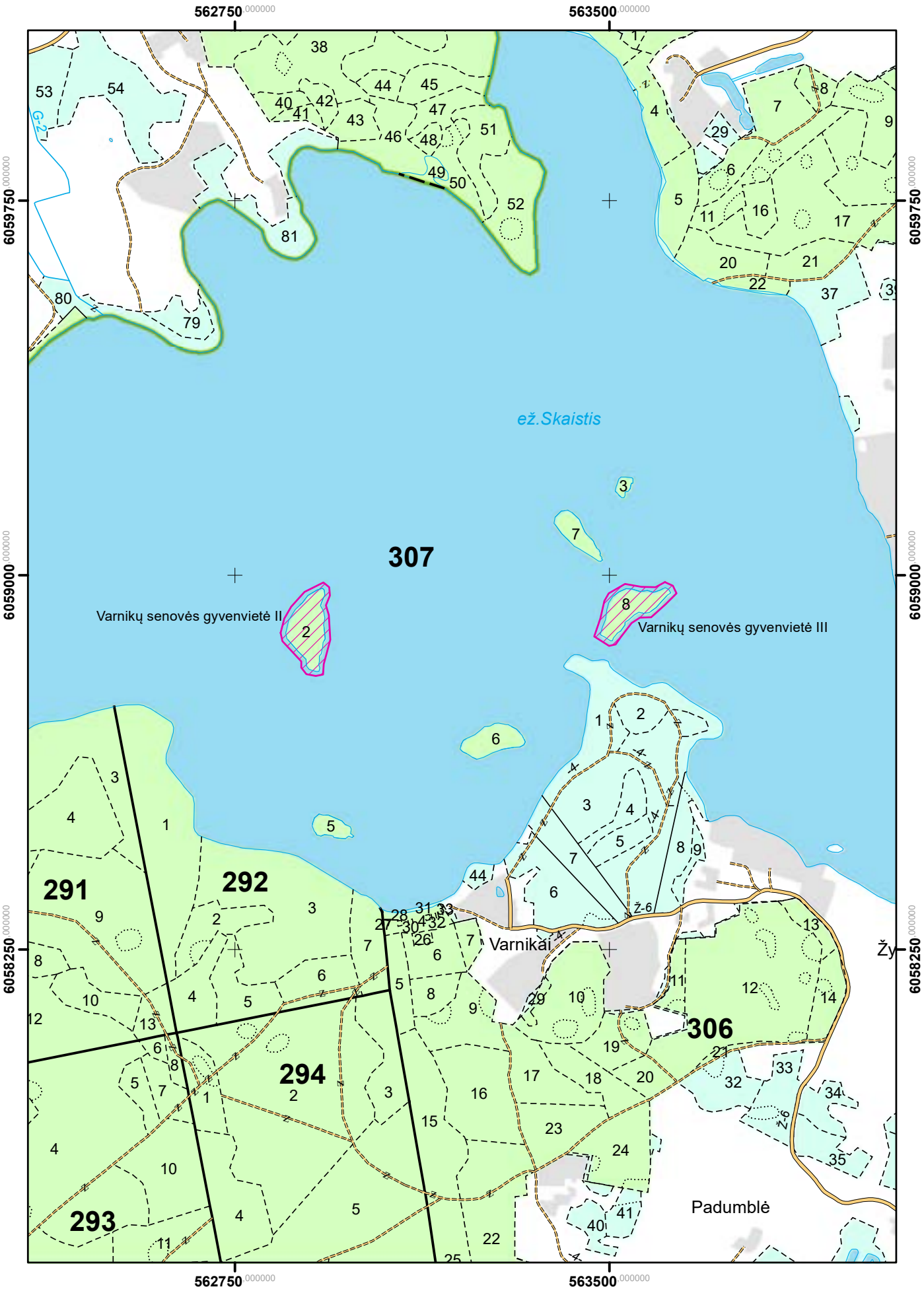

Lentvario girininkija

M 1 : 10 000

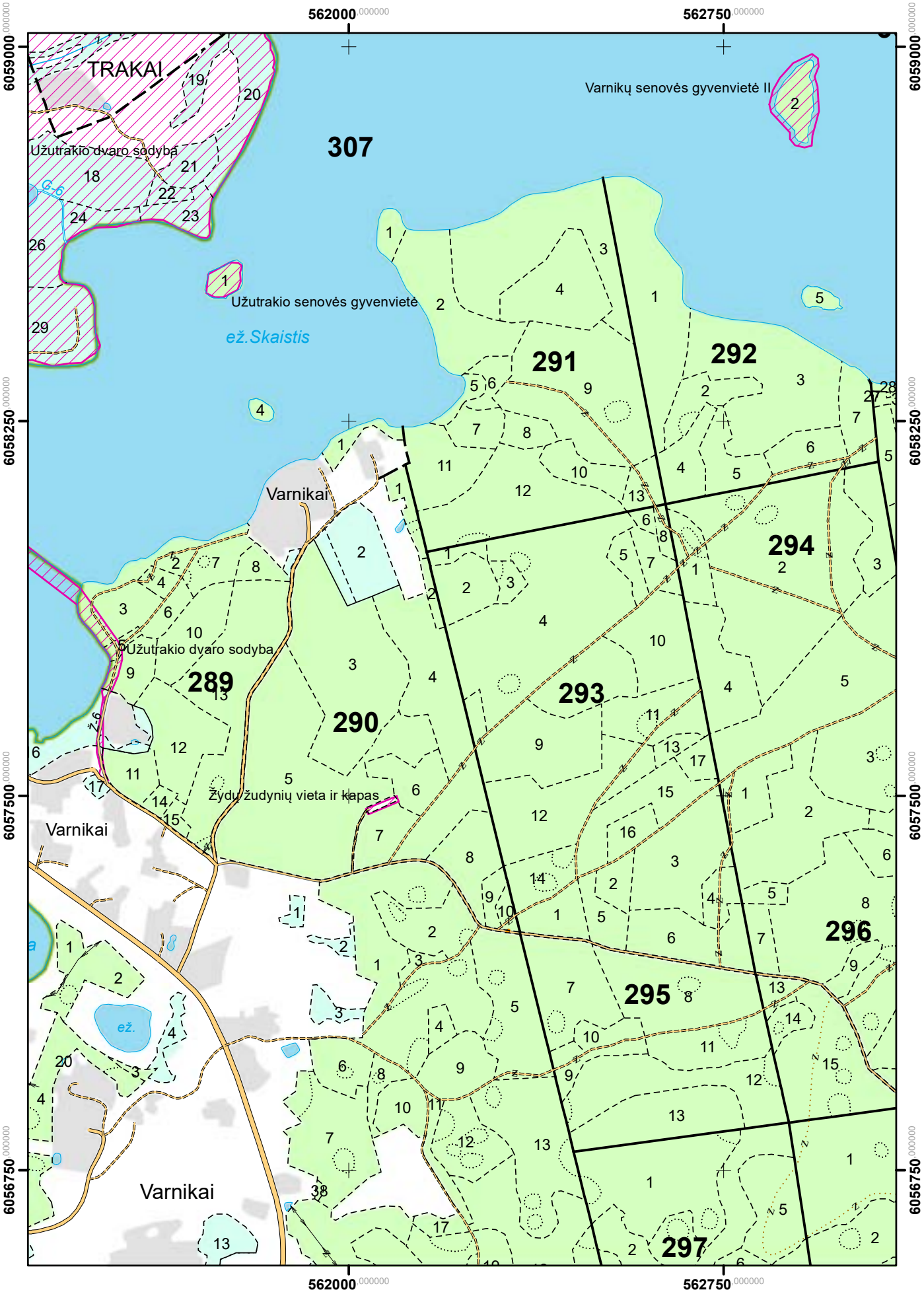

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

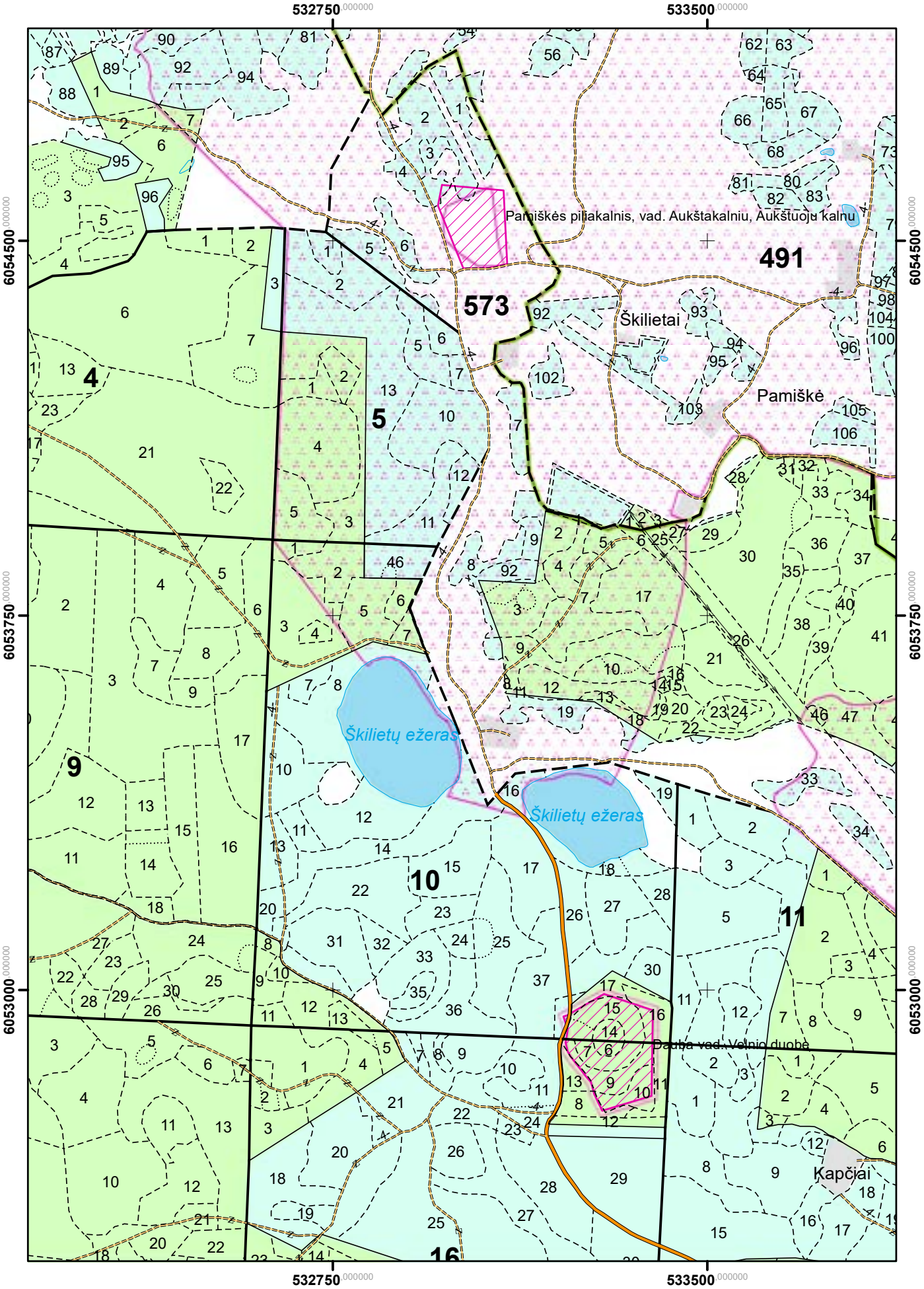

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

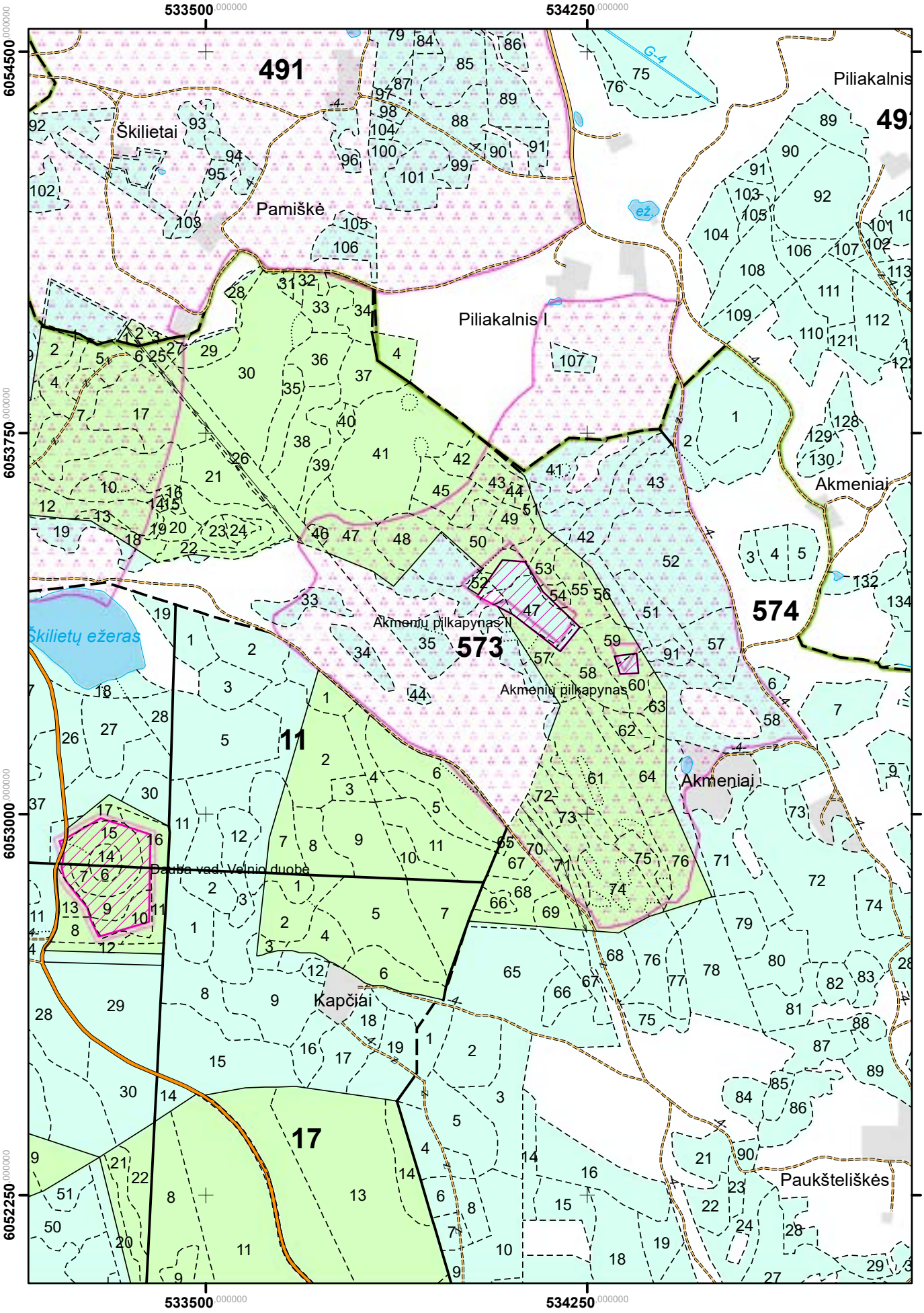

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

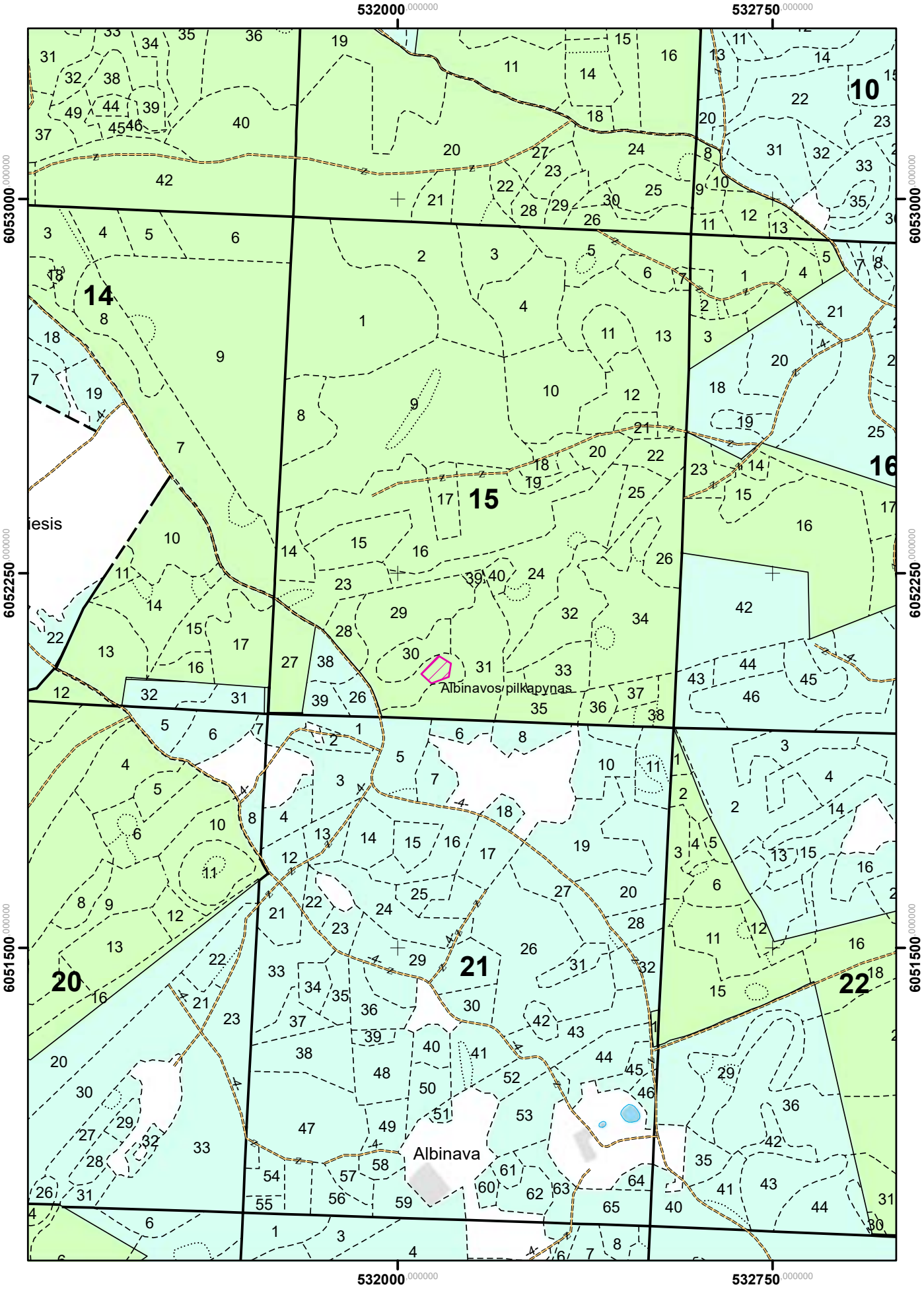

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

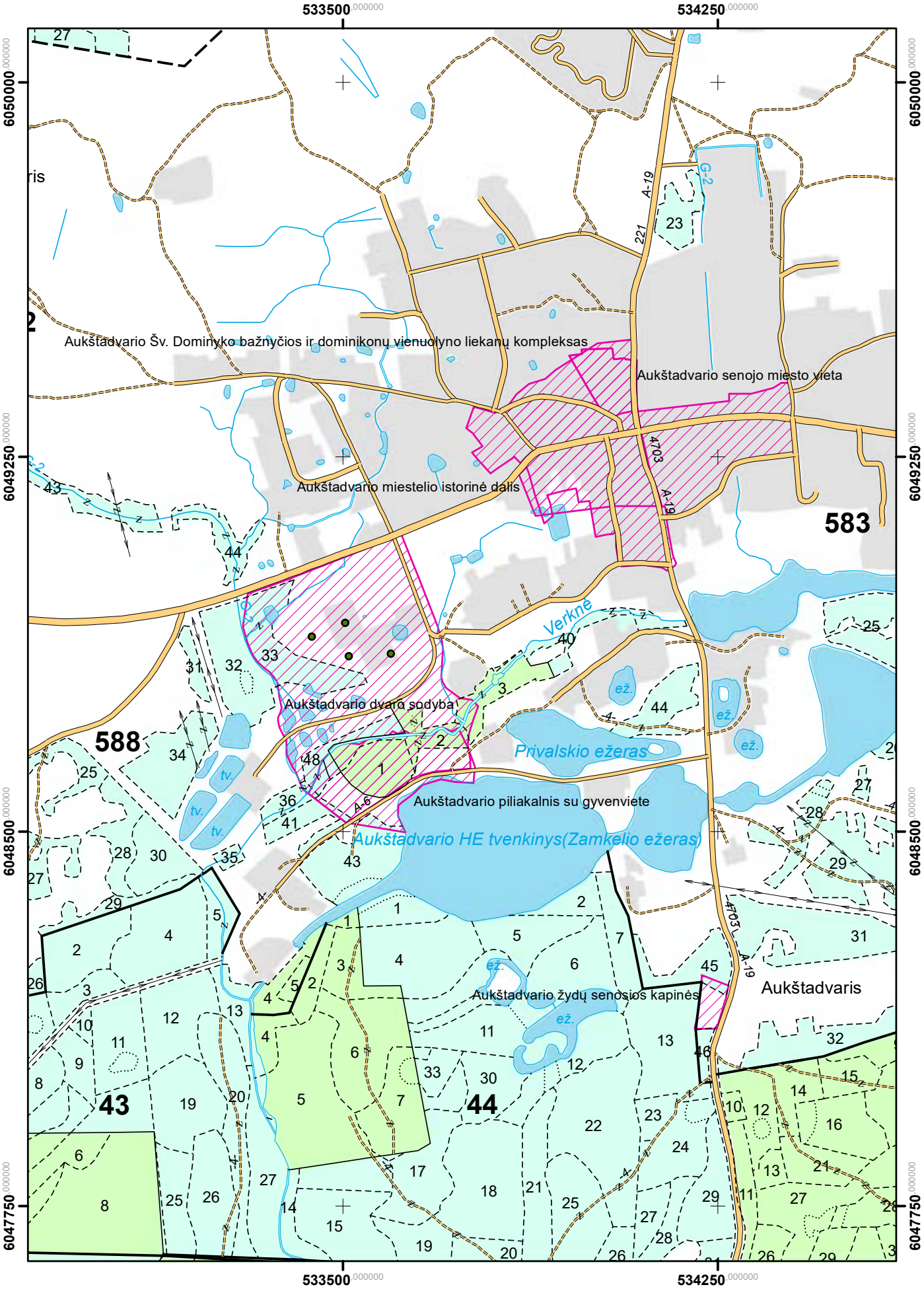

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

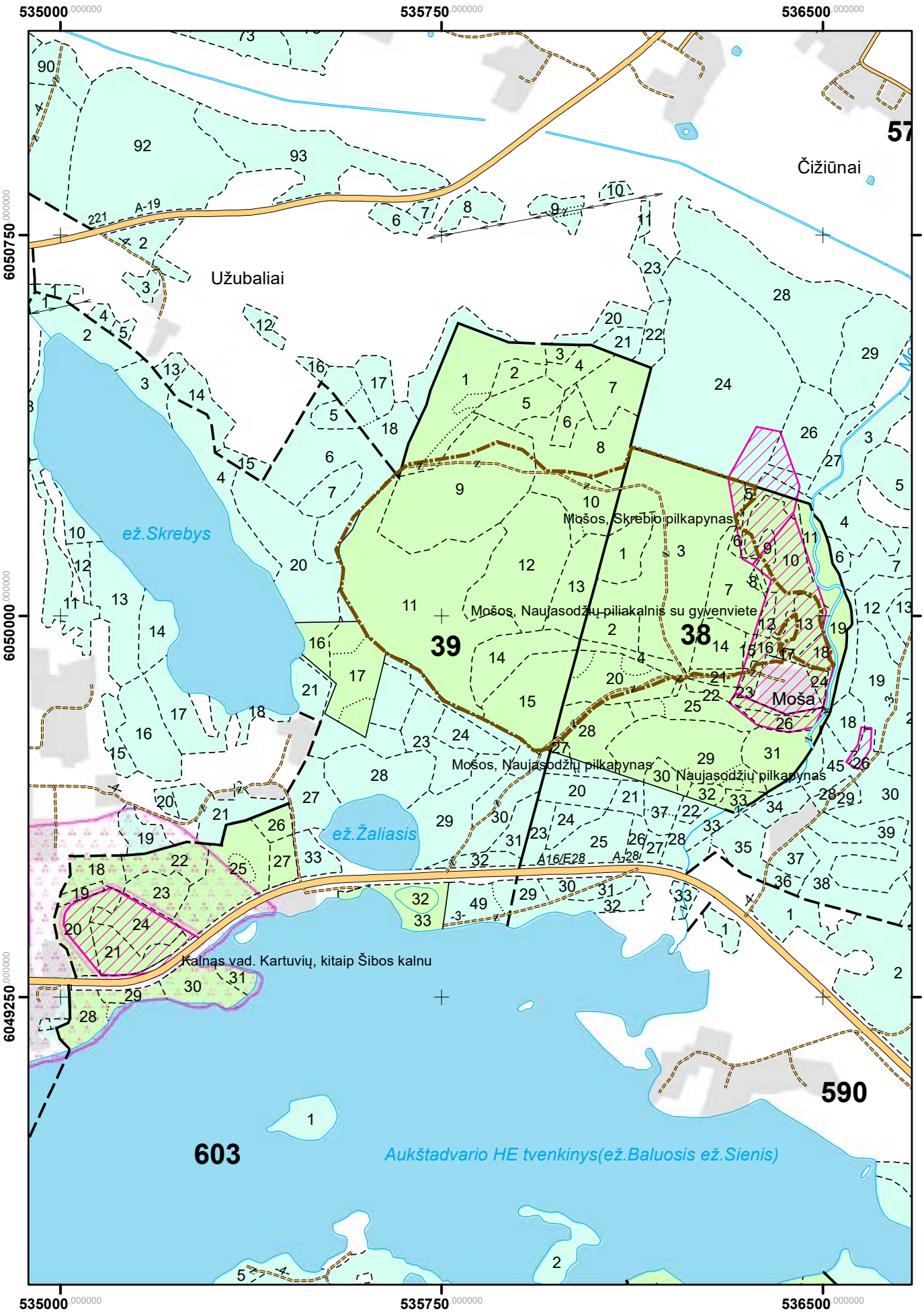

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

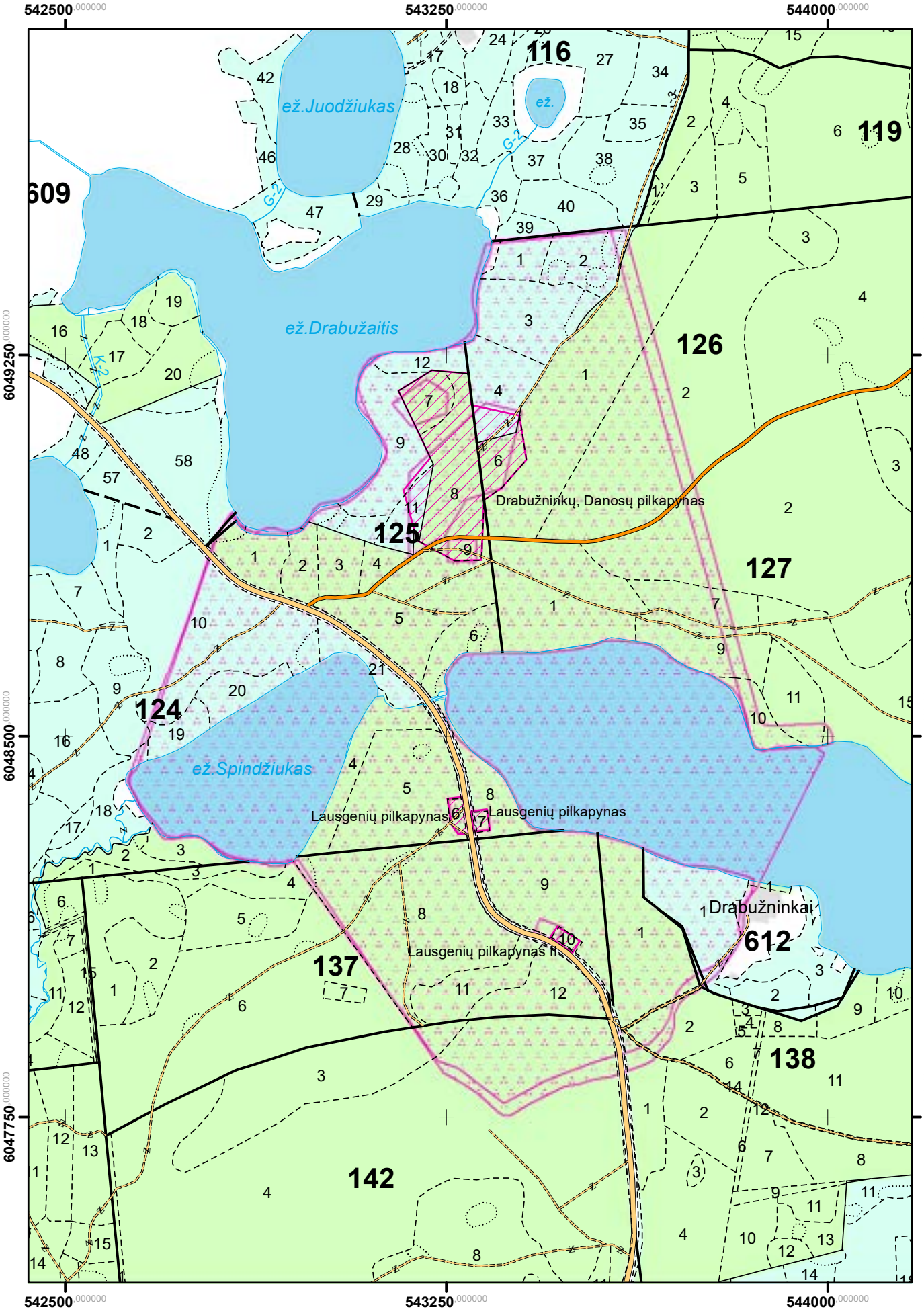

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

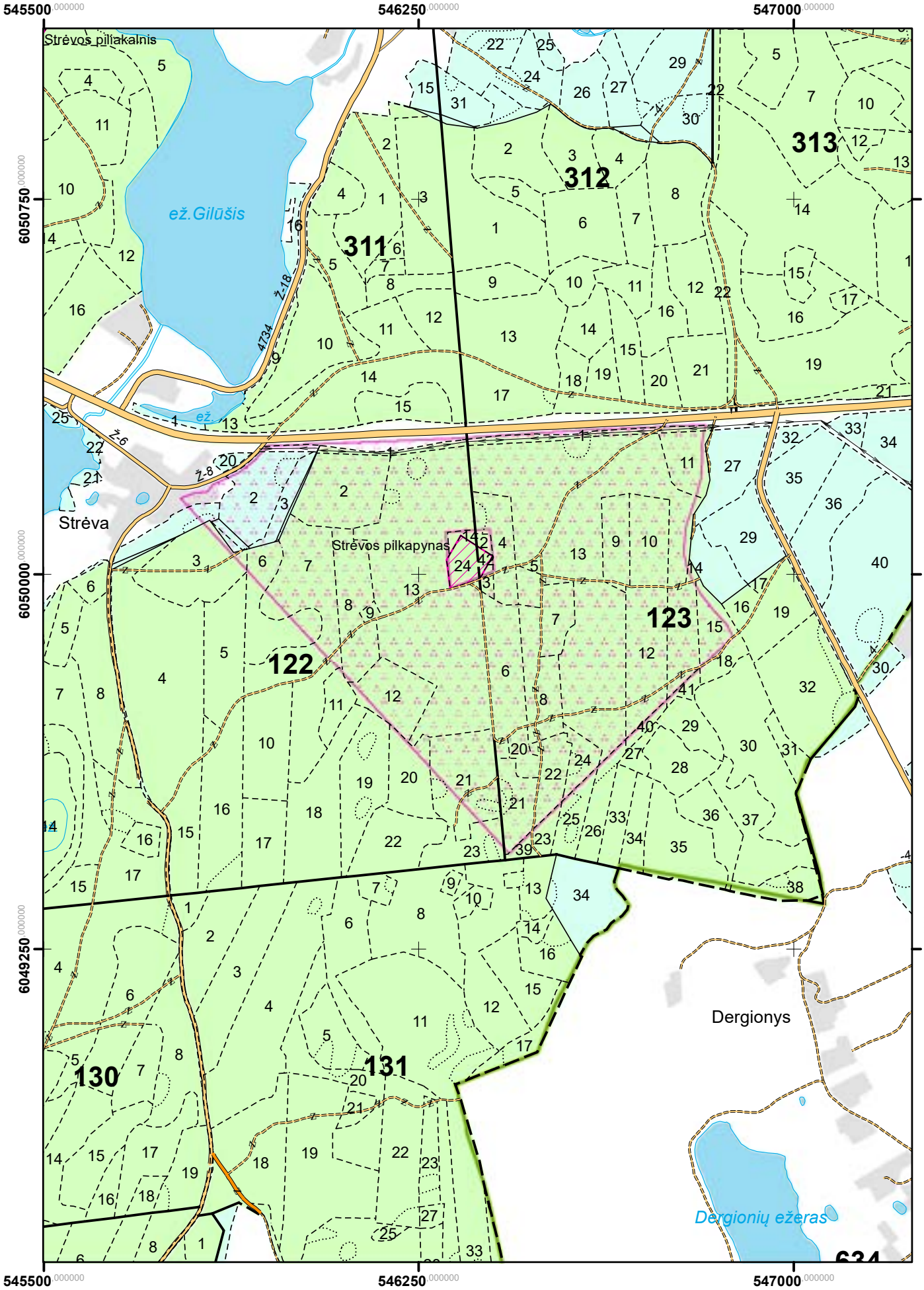

Aukštadvario girininkija

M 1 : 10 000

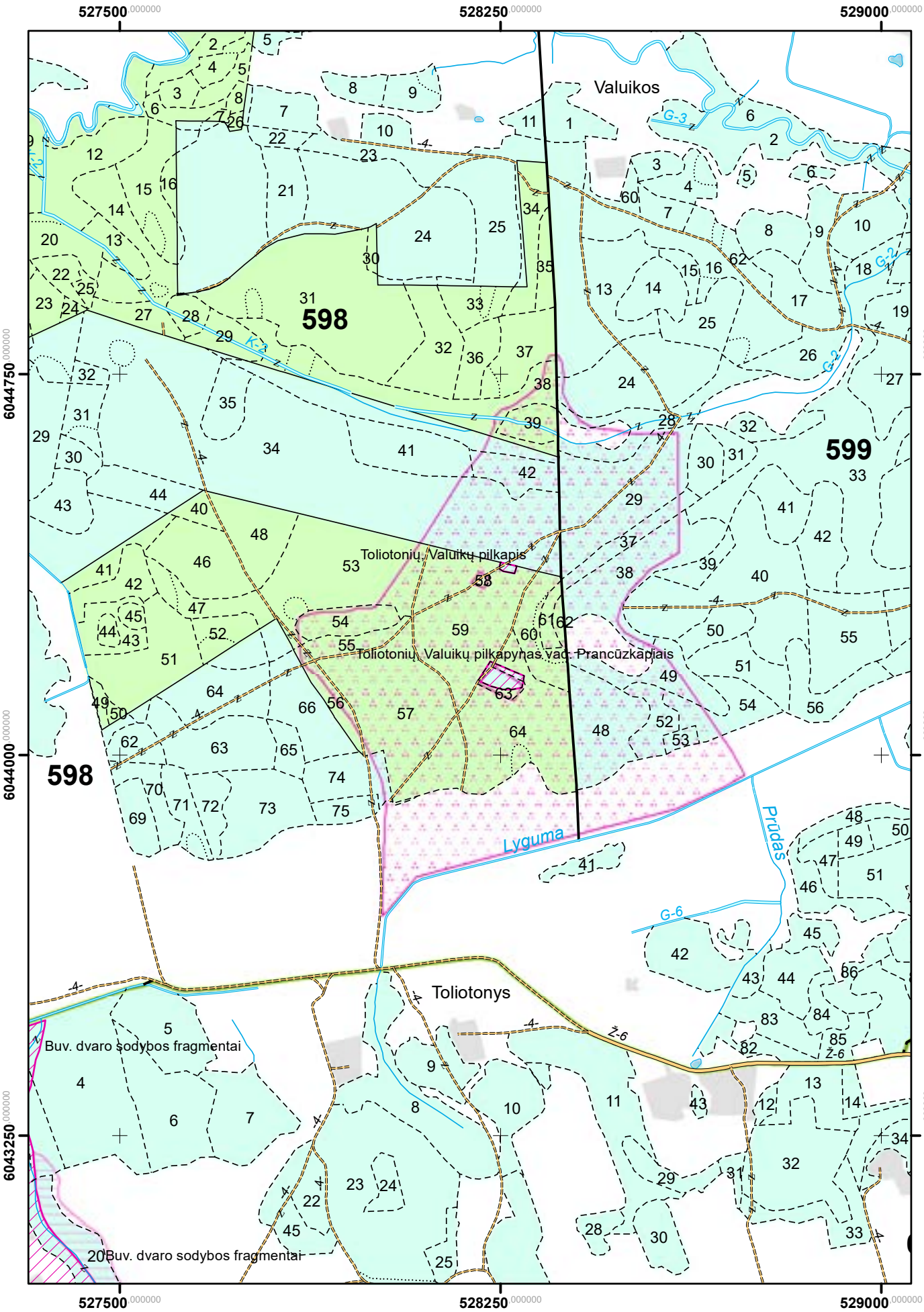

Onuškio girininkija

M 1 : 10 000

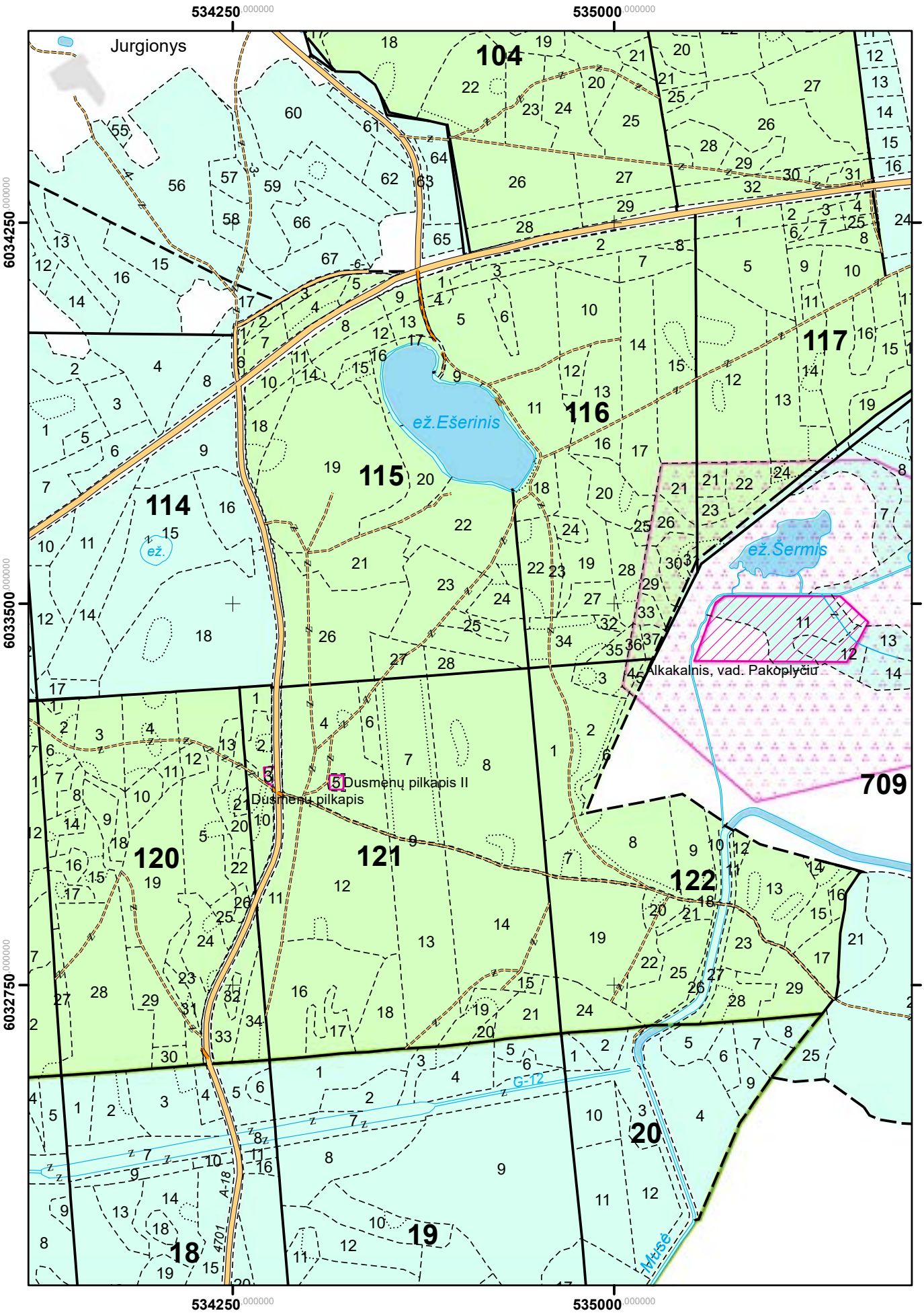

Žeronių girininkija

M 1 : 10 000

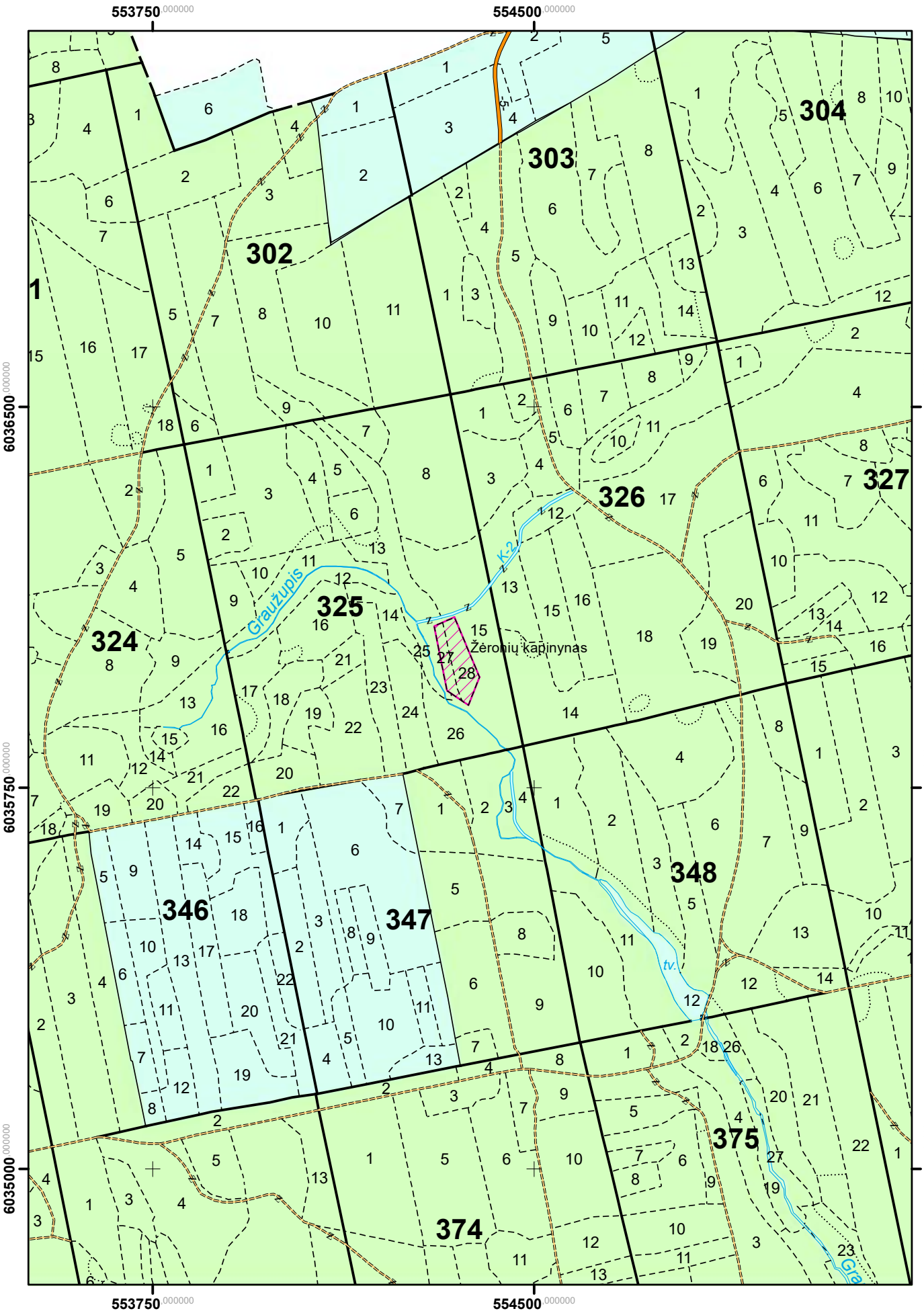

Paluknio girininkija

M 1 : 10 000

